Auswärtiges Amt

Институт за човекови права

Оценка на јавното мислење и нивото на перцепција за сексуалната ориентација и родовиот идентитет како основи за утврдување дискриминација

резултати од истражување

Ристо Карајков

Марија Димитровска

DeSo Development Solutions

Април 2019

Содржина

1. Вовед 3
2. Методологија 4
3. Резултати од анкета.. 6
3.1 Перцепции во поглед на почитувањето на човековите права во земјата.............. 6
3.2 Перцепции и ставови во поглед на дискриминација на одредени општествени групи и ставови кон дискриминацијата по основ на сексуална ориентација....................10
3.3 Социјална дистанца, ставови за поведенија и учество во јавната сфера 19
3.3.1. Ставови за хомосексуалноста 27
4. Заклучок...31
Анекс 1: резултати од истражување .... **Error! Bookmark not defined.** 34

1. Вовед

Слободата, еднаквоста и недискриминацијата претставуваат клучни аспекти на концептот за човековите права и основните слободи. Значаен предизвик на развојот на овој концепт врз основа на слободата, еднаквоста и недискриминацијата претставуваат ограничувањата кои немаат етичка основа, но се базирани на ограничувањата на моралот и традицијата. Во овој контекст, родовиот идентитет како концепција за сопствениот идентитет и интеракцијата со околината, покрај доминантните категории ги вклучува и лицата со различна сексуална и родова ориентација од доминантната - лезбејките, геј мажите, бисексуалните и трансродовите лица продолжуваат да се соочуваат со исклучување и дискриминација во повеќе форми што се рефлектира во сите сфери на нивното секојдневно живеење. Изгласувањето на измените во Законот за спречување и заштита од дискриминација ја воведоа и сексуалната ориентација на листата основи за потенцијално дискриминаторско однесување. Нашата земја е една од последните земји во регионот што ја додаде сексуалната ориентација како основа според која се забранува дискриминација. Сепак, ефективната имплементација на законската рамка подразбира ангажман не само на надлежните институции, туку и развивање на свеста и вклучување на повеќе засегнати страни, особено на граѓаните. Нивното вклучување, од друга страна, имплицира отсуство на предрасуди и дистанца кон овие групи.

Овој документ ги презентира резултатите од истражувањето на ставовите, перцепциите и постоењето на дискриминација кон лицата со различна сексуална и родова ориентација. Истражувањето е реализирано за потребите на проектот *Заштита од дискриминација врз основа на сексуална ориентација и родов идентитет*, кој го реализира Институтот за човекови права, а финансиски е поддржан од Германската амбасада во Скопје.

Целта на проектот е да придонесе кон акција за заштита од дискриминација врз основа на сексуална ориентација и родов идентитет и нејзино препознавање од страна на националните и локалните власти, правните професионалци и граѓаните, како и зголемување на толеранцијата и прифаќањето на припадниците на ЛГБТИ заедницата. За потребите на проектот се реализираат две анкетни истражувања, за оценка на јавното мислење и нивото на перцепција за сексуалната ориентација и родовиот идентитет како основи за утврдување дискриминација. Овој истражувачки извештај е продуциран врз основа на резултатите од првото реализирано анкетно истражување. Во овој контекст, резултатите презентирани во рамки на овој извештај имаат за цел да ги утврдат основните аспекти на перцепциите за сексуалната ориентација и родовиот идентитет како основи за утврдување дискриминација, кои подоцна ќе бидат предмет на компаративна анализа со резултатите добиени во рамки на второто истражување.

Истражувачкиот извештај е поделен на три дела. Во првиот дел е образложена истражувачката методологија. Во рамки на вториот дел презентирани се клучните наоди и резултати од реализираното истражување. Во посебно поглавје сумирани се главните заклучоци од истражувањето. Комплетните резултати по статистичката обработка на податоците се приложени во Анекс 1, на крајот од овој документ.

2. Методологија

Целта на истражувањето е да се направи оценка на јавното мислење и постоењето на перцепција за сексуалната ориентација и родовиот идентитет како основи за утврдување дискриминација. Целите на истражувањето го наметнаа квантитативниот методолошки пристап – реализација на анкета, како најсоодветен за добивање на релевантните сознанија.

Во истражувањето учество зедоа 1017 жители на Република Северна Македонија. Истражувањето беше реализирано на стратификуван примерок, при што се настојуваше да се обезбеди адекватна застапеност според полот, возраста, нивото на образование, етничката припадност, типот на населено место и регионалната застапеност. Примерокот беше изработен според податоците од последниот реализиран попис на населението во 2002 година, како и врз основа на податоци за проекции на населението од страна на Државниот завод за статистика. Во истражувањето учествоземаа 516 (50,7%) жени и 501 (49,3%) мажи. Анкетирани беа граѓани на возраст над 18 години, а нивните одговори беа анализирани во контекст на четири возрасни групи (18-29 години, 30-44 години, 45-59 години и над 60 години возраст). Две третини од учесниците во истражувањето (676) живеат во град, додека една третина, или 341 учесник, живеат во рурални средини. Од аспект на етничката припадност со истражувањето беа опфатени 722 (71%) Македонци, 224 (22%) Албанци, 18 (1,8%) Турци, 23 (2,3%) Роми и 30 (2,9%) граѓани од друга етничка припадност. Според нивото на образование во истражувањето учество зедоа 194 (19,1%) учесници со основно или пониско (некомплетирано основно образование, без образование) образование, 556 (54,7%) со завршено средно или вишо образование и 267 (26,3%) со завршено високо образование.

Анкетното истражување се реализираше врз основа на истражувачки прашалник кој содржи 24 прашања од отворен и затворен тип, како и скали за мерење ставови. Со оглед на деликатноста на темата на истражувањето прашалникот беше дизајниран постепено да ги воведе учесниците во темата и да ги истражи подеднакво манифестните и латентните ставови на учесниците во поглед на алтернативните сексуални и родови ориентации. Дополнително, прашањата и формулацијата на клучните испитувани категории беа прилагодени на целната популација. Имајќи го предвид генерално ниското ниво на свесност и информираност за различните аспекти и манифестации на концептите сексуална ориентација и родов идентитет потврдено со повеќе студии, во рамки на прашалникот за утврдување на ставовите кон дискриминацијата на лицата со различна сексуална ориентација и родов идентитет беа наведени хомосексуалните и трансродовите лица, како поими кои се најчеста асоцијација на сексуалната и родовата „другост“ за учесниците. Во најголем дел од прашањата сексуалната ориентација беше користена како посредна категорија за утврдување на ставовите на учесниците кон широкиот спектар на манифестации на сексуалниот и родовиот идентитет. Следниве групи прашања беа вклучени во прашалникот:

- перцепции за почитувањето на човековите права во земјата – оваа група прашања се однесува на перцепциите на учесниците за генералното почитување на човековите права во земјата, довербата во институции кои имаат мандат да ги

штитат човековите права, како и нивните искуства во поглед на нарушувањето и процедурите за заштита на нивните права;

- перцепции за дискриминација и степен на информираност за измените во Законот за спречување и заштита од дискриминација – оваа група прашања има за цел да ги утврди перцепциите на учесниците во поглед на ризикот од дискриминација кај различни општествени групи (етнички заедници, жени, стари лица, лица со попреченост, лица со алтернативна сексуална или родова ориентација од општествено прифатливата), а со тоа и да ја стави дискриминацијата врз основа на сексуалната ориентација и родовиот идентитет во контекст на други потенцијално ранливи категории. Со оваа група прашања исто така се настојува да се утврди информираноста и ставовите на учесниците во поглед на измените на Законот за заштита и спречување од дискриминација, каде е вклучена и сексуалната ориентација како основа за дискриминација.
- личен однос кон лица со хомосексуална ориентација – во рамки на оваа група прашања се утврдува каков е односот на учесниците кон лицата со хомосексуална ориентација и дали и до кој степен тие ги прифаќаат во нивните животи (дали постои лична нетрпеливост кон хомосексуалци, дали познаваат хомосексуални лица, дали ги прифаќаат како пријатели или колеги на работно место). Реалните ставови на испитаниците доаѓаат до израз на прашањата дали познаваат лица со хомосексуална ориентација, дали имаат пријатели со хомосексуална ориентација, и дали би работеле со лица со хомосексуална ориентација. Овие прашања се директни; испитаниците ги доживуваат лично и одговорите на овие прашања се подиректни, во споредба со одговорите на општите прашања, како што е прашањето дали испитаникот се согласува со забраната на дискриминација по основ на сексуална ориентација.
- ставови кон поведенија / форми на учество на хомосексуалните лица во јавната сфера. Станува збор за група на прашања каде се испитува отвореноста на учесниците кон различни форми на однесување на хомосексуалните лица во јавна сфера (држење за рака, бакнување во јавност) како и извршување на одредени општествени функции (политички ангажман, работа како лекари, наставници, работа со деца). Преку овие прашања дополнително се „тестира“ постоењето на предрасуди во поглед на хомосексуалноста (хомосексуалноста е „заразна“, болест или пореметување) како и оправданоста на одредени форми на манифестација на нетрпеливост кон хомосексуалните лица – од исмејување и осуда, до напади.

Анкетата беше реализирана по телефонски пат во текот на месец април 2019 година. Добиените податоци беа статистички обработени, при што покрај општите дистрибуции, обработката и анализата на податоците вклучуваше и утврдување на потенцијални разлики во одговорите на учесниците според полот, возраста, видот на населено место, регионот на живеење, етничката припадност и нивото на образование.

Добиените резултати и констатации се презентирани во поглавјето што следува. Овде визуелно се презентирани и дел од резултатите добиени во процесот на статистичка обработка. Целосните резултати се презентирани во анекс приложен на крајот од трудот. Сумарните заклучоци се презентирани во посебно поглавје.

3. Резултати од анкета

3.1 Перцепции во поглед на почитувањето на човековите права во земјата

Првиот блок прашања имаше за цел да ги воведе учесниците во темата на истражување на посреден начин, преку утврдување на нивните ставови во контекст на почитувањето на човековите права општо и довербата во релевантни институции со мандат да ги штитат човековите права.

Во овој контекст првото прашање се однесуваше на оценката на учесниците за степенот на почитување на човековите права во земјата. Кога станува збор за субјективните перцепции на учесниците во поглед на почитувањето на човековите права значаен процент на учесници – повеќе од една петина (22,6%) сметаат дека човековите правата воопшто не се почитуваат, додека само 3,1% сметаат дека човековите права целосно се почитуваат. Најголемиот дел од учесниците 41,9% се на мислење дека сосема малку се прави за почитувањето на човековите права во земјата (Табела/Графикон 1). Од добиените резултати може да се констатира дека **учесниците, општо земено, не се задоволни од состојбите со почитувањето на човековите права во земјата**.

Табела / Графикон 1. Перцепција за почитување на човековите права во Северна Македонија, во проценти.

На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права?

		Фреквенција	Процент	Валиден процент	Кумулативен процент
Валидни	воопшто не се почитуваат	228	22.4	22.6	22.6
	не се почитуваат	167	16.4	16.6	39.2
	сосема малку се почитуваат	422	41.5	41.9	81.1
	генерално се почитуваат	160	15.7	15.9	96.9
	целосно се почитуваат	31	3.0	3.1	100.0
	Вкупно	1008	99.1	100.0	
Без одговор	не знам	8	.8		
	нема одговор	1	.1		
	Вкупно	9	.9		
Total		1017	100.0		

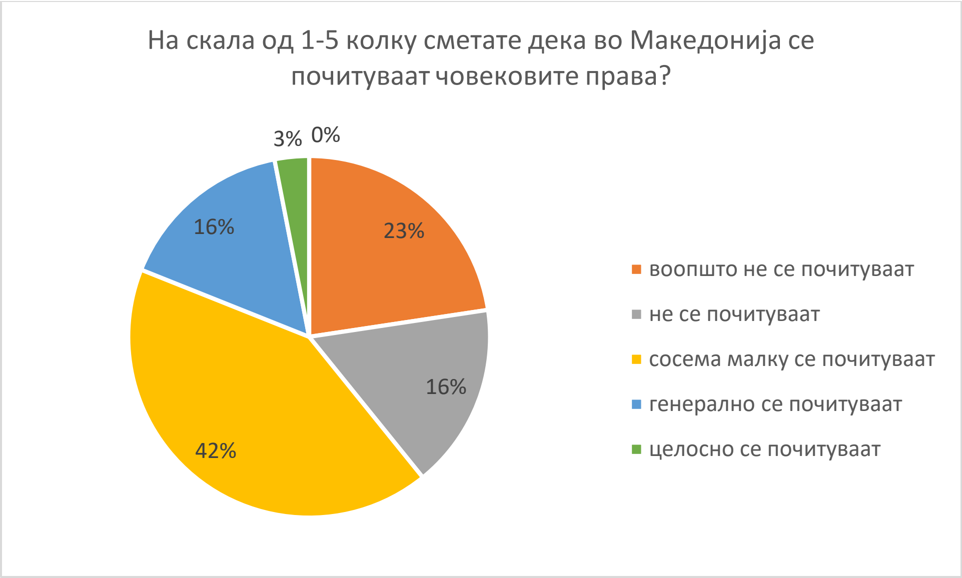

Анализата на податоците според полот покажува дека постои поголемо незадоволство меѓу мажите во поглед на почитувањето на човековите права. Имено, речиси една четвртина од мажите во истражувањето сметаат дека човековите права „воопшто не се почитуваат“ во земјата, за разлика од 19,6% од жените. Учеството на мажите е поголемо и меѓу сите опции кои изразуваат незадоволство од состојбите со човековите права во овој домен. Во поглед на возраста на учесниците, се издвои групата учесници на возраст 18-29 години, кои попозитивно ја оценуваат состојбата со човековите права. Најголемо незадоволство е забележано кај учесниците на возраст 45-59 години; имено, 40,6% сметаат дека човековите права во земјата (воопшто) не се почитуваат (Табели / Графикони 7 и 8 во Анекс 1).

Анализата на податоците според местото на живеење покажа дека жителите на руралните средини генерално покажуваат понизок степен на задоволство во поглед на почитувањето на човековите права. Од аспект на регионот на живеење констатирано беше значително поголемо незадоволство од почитувањето на човековите права меѓу учесниците од Полошкиот и Југозападниот регион (речиси половина од учесниците од овие региони сметаат дека човековите права не се почитуваат во земјава). Високо е незадоволството од почитувањето на човековите права и во Вардарскиот и Североисточниот регион. Најпозитивна оценка во овој поглед дале учесниците од Скопскиот и Источниот регион (Табели / Графикони 9-10 во Анекс 1).

Во поглед на анализата на одговорите според етничката припадност на учесниците, може да се заклучи дека Албанците се издвоија како група која е најнезадоволна од состојбите со почитувањето на човековите права. Имено, повеќе од 50% од учесниците Албанци сметаат дека човековите права не се почитуваат во земјава. Генерално незадоволство постои и меѓу учесниците Роми, но тие се група меѓу која постои и значајно повисоко задоволство во споредба со другите групи.

Кога станува збор за нивото на образование на учесниците, од анализата на податоците евидентен е тренд на растечко задоволство од почитувањето на човековите права со

зголемувањето на образовното ниво. Согласно со ова, учесниците со основно и пониско образование се во значително повисок процент незадоволни од состојбите со почитувањето на човековите права. Имено, повеќе од половина од учесниците со основно или пониско образовани сметаат дека човековите права не се почитуваат во земјата, во споредба со околу 25% од учесниците со високо образование кои го делат истиот став. Дополнителни 25% од високообразованите учесници сметаат дека човековите права генерално или во целост се почитуваат, став кој го делат 17,7% од учесниците со средно и 12,7% од учесниците со основно и пониско образование (Табели / Графикони 11-12 во Анекс 1).

Уште едно прашање кое имаше за цел да ги идентификува главните ставови на учесниците во поглед на состојбите со човековите права во земјата се однесува на нивната доверба кон институциите кои треба да ги штитат овие права, попрецизно судството. Запрашани колкава доверба имаат во судовите во поглед на нивните заложби за почитување на човековите права, одговорите на учесниците упатуваат на релативно **висок степен на недоверба кон судството**. Имено, 60,6% немаат доверба во работата на овие институции во наведениот домен.

Табела / Графикон 2. Доверба во работата на судовите во поглед на заштита на човековите права, во проценти.

На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	немам воопшто доверба	339	33.3	34.0	34.0
	немам доверба	265	26.1	26.6	60.5
	имам сосема малку доверба	286	28.1	28.7	89.2
	имам доверба	87	8.6	8.7	97.9
	имам целосна доверба	21	2.1	2.1	100.0
	вкупно	998	98.1	100.0	
без одговор	не знам	17	1.7		
	нема одговор	2	.2		
	вкупно	19	1.9		
вкупно		1017	100.0		

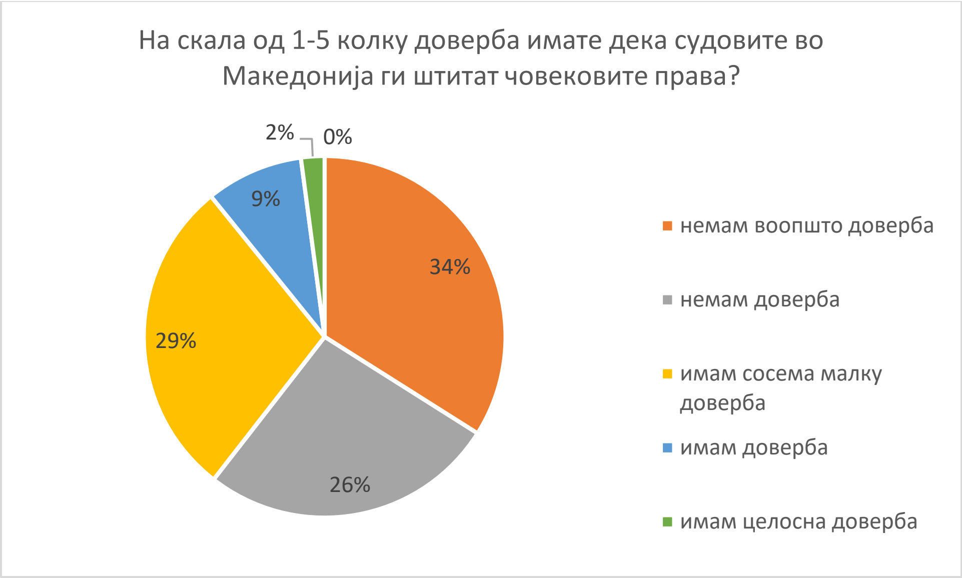

Одговорите на учесниците беа анализирани и според неколку социо-демографски обележја, при што беа констатирани разлики во рамки на повеќе категории. Анализата на одговорите според полот покажа дека и во овој случај машките учесници имаат помала доверба во судството во споредба со жените, што е конскевентно и на нивното повисоко незадоволство од состојбите со почитувањето на човековите права. Имено, повеќе од две третини од мажите немаат доверба дека судските органи работат на заштита на човековите права. Овој став го делат 57,1% од жените (Табела / Графикон 13 во Анекс 1).

Кога станува збор за возраста и во поглед на ова прашање се издвои групата на најмлади учесници (18-29 години старост) кои демонстрираат нешто повисока доверба во судството од сите други возрасни групи (Табела / Графикон 14 во Анекс 1). И во овој случај одговорите на учесниците се конскевентни со одговорите во поглед на прашањето за општата перцепција за почитување на човековите права, односно возрасните групи кои изразуваат повисок степен на задоволство од состојбите со човековите права се и позадоволни од работата на судовите. Не се покажаа значајни разлики во одговорите на учесниците според видот на населено место (Табела / Графикон 15 во Анекс 1).

Од аспект на етничката припадност, анализата на резултатите покажа дека учесниците Турци и Роми во повисок процент од останатите испитаници имаат доверба во работата на судовите на полето на заштита на човековите права. Оваа доверба најниска е кај учесниците Албанци меѓу кои околу две третини немаат доверба во работата на судовите по ова прашање (Табела / Графикон 17 во Анекс 1).

Како и во случајот со генералната перцепција за почитувањето на човековите права, и во овој случај учесниците со основно и средно образование манифестираат повисок степен на недоверба кон судските органи. И во овој случај, учесниците со високо образование покажуваат повисок степен на доверба (Табела / Графикон 18 во Анекс 1). Интерпретацијата на манифестираното (не)задоволство во поглед на почитувањето на човековите права и (не)довербата кон релевантните е потребно да се стави во контекст и на специфичните искуства на учесниците. Имено, може да се констатира дека поголемо

задоволство и доверба покажуваат учесници кои се со повисоко образовно ниво, живеат во урбани средини. Се претпоставува дека овие учесници имаат и подобар пристап до институции / ресурси за заштита на нивните права, а со тоа и нивните искуства и перцепции на ова поле се попозитивни.

Имајќи превид дека перцепциите и ставовите на граѓаните може да се условени од нивните непосредни искуства врзани за остварувањето на човековите права, учесниците беа прашани и дали некогаш се обраќале до судовите за заштита на нивните права. Големо мнозинство (86,8%) од учесниците одговорија негативно на ова прашање (Табела / Графикон 19 во Анекс 1).

3.2 Перцепции и ставови во поглед на дискриминација на одредени општествени групи и ставови кон дискриминацијата по основ на сексуална ориентација

Утврдувањето на ставовите кон дискриминацијата на хомосексуалните и трансродовите лица беше испитувано преку група прашања со која учесниците своите ставови кон дискриминацијата на овие лица ги ставија во контекст на повеќе општествени (и потенцијално ранливи) групи.

Своите ставови во поглед на дискриминацијата на неколку општествени групи учесниците имаа можност да ги изразат преку скала за мерење на ставови, каде дискриминацијата или отсуството на дискриминација кон одредена група беа оценувани на скала од 1 до 5, при што 1 означува отсуство на дискриминација, додека 5 највисок степен на дискриминација. Учесниците имаа можност да се изјаснат во поглед на неколку групи: Македонци, Албанци, Роми, жени, лица со попреченост, стари лица, припадници на опозициски политички партии и хомосексуални и трансродови лица. Од просечната вредност на одговорите на учесниците може да се заклучи дека за најдискриминирани се сметани Ромите (3,6%), лицата со попреченост (3,6%) и хомосексуалците и трансродовите лица (3,5). За најмалку дискриминирани групи оценети се Македонците (2,7) и Албанците (2,7).

Од добиените резултати може да се заклучи дека **учесниците релативно високо го оцениле ризикот од дискриминација за хомосексуалните и трансродовите лица**. Овој резултат може да се интерпретира на неколку начини: прво, дека постои признавање на оваа категорија граѓани како ранлива; второ, дека учесниците инклинираат кон давање на „посакувани“ одговори како резултат на ефект на културен шок или афирмативна пристрасност. Имајќи ги предвид резултатите од вториот блок прашања, втората интерпретација се чини многу поверојатна.

Табела / Графикон 3. Перцепција за дискриминација на одредени групи (на скала од 1-5), просечни вредности.

	На скала од 1-5 колку се според вас Македонците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Албанците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Ромите изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас жените изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас лицата со попреченост изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас старите лица изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас членовите на политички партии во опозиција изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?
Просечна вредност	2.6670	2.6988	3.6295	3.0483	3.5678	2.9834	2.9161	3.5243
Број	970	966	950	973	951	965	775	719
Ст. девијација	1.41182	1.46154	1.41331	1.31653	1.38768	1.38296	1.51800	1.53298

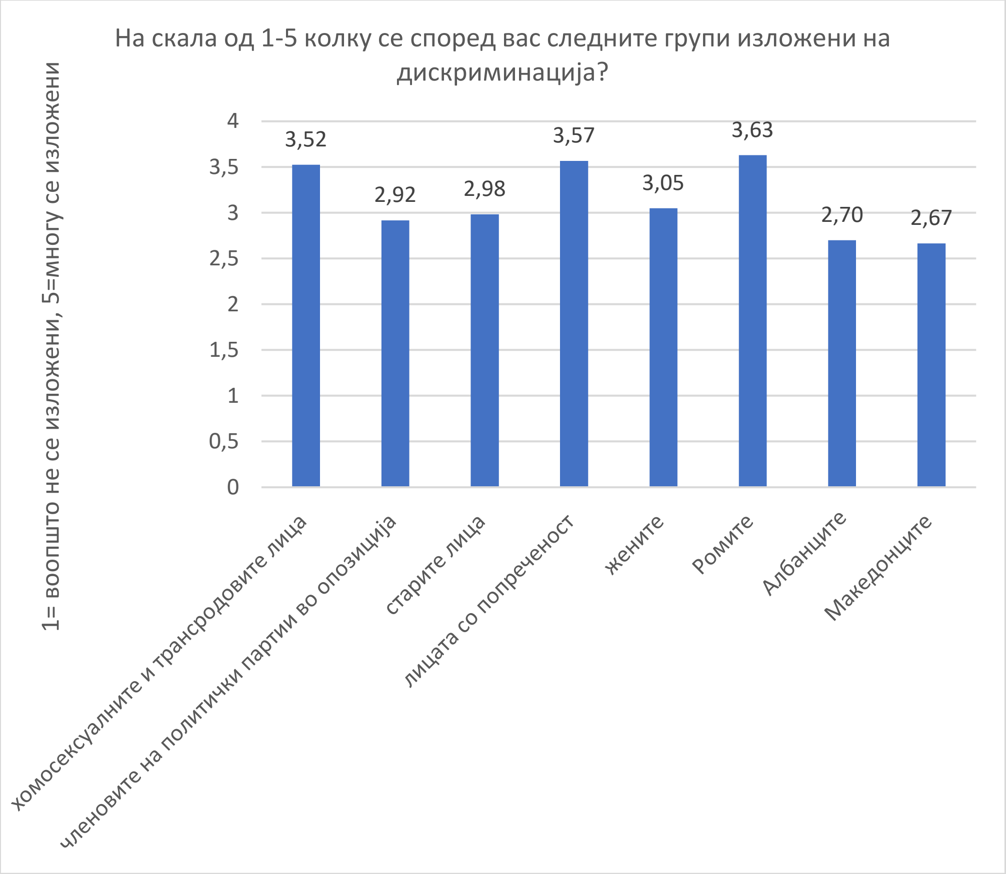

Анализата на податоците според полот на учесниците покажа дека мажите се генерално посензитивни околу подложноста на дискриминација на припадниците на различните етнички заедници вклучени во рамки на прашањето, додека жените покажуваат поголем

сензибилитет во поглед на жените како ранлива група подложна на дискриминација и хомосексуалците и трансродовите лица (Табела / Графикон 20 во Анекс 1).

Анализата на податоците според возрасни групи покажа дека најмладата возрасна група во повисок степен смета дека постои дискриминација на хомосексуалците и трансродовите лица (3,9) и Ромите (3,9) од останатите три возрасни групи. Лицата со попреченост (3,7) и старите лица (3,2) во повисок степен се оценети како дискриминирани од страна на учесниците на возраст 45-59 години. За учесниците на возраст 30-44 години најдискриминирани се Ромите (3,7) и лицата со попреченост (3,6), групи кои се оценети како најдискриминирани и меѓу учесниците на возраст над 60 години (Табела 21, Графикони 21 и 21а во Анекс 1). При анализата на одговорите на учесниците во однос на групата хомосексуалци и трансродови лица, може да се констатира дека значајно повисок степен на свесност за ранливоста на дискриминација покажуваат учесниците од двете најмлади возрасни групи 18-29 и 30-44.

Разлики се појавија и во поглед на видот на населено место на учесниците. Во овој контекст, учесниците што живеат во град сметаат дека во најголем ризик од дискриминација се лицата со попреченост (3,6), хомосексуалците и трансродовите лица (3,6) и Ромите (3,5). За учесниците од рурални средини Ромите претставуваат група која е најмногу изложена на дискриминација, со просечна вредност од 3,8 во одговорите; по нив следуваат лицата со попреченост (3,5) и хомосексуалците и трансродовите лица (3,3) (Табела / Графикон 22 во Анекс 1).

Анализата на одговорите на Македонците и Албанците покажа дека присутна е тенденција и за само-виктимизација и кај двете етнички групи. Имено и кај Македонците и кај Албанците сопствената етничка група е рангирана високо во поглед на групите во ризик од дискриминација. Дополнително, припадниците на двете најбројни етнички заедници во земјата сметаат дека припадниците на другата етничка заедница се најмалку дискриминираните групи во општеството. Во поглед на ризикот од дискриминација за другите категории граѓани вклучени во прашањето, учесниците Македонци сметаат дека под најголем ризик од дискриминација се лицата со попреченост (3,6), хомосексуалците и трансродовите лица (3,6) и Ромите (3,4). Според Албанците групите што се најмногу дискриминирани се Ромите (4,4), Албанците (3,9) и лицата со попреченост (3,5) (Табела / Графикон 23 во Анекс 1).

Анализата на податоците според нивото на образование на учесниците покажа дека за учесниците со основно или помалку од основно образование, најдискриминирани групи се Ромите, лицата со попреченост и старите лица. Овие групи се сметани за многу дискриминирани и од учесниците со средно и високо образование со таа разлика што учесниците од овие групи за најдискриминирани ги сметаат хомосексуалците и трансродовите лица, следени од Ромите и лицата со попреченост. Кога станува збор конкретно за групата на хомосексуалци и трансродови лица, постои тенденција на раст на емпатија и свест за дискриминација над оваа група со зголемувањето на образовното ниво. Имено, постои значајна разлика меѓу учесниците со средно и високо образование и учесниците со основно и пониско образование – првите хомосексуалците ги сметаат за најдискриминирана група, додека вторите оваа група ја третираат како една од најмалку

дискриминираните (Табела 24 / Графикони 24а и 24б во Анекс 1). Од одговорите на учесниците може да се констатира очигледна тенденција на поголема свесност за подложноста на дискриминација кај хомосексуалците и трансродовите лица, која расте правопропорционално со зголемувањето на образовното ниво кај учесниците.

Во контекст на ова, приложени се и процентуалните одговори на учесниците во поглед на дискриминацијата на трансродовите лица и хомосексуалците. Анализата на општите одговори на учесниците покажа дека 41,9% сметаат дека овие групи се значително дискриминирани, додека дополнителни 30% сметаат дека постои одредена (мала до умерена) дискриминација над припадниците на овие групи.

Табела / Графикон 4. Перцепција за дискриминација на хомосексуалните и трансродовите лица, во проценти.

На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	не се воопшто дискриминирани	126	12.4	17.5	17.5
	не се дискриминирани	75	7.4	10.4	28.0
	сосема малку се дискриминирани	115	11.3	16.0	43.9
	дискриминирани се	102	10.0	14.2	58.1
	многу се дискриминирани	301	29.6	41.9	100.0
	вкупно	719	70.7	100.0	
без одговор	не знам	162	15.9		
	нема одговор	136	13.4		
	вкупно	298	29.3		
вкупно		1017	100.0		

Како и во случајот на повеќе други прашања од анкетата анализата на процентуалната дистрибуција на одговорите според пол покажа дека жените демонстрираат повисок степен на свесност околу ризикот од дискриминација за хомосексуалците и трансродовите лица (Табела / Графикон 25 во Анекс 1). Тенденцијата за поголема свесност во поглед на дискриминацијата на оваа група граѓани кај помладите учесници е евидентна – додека речиси половина од учесниците на возраст од 18-29 години сметаат дека хомосексуалците и трансродовите лица се „многу дискриминирани“, овој став го споделуваат околу третина од учесниците на возраст над 60 години. И во поглед на анализата на процентуалната застапеност на одговорите на учесниците од различни категории се покажа дека лицата од урбани средини и повисоко ниво на образование во значајно повисок процент демонстрираат свесност за ранливоста на дискриминација на хомосексуалните и трансродовите лица (Табели и Графикони 26-30 во Анекс 1).

Релевантен аспект на односот кон дискриминацијата на лицата со алтернативна сексуална и родова ориентација претставува и дефинирањето на формални механизми за заштита на нивните права. Во овој контекст, во анкетата беа вклучени и прашања за утврдување на информираноста на граѓаните во поглед на најновите измени на Законот за спречување и заштита од дискриминација (ЗСЗД), како и нивниот став околу вклучувањето на сексуалната ориентација како еден од основите за дискриминаторно однесување.

Запрашани **дали се информирани за најновите измени на Законот за спречување и заштита од дискриминација**, релативно низок процент од учесниците во истражувањето, **помалку од една третина одговорија потврдно**. Ако се земе предвид дека дел од учесниците дале позитивен одговор заради тоа што настојувале да дадат „посакувани“, „очекувани“ или „точни“ одговори, разумно е да се претпоставува дека бројот на учесници информирани за овие законски измени е уште помал.

Табела / Графикон 5. Учесници информирани за најновите измени во ЗСЗД, во проценти.

Дали знаете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	297	29.2	29.3	29.3
	не	716	70.4	70.7	100.0
	вкупно	1013	99.6	100.0	
без одговор	нема одговор	4	.4		
вкупно		1017	100.0		

Анализата на одговорите на учесниците според полот покажа дека повисок процент од мажите информирани (33,1%) во поглед на овие измени во споредба со жените (25,7%). Спротивно на повисокото ниво на свесност за дискриминација кон хомосексуалните и трансродовите лица покажана од најмладата возрасна група на претходните прашања, во поглед на ова прашање се покажа како група која во значително понизок процент (17,7%) е информирана за наведените законски измени. Најмногу информирана по ова прашање е групата на возраст 45-59 години, меѓу кои 40,4% изјавиле дека се запознаени со законските измени. Со овие измени запознаени се и околу четвртина од учесниците на возраст 30-44 години и околу третина од учесниците над 60 години (Табели / Графикони 32-33 во Анекс 1).

Покрај повисоката свесност за подложноста на дискриминација на хомосексуалните и трансродовите лица, учесниците од градовите (31,2%) во повисок процент изјавиле дека се информирани за тековните законски измени во споредба со учесниците од селата (25,7%). Анализата на податоците според регионот на живеење покажа дека за законските измени најмногу информирани се учесниците од Североисточниот (42,2%), Источниот (35,6%) и Скопскиот (34%) регион. Најмалку информирани се жителите од Вардарскиот

(12,7%), Пелагонискиот (22,7%) и Полошкиот регион (22,9%) (Табели / Графикони 33-34 во Анекс 1).

Анализата на податоците според етничката припадност покажа дека подобро информирани за законските измени се Ромите и Македонците, а нешто помалку Турците и Албанците. Поради ниската застапеност на категоријата други, значајното отстапување од вредностите на другите групи не може да се третира како статистичка релевантност. Во поглед на ова прашање, очекуваната повисока информираност на високообразованите учесници се потврди. Имено, 41,9% од учесниците со високо образование се информирани за законските измени, споредено со 27,8% од учесниците со средно и 16,1% од оние со основно и пониско образование (Табели / Графикони 35-36 во Анекс 1).

Уште едно прашање со кое се истражуваше информираноста на учесниците за измените на ЗСЗД беше и прашањето за содржината на измените, односно дали учесниците се информирани дека категоријата сексуална ориентација е додадена како релевантен основ за дискриминација. На ова прашање одговараа учесниците кои одговориле дека се запознаени со фактот за измена на ЗСЗД. Големо мнозинство од учесниците (78,1%)што се изјаснија како информирани за тековните измени на ЗСЗД, изјавија дека се запознаени и со содржината на овие измени во контекст на превенцијата и заштитата од дискриминација по основ на сексуална ориентација.

Табела / Графикон 6. Учесници информирани за измените во ЗСЗД што се однесуваат на прашањето на сексуалната ориентација, во проценти.

Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	232	22.8	78.1	78.1
	не	45	4.4	15.2	93.3
	не знам	3	.3	1.0	94.3
	нема одговор	17	1.7	5.7	100.0
	вкупно	297	29.2	100.0	
без одговор	System	720	70.8		
вкупно		1017	100.0		

Иако жените генерално се помалку информирани околу измените на ЗСЗД, сепак, меѓу оние кои се запознаени со тековните случувања повисок е процентот на информирани жени (81,1%) за одредбите кои се однесуваат на сексуалната ориентација во споредба со мажите (75,8%). Кога станува збор за возраста, се издвоија најмладата и најстарата возрасна група кои во повисок процент од другите две се информирани за содржината на законските измени (Табели / Графикони 37-38 во Анекс 1).

И во овој случај учесниците – жители на урбани средини се во нешто повисок процент (79%) информирани за одредбите на законските измени кои се однесуваат на сексуалната ориентација во споредба со учесниците од руралните средини (75,9%). Како и во случајот на претходното прашање и во поглед на содржината на законските измени подобро информирани се учесниците од Источниот (87,1%), Североисточниот (84,2%), Југоисточниот (83,3%) и Скопскиот (79,6%) регион. Помалку информирани се учесниците од Пелагонискиот (68%) и Полошкиот регион (69,7%) (Табели / Графикони 39-40 во Анекс 1).

Анализата на податоците според етничката припадност покажа дека Албанците во понизок процент се информирани за содржината на законските измени во споредба со учесниците од другите етнички групи. И во овој случај се потврди значењето на образованието во поглед на ова прашање; се потврди трендот на поголема информираност на учесниците со растот на нивото на образование – учесниците со високо образование во значително повисок процент се информирани за содржината на измените во споредба со учесниците со средно и основно (и пониско) образование (Табели / Графикони 41-42 во Анекс 1).

Одговорите на учесниците упатуваат на заклучокот дека генерално земено, постои ниска информираност меѓу учесниците во поглед на измените на ЗСЗД, а со тоа и за одредбите кои се однесуваат на дискриминацијата по основ на сексуална ориентација. Без оглед на нивото на информираност, сите учесници беа прашани дали се согласуваат со одредбите на Законот за забрана на дискриминацијата по основ на сексуална ориентација.

На ова прашање (дали дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета), нешто помалку од две третини (61,8%) од учесниците одговориле потврдно. Ова претставува релативно висок степен на согласност, чија интерпретација неопходно е да биде ставена во контекст на одговорите и заклучоците од останатите прашања.

Табела / Графикон 7. Согласност со забрана за дискриминација по основ на сексуална ориентација и родов идентитет, во проценти.

Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	479	47.1	61.7	61.7
	не	297	29.2	38.3	100.0
	вкупно	776	76.3	100.0	
без одговор	не знам	69	6.8		
	нема одговор	172	16.9		
	вкупно	241	23.7		
вкупно		1017	100.0		

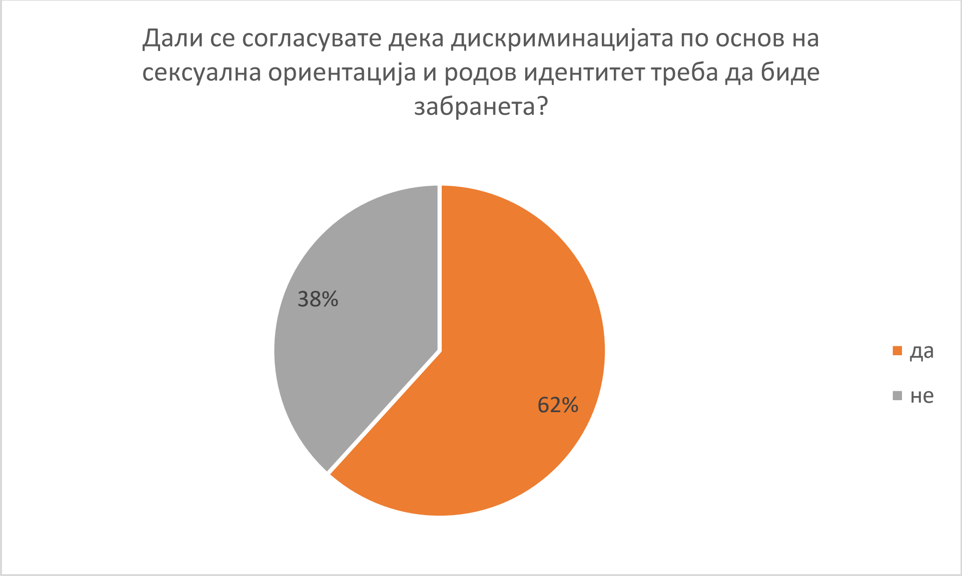

Како и во случајот на претходните прашања каде жените покажаа повисок степен на свесност за ранливоста на хомосексуалните и трансродовите лица на дискриминација, така и по ова прашање анализата на податоците според полот на учесниците покажа поголема сообразеност на жените (66,2%) со ставот за забрана на дискриминацијата по основ на сексуална ориентација во споредба со мажите (57%). Во анализата на одговорите според возраста на учесниците може да се констатира трендот на опаѓање на согласноста со

ставот со растот на возраста, односно колку се учесниците постари, во повисок процент ја отфрлаат сексуалната ориентација како законски уредена (Табели / Графикони 43-44 во Анекс 1).

Во поглед на одговорите на учесниците според населеното место (урбано или рурално) може да се констатира дека учесниците кои живеат во урбани средини во повисок процент (65%) се согласуваат со ставот дека дискриминацијата според сексуалната ориентација треба да биде забранета во споредба со оние од рурални средини (55,6%). Анализата на податоците според регионот на живеење покажа дека учесниците од Пелагонискиот (75,3%), Скопскиот (70,7%) и Југозападниот (70,6%) регион многу повеќе го поддржуваат ставот за забрана на дискриминацијата по основ на сексуална ориентација. Овој став најмалку го поддржуваат учесниците од Вардарскиот (42,5%), Југоисточниот (44%) и Полошкиот (51,4%) регион (Табели / Графикони 45-46 во Анекс 1).

Анализата на податоците според етничката припадност на учесниците покажа дека Турците (71,4%) и Македонците (62,7%) во повисок процент поддржуваат забрана на дискриминаторно однесување врз лица со различна сексуална ориентација од традиционалната. Овој став во помал процент го подржуваат Албанците (59,3%) и Ромите (43,8%). Како и во случајот на останатите прашања и во поглед на ова прашање очигледни се разликите во поглед на нивото на образование. Трендот е ист – поддршката за забрана на дискриминацијата по основ на сексуална ориентација расте со образовното ниво на учесниците. Овој став најмногу го поддржуваат учесниците со високо образование (77,1%), а најмалку со основно образование (42,5%) (Табели / Графикони 47-48 во Анекс 1).

3.3 Социјална дистанца, ставови за поведенија и учество во јавната сфера

Односот на учесниците кон дискриминацијата врз лицата со различна сексуална ориентација и родов идентитет беше анализиран и низ призмата на нивните лични односи и ставови во поглед на учеството на овие лица во општествениот живот. За утврдување на ставовите на учесниците во оваа сфера беше користена категоријата сексуална ориентација, односно една нејзина форма – хомосексуалноста, како најблизок концепт за нетрадиционална сексуална ориентација за учесниците. Имено, реалните ставови на испитаниците доаѓаат до израз на прашањата дали познаваат лица со хомосексуална ориентација, дали имаат пријатели со хомосексуална ориентација, и дали би работеле со лица со хомосексуална ориентација. Овие прашања се директни; испитаниците ги доживуваат лично, и очигледно одговорите на овие прашања се подиректни, во споредба со одговорите на општите прашања, како што е прашањето дали испитаникот се согласува со забраната на дискриминација по основ на сексуална ориентација. Ова прашање се доживува како општо, и афирмативната пристрасност (склоноста да се даде пожелниот одговор) полесно доаѓа да израз. Кога прашањето станува значително полично, како на пример „дали познавате лице со хомосексуална ориентација“, испитаникот е помалку засегнат со тоа дали ќе го даде „посакуваниот одговор“ и позасегнат е “да се одбрани“ од негативната асоцијација.

Како дел од прашањата кои се однесуваат на личниот однос на учесниците кон лицата со алтернативна сексуална ориентација, но и како логичка контрола на одговорите од претходниот блок прашања, учесниците беа прашани да одговорат дали им пречат мажите хомосексуалци и жените лезбејки. **Кога станува збор за машката хомосексуалност, повеќе од 40% од учесниците се изјасниле дека им пречат мажите хомосексуалци**.

Табела / Графикон 8. Учесници кои се изјасниле дека мажите хомосексуалци лично им пречат, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	443	43.6	44.8	44.8
	не	546	53.7	55.2	100.0
	вкупно	989	97.2	100.0	
без одговор	не знам	13	1.3		
	нема одговор	15	1.5		
	вкупно	28	2.8		
вкупно		1017	100.0		

Анализата на одговорите на учесниците според полот покажа дека и во овој случај учесниците од машки пол во повисок процент (47,3%) имаат личен негативен однос кон мажите хомосексуалци во споредба со жените (42,3%). Во поглед на возраста резултатите покажаа растечка нетрпеливост кон мажите хомосексуалци со зголемување на возраста. Имено, оваа нетрпеливост е најголема меѓу учесниците на возраст над 60 години (50,2% изјавиле дека мажите хомосексуалци им пречат), и 45-59 години (46,8%), а значително

помалку меѓу учесниците на возраст 30-44 години (42,3%) и 18-29 години (40,7%) (Табели / Графикони 49-50 во Анекс 1).

Разликите урбано-рурално се повторија и во поглед на ова прашање; односно учесниците од урбаните населени места во понизок процент (40,8%) манифестираат лична нетрпеливост кон мажите хомосексуалци во споредба со учесниците што живеат на село (52,7%). Во поглед на регионалната припадност, се издвоија учесниците од Југозападниот (61%), Полошкиот (55,6%) и Југоисточниот регион (54,1%) кои во повисок процент манифестираа неприфаќање на мажите хомосексуалци. Потолерантни во овој поглед беа учесниците од Вардарскиот (63,2%), Скопскиот (67,2%) и Источниот регион (58,3%) каде мнозинството немаат личен отпор кон мажите хомосексуалци (Табели / Графикони 51-52 во Анекс 1).

Од аспект на етничката припадност поголема нетолеранција кон мажите хомосексуалци манифестираат Албанците (63,6%) и Турците (61,1%), а најниска Македонците (39,3%). Мажите хомосексуалци, исто така, им пречат и на 61,6% од учесниците со основно (или пониско) образование, на 45,9% од учесниците со средно образование и на 30,7% од учесниците со високо образование со што се потврди трендот на поголема отвореност и прифаќање на лицата со алтернативна сексуална ориентација со зголемување на степенот на образование (Табели / Графикони 53-54 во Анекс 1).

Запрашани дали **лично им пречат жените лезбејки 43,1% од учесниците одговориле потврдно, што упатува на заклучокот дека кај нив постои подеднаков личен отпор кон хомосексуалност кај лицата од различни родови**.

Табела / Графикон 9. Учесници кои се изјасниле дека жените лезбејки лично им пречат, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	426	41.9	43.1	43.1
	не	563	55.4	56.9	100.0
	вкупно	989	97.2	100.0	
без одговор	не знам	13	1.3		
	нема одговор	15	1.5		
	вкупно	28	2.8		
вкупно		1017	100.0		

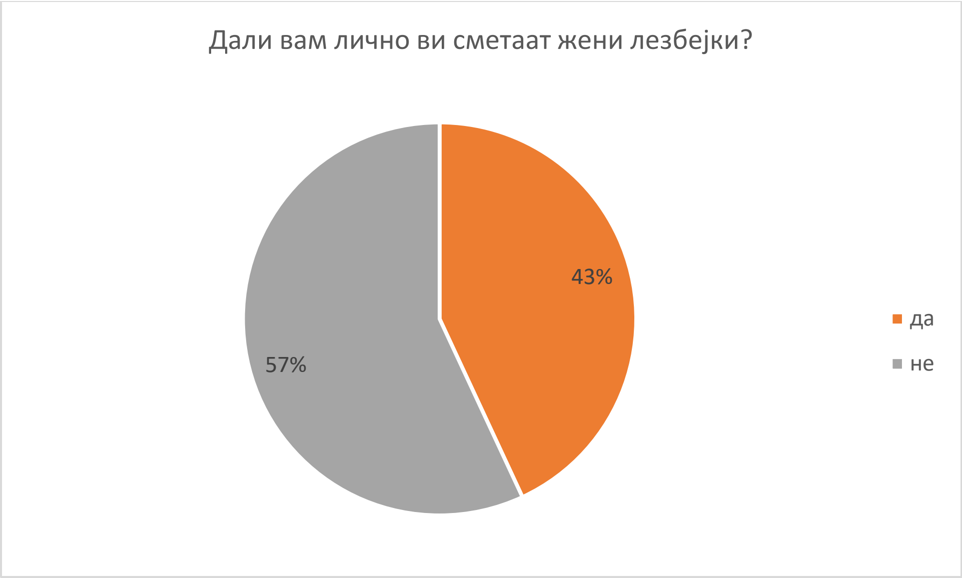

Анализата на одговорите според полот покажа дека и во овој случај машките учесници имаат нешто повисок личен отпор кон хомосексуалноста, која во овој случај се манифестира кон жените лезбејки. Како и во случајот на машката, така и во поглед на женската хомосексуалност се забележува тенденција на раст на личната нетрпеливост кон овие лица со зголемувањето на возраста на учесниците. Па така, најголем отпор кон лезбејките покажуваат лицата постари од 60 години (49,8% изјавиле дека им пречат) и групата 45-59 години (44,3%). Најмал отпор е регистриран меѓу најмладата група учесници на возраст 18-29 години (39% изјавиле дека лезбејките им пречат) (Табели / Графикони 55-56 во Анекс 1).

Од аспект на видот на населеното место повторно беа констатирани разлики меѓу учесниците од урбани средини, меѓу кои се забележува помал личен отпор кон лезбејките – 39% изјавиле дека лезбејките им пречат, наспроти учесниците од руралните места, каде нешто повеќе од половината (51,2%) покажаа лична нетрпеливост кон лезбејките. Консеквентно на одговорите во врска со машата хомосексуалност, учесниците од Југозападниот, Полошкиот и Југоисточниот регион покажуваат подеднаков личен отпор кон женската хомосексуалност. И во овој случај, најотворени се учесниците од Скопскиот регион (69,2% изјавиле дека не им пречат лезбејките), Вардарскиот (64,5%) и Источниот (60,7%) регион (Табели / Графикони 57-58 во Анекс 1).

Анализата на податоците според етничката припадност на учесниците покажа дека најголем отпор кон лезбејките покажуваат учесниците Албанци (63% се изјасниле дека лезбејките им пречат) и Турци (61,1%). Најнизок личен отпор е регистриран меѓу учесниците Македонци, меѓу кои 62,7% изјавиле дека немаат личен отпор кон лезбејките. Во поглед на образованието, се потврди веќе констатираниот тренд на поголема отвореност кон хомосексуалноста, а во случајов кон жените лезбејки со растот на нивото на образованието на учесниците. Повеќе од 60% од учесниците со основно или пониско образование изјавиле дека лезбејките им пречат – ова е случај со 30,3% од учесниците со високо образование (Табели / Графикони 49-50 во Анекс 1).

Релевантен сегмент од личниот однос кон хомосексуалноста претставува и одржувањето општествена интеракција со лица кои се со различна сексуална или родова ориентација. Имањето на контакт, познанства или прифаќањето на хомосексуално или трансродово лице на работното место ја претставува манифестната страна од односот кон овие лица. Имено, нивните латентни ставови кон овие лица добиваат отелотворување во видов на интеракција што го остваруваат со нив. Во овој контекст, учесниците беа прашани дали познаваат, имаат пријател/и и дали би прифатиле да соработуваат со хомосексуално лице. На прашањето **дали познаваат некој хомосексуалец, нешто помалку од третина (32,2%) од учесниците одговорија потврдно**. Ова упатува на прилично ограничена интеракција со овие лица.

Табела / Графикон 10. Учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација, во проценти.

Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	322	31.7	32.2	32.2
	не	679	66.8	67.8	100.0
	вкупно	1001	98.4	100.0	
без одговор	не знам	4	.4		
	нема одговор	12	1.2		
	вкупно	16	1.6		
вкупно		1017	100.0		

Од аспект на полот, малку повисок е процентот на жени кои познаваат лица хомосексуалци (33,5%) во споредба со мажите (30,8%). Процентот на учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација е повисок меѓу помладите возрасни групи 18-29 (40%) и 30-44 (43,6%), отколку меѓу учесниците на 50 години возраст (Табели / Графикони 61-62 во Анекс 1).

Исто така, повисок е процентот на учесници од градовите кои имаат познаници хомосексуалци (36,9%) во споредба со учесниците од села (22,8%). Од аспект на регионалната припадност, учесниците од Скопскиот (49,8%) и Пелагонискиот (39,4%) регион во значајно повисок процент изјавиле дека познаваат лица со хомосексуална ориентација. За споредба, ова е случај со само 16,2% од учесниците од Полошкиот регион, кој е најниско рангиран (Табели / Графикони 53-54 во Анекс 1).

Македонците се издвоија како група која во повисок процент има познанства со лица со хомосексуална ориентација – 36,8% од учесниците Македонци изјавиле дека познаваат хомосексуално лице. За споредба, ова е случај со околу 16% од учесниците Албанци и Турци. Од аспект на образовното ниво, евидентен е веќе констатираниот тренд по повеќето прашања – само 8% од учесниците со основно образование имаат познаник хомосексуалец; ова е случај со 32,8% од учесниците со средно и 48,1% од оние со високо образование (Табели / Графикони 55-56 во Анекс 1).

Учесниците кои изјавија дека познаваат лице хомосексуалец беа прашани и дали имаат пријатели хомосексуалци. Од третината учесници кои познаваат лице кое е хомосексуалец, **41,6% (13,2% од целиот примерок во истражувањето) имаат поблиска врска / пријателство со лице со хомосексуална ориентација**.

Табела / Графикон 11. Учесници кои за пријател имаат лице со хомосексуална ориентација, во проценти.

Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	134	13.2	41.6	41.6
	не	176	17.3	54.7	96.3
	нема одговор	12	1.2	3.7	100.0
	вкупно	322	31.7	100.0	
без одговор		695	68.3		
вкупно		1017	100.0		

Покрај тоа што во повисок процент познаваат лица со хомосексуална ориентација, повисок процент од жените во истражувањето имаат пријателства со лица со хомосексуална ориентација. Имено, додека 45,9% од жените имаат пријатели/ки хомосексуалци, ова е случај со само 36,8% од мажите. Пријателства со хомосексуалци во значајно повисок процент имаат учесниците на возраст од 18-29 години – 53,1% и имаат тенденција на опаѓање со зголемување на возраста. Така, пријателства со хомосексуалци имаат само 20,5% од учесниците на возраст над 60 години (Табели / Графикони 67-68 во Анекс 1).

И во овој случај повеќе учесници од урбаните средини изјавија дека имаат пријателства со лица со хомосексуална ориентација (42,7%), наспроти учесниците од руралните средини (38,2%). Овие пријателства се почести и меѓу учесниците од Пелагонискиот регион (48,8%) и Скопскиот регион (45,3), а најмалку чести меѓу учесниците од Југозападниот регион (29,6%) (Табели / Графикони 69-70 во Анекс 1).

Иако процентот на учесници Турци кои познаваат лица со хомосексуална ориентација не е висок (околу 16%), сепак тие во значително повисок процент негуваат пријателства со хомосексуалци – 66,7% изјавиле дека имаат пријател/ка хомосексуалец. Овој процент е повисок и кај Македонците – 44,7%. Од друга страна, само 22,9% од Албанците и 16,7% од Ромите имаат пријатели хомосексуалци. Повторно, значајно повисок процент од учесниците со средно (42,5%) и високо образование (43,7%) имаат пријателства со лица со хомосексуална ориентација од учесниците со основно образование (13,3%) (Табели / Графикони 71-72 во Анекс 1).

Уште едно прашање со кое се испитуваше степенот на прифаќање на хомосексуалните лица беше прашањето дали учесниците би прифатиле да соработуваат со колега/колешка со хомосексуална ориентација на работното место. Во поглед на ова прашање 46,7% од учесниците изјавиле дека би прифатиле да работат со лице хомосексуалец, 42,1% би одбиле, додека 11,3% одговориле само во услови кога се приморани. Имајќи предвид дека повеќе од половина од учесниците изјавиле дека би одбиле или под присила би прифатиле хомосексуалец за колега/колешка на работното место, може да се констатира дека значаен дел од учесниците манифестираат социјална дистанца кон хомосексуалците.

Табела / Графикон 12. Прифаќање на хомосексуални лица на работно место, во проценти.

Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	444	43.7	46.7	46.7
	не	400	39.3	42.1	88.7
	само ако морам	107	10.5	11.3	100.0
	вкупно	951	93.5	100.0	
без одговор	не знам	28	2.8		
	нема одговор	38	3.7		
	вкупно	66	6.5		
вкупно		1017	100.0		

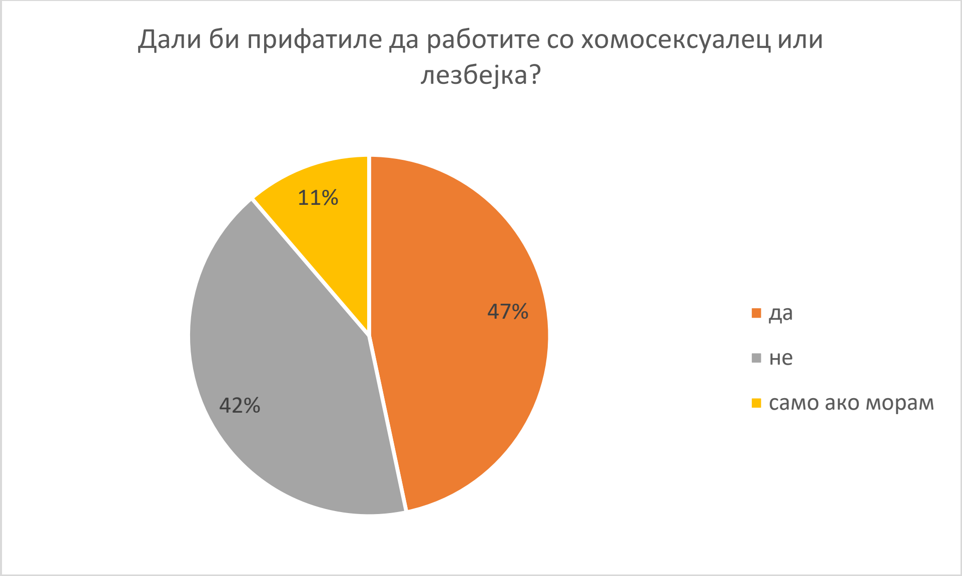

Жените и во овој случај се поотворени за соработка со хомосексуалци на работното место. Имено, околу половина од жените (51,7%) и 41,3% од мажите изјавиле дека немаат проблем да работат со колега/колешка хомосексуалец. Во контекст на возраста, повеќе од половина од учесниците на возраст 18-44 години немаат проблем да соработуваат со колеги/колешки хомосексуалци. Овој процент опаѓа кај повозрасните учесници, па околу една третина (32,9%) од учесниците над 60 години би прифатиле да работат со хомосексуално лице (Табели / Графикони 73-74 во Анекс 1).

Значајно повисок процент од учесниците од град прифаќаат да работат со хомосексуалци - 53,6%. Ова го прифаќаат и само 32,7% од учесниците од село. Од аспект на регионот на живеење, околу 60% од учесниците од Пелагонискиот и Скопскиот регион прифаќаат да работат со хомосексуалци, за разлика од 27,8% од учесниците од Полошкиот регион (Табели / Графикони 75-76 во Анекс 1).

Кога станува збор за етничката припадност се издвојуваат учесниците Македонци кои во значајно повисок процент прифаќаат да работат со хомосексуални лица – 53,6%, за разлика од учесниците од другите етнички групи меѓу кои 22-27% прифаќаат хомосексуалец за колега на работа. Дури 68% од високообразованите учесници прифаќаат да работат со лица со алтернативна сексуална ориентација, наспроти само 13% од учесниците со основно образование (Табели / Графикони 77-78 во Анекс 1).

3.3.1. Ставови за хомосексуалноста

Отвореноста на учесниците кон хомосексуалците беше испитувана и преку нивното (не)согласување со различни форми на однесување и учество на хомосексуалците во јавниот живот. Така, учесниците беа прашани да ја изразат својата согласност на скала од 1 до 5, каде 1 означува „воопшто не е прифатливо", а 5 – „целосно е прифатливо". Дел од ставовите беа афирмативни, односно се однесуваа на различни форми на поведенија и учество во јавната сфера, а дел од ставовите се однесуваа на различни форми на дискриминација и исклучување на хомосексуалните лица. Во овој контекст најголемо одобрување беше манифестирано кон поведенија кои се однесуваат на учество во јавната сфера (излегување во локали со други лица – 3,3, учество во политиката – 3,2, заеднички живот – 3,2, капење во ист базен – 3,1). Како најмалку оправдани учесниците наведоа поведенија кои се однесуваат на јавно манифестирање афекција (држење за раце, бакнување во јавност и работа со деца).

Анализата на податоците според полот на учесниците покажа дека жените генерално се поотворени кон сите форми на однесување. Анализата на податоците според возраста на учесниците покажа дека постои тренд на поголемо одбивање на учеството на хомосексуалните лица во сите аспекти на општествениот живот и јавно манифестирање афекција со зголемување на возраста. Во овој поглед четирите возрасни групи на кои иницијално беа поделени учестниците во истражувањето во поглед на резултатите се поделија на две – групата од 18-44 години, кај која се забележува повисок степен на одобрување на сите испитувани поведенија и групата над 55 години возраст каде одобрувањето е пониско (Табели / Графикони 70-71 во Анекс 1).

Од аспект на видот на населено место и во овој случај се покажа дека учесниците од урбаните населени места покажуваат поголема отвореност кон учеството на хомосексуалните лица во различни сфери на општествениот живот. Во овој случај просечните вредности на одговорите на учесниците од руралните средини не ја надминуваат оценката 2, што е многу низок праг на одобрување. При анализата на податоците според етничката припадност, во поглед на ова прашање посебно анализирани беа одговорите на учесниците Македонци и Албанци кои го сочинуваат најголемиот дел од примерокот. Во поглед на анализираните поведенија се покажа поголемо прифаќање од страна на Македонците и значајни разлики со одговорите на учесниците Албанци иако поведенијата кои најмногу ги одобруваат (одење во локали, да се занимаваат со политика, да работат како лекари) и оние кои манифестираат неодобрување (бакнување на јавни места, држење за раце, работа со деца) се идентични кај учесниците од двете етнички заедници (Табели / Графикони 72-73 во Анекс 1).

Анкетата вклучуваше и прашања за утврдување на степенот на одобрување од страна на учесниците на различни форми на стигматизирање на хомосексуалните и трансродовите лица. Прашањата пред сè се однесуваа на степенот на оправдување од страна на учесниците на поведенија како исмејување, осудување од страна на јавноста и напади на хомосексуалните и трансродовите лица. Учесниците имаа можност оправданоста на ваквите постапки да ја оценат на скала од 1 до 5, каде 1 е „воопшто не е во ред“, а 5 – „сосема е во ред“. Општите дистрибуции на одговорите на учесниците упатуваат на заклучокот дека големо мнозинство од учесниците не ги одобрува наведените форми на стигматизација на хомосексуалните и трансродовите лица – просечната оценка кај сите испитувани поведенија (напади, осуда, исмевање) не надминува 1,5.

Во поглед на овие прашања не беа констатирани значајни разлики според полот на учесниците. Од аспект на возраста, се забележува блага тенденција на зголемување на оправдувањето на овие форми на стигматизација со зголемувањето на возраста на учесниците. Сепак, мора да се констатира дека кај сите возрасни категории преовладува неодобрувањето на ваквите постапки. Веќе констатираните тенденции во контекст на видот на населено место се потврдија и во овој случај – имено, учесниците од урбаните средини во понизок степен ги одобруваат овие поведенија. Во поглед на овие прашања не беа забележани значајни разлики според етничката припадност на учесниците.

Најзначајните разлики се појавуваат при анализата на податоците според образовното ниво на учесниците. Имено, повеќе од било која друга социо-демографска карактеристика, образованието се јавува како значајна детерминанта за повеќе аспекти од односот кон хомосексуалните и трансродовите лица. Оправданоста на наведените форми на стигматизација на хомосексуалците расте со намалувањето на образовното ниво; просечните вредности на оправдување на нападите, исмејувањето и осудата се највисоки кај лицата со основно или пониско образование; согласноста на учесниците со овие форми на стигматизација опаѓа на секој следен степен на образование (Табели / Графикони 84-89 во Анекс 1).

Запрашани дали е во ред лицата од одреден пол да се облекуваат како лица од друг род (маж да се облекува како жена и жена да се облекува како маж) учесниците генерално покажаа неодобрување. Сепак може да се констатираат мали разлики во поглед на оваа пракса во зависност од полот на лицето што го практикува наведеното поведение. Во тој контекст, поголемо неодобрување е манифестирано кон мажите кои се облекуваат како жени, каде просечната оценка е 1,8 на скала од 1 до 5. За жените просечната оценка изнесува 2,1, што иако повисоко, повторно упатува на значајно неприфаќање на ова поведение.

Табела / Графикон 13. Оправданост на поведенија, мажи/жени да се облекуваат како припадници на другиот род, просечни вредности.

	Во ред е маж да се облекува како жена	Во ред е жена да се облекува како маж

Просечна вредност	1.8103	2.0998
Број	975	972
Стандардна девијација	1.38483	1.53414

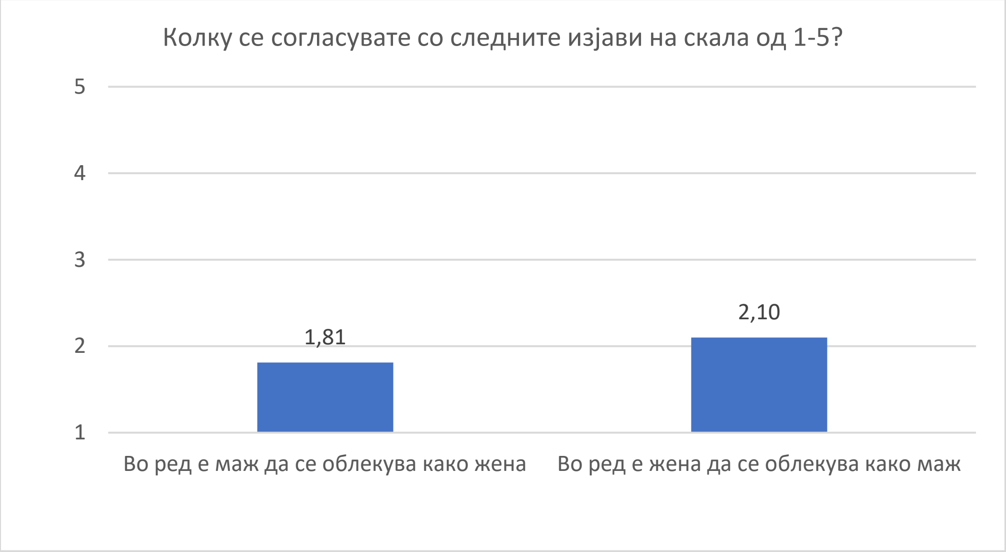

И во овој случај жените покажуваат поголема отвореност во поглед на оваа пракса од мажите и во поглед на однесувањето и на двата пола. Разлики според возраста на учесниците не беа забележани, освен во случајот на учесниците од возрасната група над 60 години, кои во значајно понегативно го оценуваат облекувањето на мажи како жени (Табели / Графикони 74-75 во Анекс 1).

Од аспект на етничката припадност, не беа забележани значајни разлики во (не)одобрувањето на тоа мажите да се облекуваат како жени меѓу учесниците Македонци и Албанци; разлика беше воочена во малку поголемото одобрување на тоа жените да се облекуваат како мажи од страна на учесниците Македонци. Анализата на податоците според нивото на образование на учесниците покажа го потврди веќе констатираниот тренд на поголема отвореност и прифаќање на хомосексуалните и трансродовите лица со растот на образовното ниво – најголемо одобрување на испитуваното поведение покажуваат лицата со високо образование, следени од оние со средно, додека најголемо неодобрување се констатира кај учесниците со основно и пониско образование (Табели / Графикони 75-76 во Анекс 1).

Конечно, последното прашање се однесуваше на ставот на учесниците за потеклото на хомосексуалноста, (митови) односно дали хомосексуалноста претставува болест или одредено пореметување или не. Во овој контекст, големо мнозинство од учесниците изјавиле сосгласност со ставот дека хомосексуалноста претставува форма на болест или пореметување.

Табела / Графикон 13. Став кон хомосексуалноста, во проценти.

Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	596	58.6	72.9	72.9
	не	221	21.7	27.1	100.0
	вкупно	817	80.3	100.0	
без одговор	не знам	133	13.1		
	нема одговор	67	6.6		
	вкупно	200	19.7		
вкупно		1017	100.0		

Со ова тврдење се согласуваат 77,6% од мажите и 68,7% од жените. И во поглед на ова прашање постарите учесници манифестираат поконзервативни ставови, односно во значително повисок процент се согласуваат со тврдењето за хомосексуалноста како болест / пореметување. Иако овој став е присутен кај значително понизок процент од младите учесници 18-29 (59,9%) општата оценка е дека е генерално висока.

Учесниците од урбаните средини, како и учесниците со повисоко образовно ниво, во понизок процент изразиле согласност со ставот дека хомосексуалноста е болест / пореметување. Сепак, иако понизок споредено со другите категории, процентот на учесници кои го прифаќаат горенаведениот став е генерално висок меѓу сите возрасни групи и на сите образовни нивоа.

4. Заклучок

Резултатите од истражувањето упатуваат на констатацијата дека значаен дел од учесниците во истражувањето манифестираат социјална дистанца кон лицата со различна сексуална ориентација и родов идентитет. Иако навидум го препознаваат ризикот од дискриминација за овие групи граѓани, имајќи ги превид ограничените контакти, нискиот степен на одобрување на различни форми на нивно учество во општествениот живот и неприфаќањето на нивната особеност упатува на заклучокот дека хомофобичните ставови и перцепции се дел од секојдневниот дискурс. Притоа, од одговорите на учесниците може да се констатира дека не се работи за непрепознавање на релевантноста на заштитата на хомосексуалците од дискриминација – големо мнозинство од учесниците се согласиле со ставот дека е потребна забрана на дискриминаторско однесување по основ на сексуална ориентација. Ова е евидентно и во одговорите на учесниците за препознавањето на хомосексуалците и трансродовите лица во трите најзагрозени од дискриминација категории на граѓани. Ова може да се интерпретира како резултат на афирмативната пристрасност на учесниците, односно нивната тенденција да даваат одговори кои сметаат дека се посакувани.

Од друга страна, нивните ставови во поглед на поведенијата и сферите на јавно учество на хомосексуалните лица упатуваат на постоење на силни предрасуди кон оваа група граѓани, а следствено и кон различни форми на сексуална и родова „другост“. Иако декларативно значаен дел од учесниците ги поддржуваат законските измени во делот за забрана на дискриминација по основ на сексуална ориентација, подеднакво висок процент не поддржуваат вклучување на хомосексуалците во сфери на дејствување и поведенија кои им овозможуваат да дејствуваат непречено и да се самореализираат во општеството. На овој начин, индиректно, нивните ставови поддржуваат латентна дискриминација на оваа група граѓани во општеството.

Значаен дел од учесниците манифестираат социјална дистанца во рамки на нивната секојдневна интеракција. Ова е видливо од високиот процент на учесници кои изјавиле дека не познаваат лица со хомосексуална ориентација и уште пониският процент на пријателства со хомосексуалци. Фактот што повеќе од половина од учесниците би одбиле работа или би работеле со хомосексуално лице само во исклучителни околности ја потврдува констатацијата за високиот степен на неприфаќање на хомосексуалците како познаници, пријатели или соработници, односно како интегрален дел на нашето секојдневие и функционирање во општеството.

Неодобрувањето во поглед на формите на јавно покажување на својата ориентација кај трансродовите лица и покажување афекција меѓу хомосексуални лица (држење за раце, бакнување во јавност, облекување како припадници од друг род) наспроти држење на сексуалната ориентација во рамки на приватната сфера (слобода да се биде хомосексуалец во рамки на „своите четири ѕида“) дополнително го потврдува имплицитното неприфаќање на хомосексуалците, како група чија сексуална ориентација е надвор од општествените норми и не треба да биде јавно демонстрирана. Иако учесниците не одобруваат различни форми на насилство кон хомосексуалните лица (напади, осуда, исмејување) тие не препознаваат основа за дискриминаторно однесување во рамки на

неодобрувањето на хомосексуалните лица јавно да ја демонстрираат својата сексуална ориентација и да се занимаваат со одредени дејности (да работат како наставници, да работат со деца).

Резултатите дополнително покажаа постоење на висок степен на предрасуди кон хомосексуалноста. Имено, висок процент на учесници сè уште хомосексуалноста ја третираат како болест или одредено пореметување. Постоењето на вакви предрасуди кон хомосексуалците и трансродовите лица може директно да се поврзе и со нискиот степен на одобрување на тоа хомосексуалците да извршуваат одредени дејности, на пример да работат како наставници.

Анализата на одговорите на учесниците според неколку социо-демографски обележја покажа извесни јасни трендови по повеќе параметри, при што образовното ниво на учесниците се издвои како најзначајна детерминанта во поглед на постоењето на предрасуди и социјална дистанца од хомосексуалците и трансродовите лица. Вакви разлики беа забележани и во поглед на полот, возраста, етничката припадност и местото на живеење на учесниците. Имено, од аспект на полот, жените покажуваат релативно повисоко ниво на свесност за ранливата позиција на хомосексуалците и трансродовите лица и во повисок степен покажуваат одобрување во поглед на различните поведенија и форми на учество на хомосексуалците во општествениот живот. Тенденција на поголемо прифаќање на хомосексуалните лица беше констатирана и кај помладите групи на учесници, кои во повисок процент имаат интеракција со хомосексуални лица. По повеќе прашања, се издвоија учесниците Албанци кои негуваат поконзервативни ставови во поглед на повеќето прашања во споредба со Македонците. Анализите на податоците според местото на живеење покажаа тенденција (по сите испитувани прашања) на поголемо прифаќање и отвореност кон хомосексуалните и трансродовите лица меѓу учесниците што живеат во градовите, што може да се интерпретира како можен резултат од поголема изложеност и можност за интеракција со лица со алтернативни сексуални и родови ориентации во градовите. Во поглед на регионот на живеење не беа утврдени јасни тенденции, освен во случајот на значајно поконзервативните ставови кај учесниците од Полошкиот регион, што може да се поврзе и со повисокиот процент на учесници од рурални средини и учесници со понизок степен на образование (речиси една третина од учесниците со основно и пониско образование се од Полошкиот регион, како и една четвртина од учесниците од рурални средни).

Во овој контекст најголеми разлики во одговорите на учесниците и јасен тренд на поголема отвореност и прифаќање на хомосексуалните лица се утврди во поглед на нивото на образование. Имено, прифаќањето на лицата со различна сексуална и родова ориентација и повисокиот степен на свесност за нивната позиција во поглед на дискриминацијата, како и одобрувањето на нивното вклучување во различни аспекти од јавната сфера се зголемува правопропорционално со нивото на образование. Најконзервативните ставови се присутни кај учесниците со основно или пониско образование и истите имаат тенденција на опаѓање со секое повисоко образовно ниво. Сепак, интерпретацијата на овие резултати треба да се стави во контекст на генерално високиот степен на предрасуди и дистанца присутен кај значаен дел од учесниците. На пример, иако меѓу групата на високообразовани учесници во значително понизок процент на учесници хомосексуалноста

ја поврзуваат со болест или пореметување, повеќе од половина (56,8%) од учесниците од ова образовно ниво го поддржуваат овој став, што гледано изолирано е висок процент.

Конечно, резултатите од истражувањето генерално упатуваат на заклучокот дека социјална дистанца и предрасуди кон лицата со различна сексуална ориентација и родов иденитет се во значаен степен присутни во македонското општество. Нивното постоење индиректно може да се врзе со степенот на информираност и изложеност на граѓаните на овие животни ориентации – степенот на образование, животот во урбани средини, возраста. Овие ставови најчесто се латентно манифестирани, преку одбивањето на социјална интеракција со лица со различна сексуална ориентација од хетеросексуалната и неодобрувањето на различни форми на нивно експонирање и учество во јавниот живот.

Анекс 1: Резултати од истражување

Табела / Графикон 1. Учесници според пол, во проценти.

Пол

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	женски	516	50.7	50.7	50.7
	машки	501	49.3	49.3	100.0
	вкупно	1017	100.0	100.0	

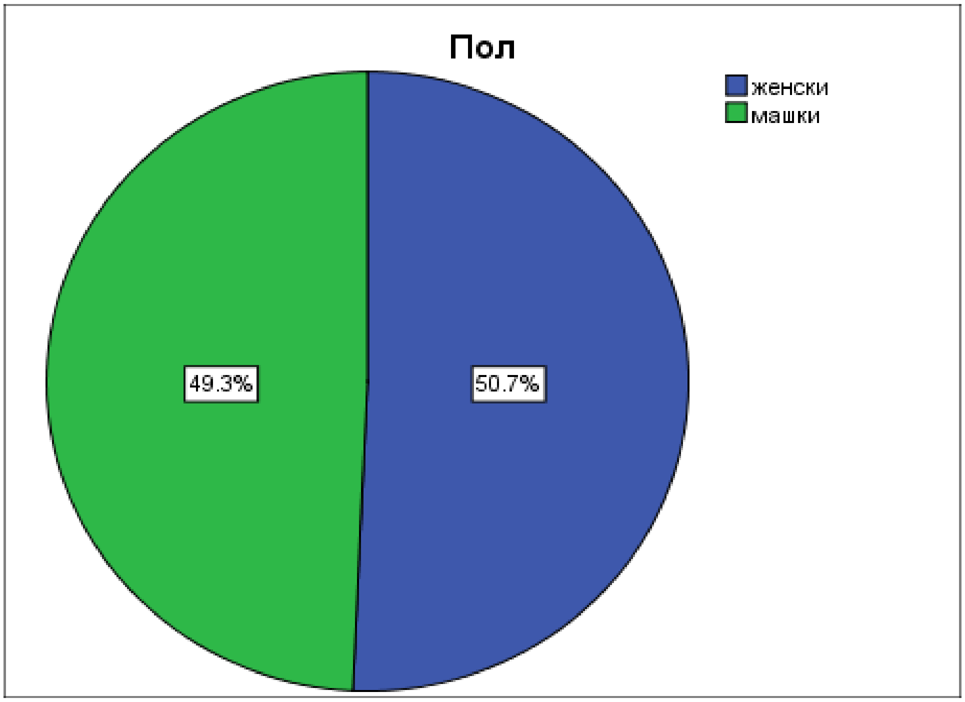

Табела / Графикон 2. Учесници според возраст, во проценти.

Возраст

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	18-29 год.	250	24.6	24.6	24.6
	30-44 год.	283	27.8	27.8	52.4
	45-59 год.	247	24.3	24.3	76.7
	60+ год.	237	23.3	23.3	100.0
	вкупно	1017	100.0	100.0	

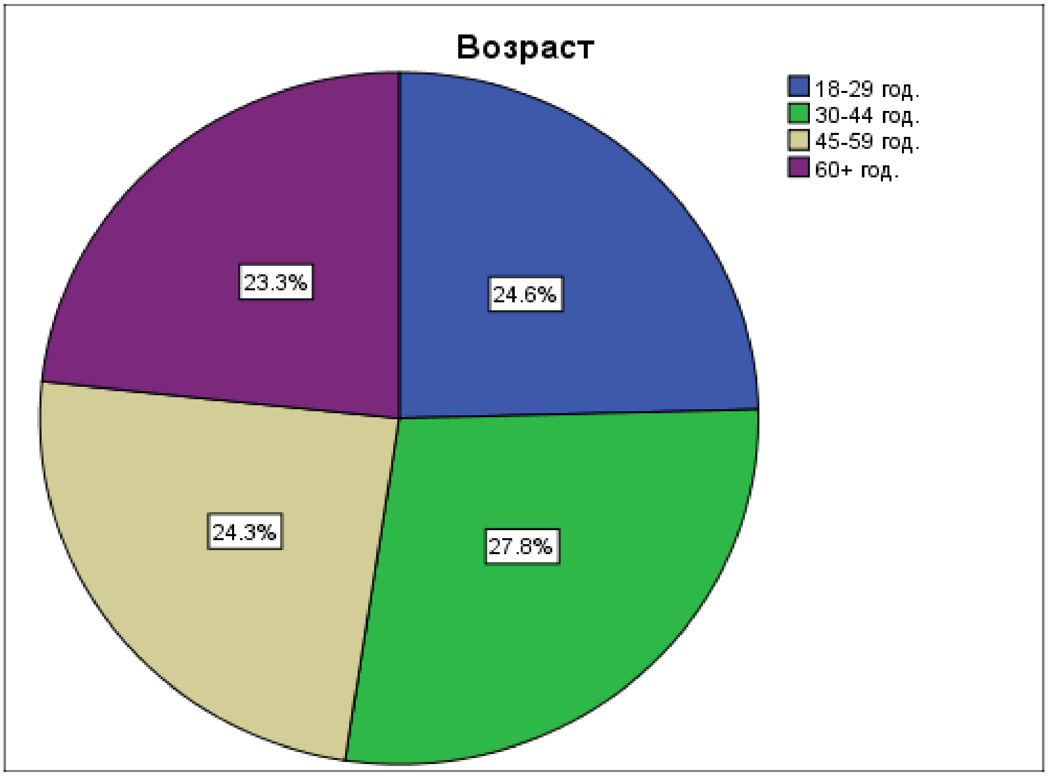

Табела / Графикон 3. Учесници според населено место, во проценти.

Населено место

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	град	676	66.5	66.5	66.5
	село	341	33.5	33.5	100.0
	вкупно	1017	100.0	100.0	

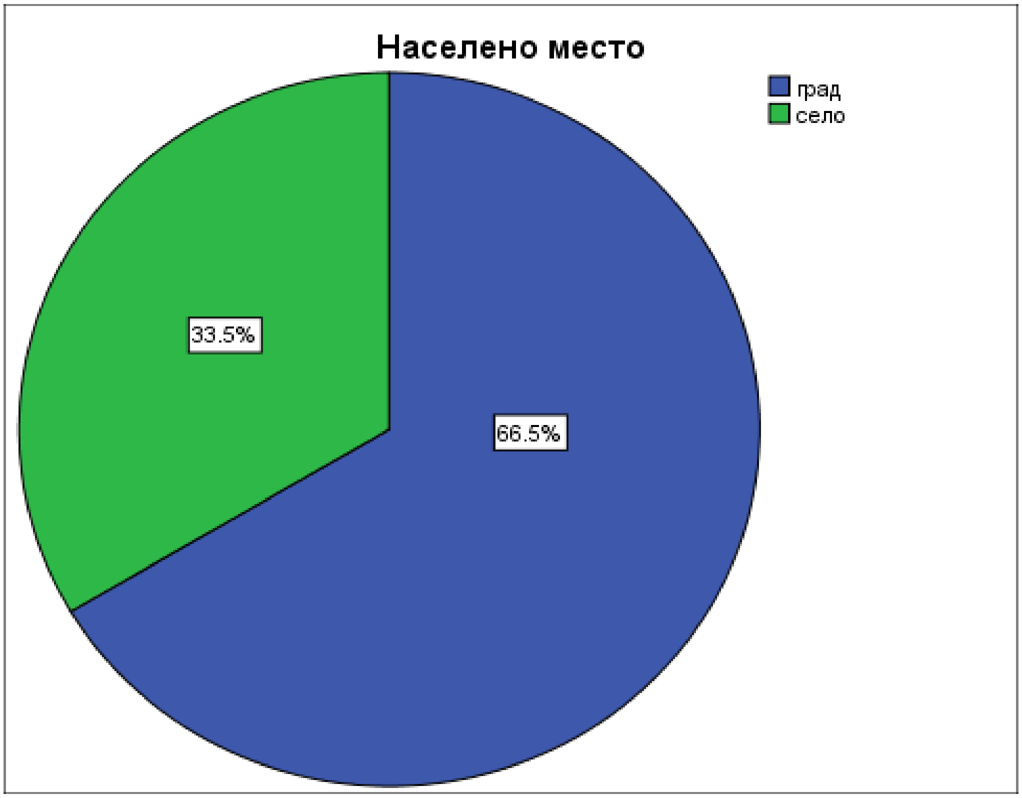

Табела / Графикон 4. Учесници според регион, во проценти.

Регион

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	Вардарски	79	7.8	7.8	7.8
	Источен	87	8.6	8.6	16.3
	Југозападен	112	11.0	11.0	27.3
	Југоисточен	89	8.8	8.8	36.1
	Пелагониски	111	10.9	10.9	47.0
	Полошки	145	14.3	14.3	61.3
	Североисточен	90	8.8	8.8	70.1
	Скопски	304	29.9	29.9	100.0
	вкупно	1017	100.0	100.0	

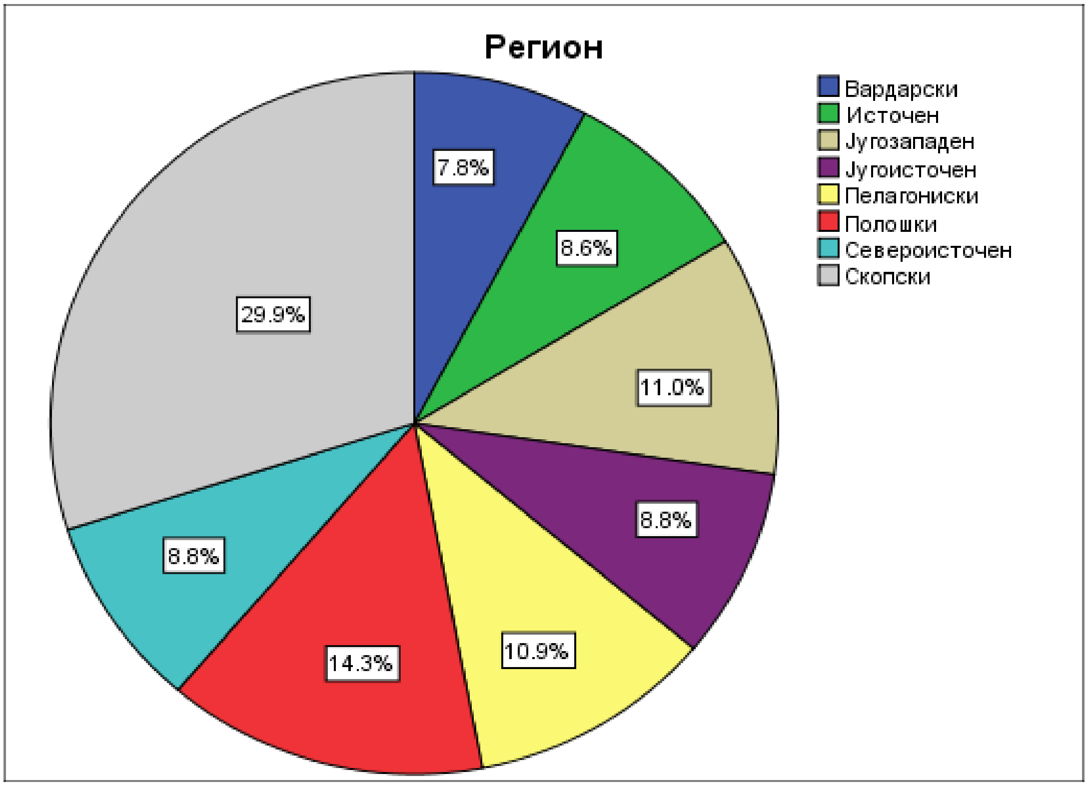

Табела / Графикон 5. Учесници според етничка припадност, во проценти.

Етничка припадност

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	македонска	722	71.0	71.0	71.0
	албанска	224	22.0	22.0	93.0
	турска	18	1.8	1.8	94.8
	ромска	23	2.3	2.3	97.1
	друга	30	2.9	2.9	100.0
	вкупно	1017	100.0	100.0	

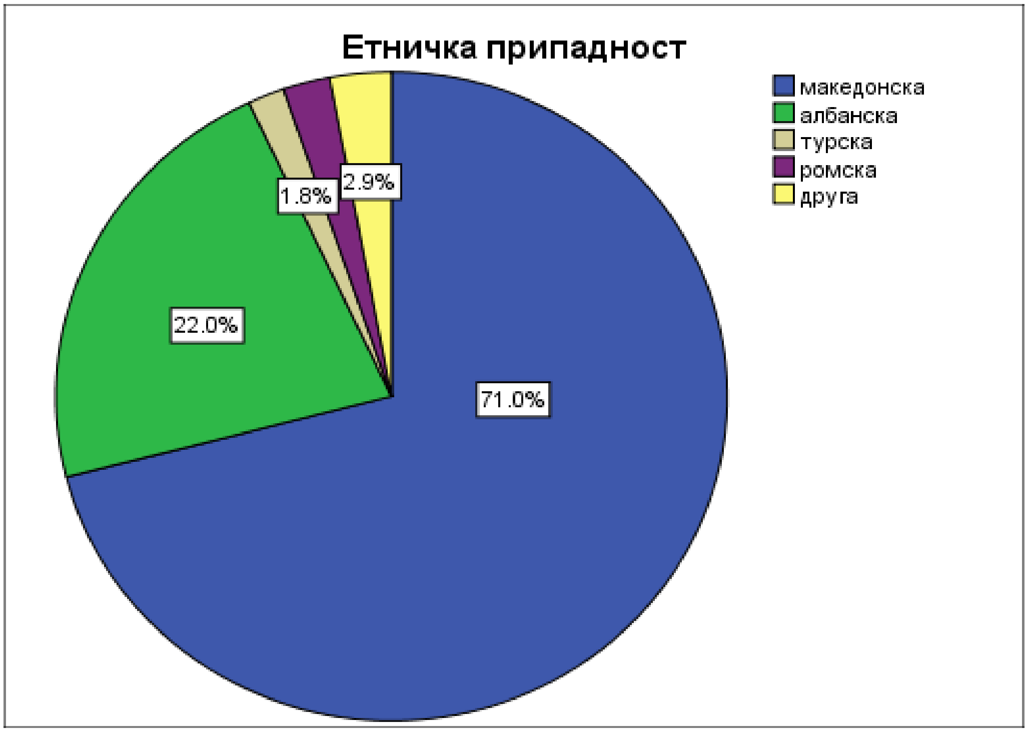

Табела / Графикон 6. Учесници според ниво на образование, во проценти.

Образование

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	основно или помалку	194	19.1	19.1	19.1
	средно	556	54.7	54.7	73.7
	високо	267	26.3	26.3	100.0
	вкупно	1017	100.0	100.0	

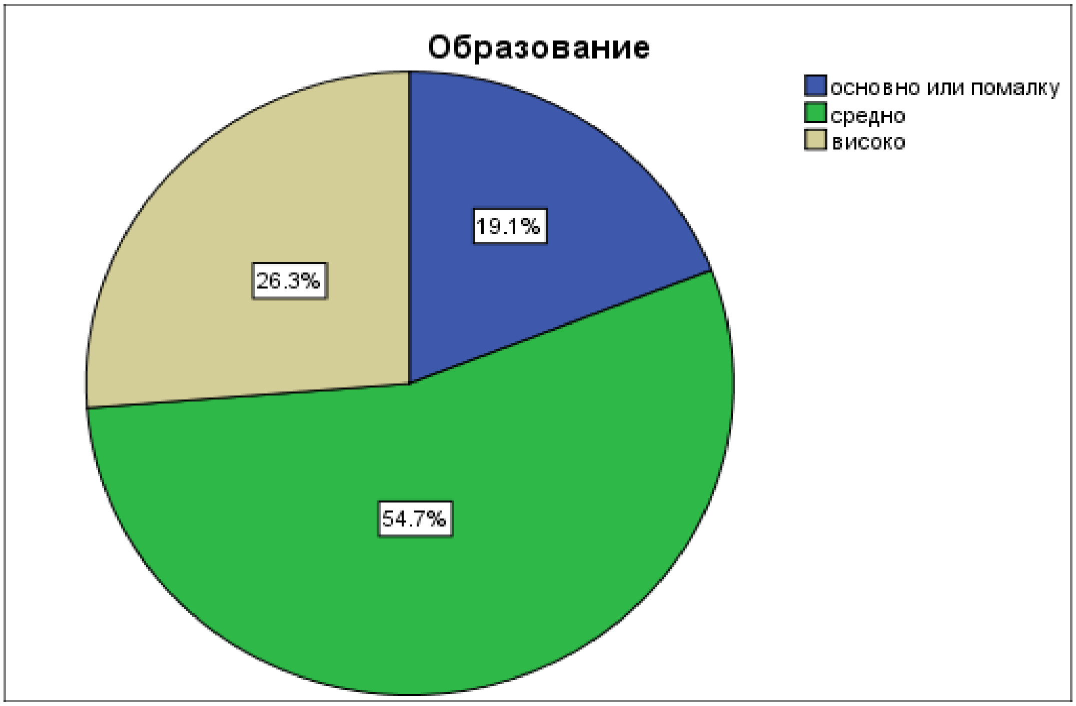

Табела / Графикон 7. Перцепција за почитување на човековите права, според пол, во проценти.

На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

	Пол		вкупно
	женски	машки	
воопшто не се почитуваат	19.6%	25.8%	22.6%
не се почитуваат	15.5%	17.7%	16.6%
сосема малку се почитуваат	44.6%	39.0%	41.9%
генерално се почитуваат	18.4%	13.3%	15.9%
целосно се почитуваат	2.0%	4.2%	3.1%
вкупно	100.0%	100.0%	100.0%

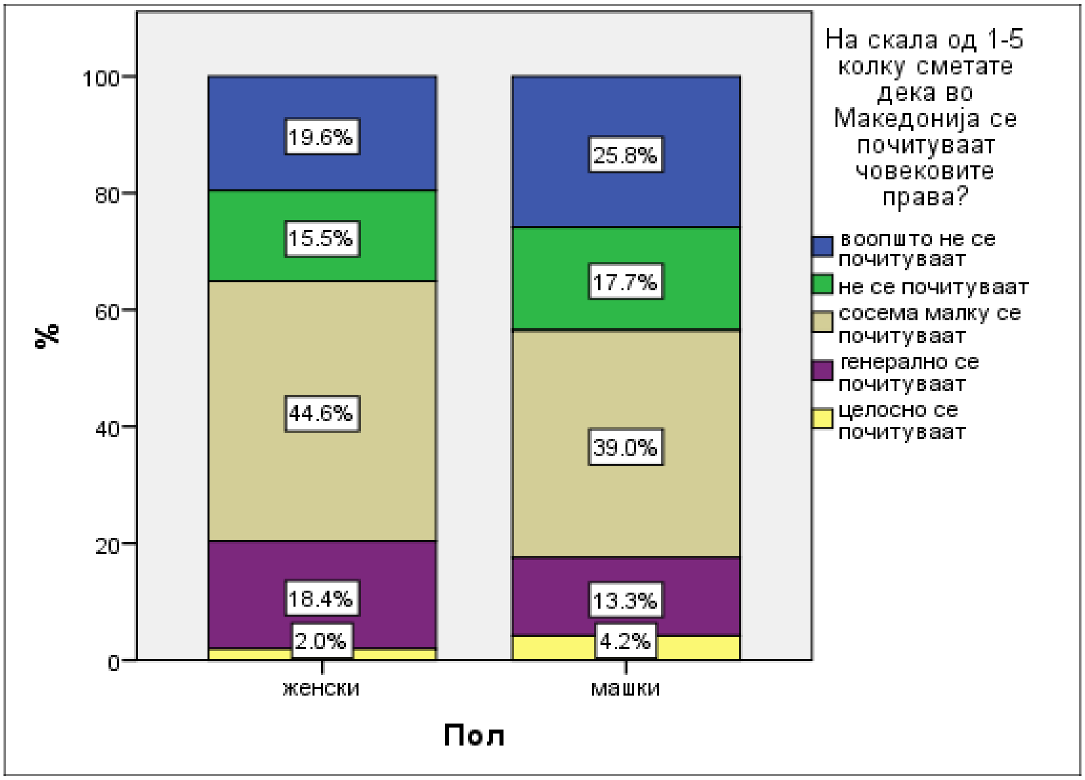

Табела / Графикон 8. Перцепција за почитување на човековите права, според возраст, во проценти.

На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права?	воопшто не се почитуваат	15.6%	24.5%	28.5%	21.8%	22.6%
	не се почитуваат	16.8%	13.8%	17.4%	18.8%	16.6%
	сосема малку се почитуваат	46.4%	44.7%	35.5%	40.2%	41.9%
	генерално се почитуваат	17.6%	14.5%	14.9%	16.7%	15.9%
	целосно се почитуваат	3.6%	2.5%	3.7%	2.6%	3.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

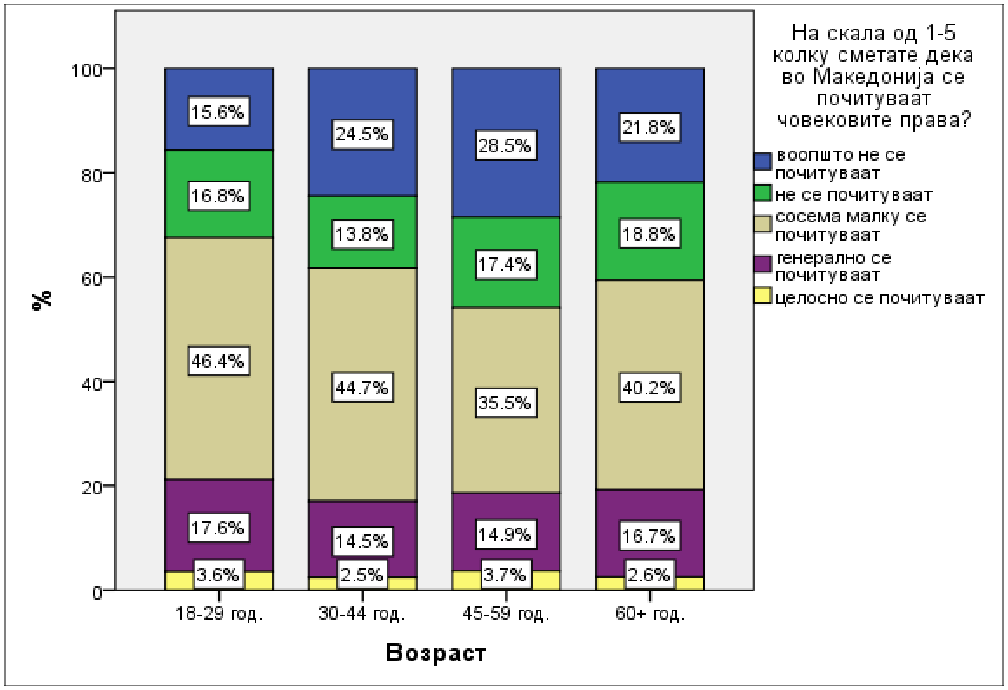

Табела / Графикон 9. Перцепција за почитување на човековите права, според населено место, во проценти.

На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права?	воопшто не се почитуваат	19.6%	28.6%	22.6%
	не се почитуваат	16.4%	17.0%	16.6%
	сосема малку се почитуваат	43.8%	38.1%	41.9%
	генерално се почитуваат	16.5%	14.6%	15.9%
	целосно се почитуваат	3.7%	1.8%	3.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

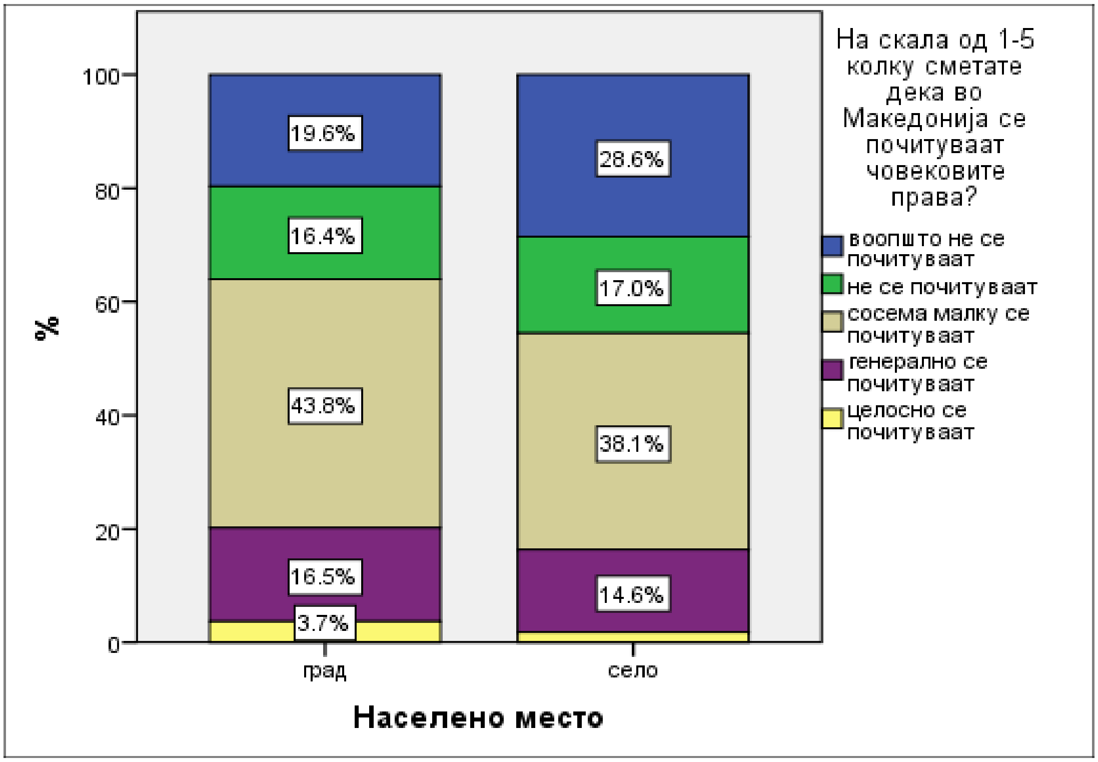

Табела / Графикон 10. Перцепција за почитување на човековите права, според регион, во проценти.

На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права? * Регион кростабулација

	Регион								
	Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
воопшто не се почитуваат	24.7%	27.9%	25.7%	23.9%	20.0%	36.1%	26.7%	12.5%	22.6%
не се почитуваат	18.2%	15.1%	19.3%	13.6%	20.9%	16.7%	14.4%	15.5%	16.6%
сосема малку се почитуваат	42.9%	33.7%	42.2%	45.5%	40.9%	36.8%	36.7%	47.0%	41.9%
генерално се почитуваат	10.4%	19.8%	10.1%	13.6%	14.5%	9.0%	15.6%	22.7%	15.9%
целосно се почитуваат	3.9%	3.5%	2.8%	3.4%	3.6%	1.4%	6.7%	2.3%	3.1%
вкупно	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

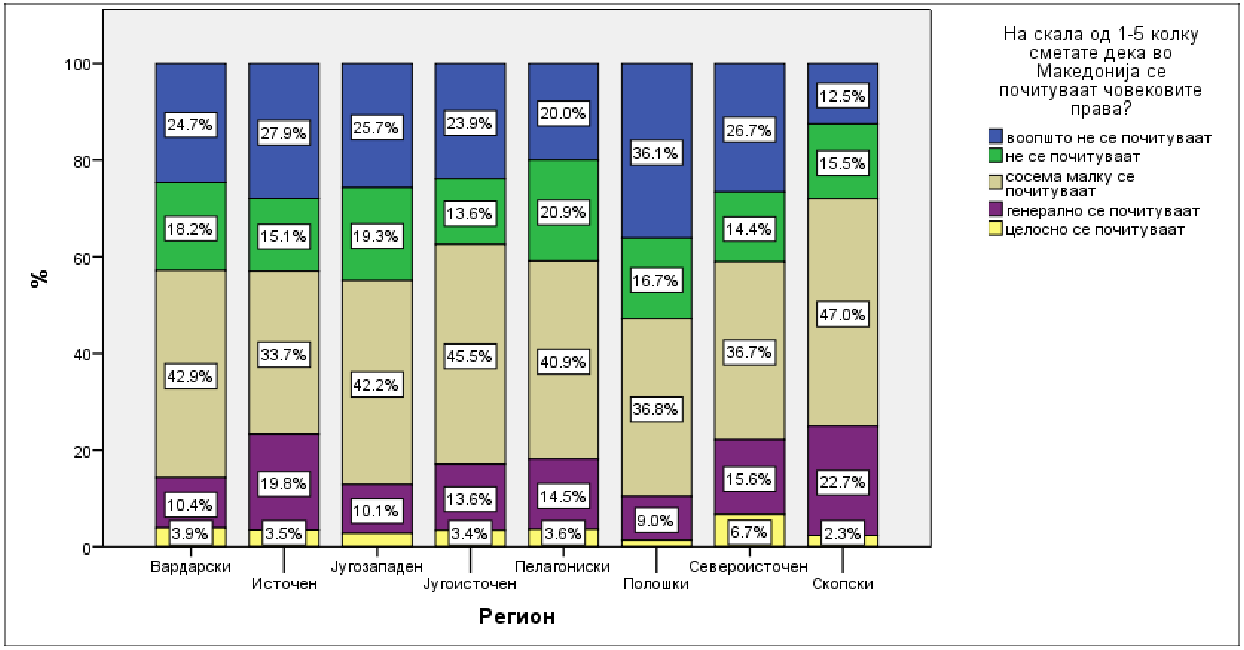

Табела / Графикон 11. Перцепција за почитување на човековите права, според етничка припадност, во проценти.

На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права? * Етничка припадност кростабулација

	Етничка припадност					вкупно
	македонска	албанска	турска	ромска	друга	
воопшто не се почитуваат	20.4%	30.0%	27.8%	26.1%	16.7%	22.6%
не се почитуваат	15.3%	20.5%	11.1%	21.7%	16.7%	16.6%
сосема малку се почитуваат	43.7%	40.0%	27.8%	13.0%	43.3%	41.9%
генерално се почитуваат	17.4%	8.6%	11.1%	30.4%	23.3%	15.9%
целосно се почитуваат	3.2%	.9%	22.2%	8.7%		3.1%
вкупно	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

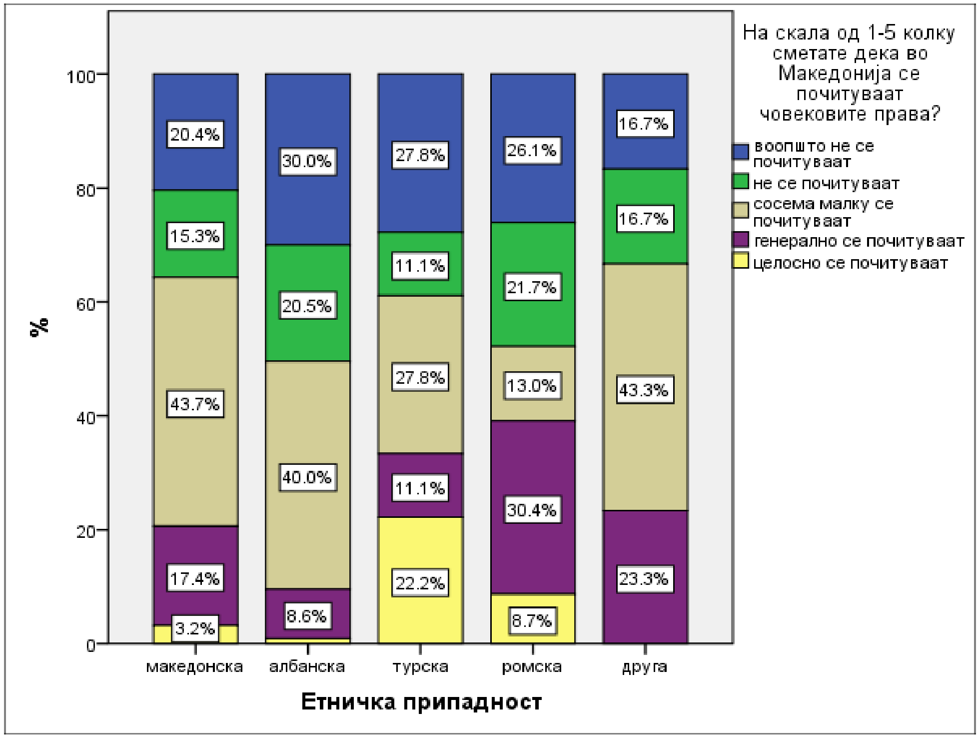

Табела / Графикон 12. Перцепција за почитување на човековите права, според ниво на образование, во проценти.

На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			
		основно или помалку	средно	високо	вкупно
На скала од 1-5 колку сметате дека во Македонија се почитуваат човековите права?	воопшто не се почитуваат	36.0%	23.4%	11.6%	22.6%
	не се почитуваат	16.9%	17.8%	13.9%	16.6%
	сосема малку се почитуваат	34.4%	41.1%	48.7%	41.9%
	генерално се почитуваат	10.6%	14.1%	23.2%	15.9%
	целосно се почитуваат	2.1%	3.6%	2.6%	3.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

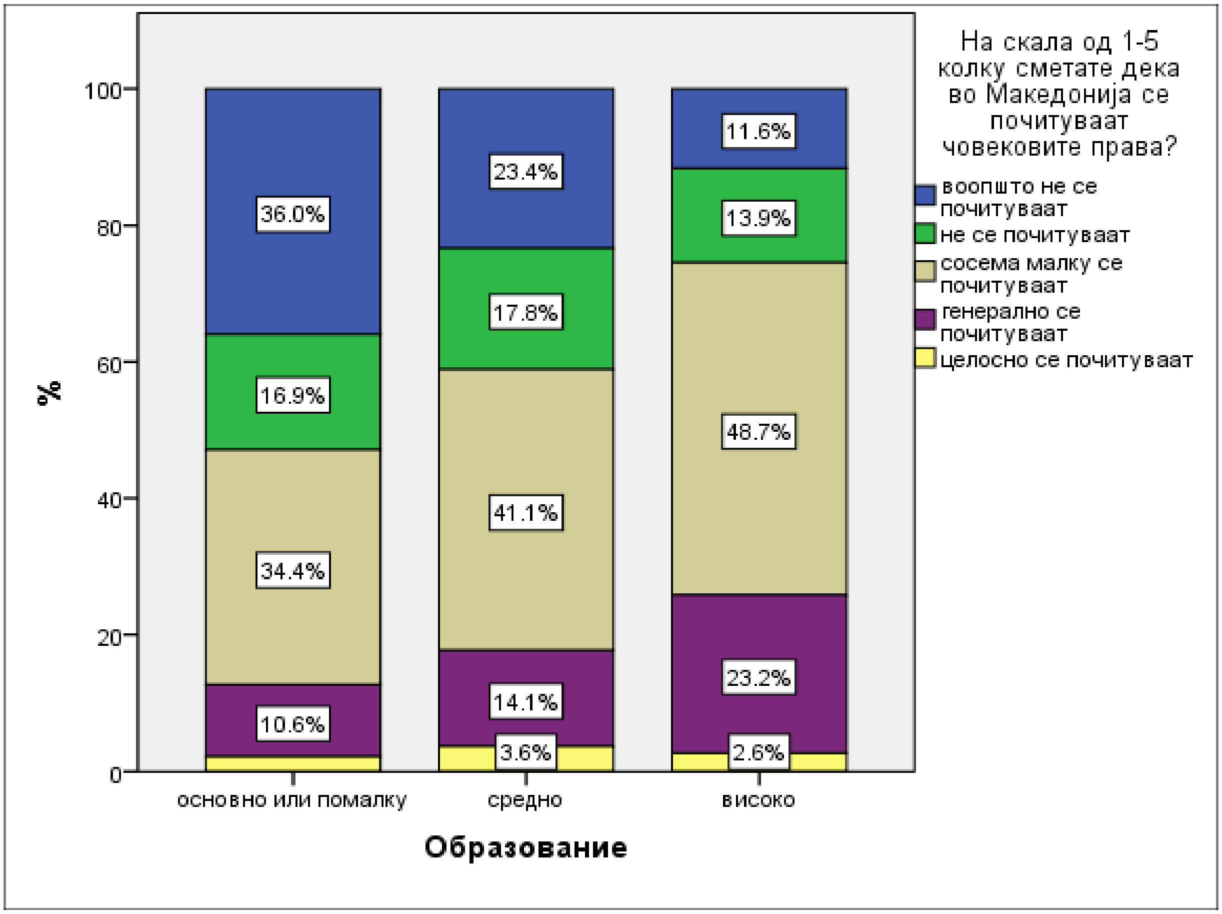

Табела / Графикон 13. Доверба во работата на судовите во поглед на заштита на човековите права, според пол, во проценти.

На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		
		женски	машки	вкупно
На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права?	немам воопшто доверба	30.6%	37.4%	34.0%
	немам доверба	26.5%	26.6%	26.6%
	имам сосема малку доверба	30.6%	26.6%	28.7%
	имам доверба	11.3%	6.1%	8.7%
	имам целосна доверба	1.0%	3.3%	2.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

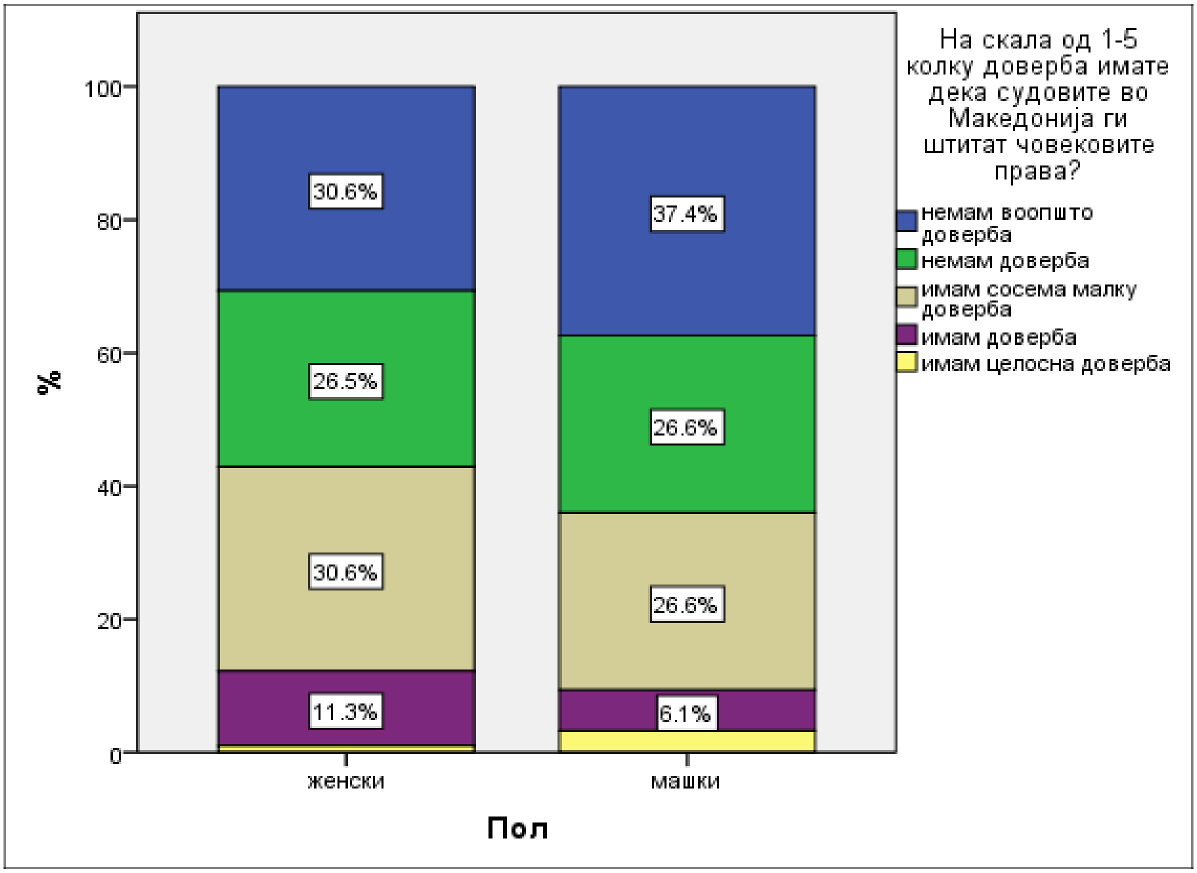

Табела / Графикон 14. Доверба во работата на судовите во поглед на заштита на човековите права, според возраст, во проценти.

На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права? * Возраст кростабулација

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права?	немам воопшто доверба	24.8%	37.5%	38.2%	35.1%	34.0%
	немам доверба	26.4%	23.6%	27.4%	29.4%	26.6%
	имам сосема малку доверба	33.3%	28.2%	25.3%	27.7%	28.7%
	имам доверба	13.0%	9.3%	6.2%	6.1%	8.7%
	имам целосна доверба	2.4%	1.4%	2.9%	1.7%	2.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

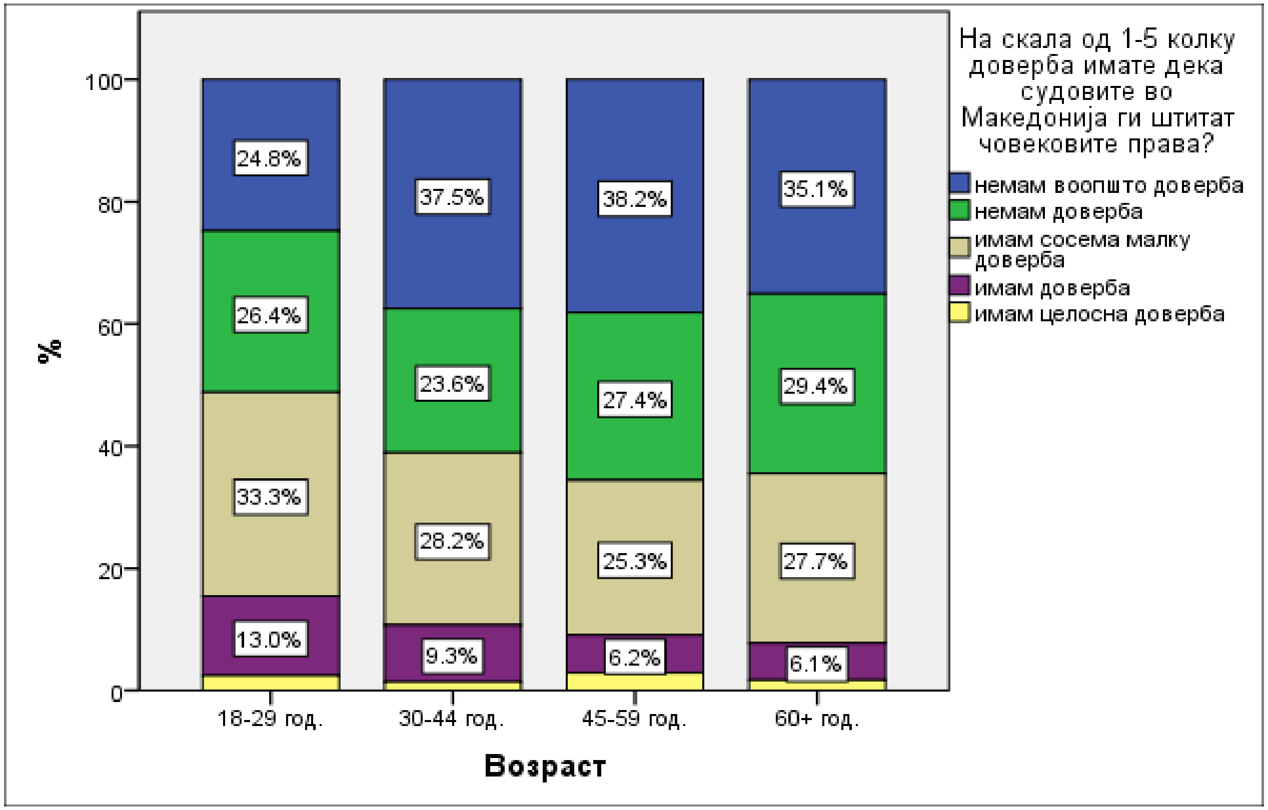

Табела / Графикон 15. Доверба во работата на судовите во поглед на заштита на човековите права, според населено место, во проценти.

На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права?	немам воопшто доверба	31.8%	38.4%	34.0%
	немам доверба	28.1%	23.5%	26.6%
	имам сосема малку доверба	28.7%	28.7%	28.7%
	имам доверба	9.4%	7.3%	8.7%
	имам целосна доверба	2.1%	2.1%	2.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

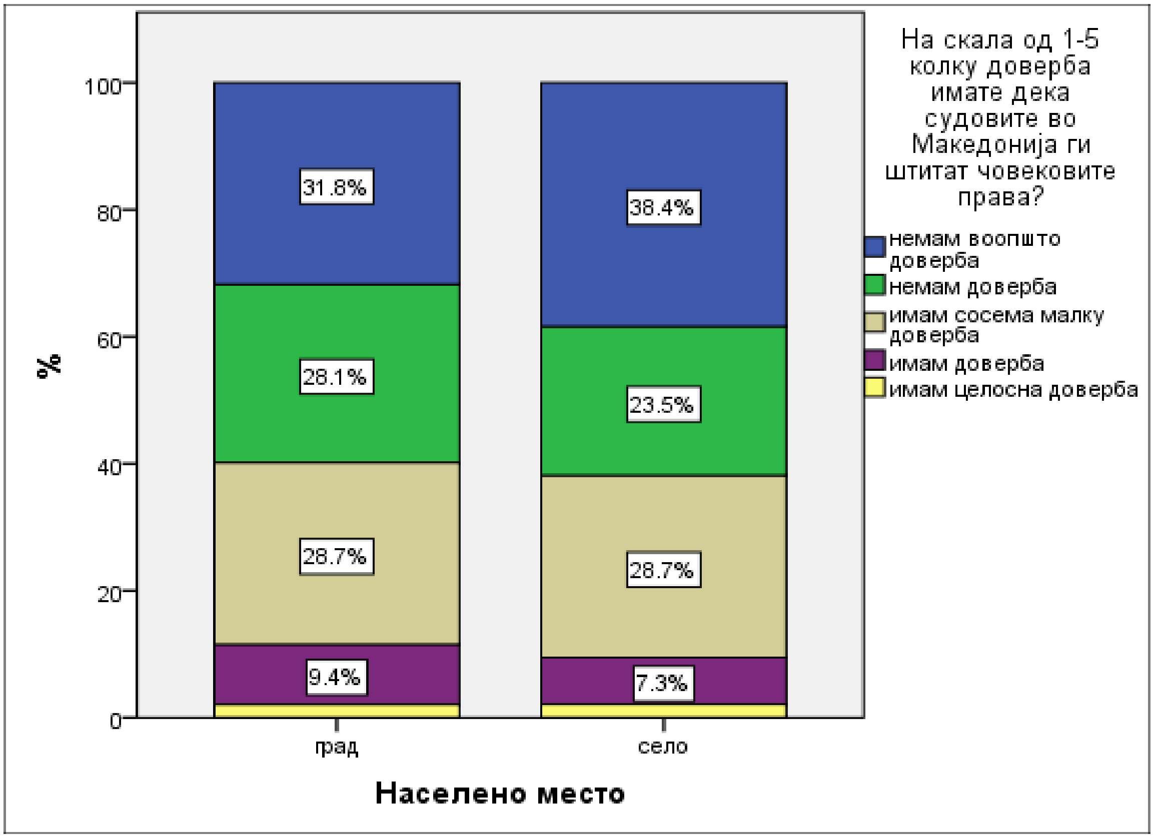

Табела / Графикон 16. Доверба во работата на судовите во поглед на заштита на човековите права, според регион, во проценти.

На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права? * Регион кростабулација

	Регион								вкупно
	Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	
немам воопшто доверба	35.1%	43.5%	39.3%	35.6%	31.2%	35.3%	39.3%	27.4%	34.0%
немам доверба	33.8%	14.1%	25.9%	24.1%	20.2%	30.2%	22.5%	31.0%	26.6%
имам сосема малку доверба	25.7%	25.9%	27.7%	26.4%	36.7%	27.3%	23.6%	30.4%	28.7%
имам доверба	5.4%	14.1%	4.5%	11.5%	11.0%	5.8%	9.0%	9.2%	8.7%
имам целосна доверба		2.4%	2.7%	2.3%	.9%	1.4%	5.6%	2.0%	2.1%
вкупно	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

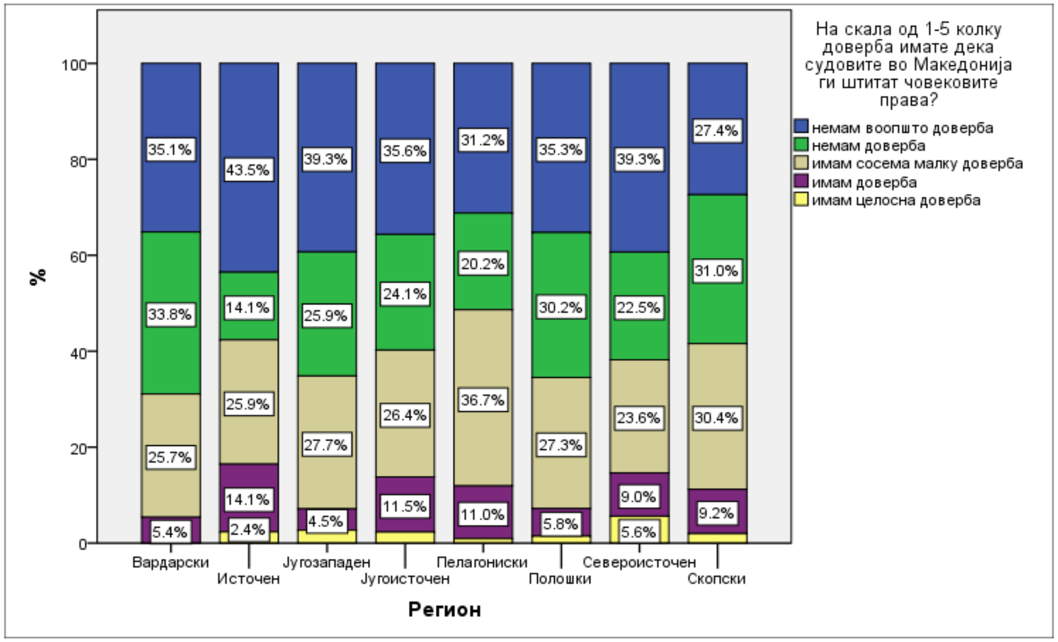

Табела / Графикон 17. Доверба во работата на судовите во поглед на заштита на човековите права, според етничка припадност, во проценти.

На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права?	немам воопшто доверба	34.3%	34.7%	27.8%	36.4%	23.3%	34.0%
	немам доверба	26.1%	29.7%	22.2%	4.5%	33.3%	26.6%
	имам сосема малку доверба	27.5%	30.6%	33.3%	31.8%	36.7%	28.7%
	имам доверба	9.9%	4.1%		27.3%	6.7%	8.7%
	имам целосна доверба	2.3%	.9%	16.7%			2.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

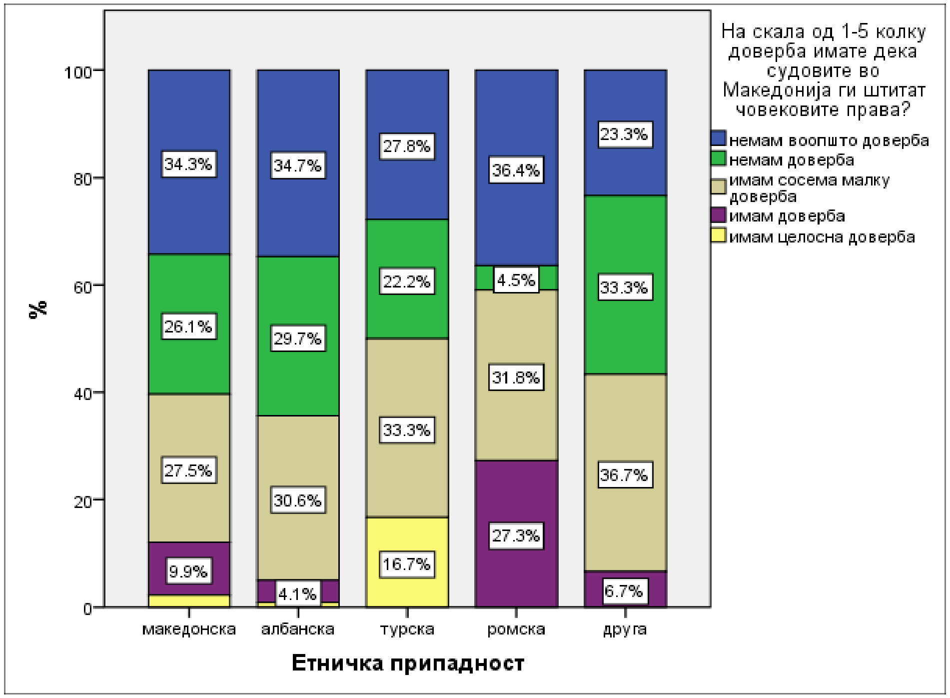

Табела / Графикон 18. Доверба во работата на судовите во поглед на заштита на човековите права, според ниво на образование, во проценти.

На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			вкупно
		основно или помалку	средно	високо	
На скала од 1-5 колку доверба имате дека судовите во Македонија ги штитат човековите права?	немам воопшто доверба	38.6%	34.9%	28.9%	34.0%
	немам доверба	23.9%	28.1%	25.2%	26.6%
	имам сосема малку доверба	28.3%	25.7%	35.0%	28.7%
	имам доверба	8.7%	8.2%	9.8%	8.7%
	имам целосна доверба	.5%	3.1%	1.1%	2.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

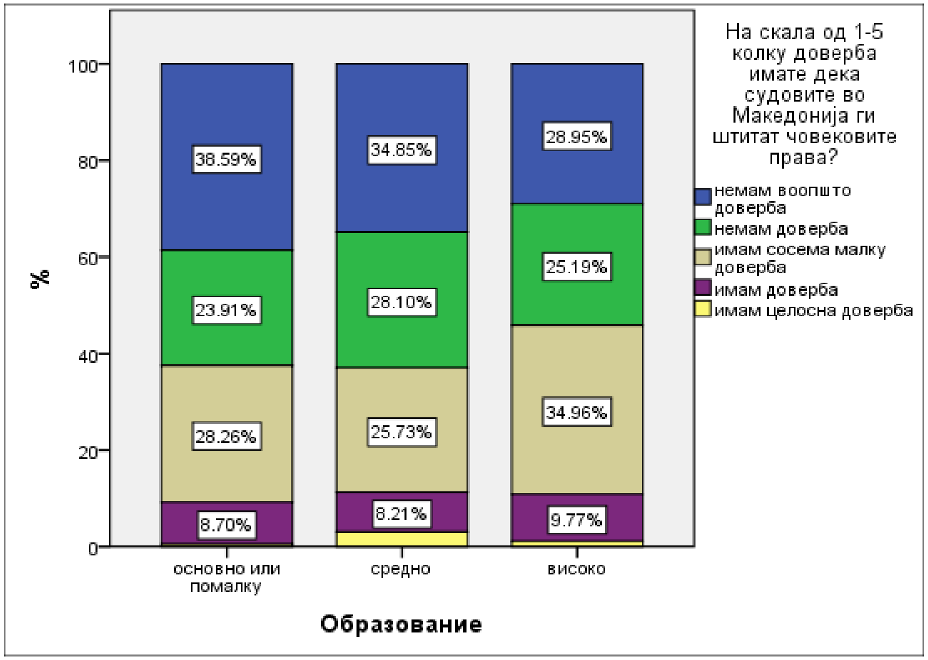

Табела / Графикон 19. Учесници што барале судска заштита на нивните права, во проценти.

Дали вие лично некогаш сте барале судска заштита на вашите права?

		фреквенција	процент	валиден процент	кумулативен процент
валиден	да	133	13.1	13.2	13.2
	не	875	86.0	86.8	100.0
	вкупно	1008	99.1	100.0	
без одговор	не знам	2	.2		
	нема одговор	7	.7		
	вкупно	9	.9		
вкупно		1017	100.0		

Табела 20. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според пол, просечни вредности.

Пол		На скала од 1-5 колку се според вас Македонците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Албанците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Ромите изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас жените изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас лицата со попреченост изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас старите лица изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас членовите на политички партии во опозиција изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?
женски	Просечна вредност	2.6290	2.5992	3.6198	3.1366	3.5873	3.0222	2.9114	3.6429
	Број	496	494	484	505	487	495	395	378
	Стандардна девијација	1.38662	1.41036	1.40101	1.30443	1.36689	1.36820	1.49780	1.48805
машки	Просечна вредност	2.7068	2.8030	3.6395	2.9530	3.5474	2.9426	2.9211	3.3930
	Број	474	472	466	468	464	470	380	341
	Стандардна девијација	1.43811	1.50771	1.42741	1.32426	1.41036	1.39864	1.54068	1.57307
вкупно	Просечна вредност	2.6670	2.6988	3.6295	3.0483	3.5678	2.9834	2.9161	3.5243
	Број	970	966	950	973	951	965	775	719
	Стандардна девијација	1.41182	1.46154	1.41331	1.31653	1.38768	1.38296	1.51800	1.53298

Графикон 20. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според пол, просечни вредности.

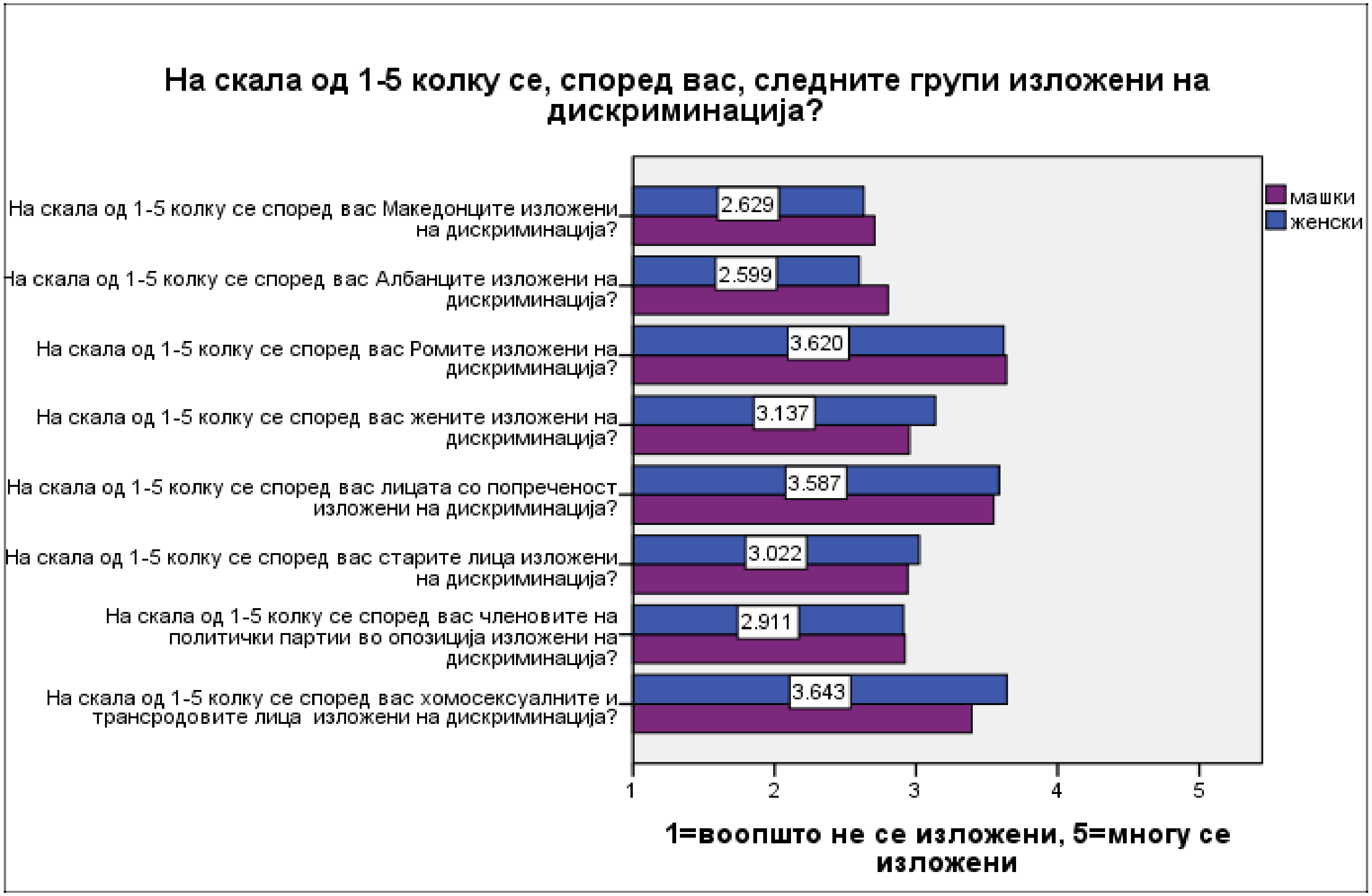

Табела 21. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според возраст, просечни вредности.

Возраст		На скала од 1-5 колку се според вас Македонците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Албанците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Ромите изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас жените изложени на дисиминација?	На скала од 1-5 колку се според вас лицата со попреченост изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас старите лица изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас членовите на политички партии во опозиција изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?
18-29 год.	Просечна	2.4836	2.9714	3.8870	3.0984	3.3686	2.7657	2.9059	3.8571
	Број	244	245	239	244	236	239	202	203
	Стандардна девијација	1.30042	1.30069	1.28002	1.26302	1.39441	1.31392	1.41635	1.39812
30-44 год.	Просечна	2.6151	2.7176	3.7214	3.0919	3.6250	2.9071	3.0565	3.5787
	Број	265	262	262	272	272	269	230	216
	Стандардна девијација	1.40715	1.51253	1.48899	1.32629	1.42946	1.39117	1.61362	1.52904
45-59 год.	Просечна	2.8340	2.7106	3.5948	3.0551	3.6933	3.1610	2.8942	3.1887
	Број	235	235	232	236	225	236	189	159
	Стандардна девијација	1.41199	1.48831	1.31905	1.29858	1.37230	1.40195	1.48375	1.58382
60+ год.	Просечна	2.7522	2.3661	3.2719	2.9321	3.5826	3.1222	2.7468	3.3404
	Број	226	224	217	221	218	221	154	141
	Стандардна девијација	1.51162	1.48231	1.48909	1.38167	1.32855	1.39431	1.53632	1.57584
вкупно	Просечна	2.6670	2.6988	3.6295	3.0483	3.5678	2.9834	2.9161	3.5243
	Број	970	966	950	973	951	965	775	719
	Стандардна девијација	1.41182	1.46154	1.41331	1.31653	1.38768	1.38296	1.51800	1.53298

Графикон 21. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според возраст, просечни вредности.

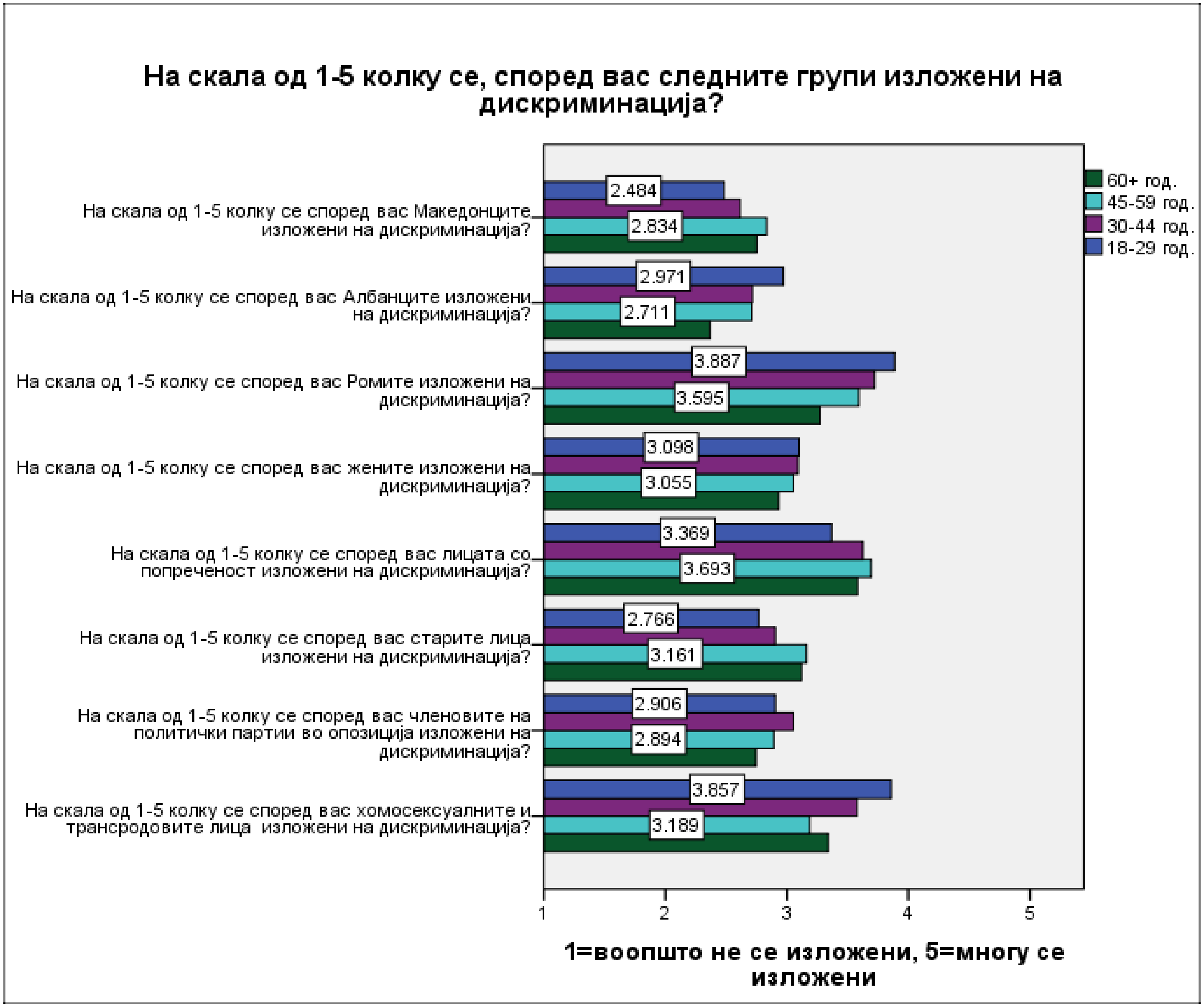

Графикон 21а. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според возраст, просечни вредности.

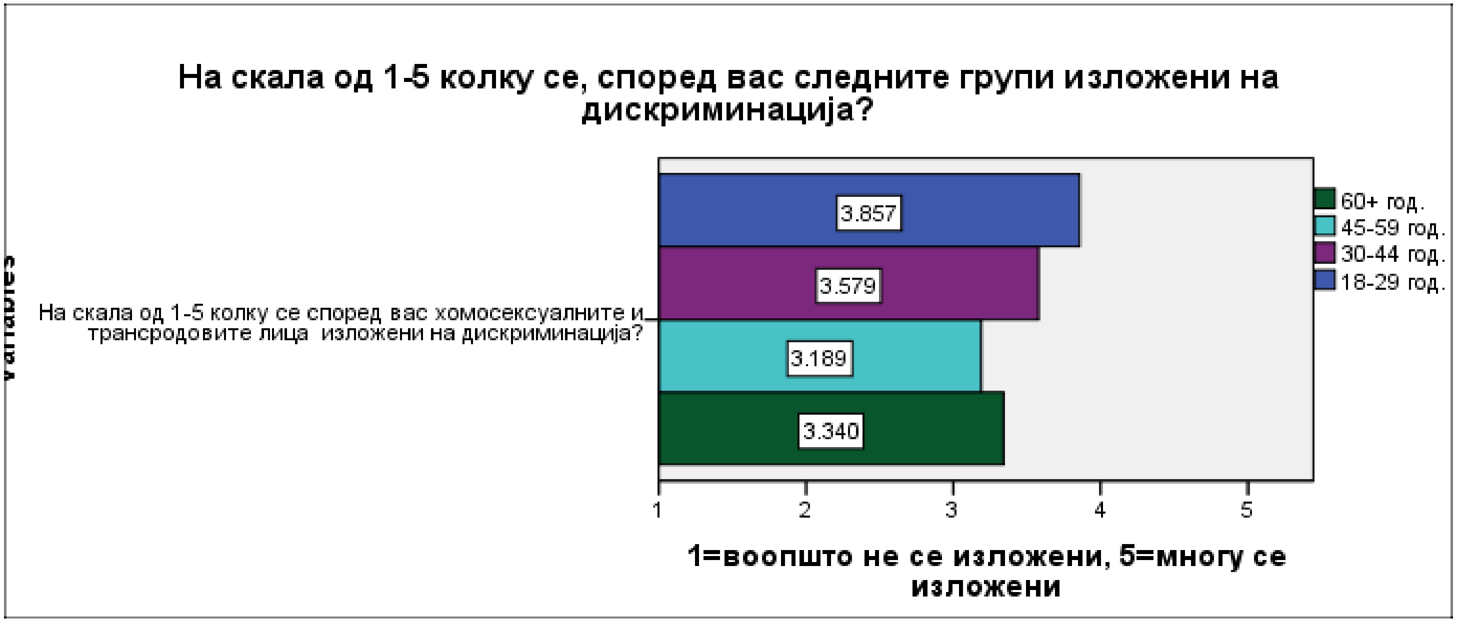

Табела 22. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според населено место, просечни вредности.

Населено место		На скала од 1-5 колку се според вас Македонците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Албанците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Ромите изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас жените изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас лицата со попреченост изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас старите лица изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас членовите на политички партии во опозиција изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?
град	Просечна	2.6947	2.5332	3.5474	3.0322	3.6232	2.9798	2.9623	3.6061
	Број	655	647	643	653	637	645	531	495
	Стандардна	1.40060	1.39495	1.42699	1.30497	1.38249	1.38802	1.49291	1.50987
село	Просечна	2.6095	3.0345	3.8013	3.0813	3.4554	2.9906	2.8156	3.3438
	Број	315	319	307	320	314	320	244	224
	Стандардна	1.43542	1.53637	1.37065	1.34128	1.39359	1.37484	1.56965	1.57123
вкупно	Просечна	2.6670	2.6988	3.6295	3.0483	3.5678	2.9834	2.9161	3.5243
	Број	970	966	950	973	951	965	775	719
	Стандардна	1.41182	1.46154	1.41331	1.31653	1.38768	1.38296	1.51800	1.53298

Графикон 22. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според населено место, просечни вредности.

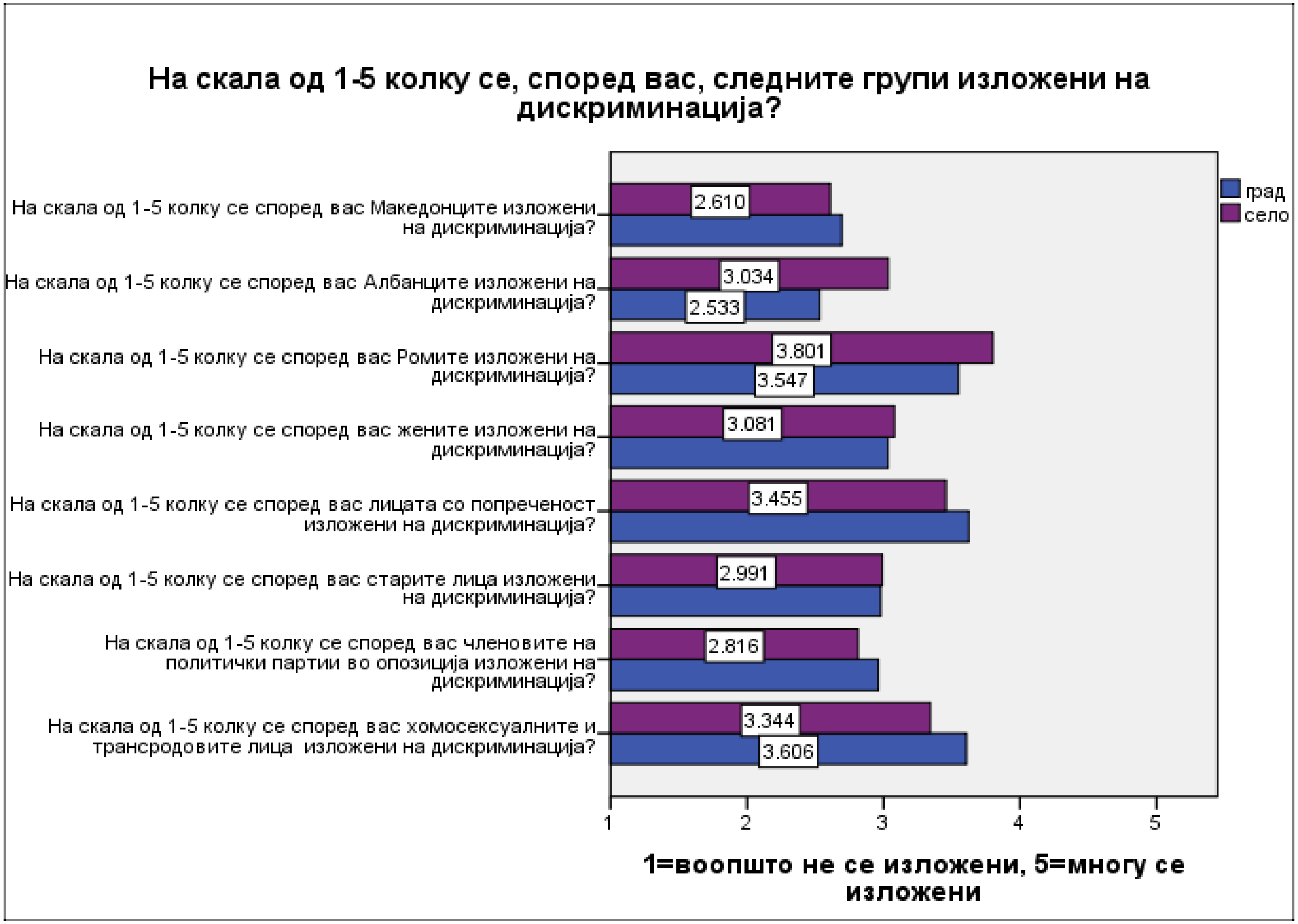

Табела 22. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според регион, просечни вредности.

Регион		На скала од 1-5 колку се според вас Македонците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Албанците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Ромите изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас жените изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас лицата со попреченост изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас старите лица изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас членовите на политички партии во опозиција изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?
Вардарски	Просечна	3.4675	2.4533	3.4110	3.1644	3.7500	3.4225	3.0851	4.1163
	Број	77	75	73	73	72	71	47	43
	Стандардна	1.55245	1.48227	1.37271	1.40449	1.39162	1.51810	1.63959	1.38374
Источен	Просечна	2.7412	2.5584	2.9878	2.7976	3.1220	2.7143	3.1351	3.0606
	Број	85	77	82	84	82	84	74	66
	Стандардна	1.39858	1.49114	1.45291	1.32428	1.50218	1.31325	1.55558	1.80494
Југозападен	Просечна	2.2190	3.1215	3.7228	3.1481	3.4953	3.1321	3.0256	3.6111
	Број	105	107	101	108	107	106	78	72
	Стандардна	1.24793	1.39886	1.39369	1.31002	1.39658	1.36679	1.31894	1.51570
Југоисточен	Просечна	3.2588	2.1974	3.2000	3.0125	3.6296	3.0471	3.3158	3.2982
	Број	85	76	80	80	81	85	57	57
	Стандардна	1.47320	1.42380	1.47038	1.36404	1.38243	1.45492	1.64922	1.66867
Пелагониски	Просечна	2.9623	2.1981	3.1429	2.9720	3.4231	3.0367	2.8506	3.7436
	Број	106	106	98	107	104	109	87	78
	Стандардна	1.39335	1.24533	1.51963	1.39038	1.45943	1.47778	1.52901	1.52414
Полошки	Просечна	1.8438	3.7857	4.1894	3.2090	3.4462	2.8409	2.6765	3.2000
	Број	128	140	132	134	130	132	102	85
	Стандардна	1.07541	1.35597	1.20516	1.20821	1.35864	1.35257	1.46349	1.59463
Североисточен	Просечна	2.8750	2.7241	3.7159	3.1932	3.8941	3.3256	2.6914	3.5200
	Број	88	87	88	88	85	86	81	75
	Стандардна	1.33746	1.31794	1.30383	1.19249	1.16521	1.21211	1.48022	1.28778
Скопски	Просечна	2.6149	2.4329	3.8311	2.9766	3.6690	2.8253	2.8876	3.6173
	Број	296	298	296	299	290	292	249	243
	Стандардна	1.34302	1.35482	1.34234	1.33215	1.36974	1.33945	1.52777	1.45654
вкупно	Просечна	2.6670	2.6988	3.6295	3.0483	3.5678	2.9834	2.9161	3.5243
	Број	970	966	950	973	951	965	775	719
	Стандардна	1.41182	1.46154	1.41331	1.31653	1.38768	1.38296	1.51800	1.53298

Графикон 22а. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според регион, просечни вредности.

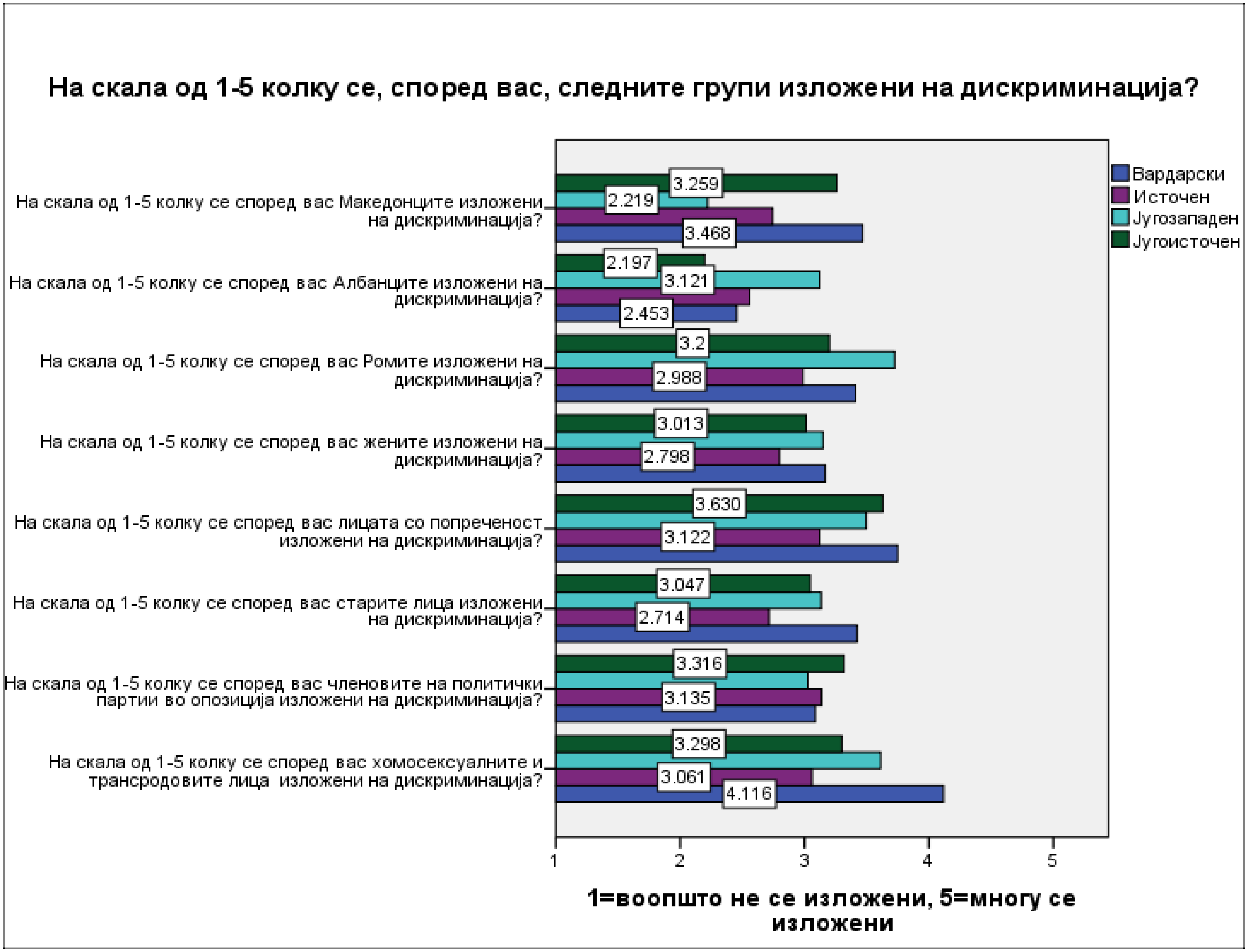

Графикон 22б. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според регион, просечни вредности.

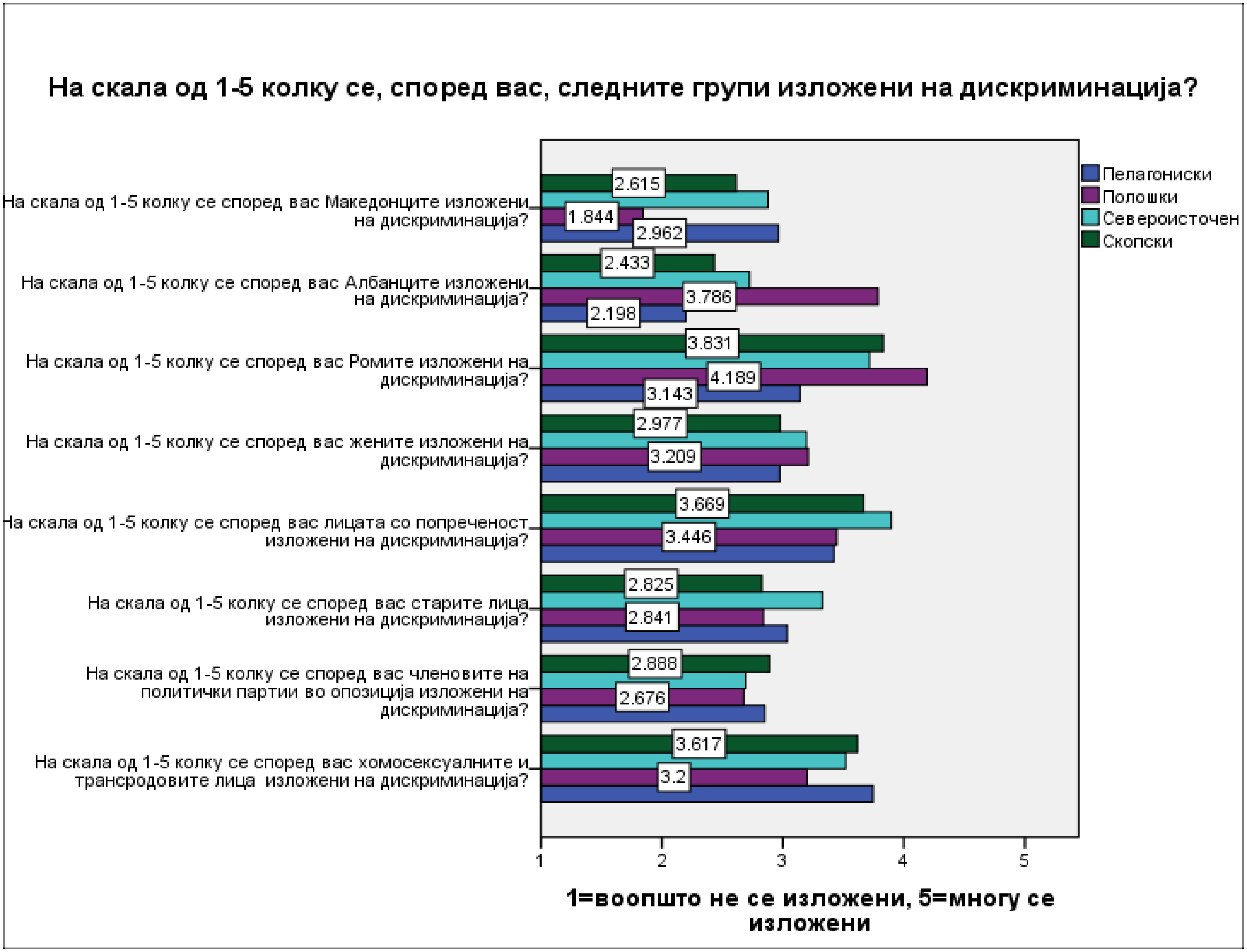

Графикон 22в. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според регион, просечни вредности.

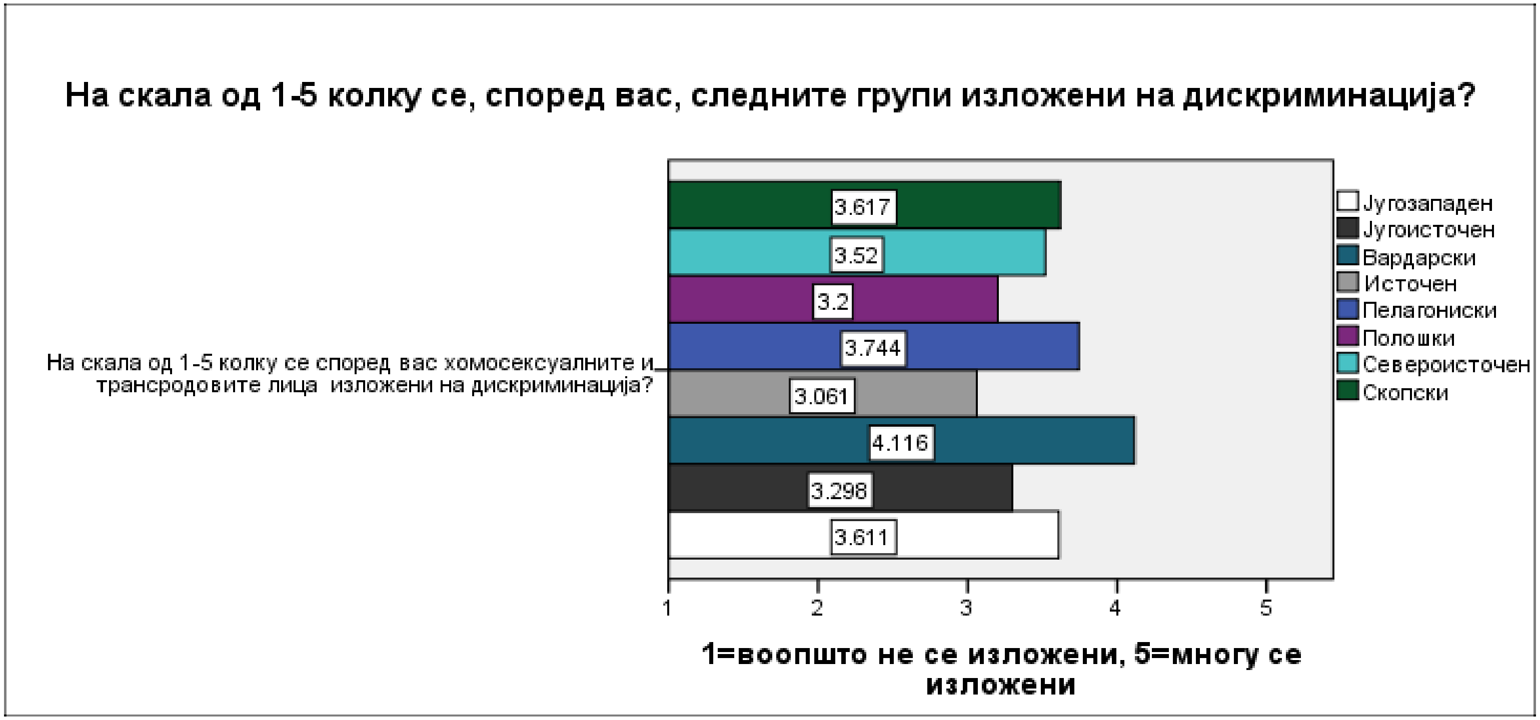

Табела 23. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според етничка припадност, просечни вредности.

Етничка припадност	На скала од 1-5 колку се според вас Македонците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Албанците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Ромите изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас жените изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас лицата со попреченост изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас старите лица изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас членовите на политички партии во опозиција изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?
македонска	2.9660	2.3358	3.3997	2.9755	3.5664	3.0043	2.9859	3.5517
	705	682	683	695	678	691	567	542
	1.41380	1.33852	1.43167	1.32944	1.41448	1.38783	1.53630	1.54899
албанска	1.7586	3.9083	4.3668	3.2430	3.4541	2.9268	2.8302	3.3636
	203	218	199	214	207	205	159	132
	.96773	1.20706	1.05462	1.20905	1.27963	1.31712	1.39260	1.47898
вкупно	2.6670	2.6988	3.6295	3.0483	3.5678	2.9834	2.9161	3.5243
	970	966	950	973	951	965	775	719
	1.41182	1.46154	1.41331	1.31653	1.38768	1.38296	1.51800	1.53298

Графикон 23. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според етничка припадност, просечни вредности.

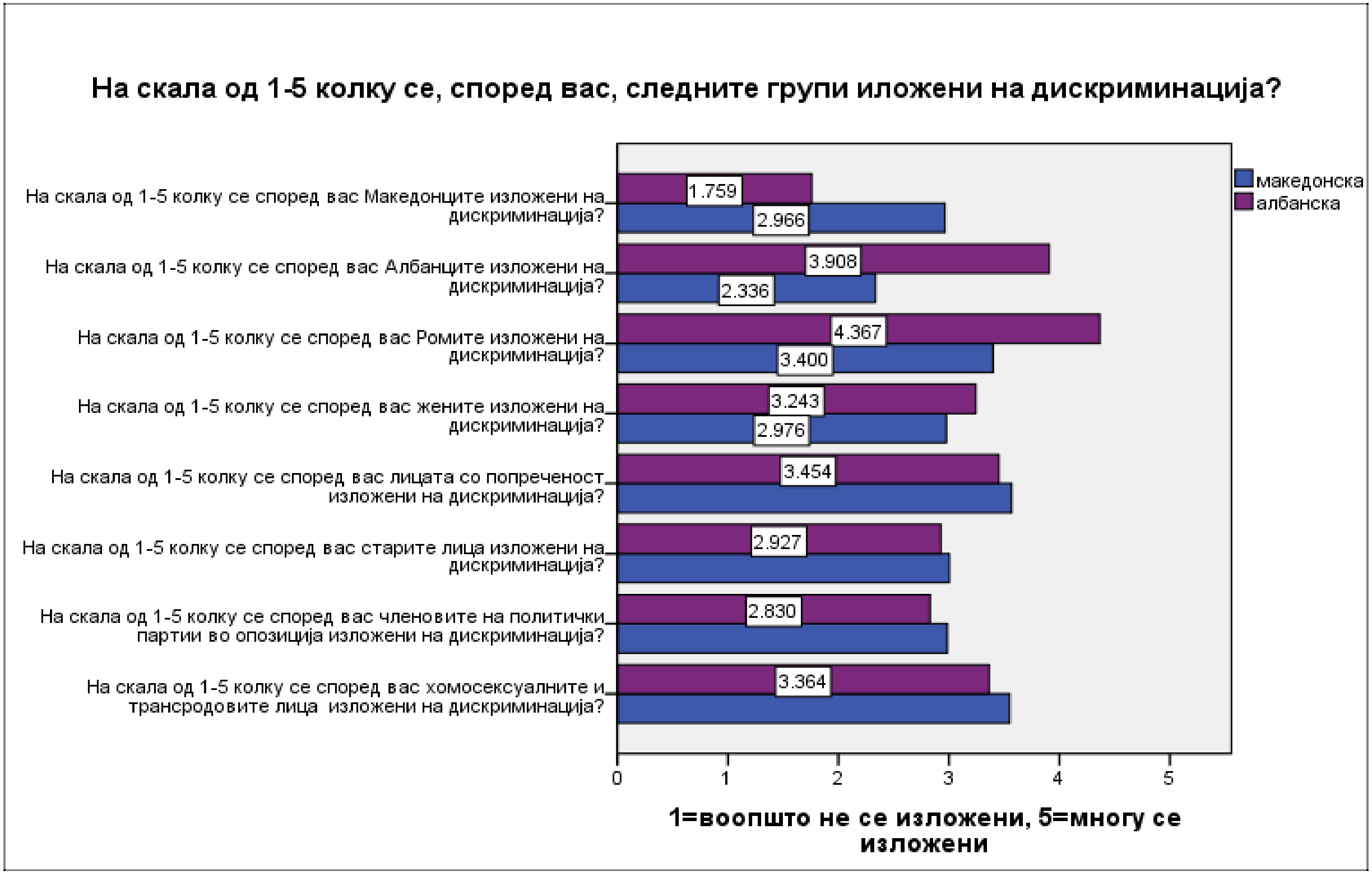

Табела 24. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според ниво на образование, просечни вредности.

Образование		На скала од 1-5 колку се според вас Македонците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Албанците изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас Ромите изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас жените изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас лицата со попреченост изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас старите лица изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас членовите на политички партии во опозиција изложени на дискриминација?	На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?
основно или помалку	Просечна	2.5511	3.1722	3.6744	3.1236	3.5747	3.2044	2.8158	2.7525
	Број	176	180	172	178	174	181	114	101
	Стандардна	1.49196	1.56723	1.40959	1.33886	1.37384	1.40522	1.47885	1.53236
средно	Просечна	2.7154	2.6061	3.5656	3.0655	3.5346	3.0075	2.7991	3.6086
	Број	534	528	518	534	520	532	428	396
	Стандардна	1.40138	1.44216	1.42326	1.31002	1.40969	1.39002	1.52475	1.51476
високо	Просечна	2.6462	2.5581	3.7269	2.9617	3.6304	2.7738	3.1803	3.7252
	Број	260	258	260	261	257	252	233	222
	Стандардна	1.37749	1.36040	1.39443	1.31503	1.35480	1.32717	1.49774	1.46488
вкупно	Просечна	2.6670	2.6988	3.6295	3.0483	3.5678	2.9834	2.9161	3.5243
	Број	970	966	950	973	951	965	775	719
	Стандардна	1.41182	1.46154	1.41331	1.31653	1.38768	1.38296	1.51800	1.53298

Графикон 24а. Перцепција за дискриминација на одредени групи, според ниво на образование, просечни вредности.

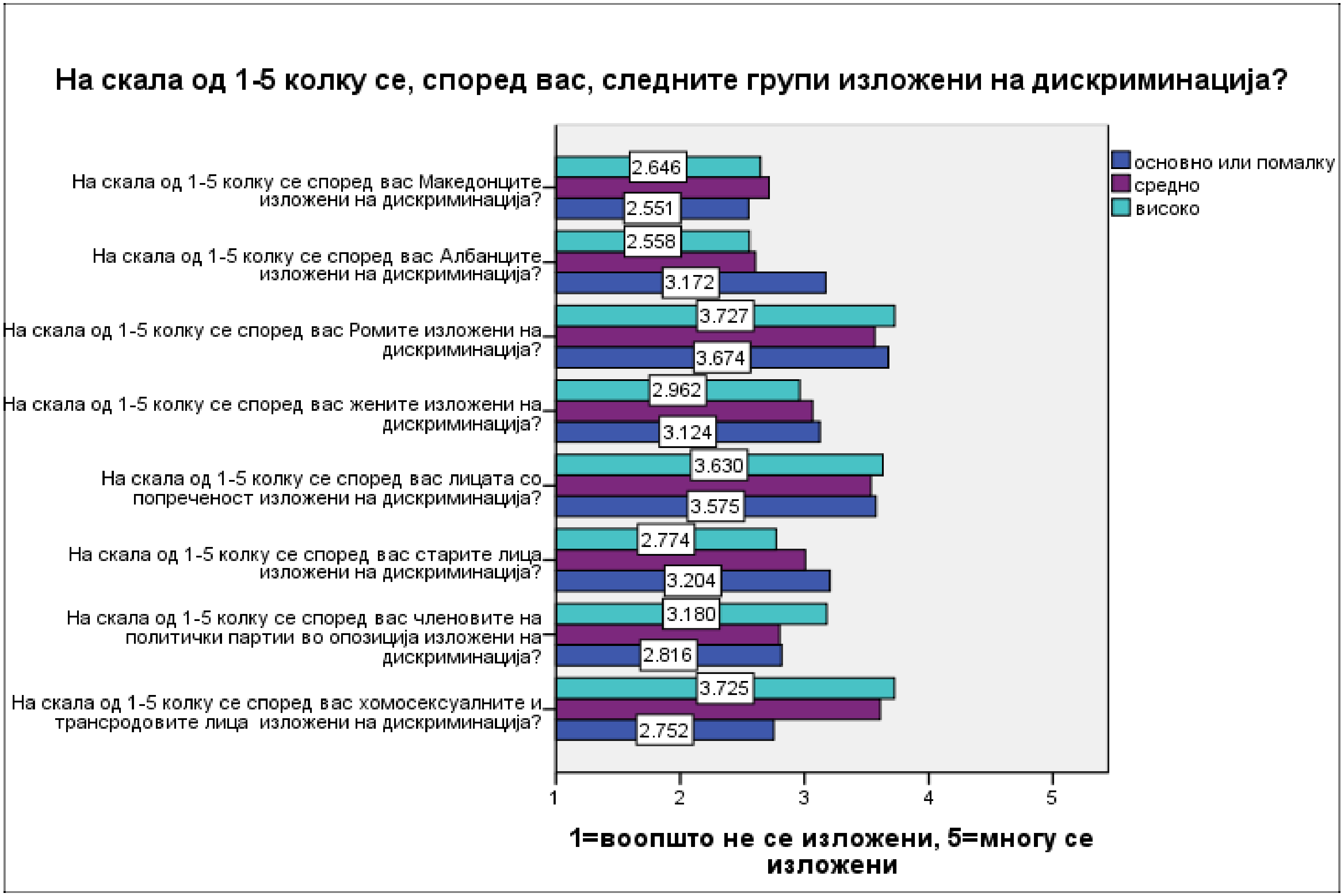

Графикон 24б. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според ниво на образование, просечни вредности.

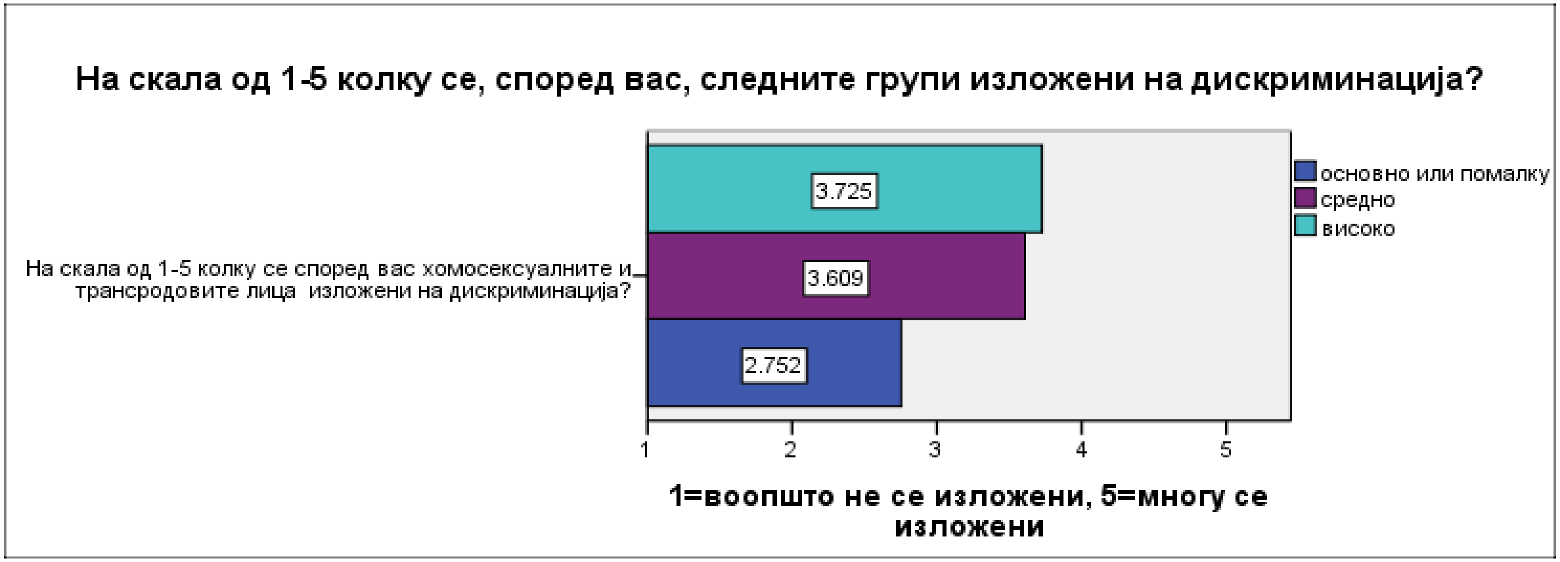

Табела / Графикон 25. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според пол, во проценти.

На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		
		женски	машки	вкупно
На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?	не се воопшто дискриминирани	15.1%	20.2%	17.5%
	не се дискриминирани	9.3%	11.7%	10.4%
	сосема малку се дискриминирани	16.4%	15.5%	16.0%
	дискриминирани се	14.8%	13.5%	14.2%
	многу се дискриминирани	44.4%	39.0%	41.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

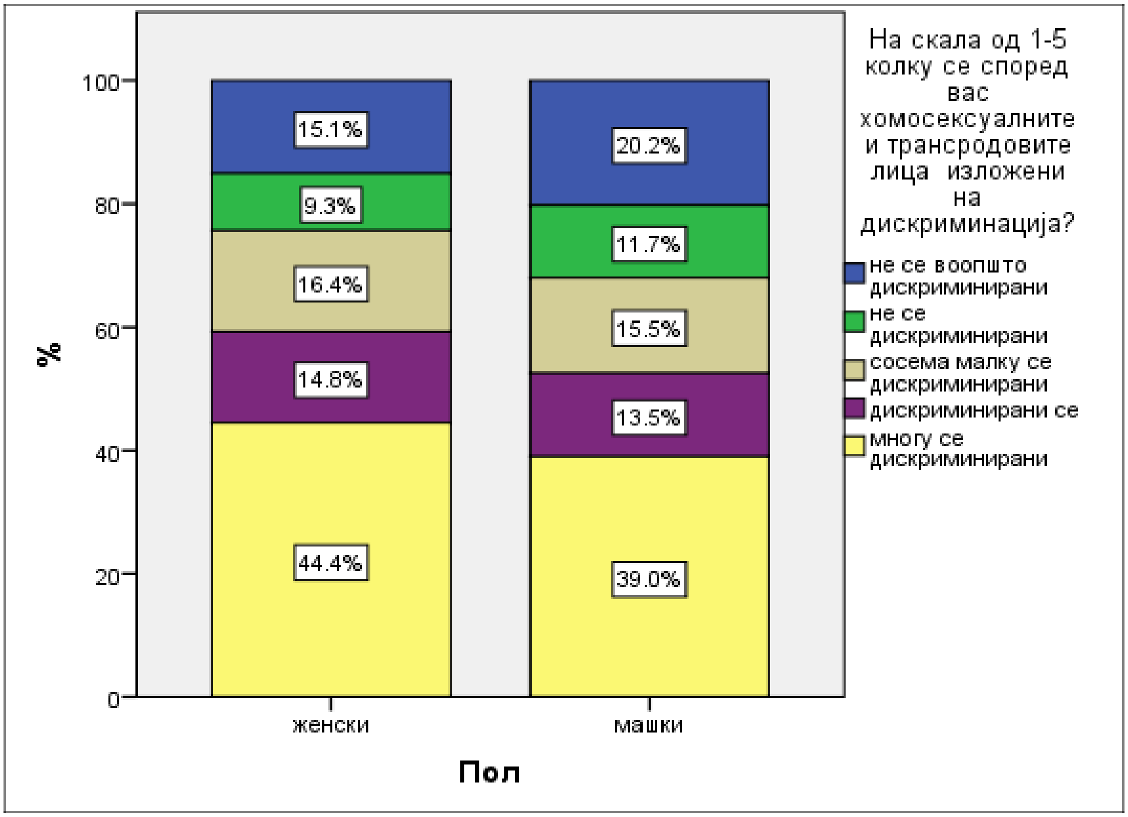

Табела 26. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според возраст, во проценти.

На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?	не се воопшто дискриминирани	11.3%	17.1%	23.3%	20.6%	17.5%
	не се дискриминирани	7.9%	7.9%	14.5%	13.5%	10.4%
	сосема малку се дискриминирани	13.8%	19.9%	15.1%	14.2%	16.0%
	дискриминирани се	17.7%	10.2%	14.5%	14.9%	14.2%
	многу се дискриминирани	49.3%	44.9%	32.7%	36.9%	41.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 26. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според возраст, во проценти.

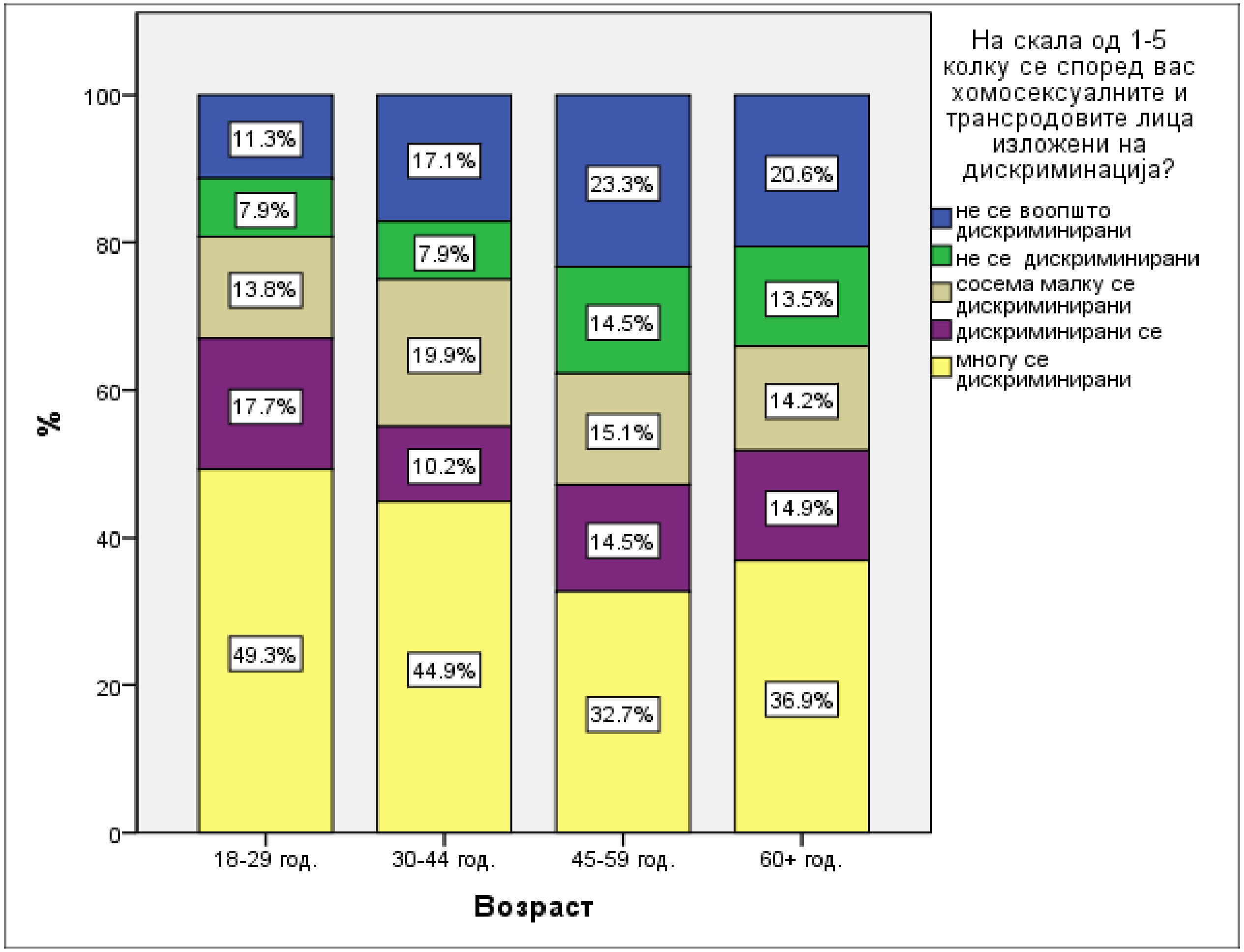

Табела / Графикон 27. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според населено место, во проценти.

На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?	не се воопшто дискриминирани	16.6%	19.6%	17.5%
	не се дискриминирани	8.9%	13.8%	10.4%
	сосема малку се дискриминирани	15.2%	17.9%	16.0%
	дискриминирани се	16.2%	9.8%	14.2%
	многу се дискриминирани	43.2%	38.8%	41.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

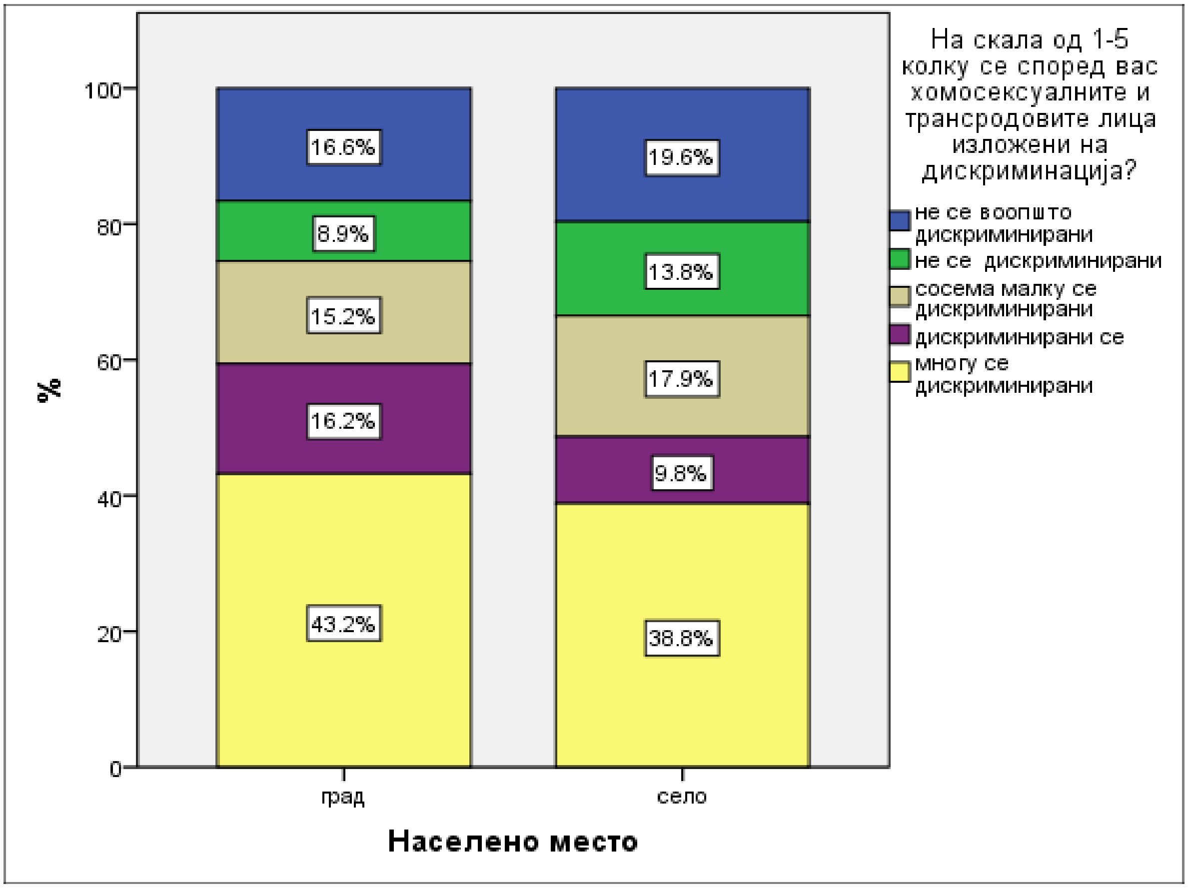

Табела 28. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според регион, во проценти.

На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?	не се воопшто дискриминирани	11.6%	36.4%	13.9%	24.6%	16.7%	18.8%	9.3%	15.2%	17.5%
	не се дискриминирани	2.3%	9.1%	12.5%	10.5%	6.4%	24.7%	10.7%	7.8%	10.4%
	сосема малку се дискриминирани	11.6%	6.1%	19.4%	17.5%	11.5%	10.6%	29.3%	17.3%	16.0%
	дискриминирани се	11.6%	9.1%	6.9%	5.3%	16.7%	9.4%	20.0%	19.3%	14.2%
	многу се дискриминирани	62.8%	39.4%	47.2%	42.1%	48.7%	36.5%	30.7%	40.3%	41.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 28. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според регион, во проценти.

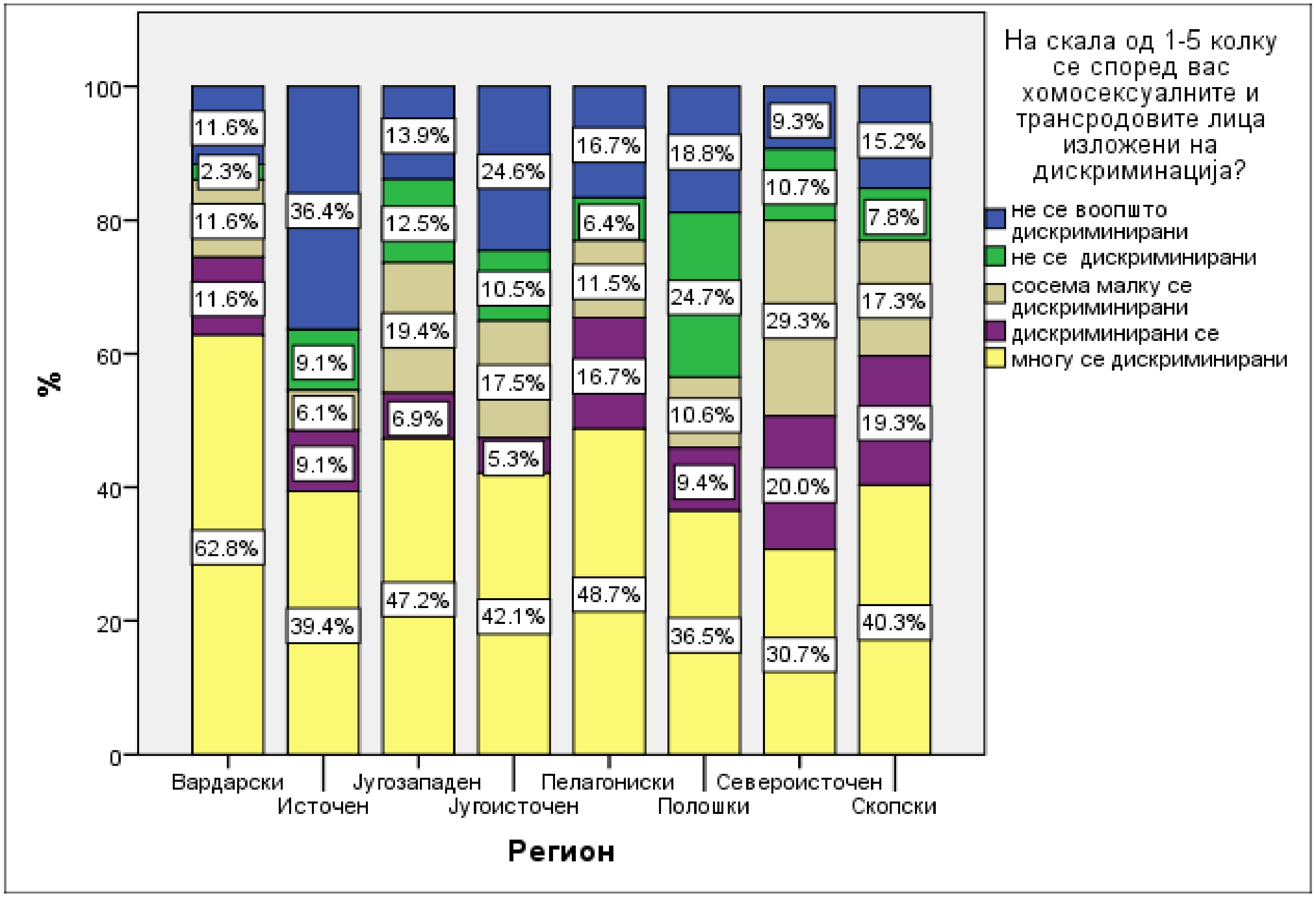

Табела 29. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според етничка припадност, во проценти.

На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?	не се воопшто дискриминирани	19.0%	12.1%	11.1%	25.0%	12.5%	17.5%
	не се дискриминирани	7.4%	25.0%		8.3%	4.2%	10.4%
	сосема малку се дискриминирани	16.1%	12.9%	44.4%	16.7%	20.8%	16.0%
	дискриминирани се	14.6%	14.4%			16.7%	14.2%
	многу се дискриминирани	43.0%	35.6%	44.4%	50.0%	45.8%	41.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 29. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според етничка припадност, во проценти.

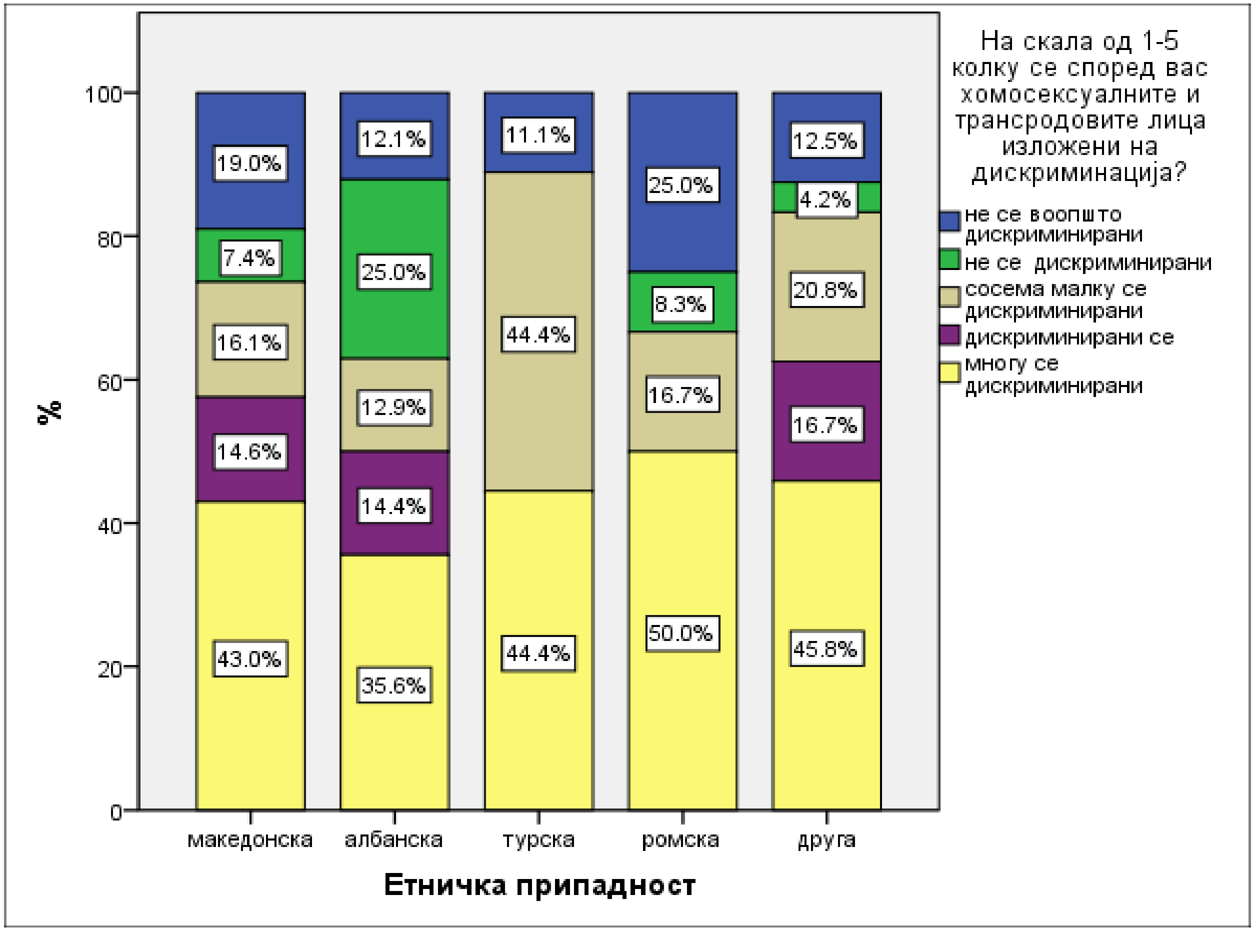

Табела / Графикон 30. Перцепција за дискриминација на хомосексуални и трансродови лица, според ниво на образование, во проценти.

На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			
		основно или помалку	средно	високо	вкупно
На скала од 1-5 колку се според вас хомосексуалните и трансродовите лица изложени на дискриминација?	не се воопшто дискриминирани	28.7%	16.2%	14.9%	17.5%
	не се дискриминирани	21.8%	9.8%	6.3%	10.4%
	сосема малку се дискриминирани	18.8%	15.2%	16.2%	16.0%
	дискриминирани се	6.9%	14.6%	16.7%	14.2%
	многу се дискриминирани	23.8%	44.2%	45.9%	41.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

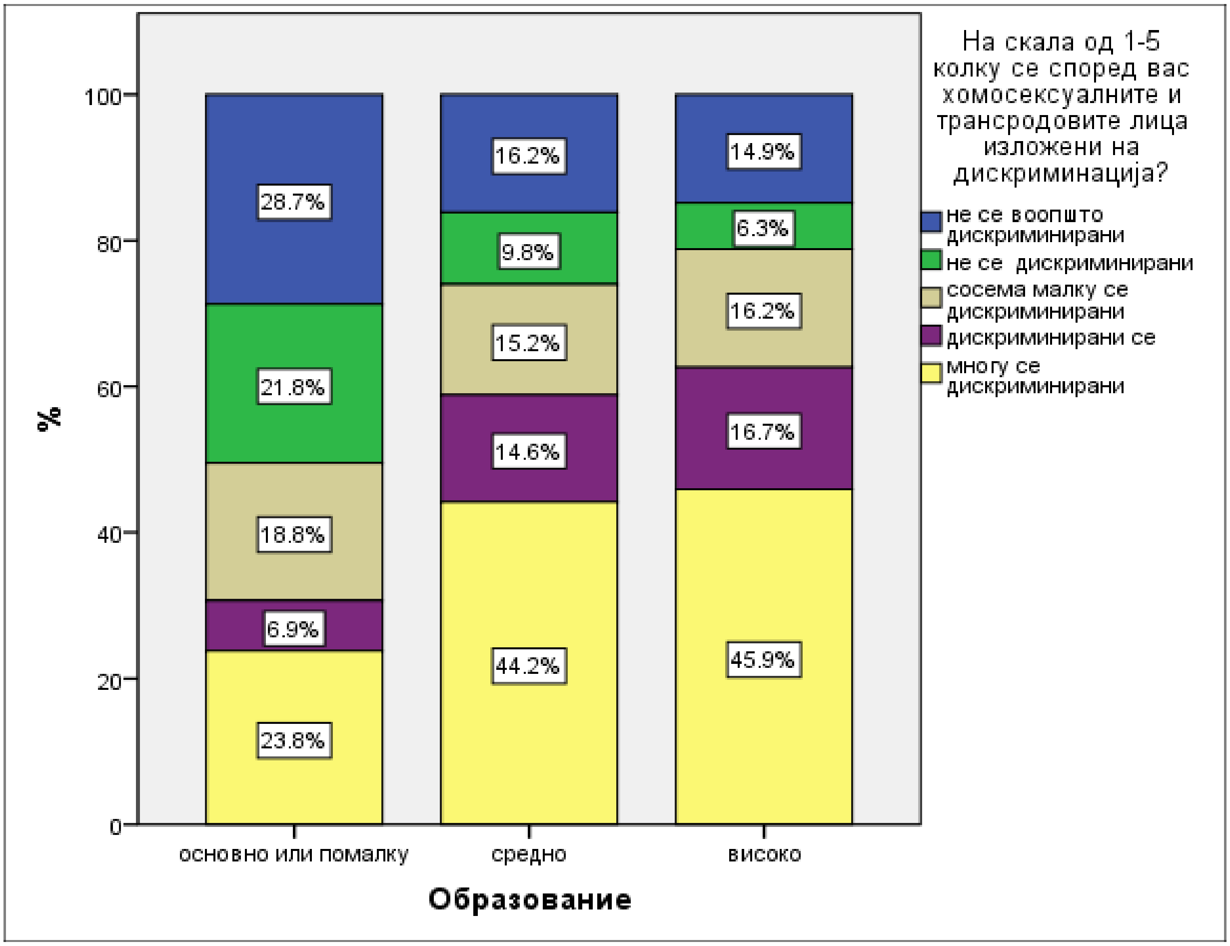

Табела / Графикон 31.Учесници информирани за најновите измени во ЗСЗД, според пол, во проценти.

Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		
		женски	машки	вкупно
Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019?	да	25.7%	33.1%	29.3%
	не	74.3%	66.9%	70.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

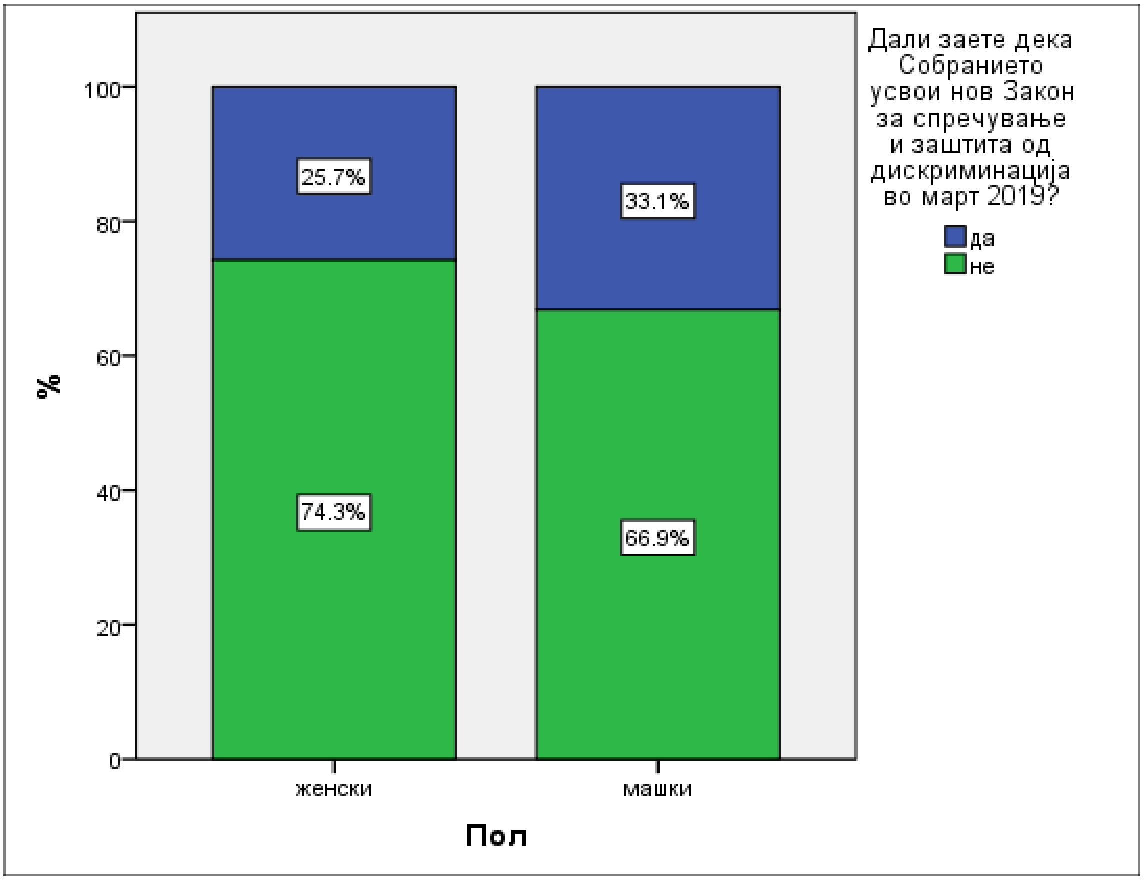

Табела / Графикон 32.Учесници информирани за најновите измени во ЗСЗД, според возраст, во проценти.

Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019?	да	17.7%	25.4%	40.4%	34.7%	29.3%
	не	82.3%	74.6%	59.6%	65.3%	70.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

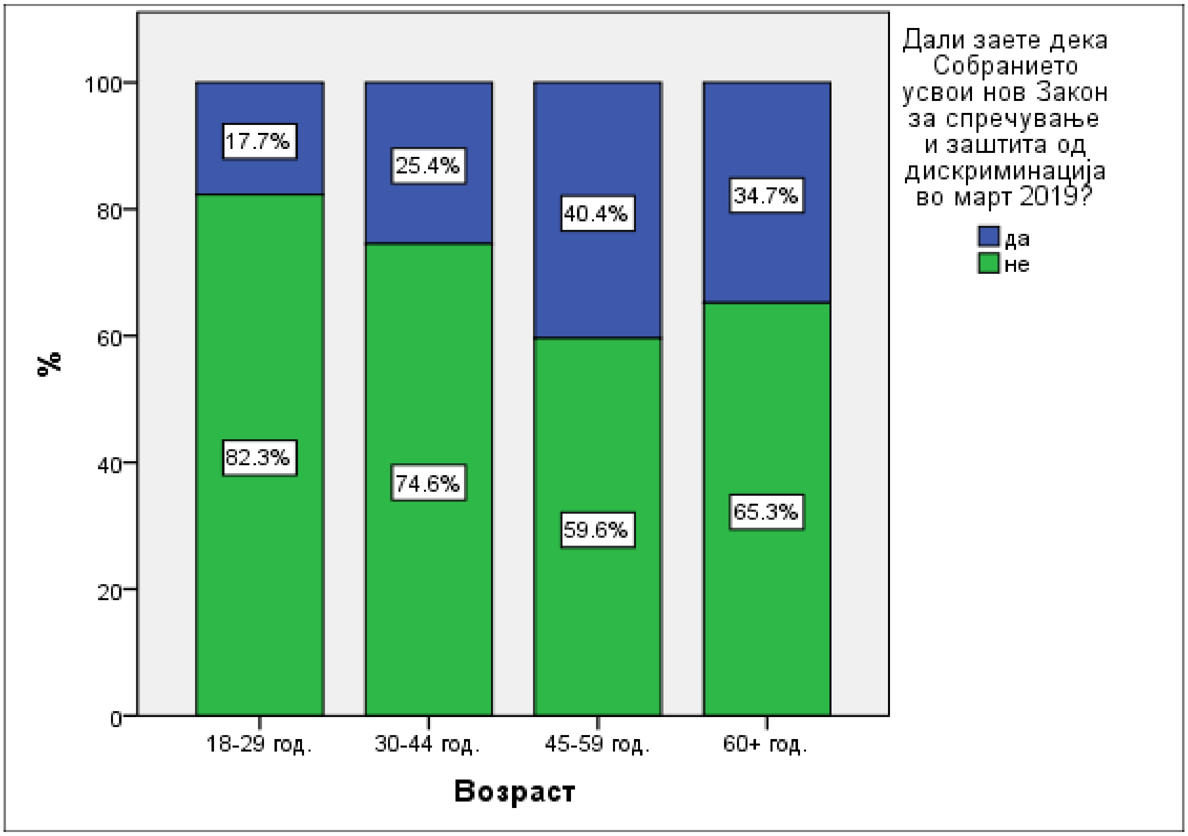

Табела / Графикон 33.Учесници информирани за најновите измени во ЗСЗД, според возраст, во проценти.

Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019?	да	31.2%	25.7%	29.3%
	не	68.8%	74.3%	70.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

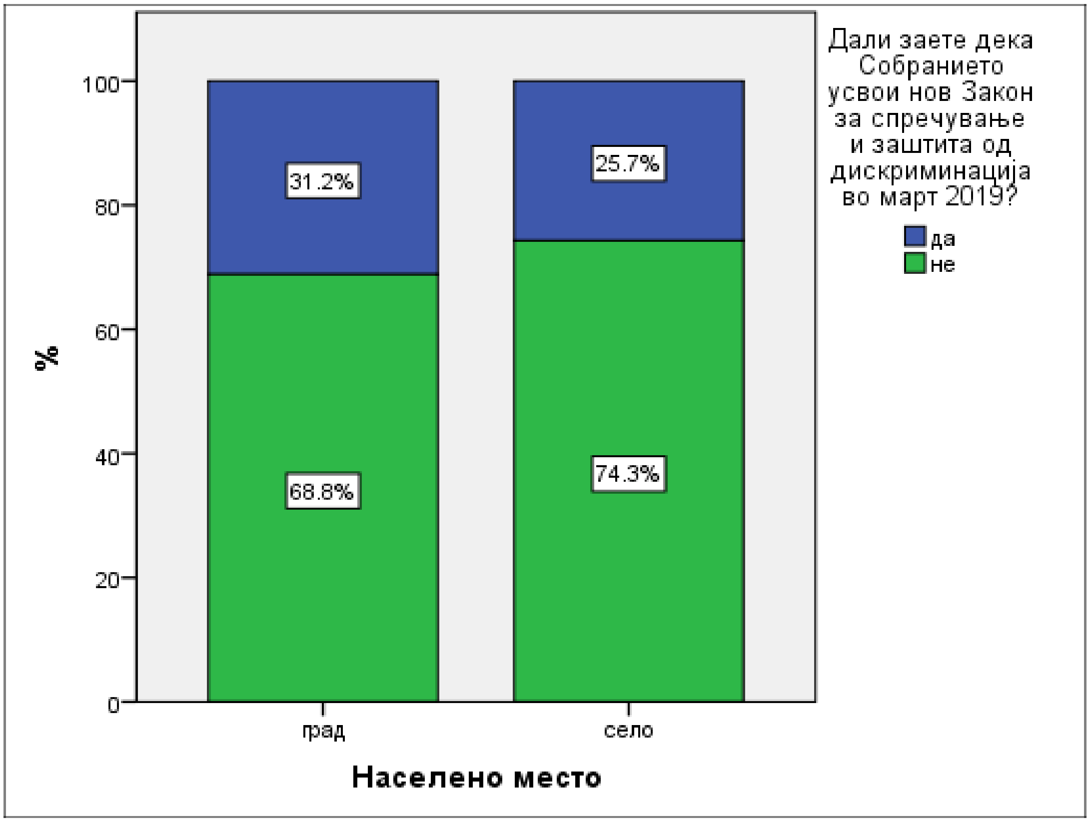

Табела 34.Учесници информирани за најновите измени во ЗСЗД, според регион, во проценти.

Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019?	да	12.7%	35.6%	29.5%	27.3%	22.7%	22.9%	42.2%	34.0%	29.3%
	не	87.3%	64.4%	70.5%	72.7%	77.3%	77.1%	57.8%	66.0%	70.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 34.Учесници информирани за најновите измени во ЗСЗД, според регион, во проценти.

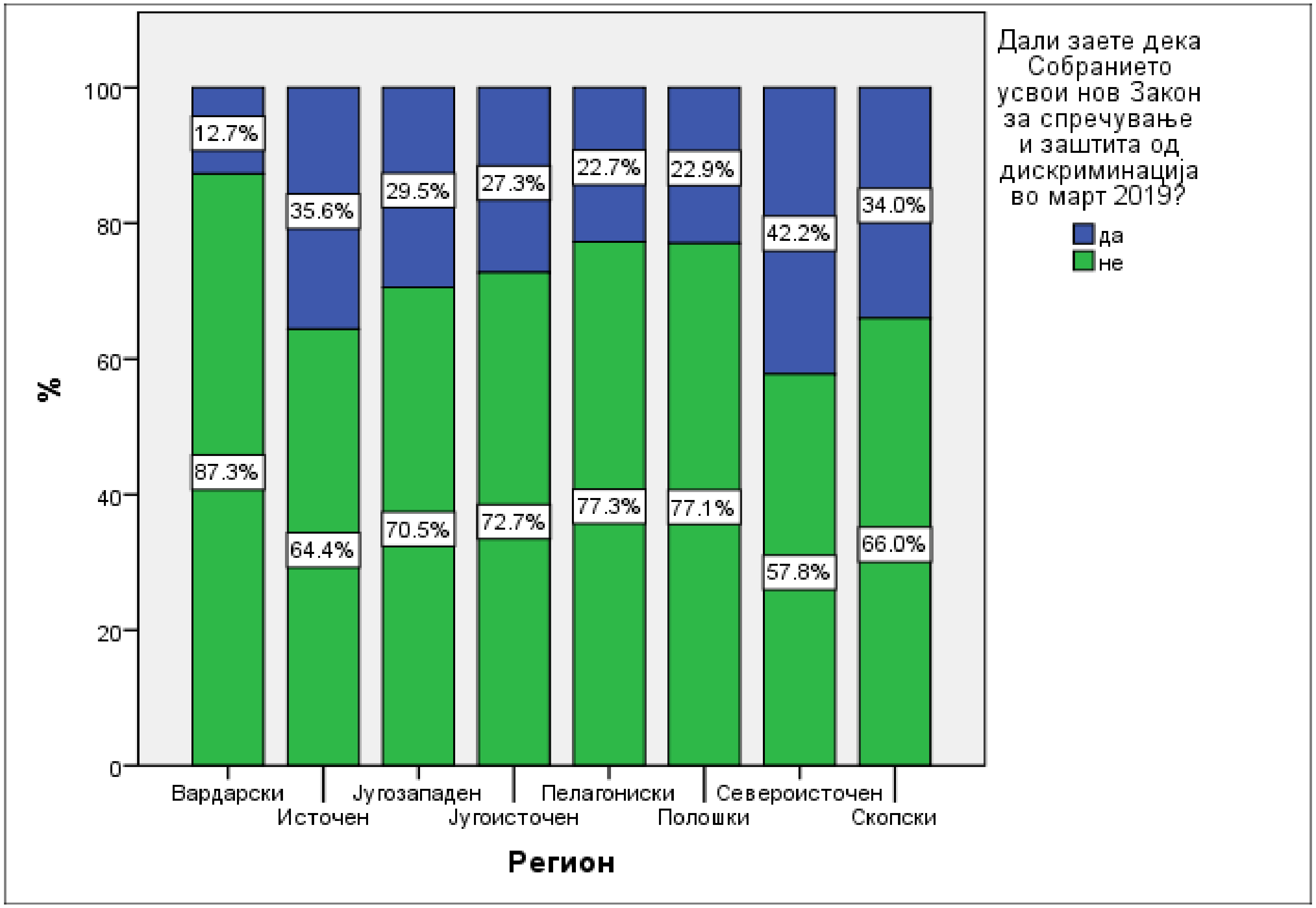

Табела / Графикон 35.Учесници информирани за најновите измени во ЗСЗД, според етничка припадност, во проценти.

Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019?	да	29.9%	25.6%	27.8%	30.4%	43.3%	29.3%
	не	70.1%	74.4%	72.2%	69.6%	56.7%	70.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

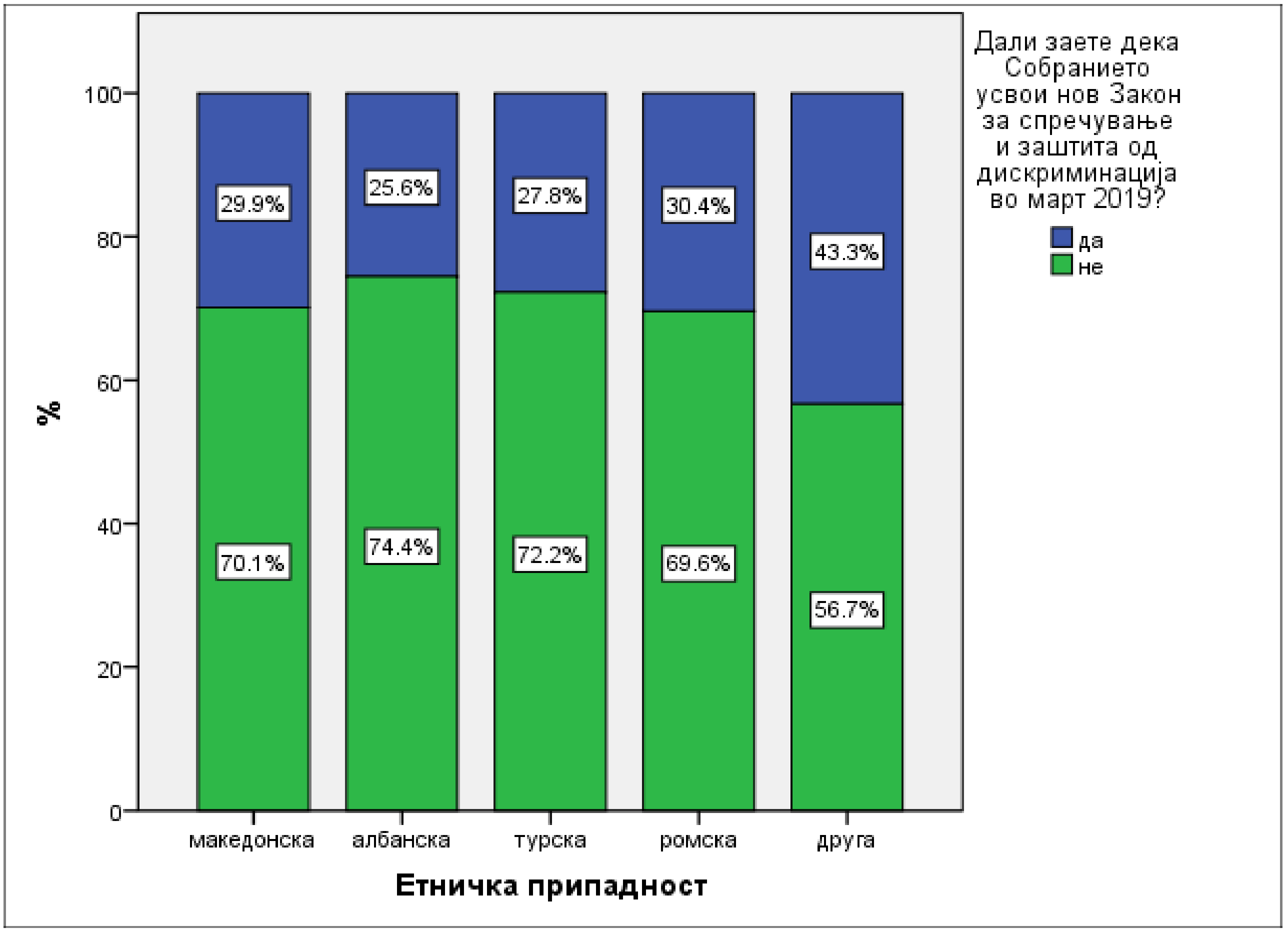

Табела / Графикон 36.Учесници информирани за најновите измени во ЗСЗД, според ниво на образование, во проценти.

Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			
		основно или помалку	средно	високо	вкупно
Дали заете дека Собранието усвои нов Закон за спречување и заштита од дискриминација во март 2019?	да	16.1%	27.8%	41.9%	29.3%
	не	83.9%	72.2%	58.1%	70.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

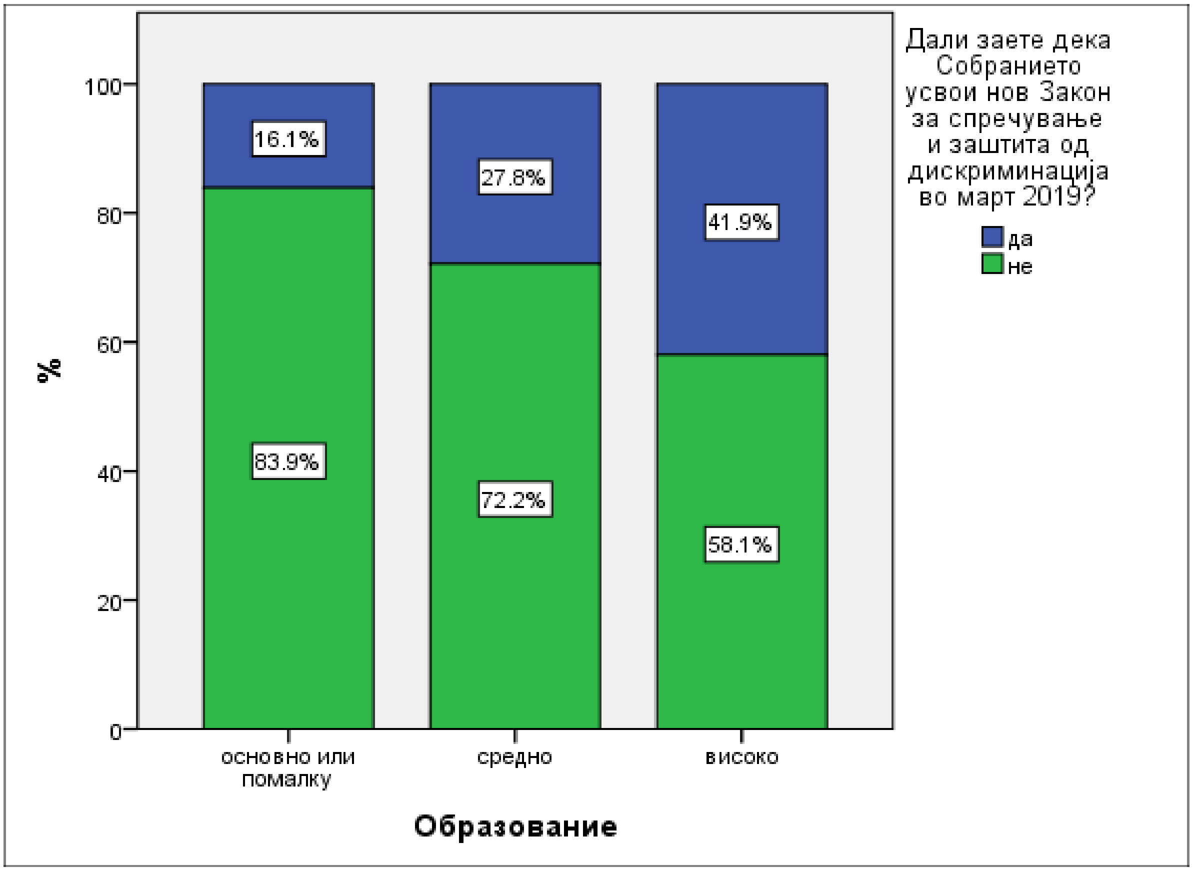

Табела / Графикон 37. Учесници информирани за измените во ЗСЗД што се однесуваат на прашањето на сексуалната ориентација, според пол, во проценти.

Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		вкупно
		женски	машки	
Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација?	да	81.1%	75.8%	78.1%
	не	14.4%	15.8%	15.2%
	не знам	1.5%	.6%	1.0%
	нема одговор	3.0%	7.9%	5.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

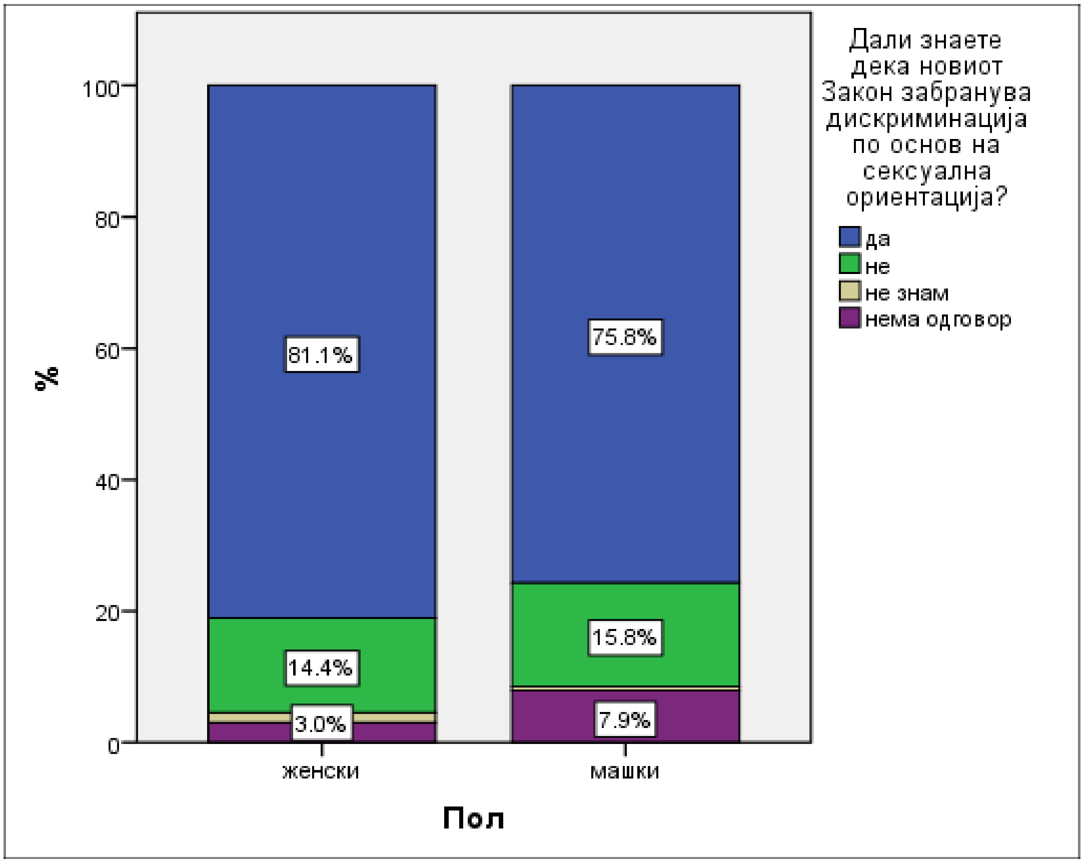

Табела / Графикон 38. Учесници информирани за измените во ЗСЗД што се однесуваат на прашањето на сексуалната ориентација, според возраст, во проценти.

Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација?	да	79.5%	73.6%	76.8%	82.9%	78.1%
	не	15.9%	19.4%	16.2%	9.8%	15.2%
	не знам	2.3%		1.0%	1.2%	1.0%
	нема одговор	2.3%	6.9%	6.1%	6.1%	5.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

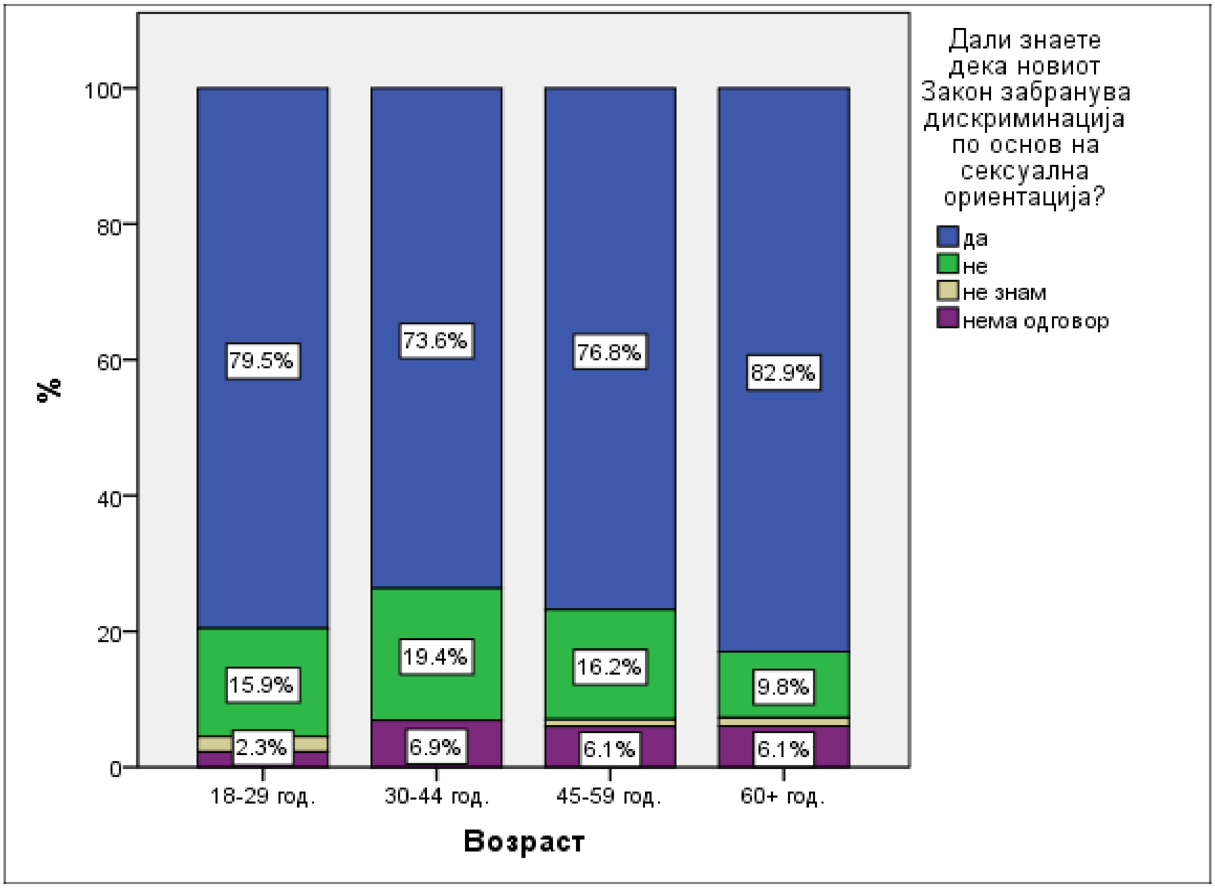

Табела / Графикон 39. Учесници информирани за измените во ЗСЗД што се однесуваат на прашањето на сексуалната ориентација, според населено место, во проценти.

Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		
		град	село	вкупно
Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација?	да	79.0%	75.9%	78.1%
	не	15.2%	14.9%	15.2%
	не знам	1.0%	1.1%	1.0%
	нема одговор	4.8%	8.0%	5.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

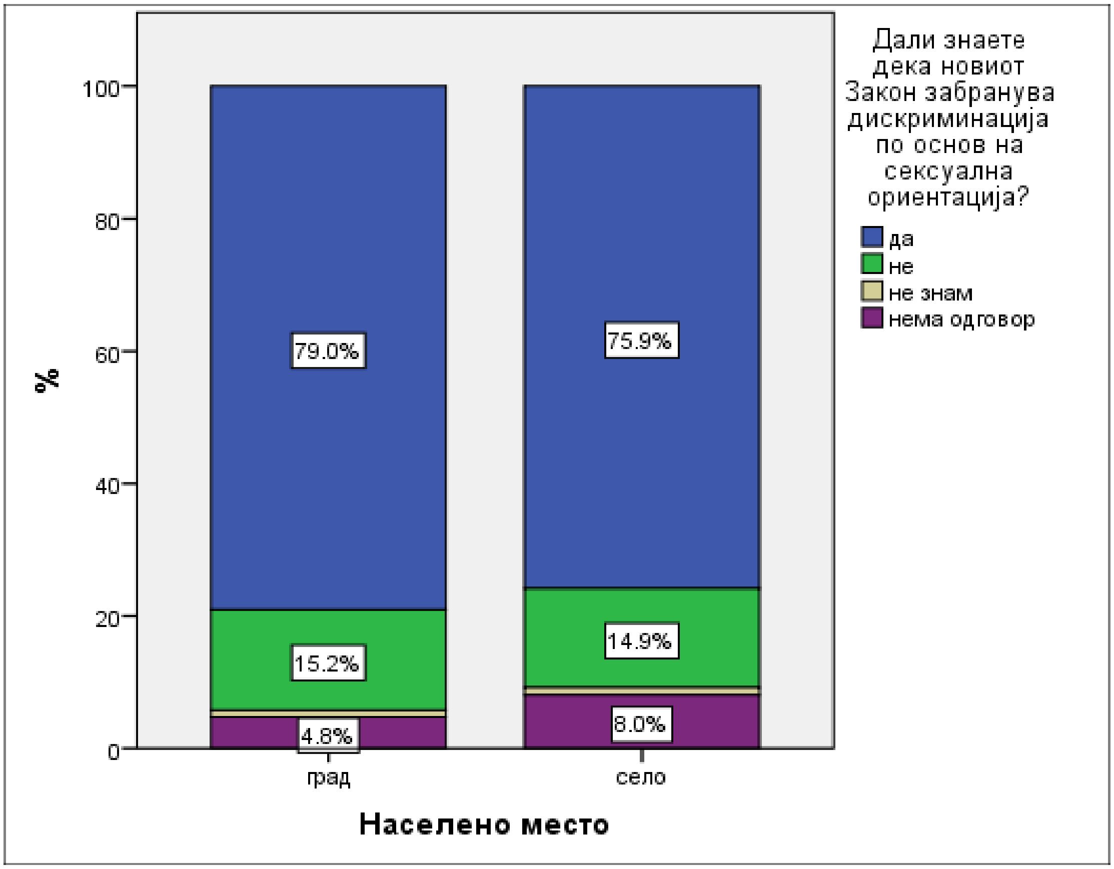

Табела 40. Учесници информирани за измените во ЗСЗД што се однесуваат на прашањето на сексуалната ориентација, според регион, во проценти.

Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација?	да	70.0%	87.1%	72.7%	83.3%	68.0%	69.7%	84.2%	79.6%	78.1%
	не	10.0%	3.2%	18.2%		28.0%	21.2%	15.8%	16.5%	15.2%
	не знам	10.0%					3.0%		1.0%	1.0%
	нема одговор	10.0%	9.7%	9.1%	16.7%	4.0%	6.1%		2.9%	5.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 40. Учесници информирани за измените во ЗСЗД што се однесуваат на прашањето на сексуалната ориентација, според регион, во проценти.

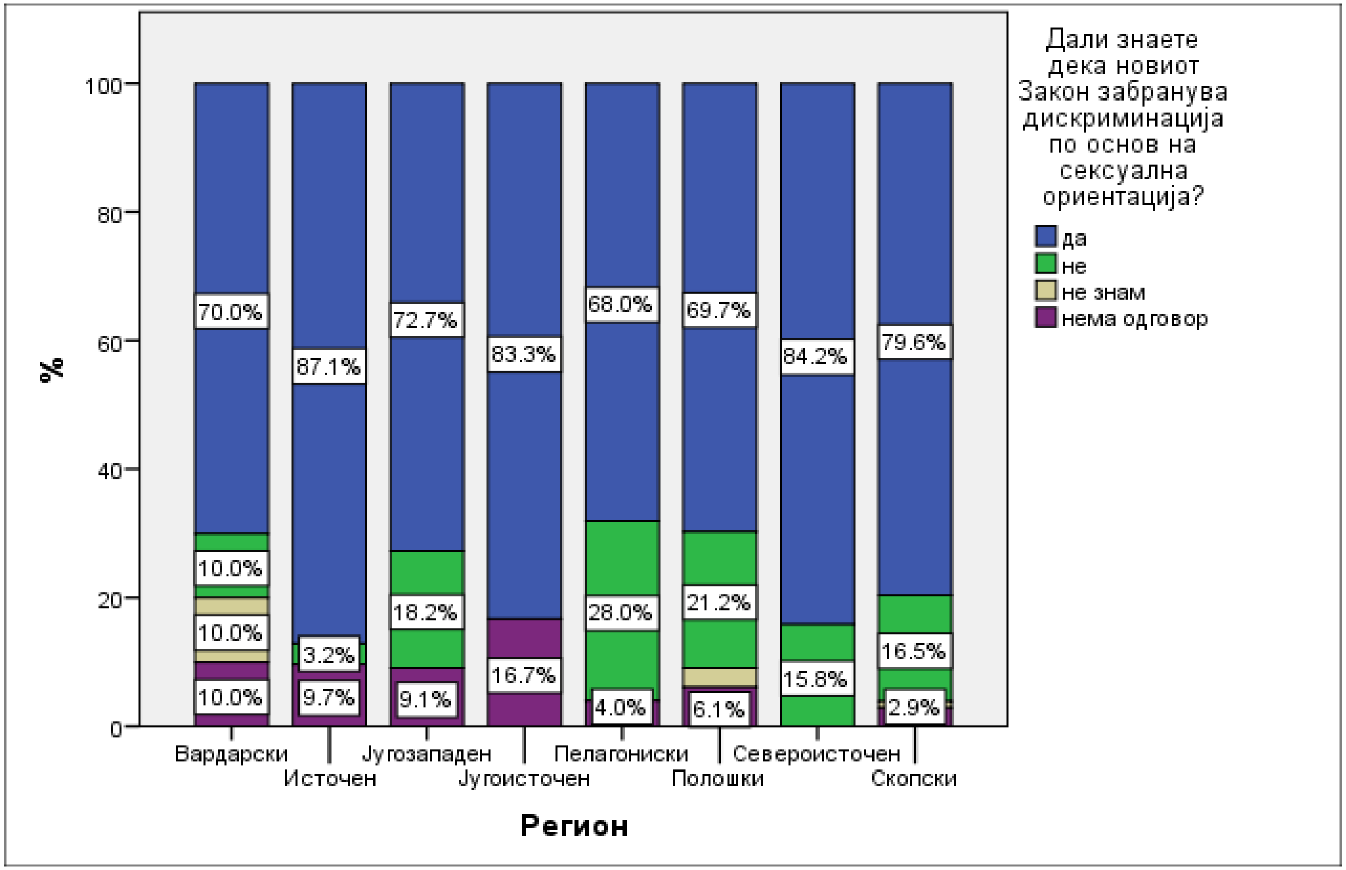

Табела / Графикон 41. Учесници информирани за измените во ЗСЗД што се однесуваат на прашањето на сексуалната ориентација, според етничка припадност, во проценти.

Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација? * Етничка припадност крoстабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација?	да	78.6%	70.2%	100.0%	100.0%	84.6%	78.1%
	не	16.3%	15.8%			7.7%	15.2%
	не знам	.5%	3.5%				1.0%
	нема одговор	4.7%	10.5%			7.7%	5.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

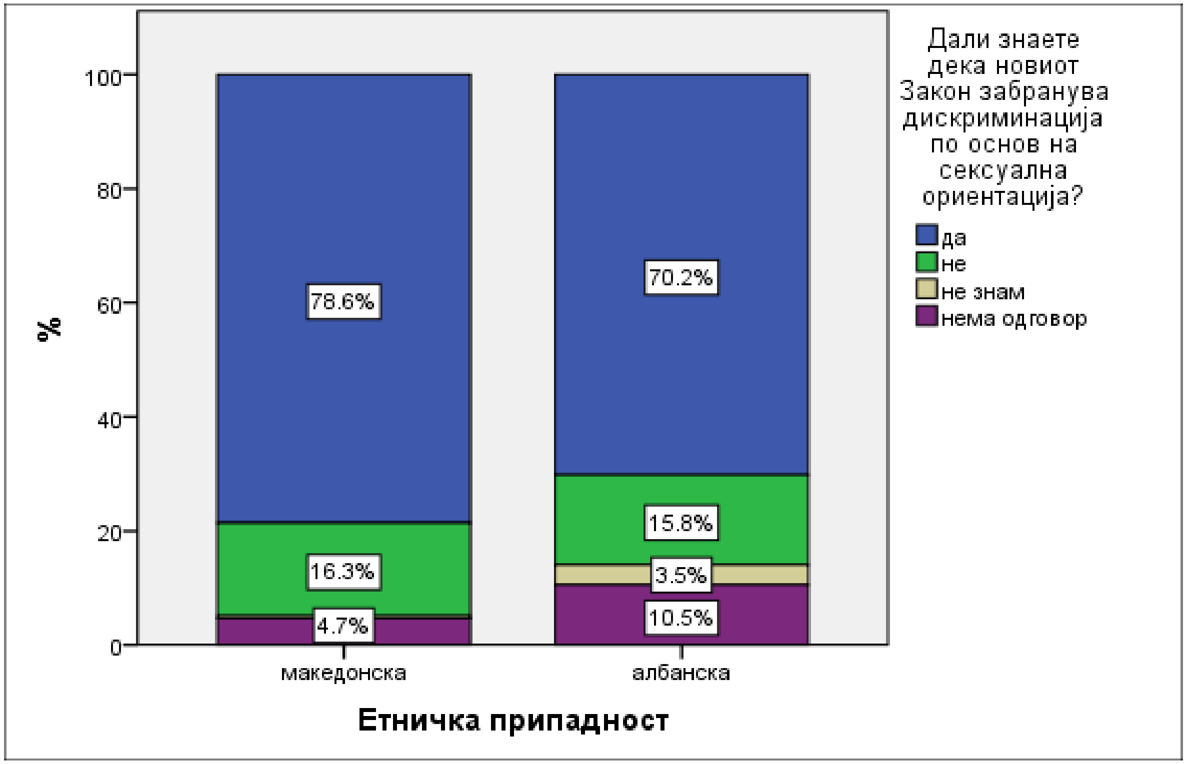

Табела / Графикон 42. Учесници информирани за измените во ЗСЗД што се однесуваат на прашањето на сексуалната ориентација, според ниво на образование, во проценти.

Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			вкупно
		основно или помалку	средно	високо	
Дали знаете дека новиот Закон забранува дискриминација по основ на сексуална ориентација?	да	71.0%	75.3%	83.9%	78.1%
	не	22.6%	16.9%	10.7%	15.2%
	не знам		1.3%	.9%	1.0%
	нема одговор	6.5%	6.5%	4.5%	5.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

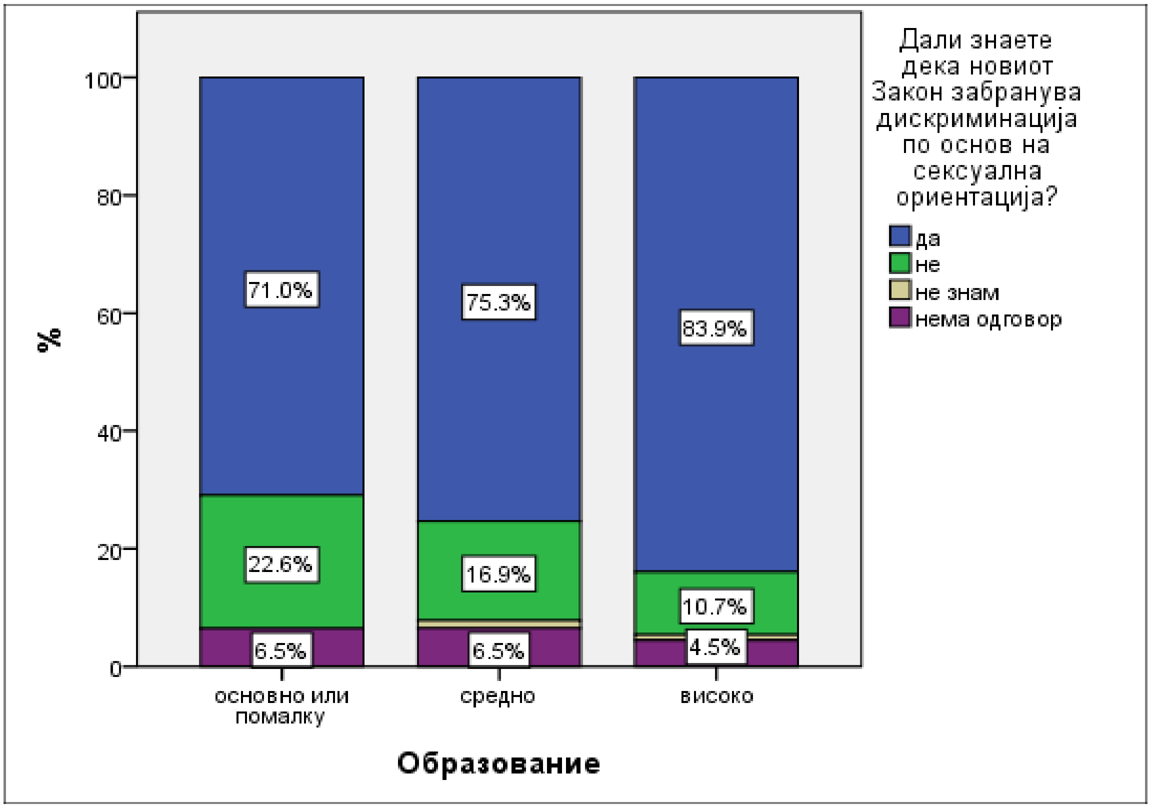

Табела / Графикон 43. Согласност со забрана за дискриминација по основ на сексуална ориентација и родов идентитет, според пол, во проценти.

Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета? * Пол крoстабулација

% во рамки на Пол

		Пол		вкупно
		женски	машки	
Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета?	да	66.2%	57.0%	61.7%
	не	33.8%	43.0%	38.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

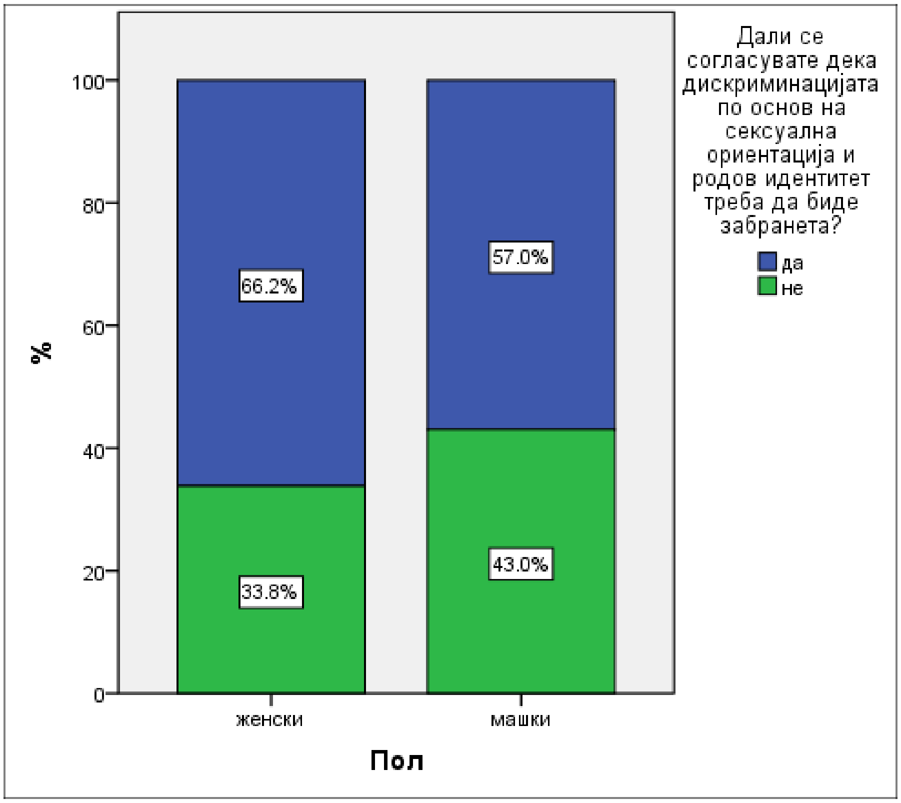

Табела / Графикон 44. Согласност со забрана за дискриминација по основ на сексуална ориентација и родов идентитет, според возраст, во проценти.

Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета?	да	68.7%	63.7%	60.0%	51.5%	61.7%
	не	31.3%	36.3%	40.0%	48.5%	38.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

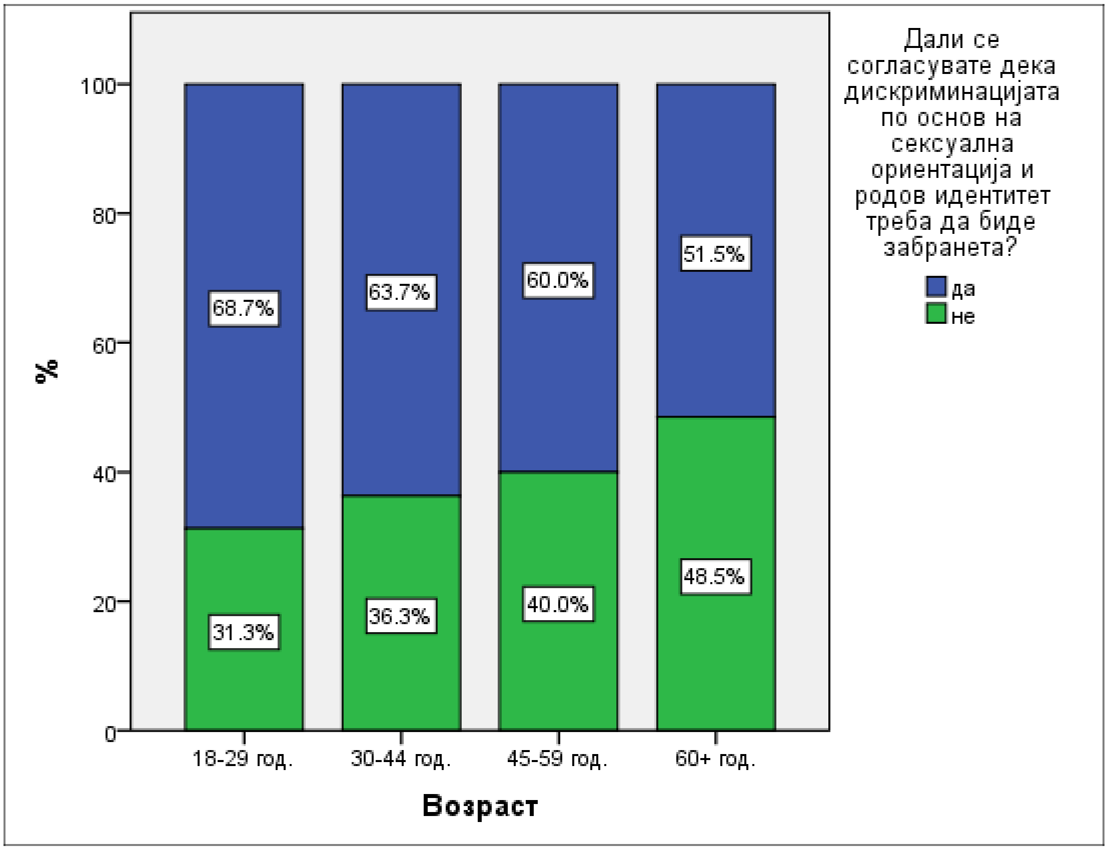

Табела / Графикон 45. Согласност со забрана за дискриминација по основ на сексуална ориентација и родов идентитет, според населено место, во проценти.

Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета?	да	65.0%	55.6%	61.7%
	не	35.0%	44.4%	38.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

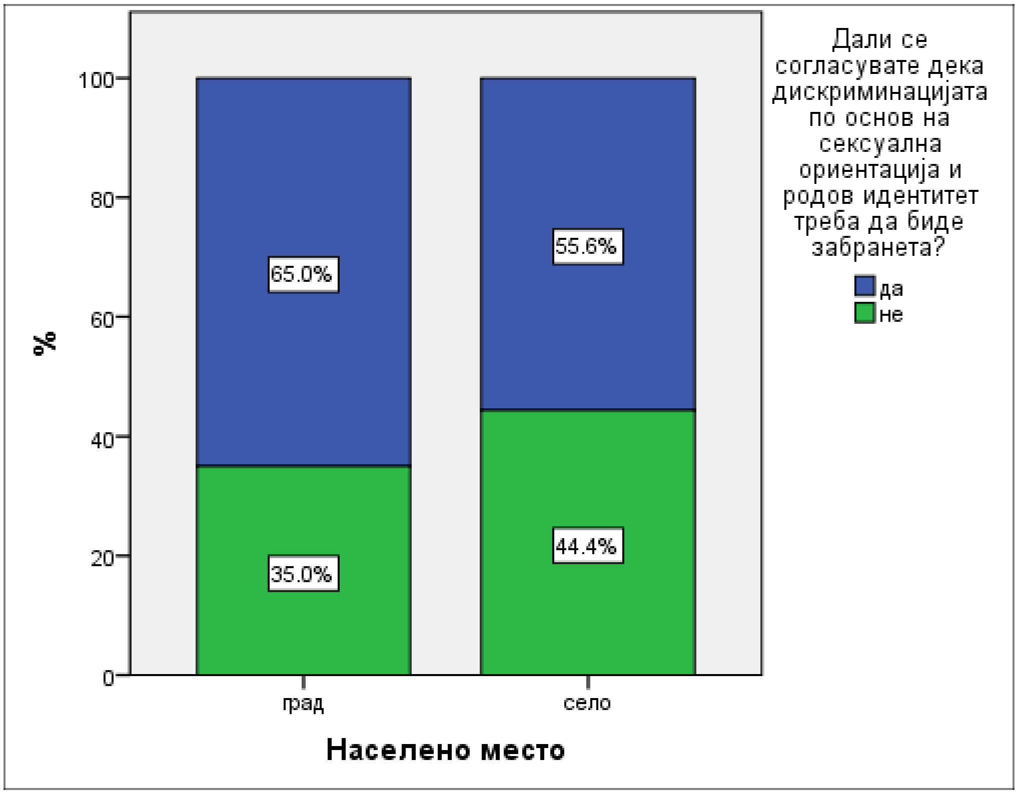

Табела 46. Согласност со забрана за дискриминација по основ на сексуална ориентација и родов идентитет, според регион, во проценти.

Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета?	да	42.5%	56.7%	70.6%	44.0%	75.3%	51.4%	62.3%	70.7%	61.7%
	не	57.5%	43.3%	29.4%	56.0%	24.7%	48.6%	37.7%	29.3%	38.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 46. Согласност со забрана за дискриминација по основ на сексуална ориентација и родов идентитет, според регион, во проценти.

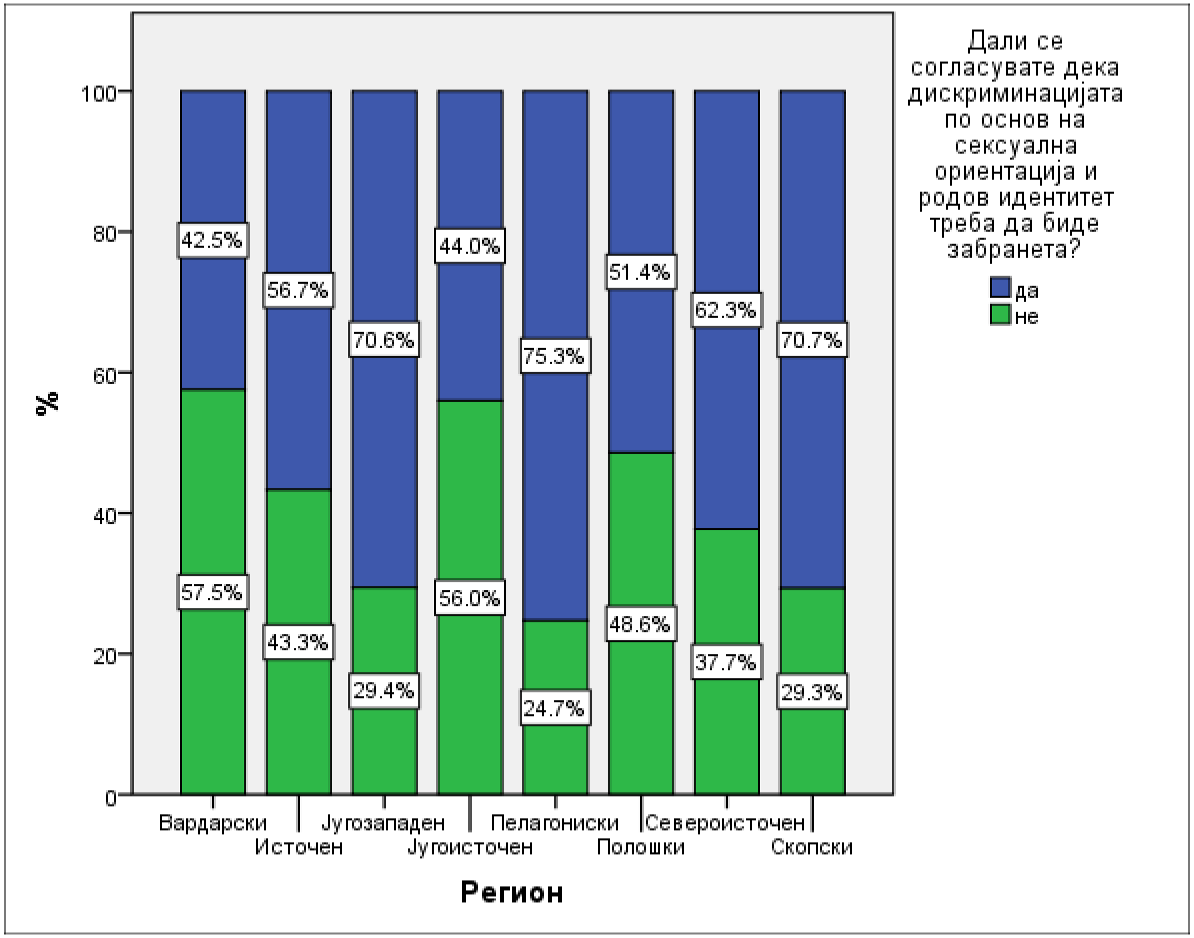

Табела / Графикон 47. Согласност со забрана за дискриминација по основ на сексуална ориентација и родов идентитет, според етничка припадност, во проценти.

Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета?	да	62.7%	59.3%	71.4%	43.8%	63.2%	61.7%
	не	37.3%	40.7%	28.6%	56.3%	36.8%	38.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

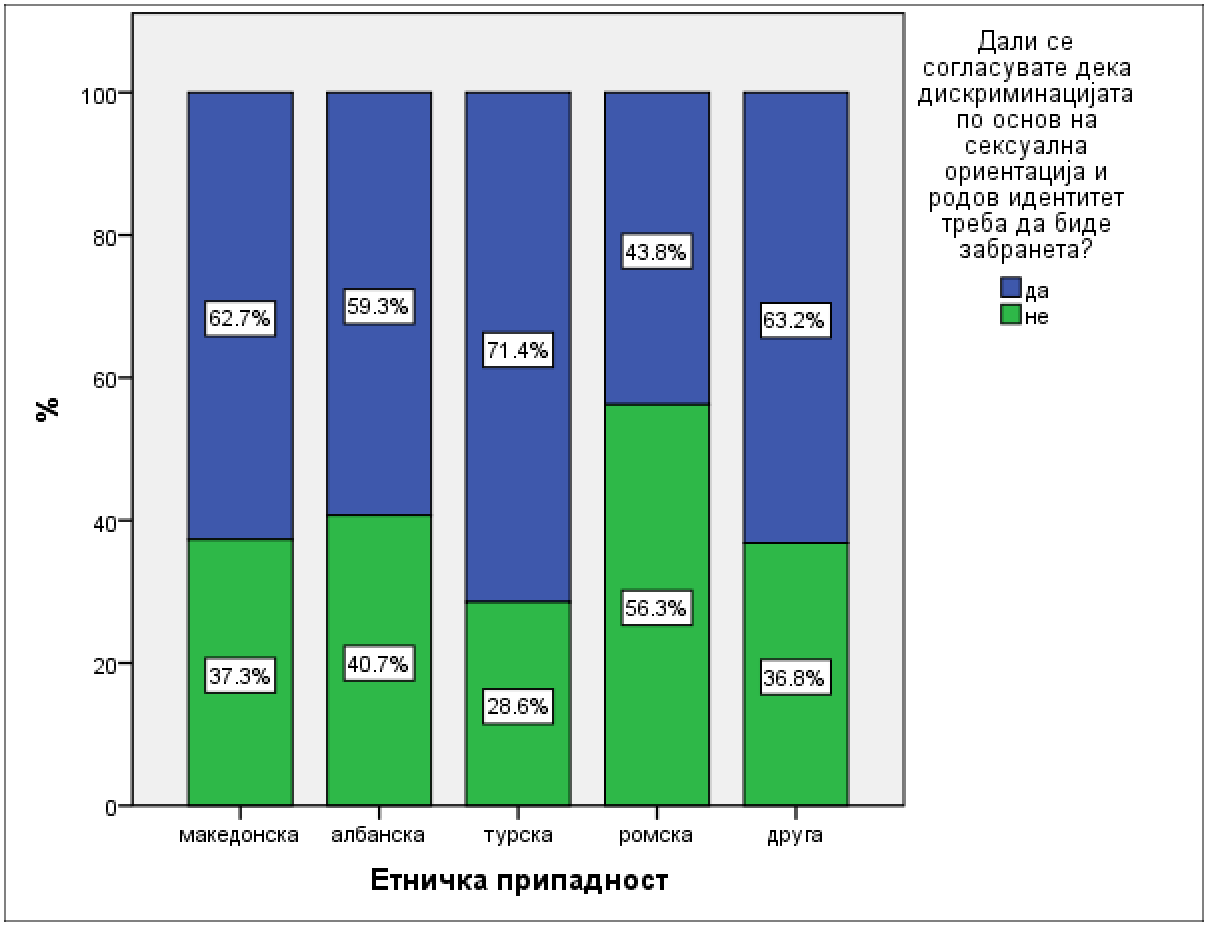

Табела / Графикон 48. Согласност со забрана за дискриминација по основ на сексуална ориентација и родов идентитет, според ниво на образование, во проценти.

Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			
		основно или помалку	средно	високо	вкупно
Дали се согласувате дека дискриминацијата по основ на сексуална ориентација и родов идентитет треба да биде забранета?	да	42.5%	60.7%	77.1%	61.7%
	не	57.5%	39.3%	22.9%	38.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

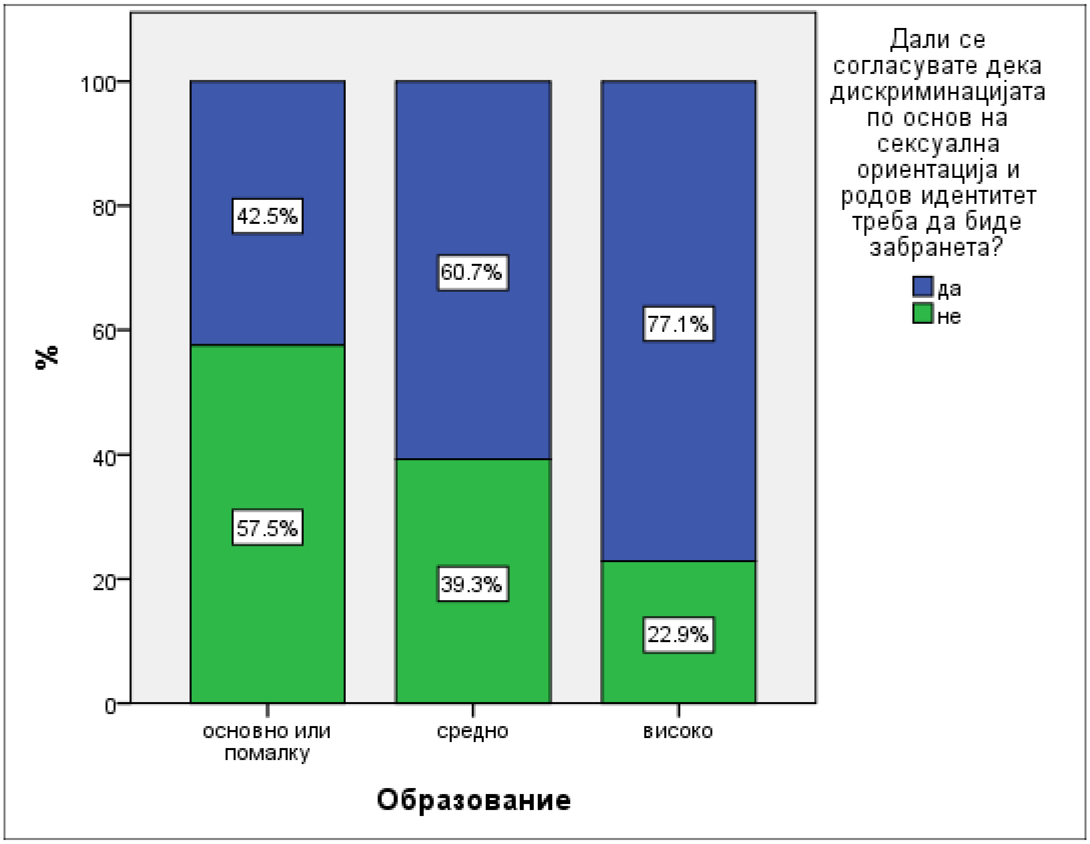

Табела / Графикон 49. Учесници кои се изјасниле дека мажите хомосексуалци лично им пречат, според пол, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		вкупно
		женски	машки	
Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци?	да	42.3%	47.3%	44.8%
	не	57.7%	52.7%	55.2%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

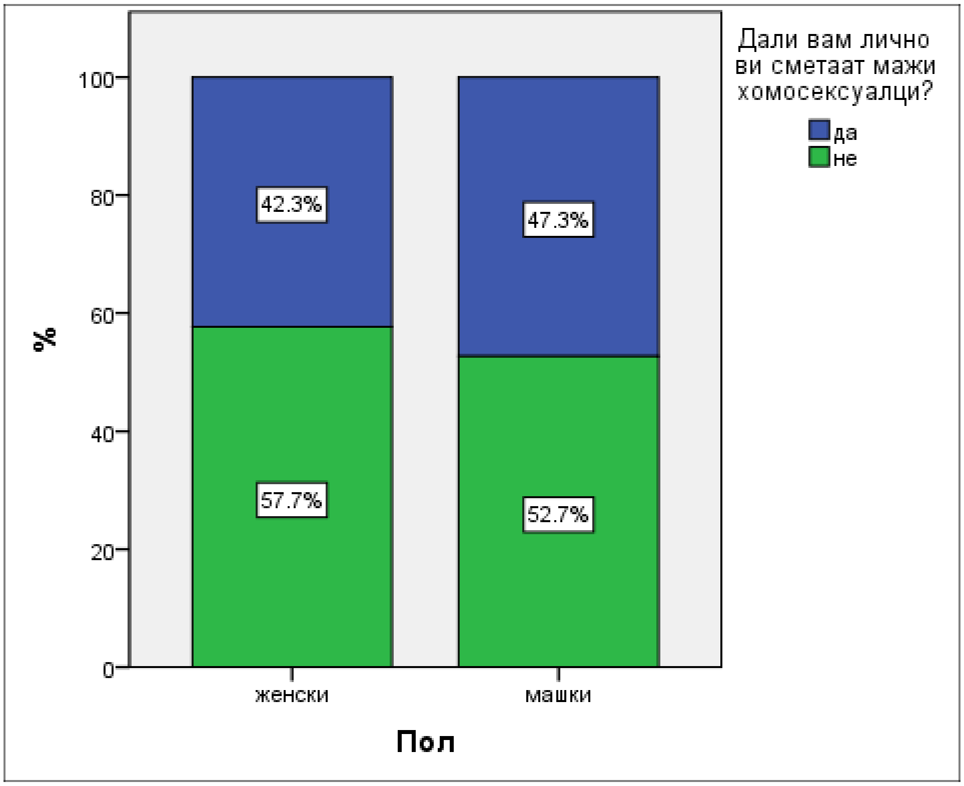

Табела / Графикон 50 Учесници кои се изјасниле дека мажите хомосексуалци лично им пречат, според возраст, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци?	да	40.7%	42.3%	46.8%	50.2%	44.8%
	не	59.3%	57.7%	53.2%	49.8%	55.2%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

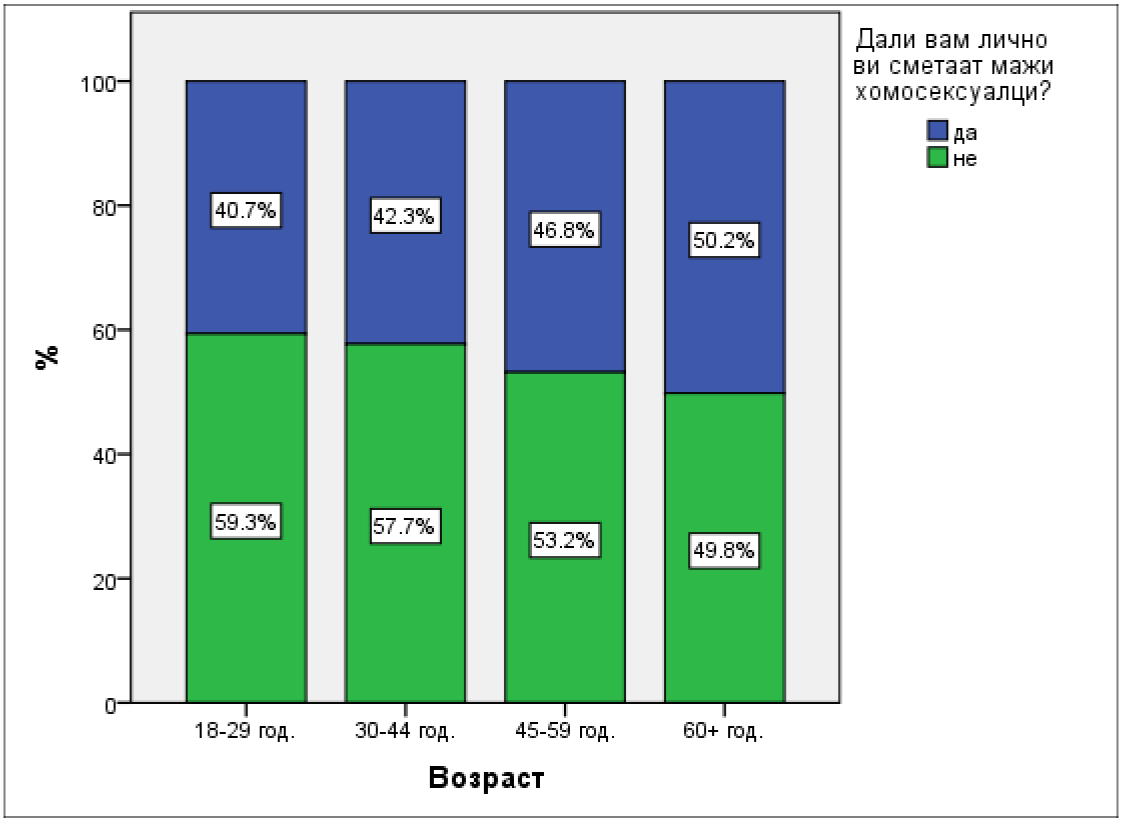

Табела / Графикон 51. Учесници кои се изјасниле дека мажите хомосексуалци лично им пречат, според населено место, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци?	да	40.8%	52.7%	44.8%
	не	59.2%	47.3%	55.2%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

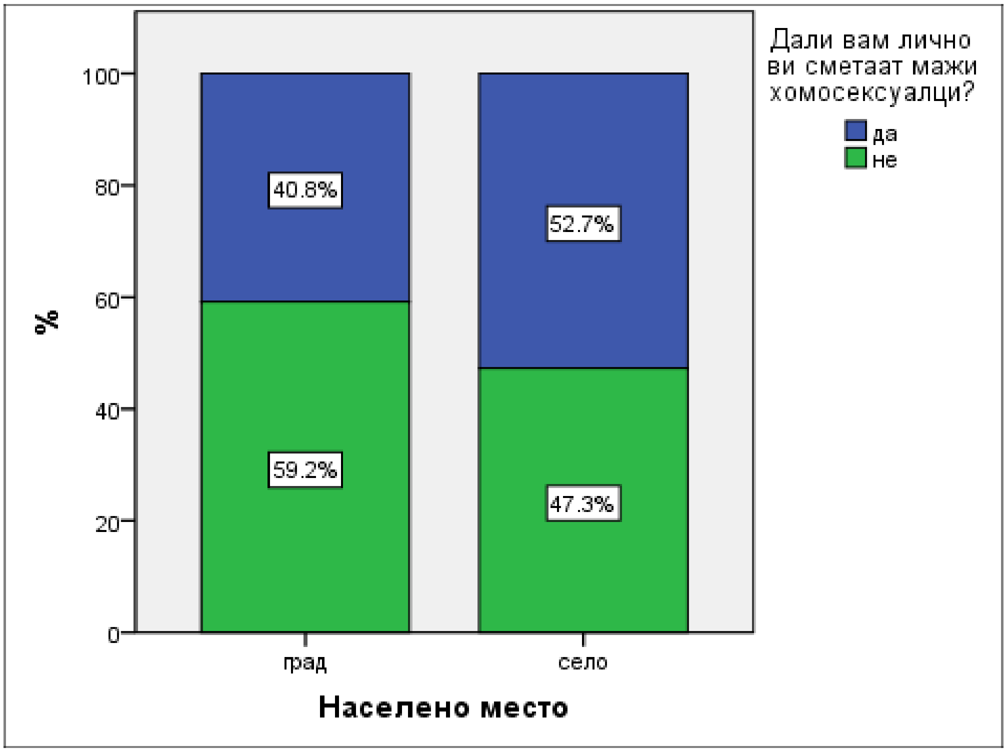

Табела 52. Учесници кои се изјасниле дека мажите хомосексуалци лично им пречат, според регион, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

	Регион								
	Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
да	36.8%	41.7%	61.0%	54.1%	45.9%	55.6%	47.8%	32.8%	44.8%
не	63.2%	58.3%	39.0%	45.9%	54.1%	44.4%	52.2%	67.2%	55.2%
вкупно	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 52. Учесници кои се изјасниле дека мажите хомосексуалци лично им пречат, според регион, во проценти.

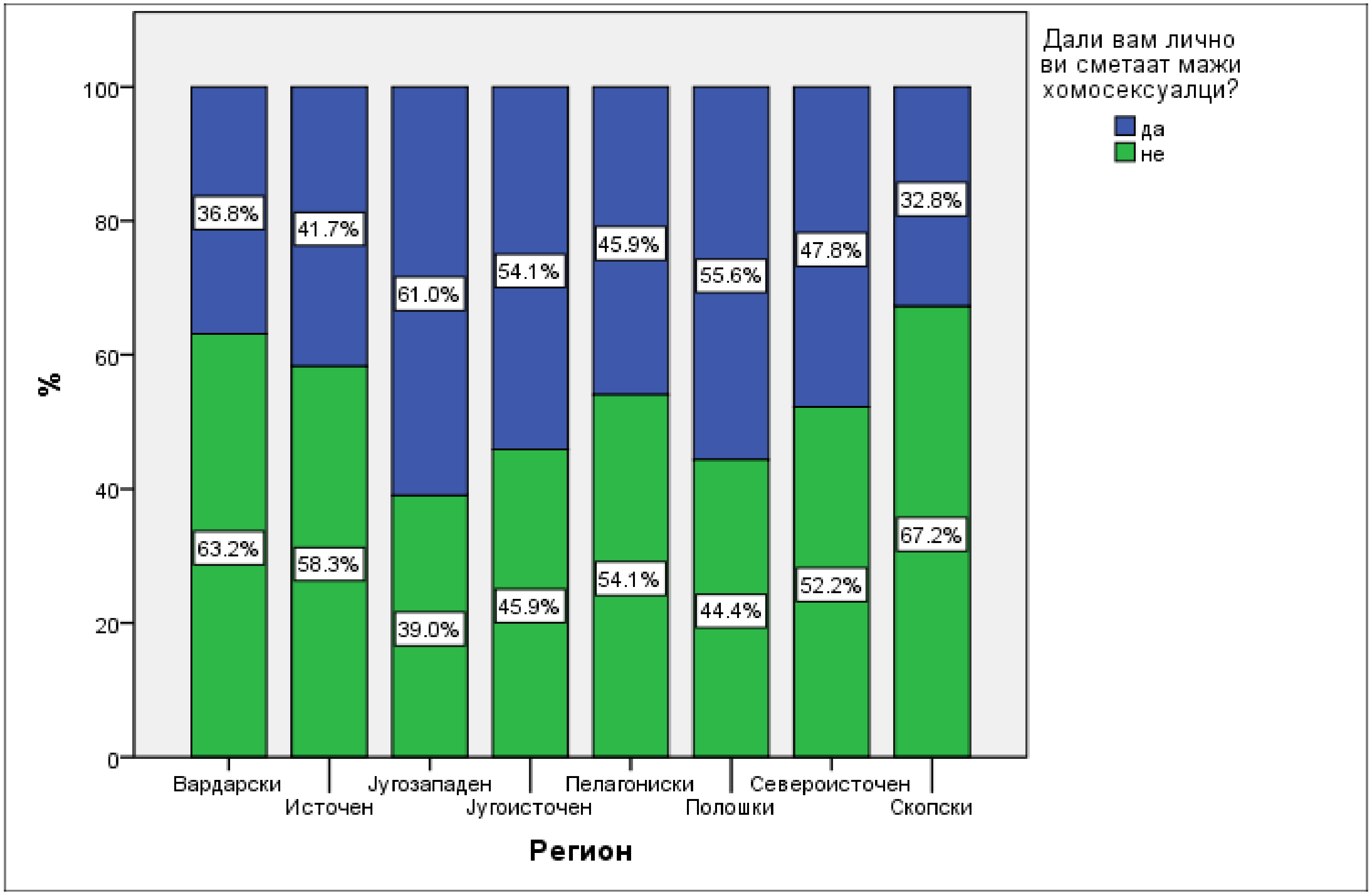

Табела / Графикон 53. Учесници кои се изјасниле дека мажите хомосексуалци лично им пречат, според етничка припадност, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци?	да	39.3%	63.6%	61.1%	45.5%	25.9%	44.8%
	не	60.7%	36.4%	38.9%	54.5%	74.1%	55.2%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

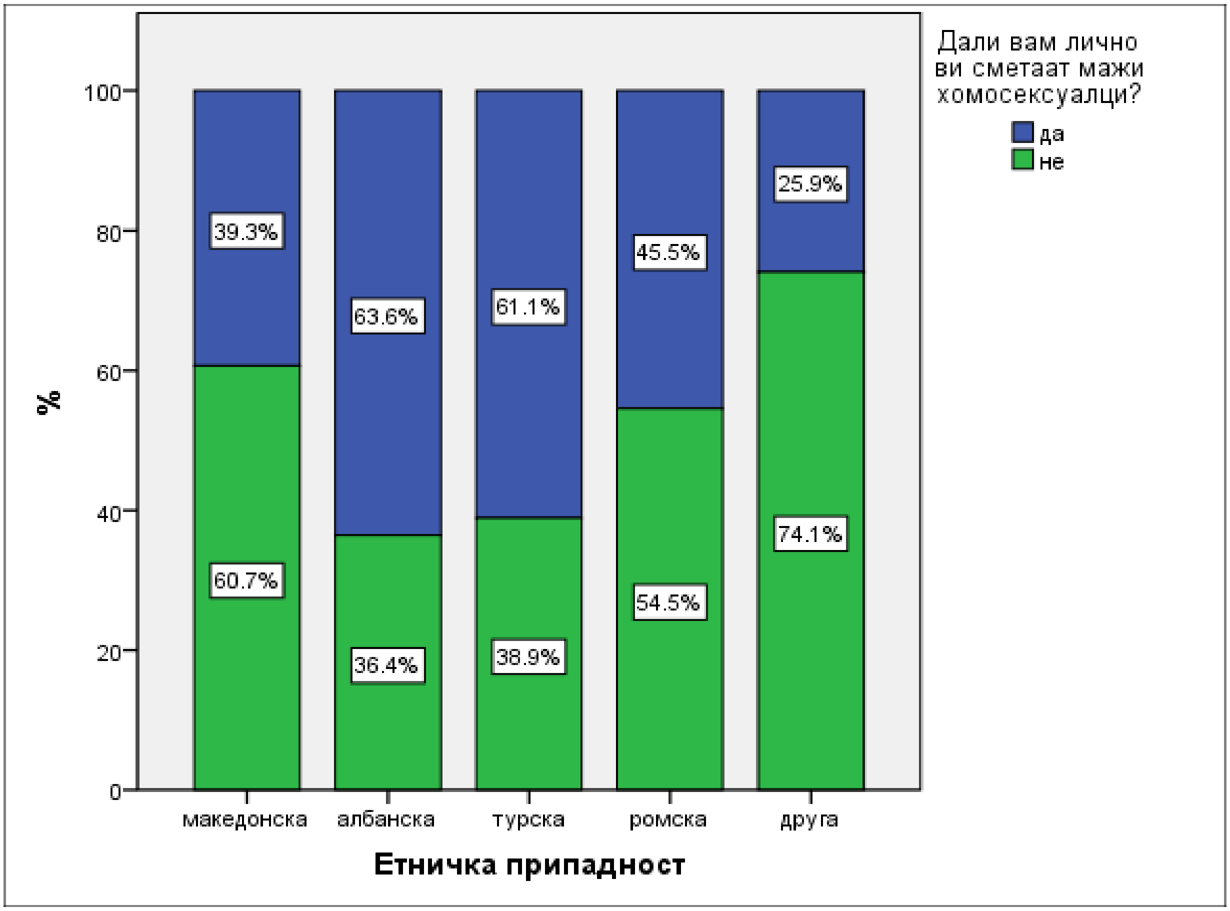

Табела / Графикон 54. Учесници кои се изјасниле дека мажите хомосексуалци лично им пречат, според ниво на образование, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			
		основно или помалку	средно	високо	вкупно
Дали вам лично ви сметаат мажи хомосексуалци?	да	61.6%	45.9%	30.7%	44.8%
	не	38.4%	54.1%	69.3%	55.2%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

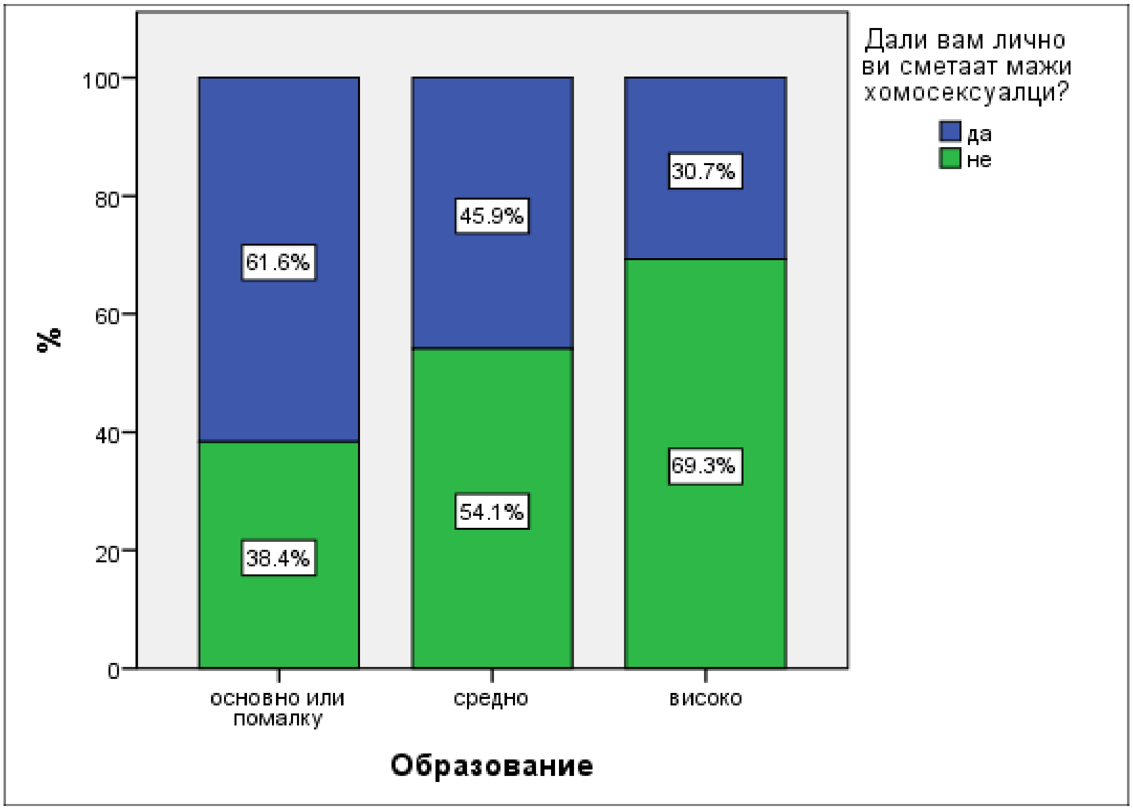

Табела / Графикон 55. Учесници кои се изјасниле дека жените лезбејки лично им пречат, според пол, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		
		женски	машки	вкупно
Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки?	да	41.6%	44.7%	43.1%
	не	58.4%	55.3%	56.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

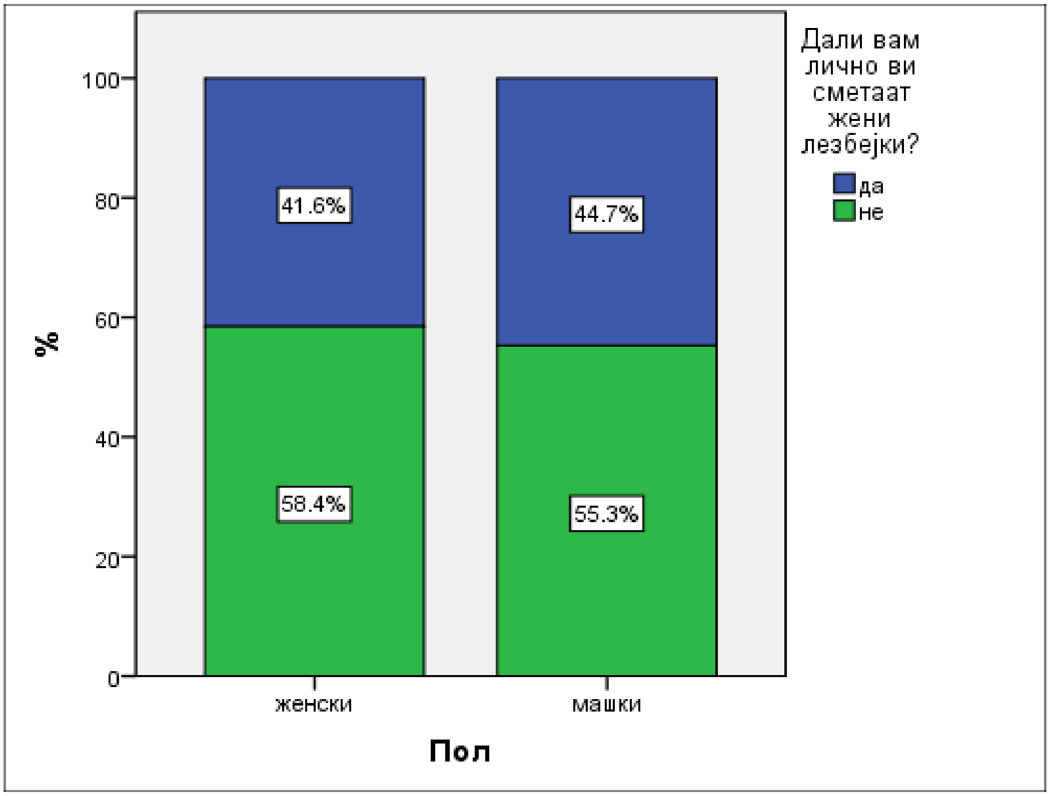

Табела / Графикон 56. Учесници кои се изјасниле дека жените лезбејки лично им пречат, според возраст, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки?	да	39.0%	40.1%	44.3%	49.8%	43.1%
	не	61.0%	59.9%	55.7%	50.2%	56.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

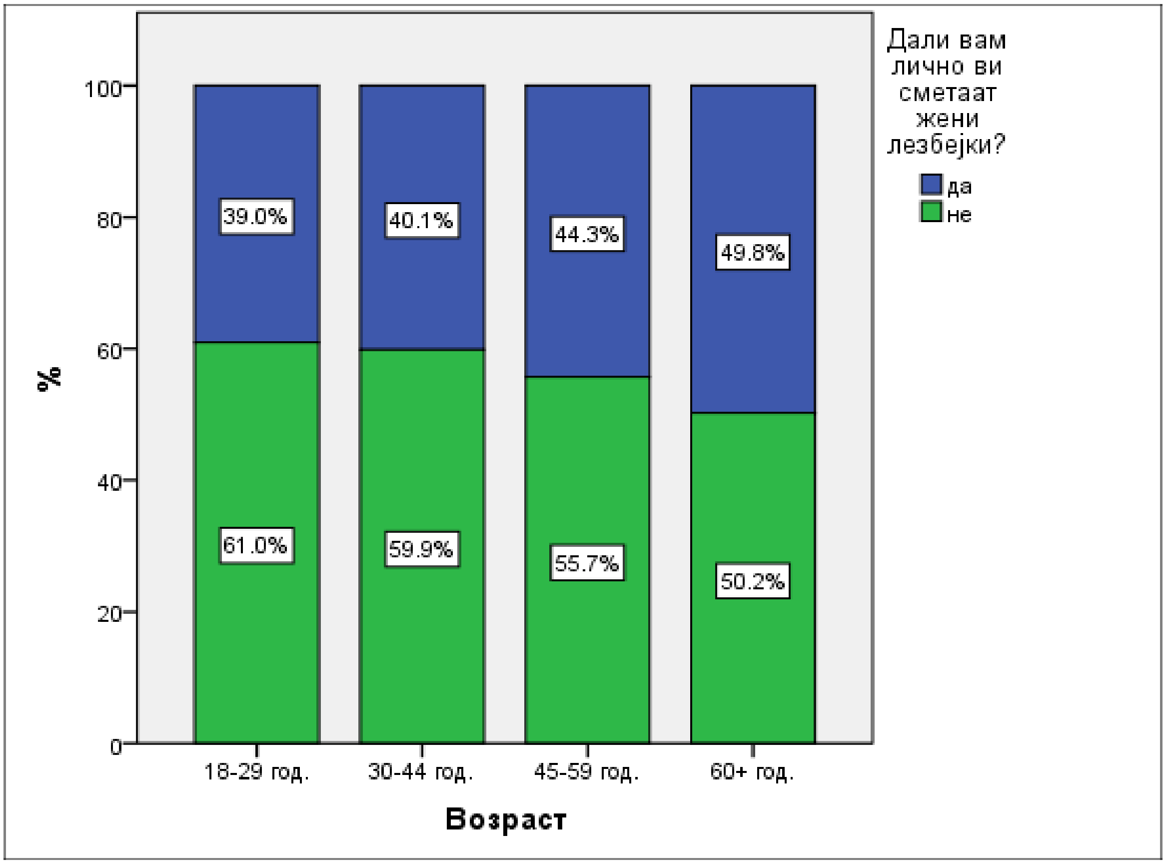

Табела / Графикон 57. Учесници кои се изјасниле дека жените лезбејки лично им пречат, според населено место, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки?	да	39.0%	51.2%	43.1%
	не	61.0%	48.8%	56.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

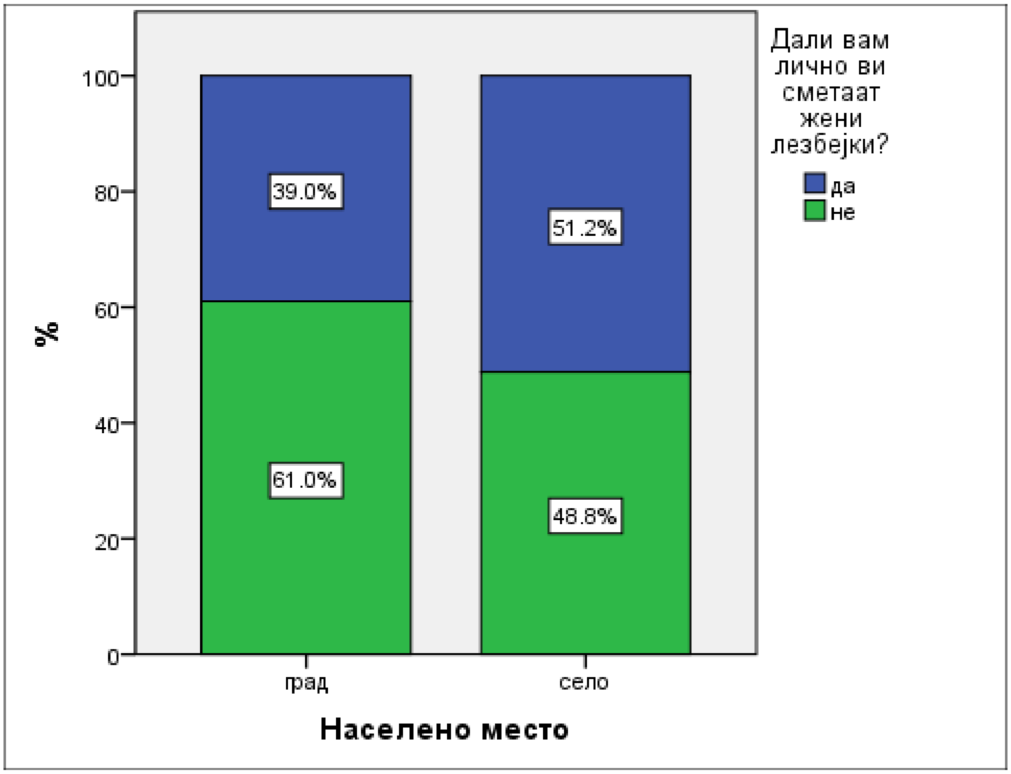

Табела / Графикон 58. Учесници кои се изјасниле дека жените лезбејки лично им пречат, според регион, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки?	да	35.5%	39.3%	57.5%	52.9%	45.0%	54.9%	45.6%	30.8%	43.1%
	не	64.5%	60.7%	42.5%	47.1%	55.0%	45.1%	54.4%	69.2%	56.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

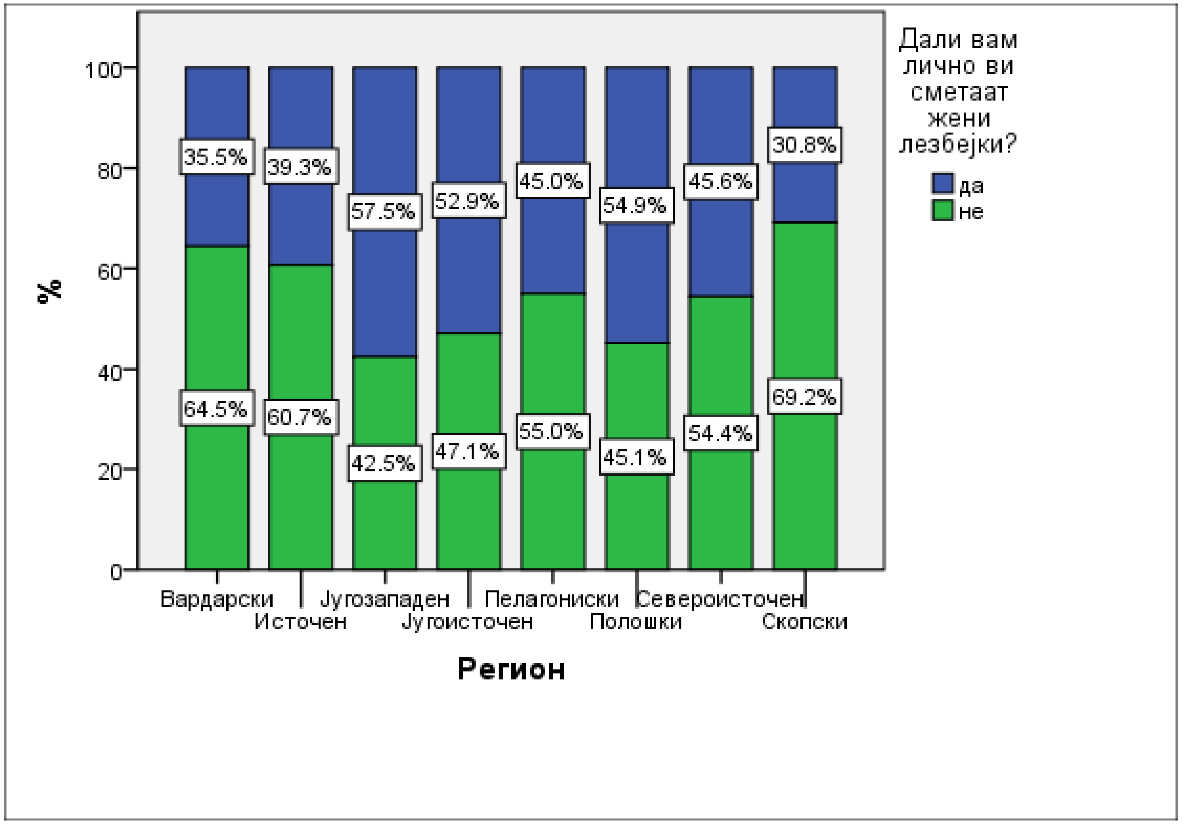

Табела / Графикон 59. Учесници кои се изјасниле дека жените лезбејки лично им пречат, според етничка припадност, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки?	да	37.3%	63.0%	61.1%	45.5%	22.2%	43.1%
	не	62.7%	37.0%	38.9%	54.5%	77.8%	56.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

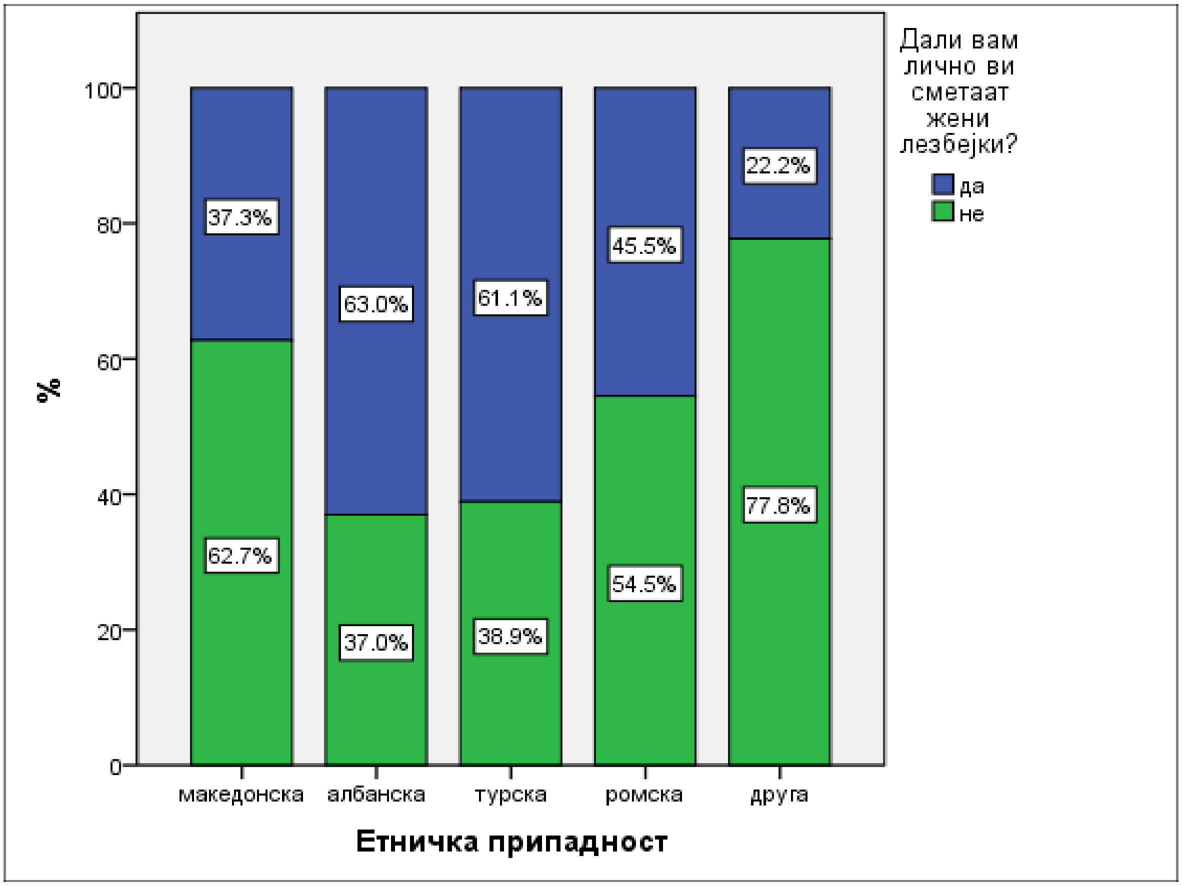

Табела / Графикон 60. Учесници кои се изјасниле дека жените лезбејки лично им пречат, според ниво на образование, во проценти.

Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			вкупно
		основно или помалку	средно	високо	
Дали вам лично ви сметаат жени лезбејки?	да	60.9%	43.2%	30.3%	43.1%
	не	39.1%	56.8%	69.7%	56.9%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

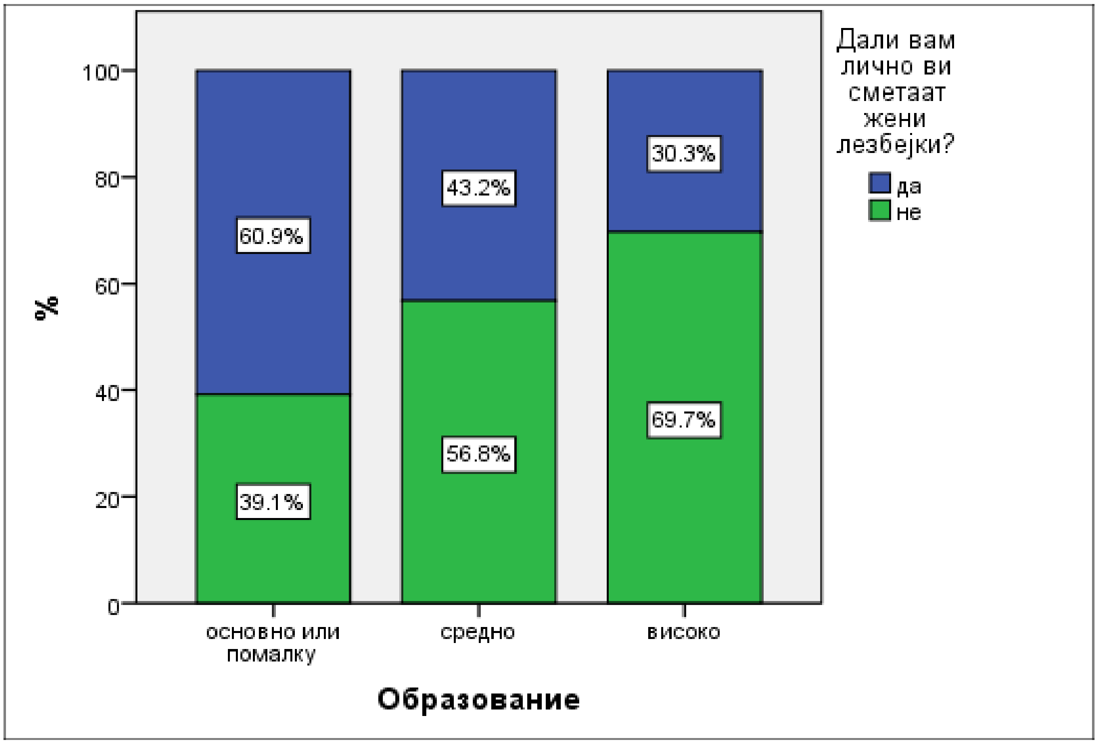

Табела / Графикон 61. Учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација, според пол, во проценти.

Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		вкупно
		женски	машки	
Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка?	да	33.5%	30.8%	32.2%
	не	66.5%	69.2%	67.8%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

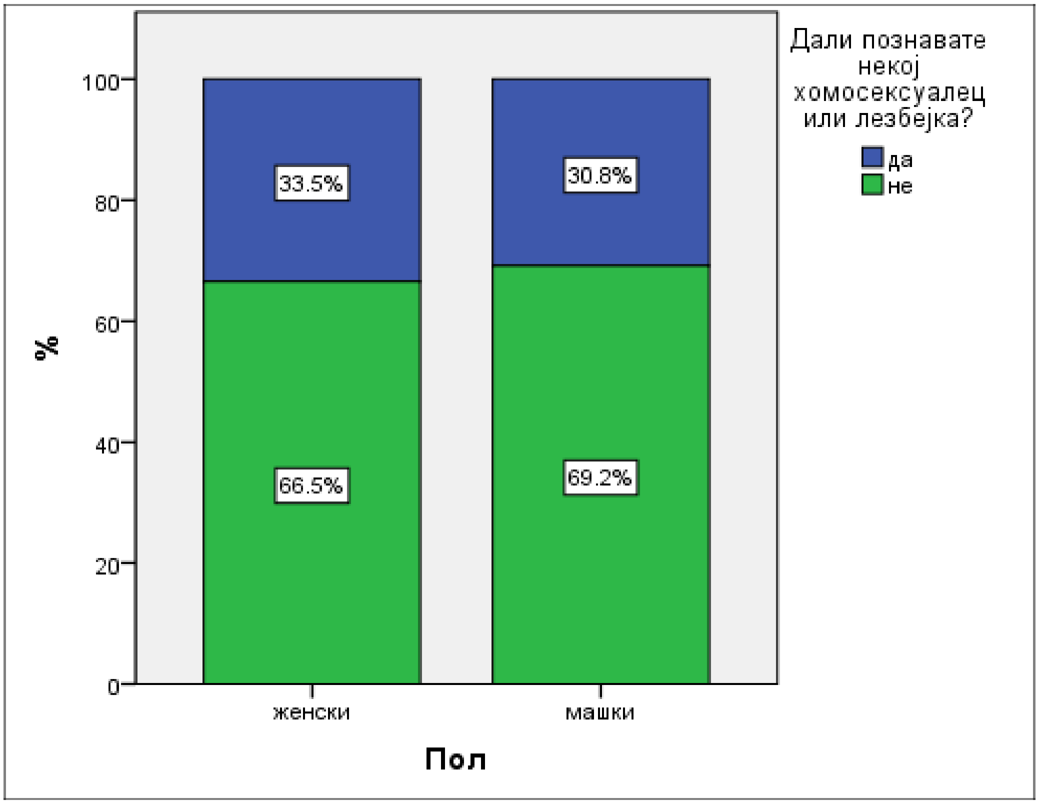

Табела / Графикон 62. Учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација, според возраст, во проценти.

Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка?	да	40.0%	43.6%	23.7%	18.9%	32.2%
	не	60.0%	56.4%	76.3%	81.1%	67.8%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

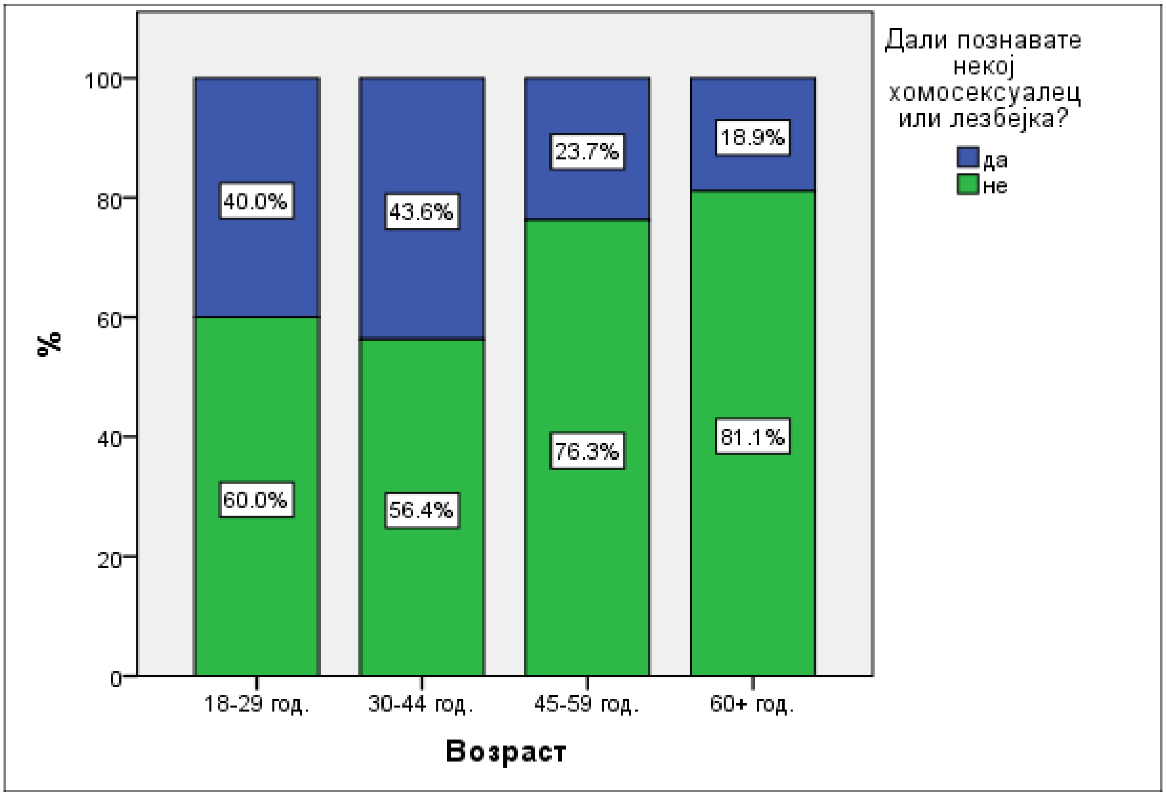

Табела / Графикон 63. Учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација, според населено место, во проценти.

Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка?	да	36.9%	22.8%	32.2%
	не	63.1%	77.2%	67.8%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

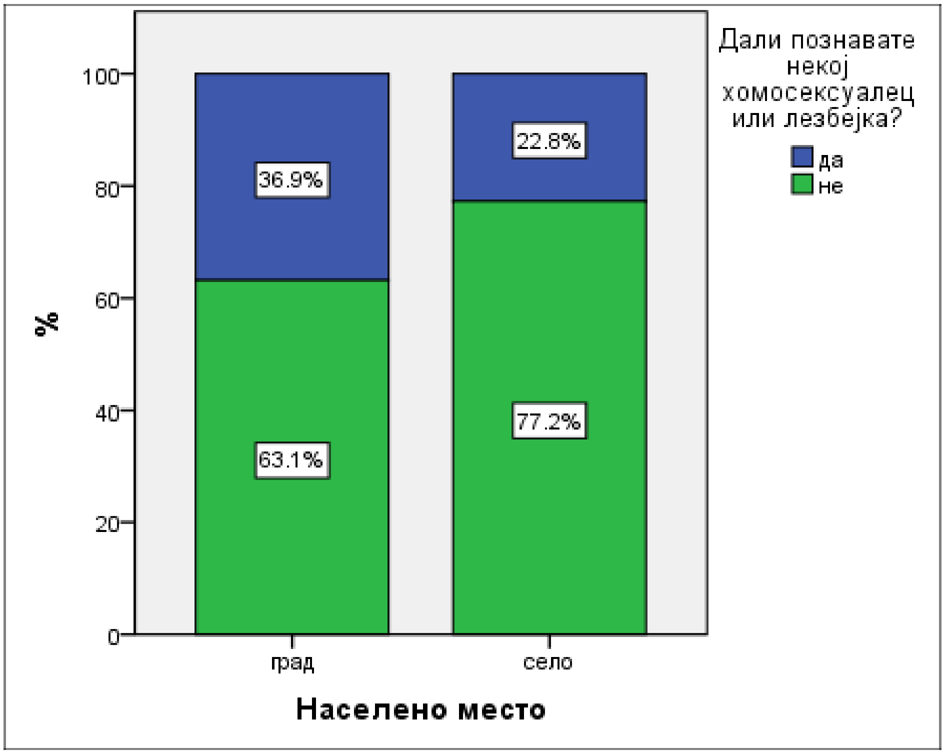

Табела 64. Учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација, според регион, во проценти.

Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка?	да	29.5%	27.6%	24.8%	14.1%	39.4%	16.2%	22.2%	49.8%	32.2%
	не	70.5%	72.4%	75.2%	85.9%	60.6%	83.8%	77.8%	50.2%	67.8%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 64. Учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација, според регион, во проценти.

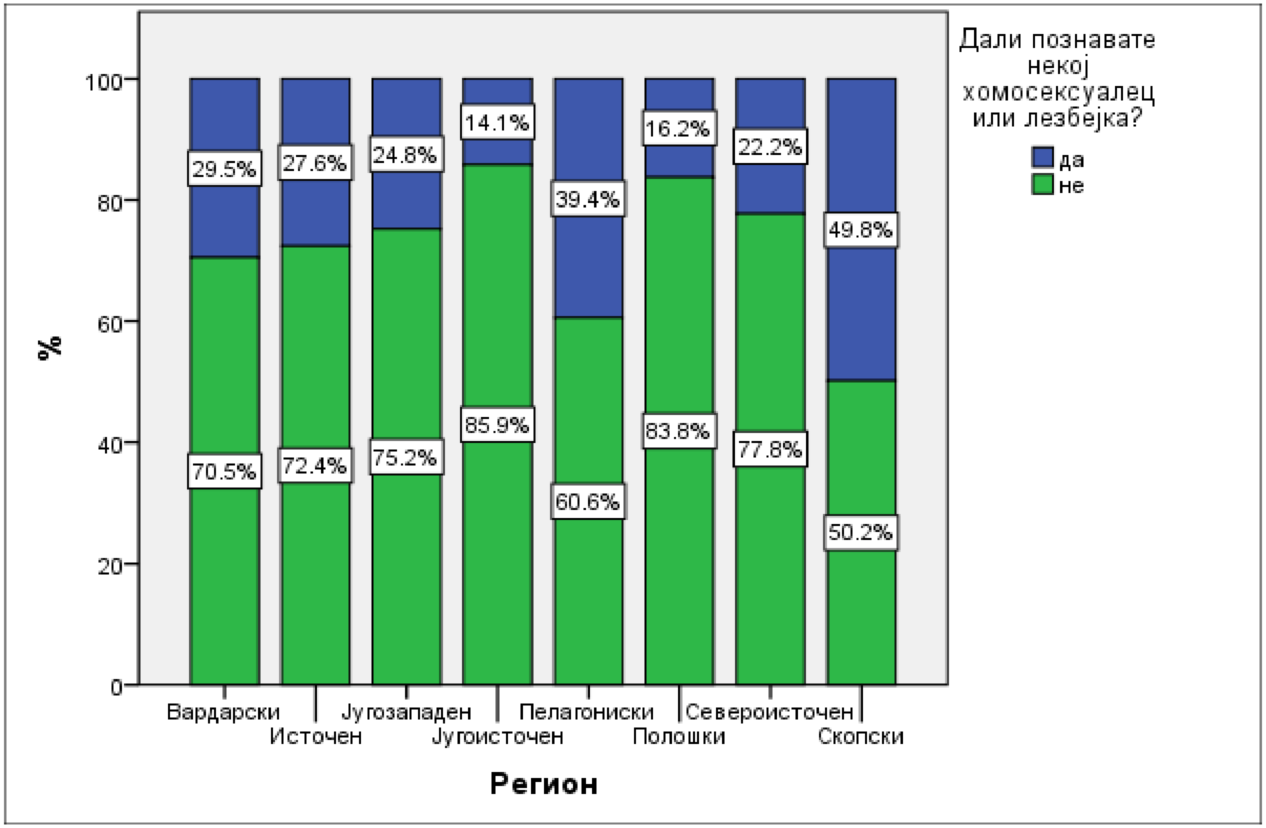

Табела / Графикон 65. Учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација, според етничка припадност, во проценти.

Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка?	да	36.8%	16.0%	16.7%	27.3%	53.3%	32.2%
	не	63.2%	84.0%	83.3%	72.7%	46.7%	67.8%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

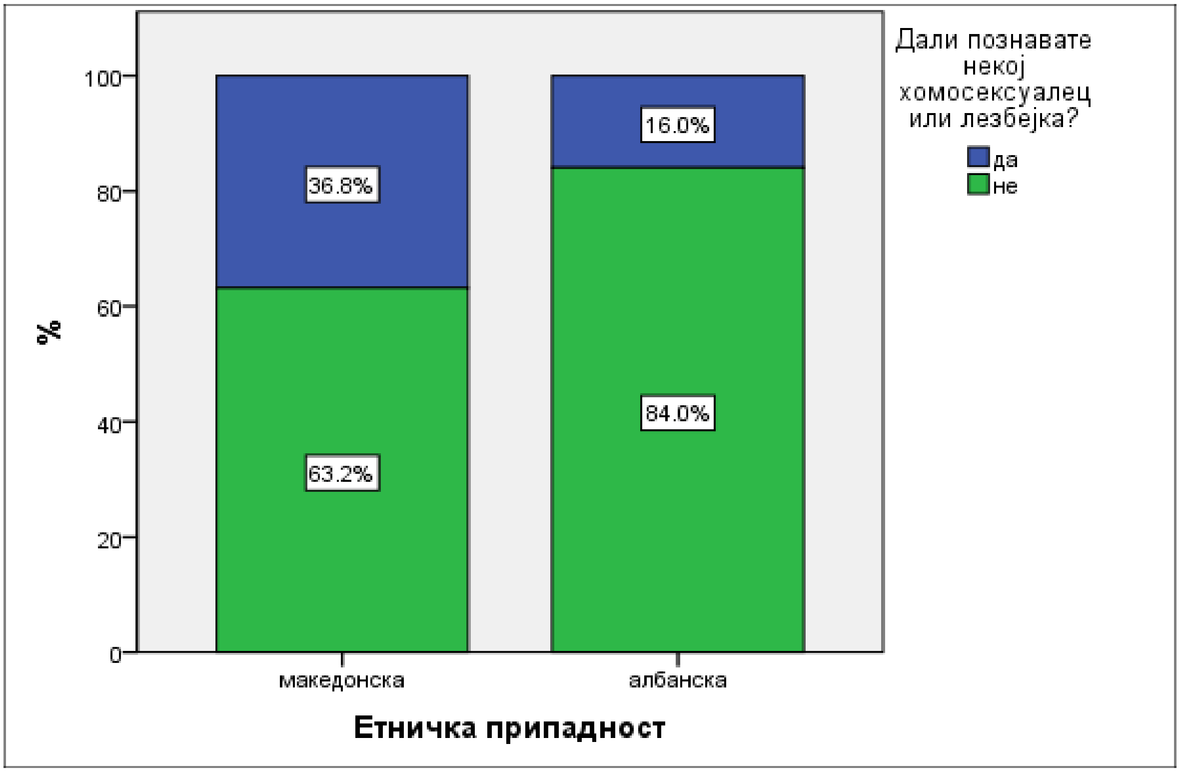

Табела / Графикон 66. Учесници кои познаваат лице со хомосексуална ориентација, според ниво на образование, во проценти.

Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			
		основно или помалку	средно	високо	вкупно
Дали познавате некој хомосексуалец или лезбејка?	да	8.0%	32.8%	48.1%	32.2%
	не	92.0%	67.2%	51.9%	67.8%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

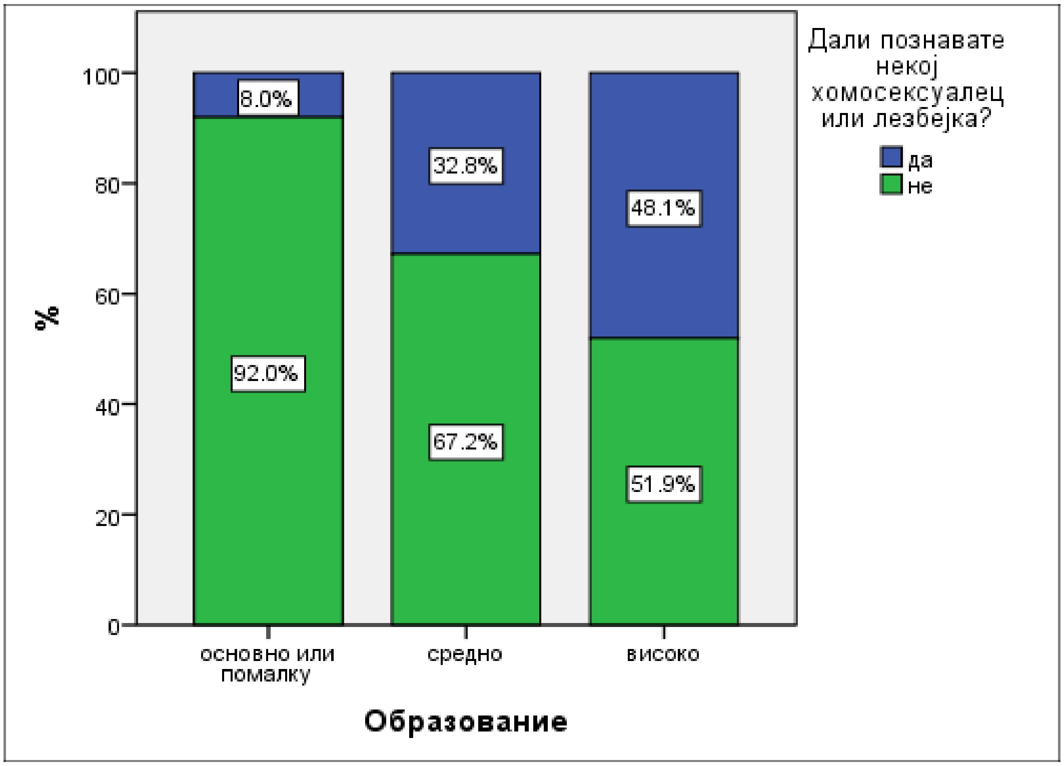

Табела / Графикон 67. Учесници кои за пријател имаат лице со хомосексуална ориентација, според пол, во проценти.

Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка? * Пол крoстабулација

% во рамки на Пол

		Пол		вкупно
		женски	машки	
Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка?	да	45.9%	36.8%	41.6%
	не	51.2%	58.6%	54.7%
	нема одговор	2.9%	4.6%	3.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

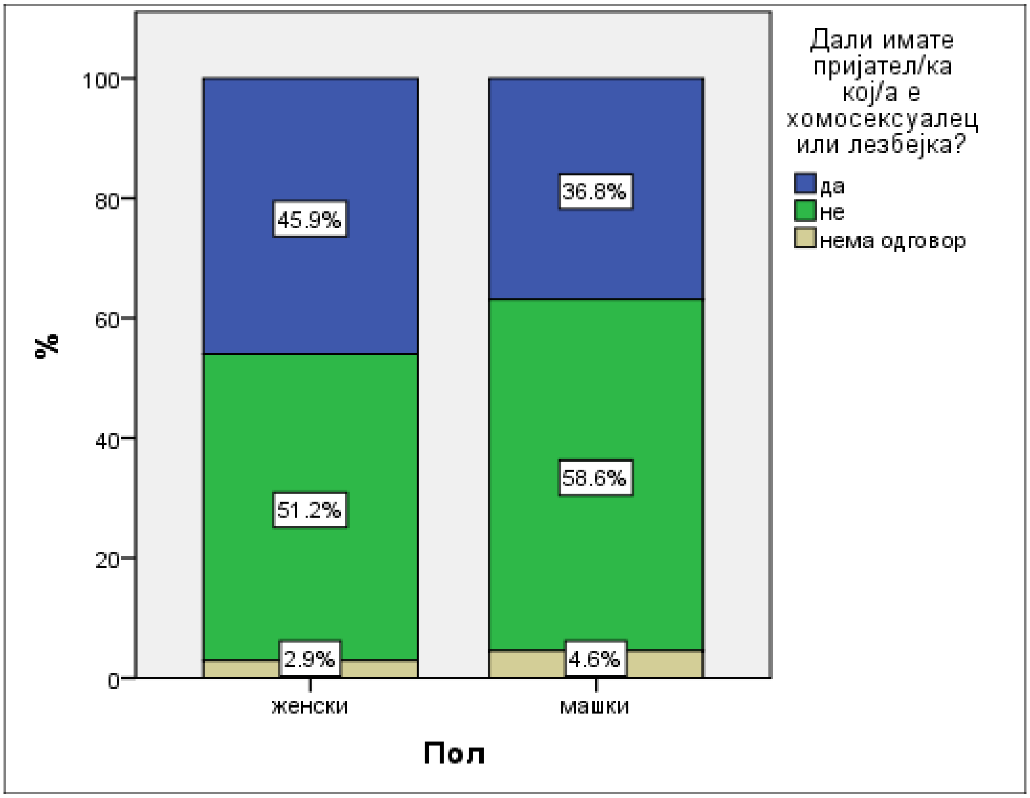

Табела / Графикон 68. Учесници кои за пријател имаат лице со хомосексуална ориентација, според возраст, во проценти.

Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка?	да	53.1%	44.7%	31.6%	20.5%	41.6%
	не	45.9%	52.0%	63.2%	70.5%	54.7%
	нема одговор	1.0%	3.3%	5.3%	9.1%	3.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

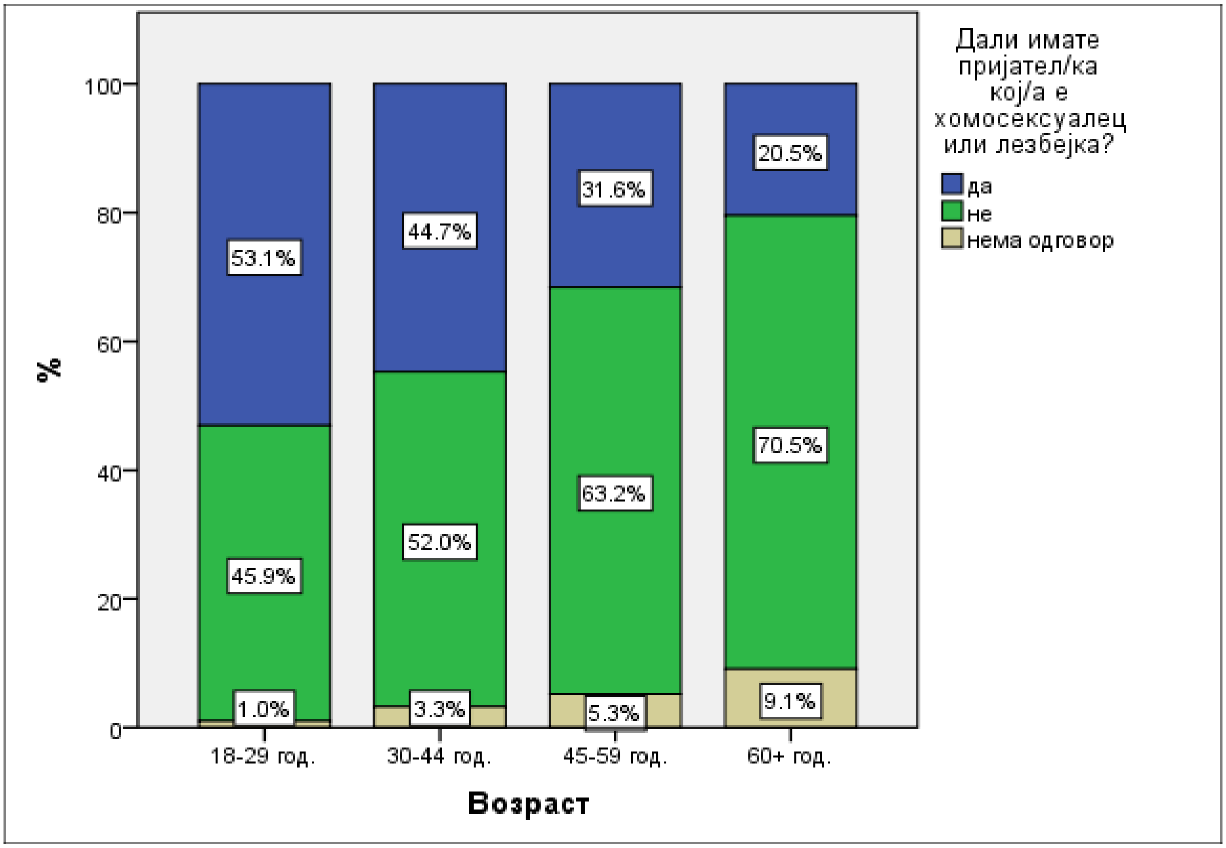

Табела / Графикон 69. Учесници кои за пријател имаат лице со хомосексуална ориентација, според населено место, во проценти.

Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка?	да	42.7%	38.2%	41.6%
	не	54.5%	55.3%	54.7%
	нема одговор	2.8%	6.6%	3.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

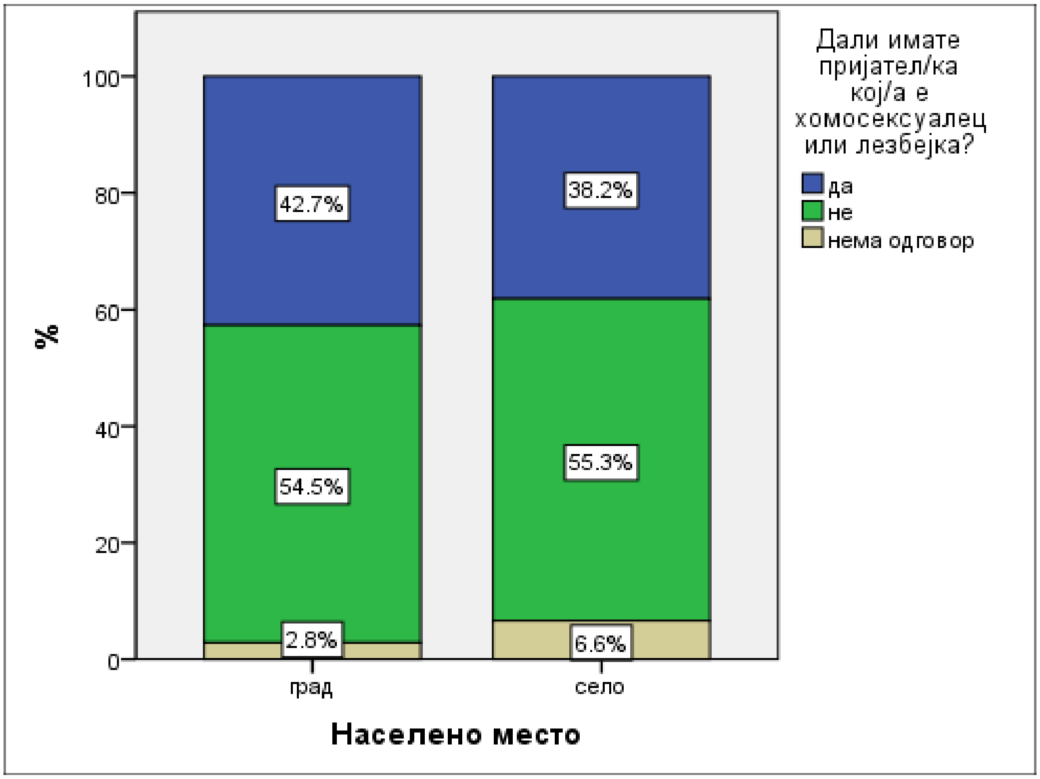

Табела 70. Учесници кои за пријател имаат лице со хомосексуална ориентација, според регион, во проценти.

Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка?	да	39.1%	37.5%	29.6%	33.3%	48.8%	34.8%	35.0%	45.3%	41.6%
	не	60.9%	58.3%	63.0%	66.7%	51.2%	52.2%	60.0%	51.3%	54.7%
	нема одговор		4.2%	7.4%			13.0%	5.0%	3.3%	3.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 70. Учесници кои за пријател имаат лице со хомосексуална ориентација, според регион, во проценти.

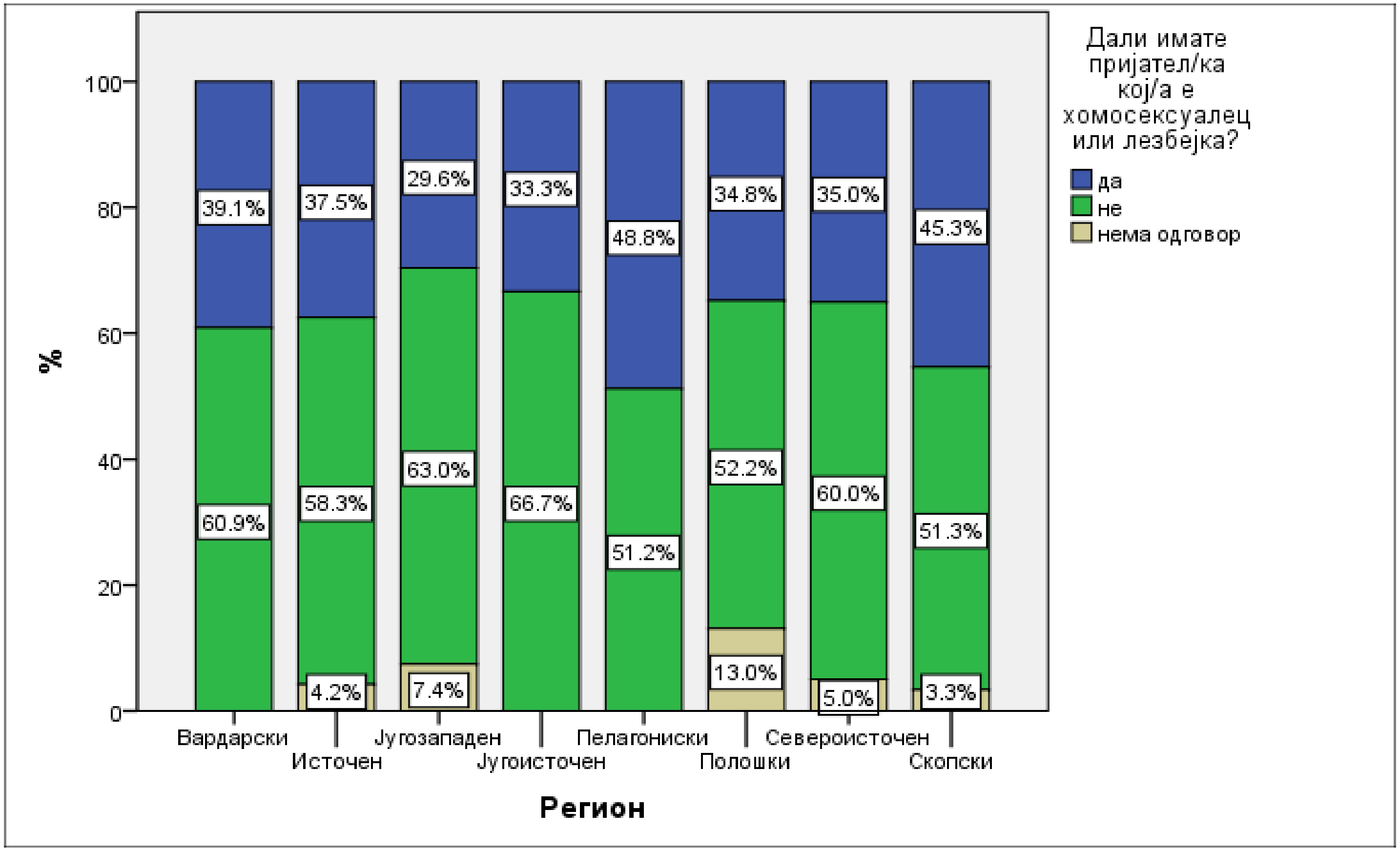

Табела / Графикон 71. Учесници кои за пријател имаат лице со хомосексуална ориентација, според етничка припадност, во проценти.

Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка?	да	44.7%	22.9%	66.7%	16.7%	37.5%	41.6%
	не	53.1%	62.9%	33.3%	83.3%	56.3%	54.7%
	нема одговор	2.3%	14.3%			6.3%	3.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

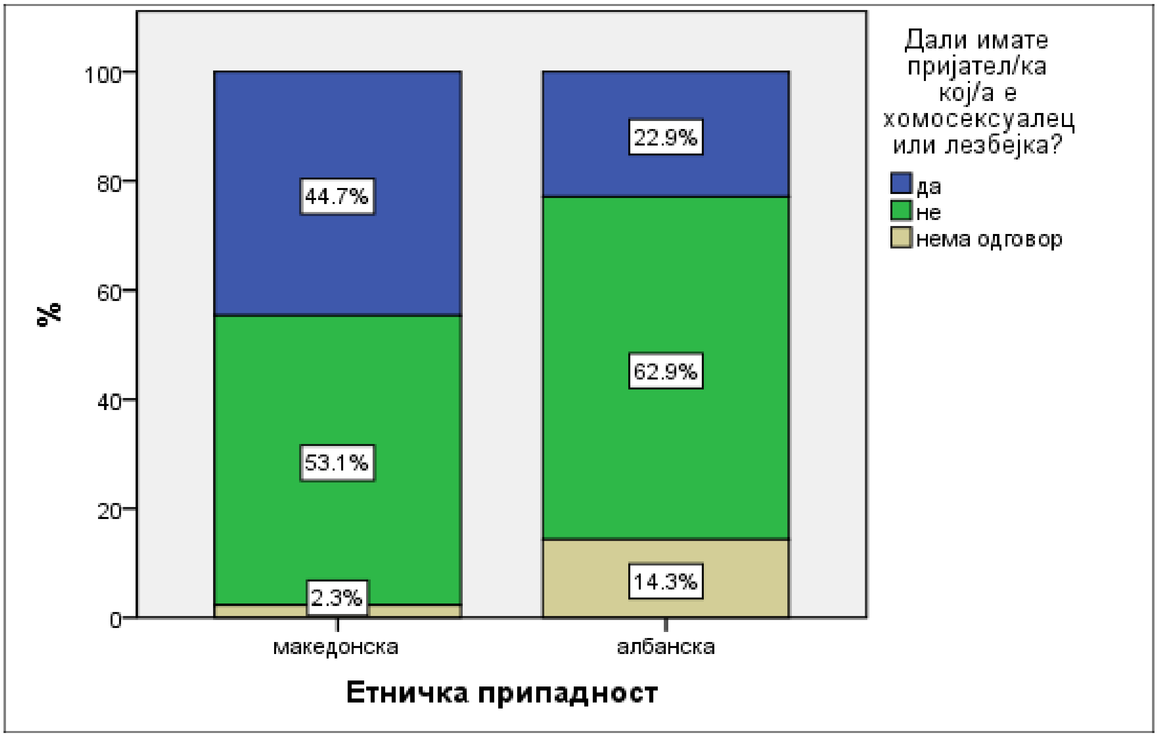

Табела / Графикон 72. Учесници кои за пријател имаат лице со хомосексуална ориентација, според ниво на образование, во проценти.

Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование

		Образование			вкупно
		основно или помалку	средно	високо	
Дали имате пријател/ка кој/а е хомосексуалец или лезбејка?	да	13.3%	42.5%	43.7%	41.6%
	не	73.3%	53.0%	54.8%	54.7%
	нема одговор	13.3%	4.4%	1.6%	3.7%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

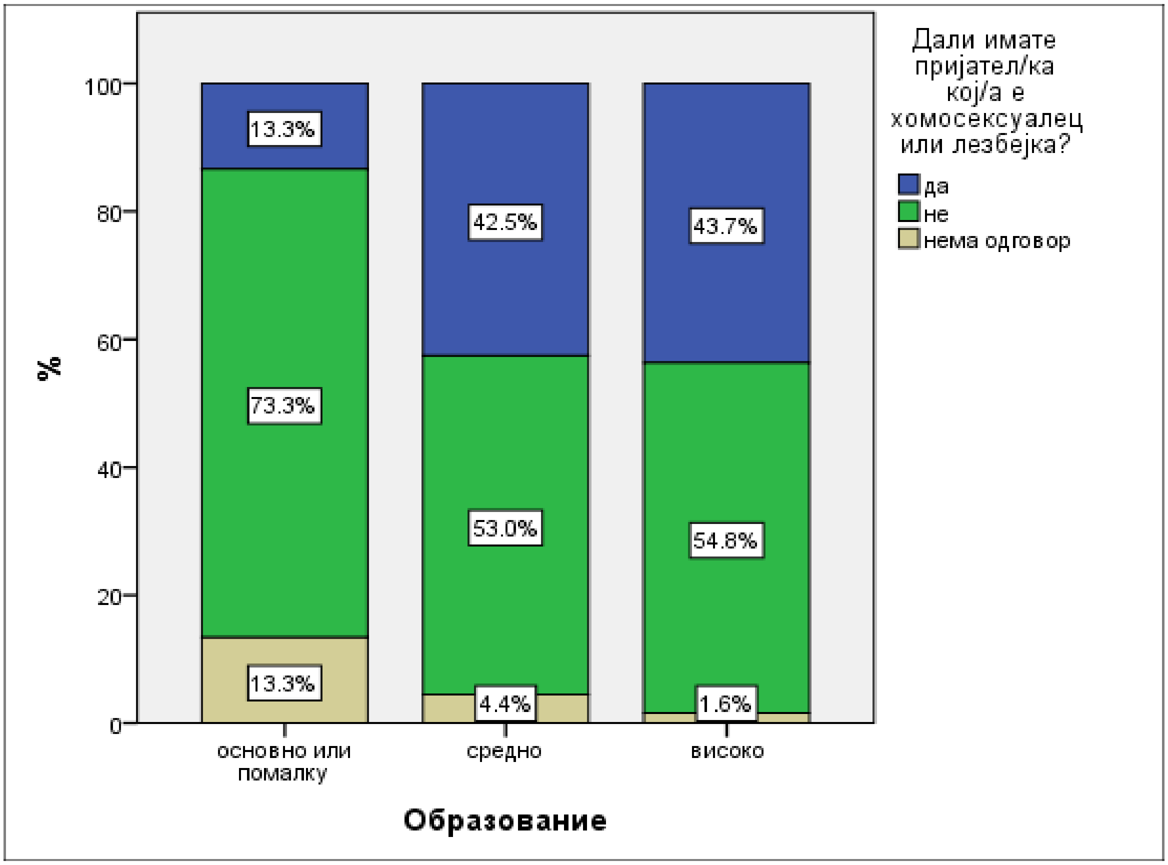

Табела / Графикон 73. Прифаќање на хомосексуални лица на работно место, според пол, во проценти.

Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		вкупно
		женски	машки	
Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка?	да	51.7%	41.3%	46.7%
	не	38.1%	46.3%	42.1%
	само ако морам	10.2%	12.4%	11.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

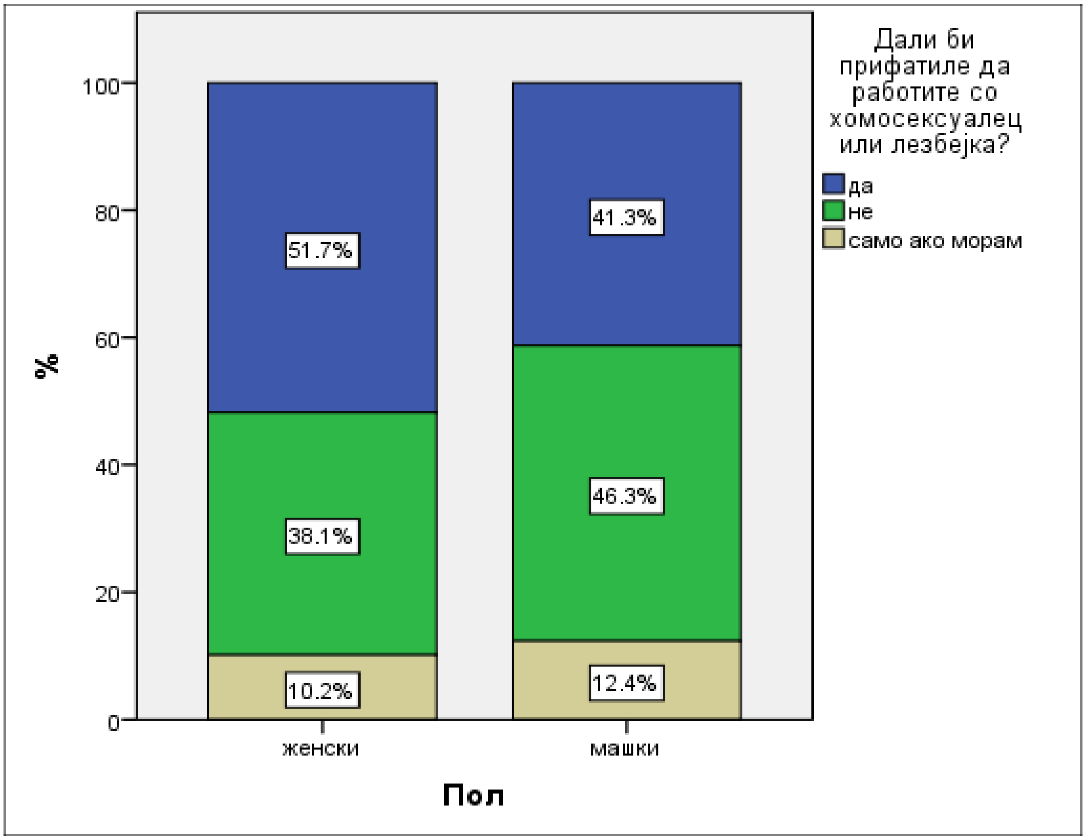

Табела / Графикон 74. Прифаќање на хомосексуални лица на работно место, според возраст, во проценти.

Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				вкупно
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	
Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка?	да	56.2%	52.4%	43.5%	32.9%	46.7%
	не	32.3%	34.8%	42.2%	61.2%	42.1%
	само ако морам	11.5%	12.7%	14.3%	5.9%	11.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

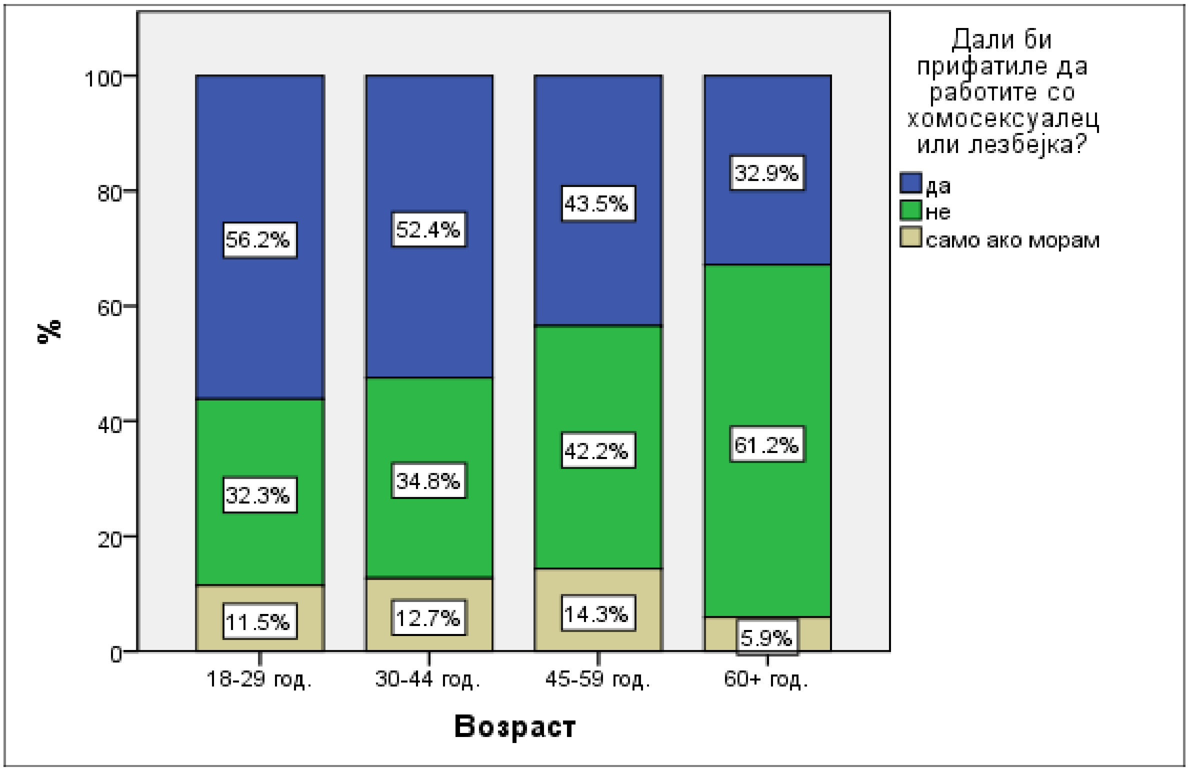

Табела / Графикон 75. Прифаќање на хомосексуални лица на работно место, според населено место, во проценти.

Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка?	да	53.6%	32.7%	46.7%
	не	34.4%	57.5%	42.1%
	само ако морам	11.9%	9.8%	11.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

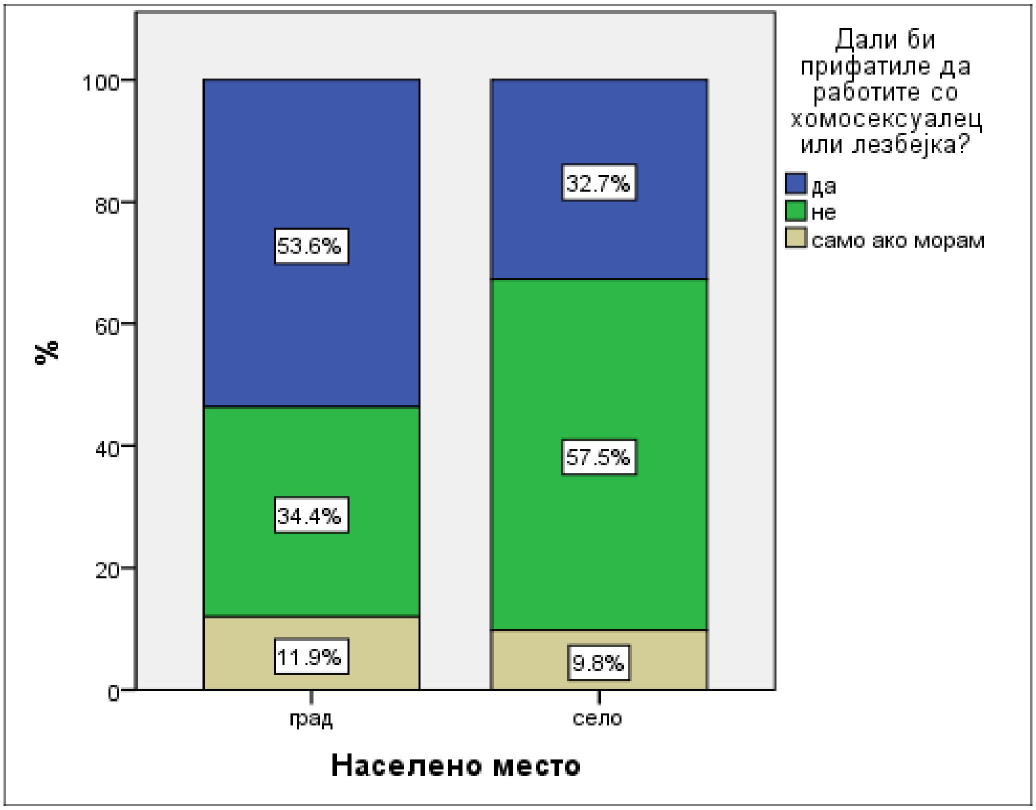

Табела 76. Прифаќање на хомосексуални лица на работно место, според регион, во проценти.

Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка?	да	43.4%	41.7%	39.0%	36.6%	60.2%	27.8%	40.4%	59.8%	46.7%
	не	46.1%	44.0%	50.0%	59.8%	25.9%	64.3%	51.7%	25.9%	42.1%
	само ако морам	10.5%	14.3%	11.0%	3.7%	13.9%	7.9%	7.9%	14.3%	11.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Графикон 76. Прифаќање на хомосексуални лица на работно место, според регион, во проценти.

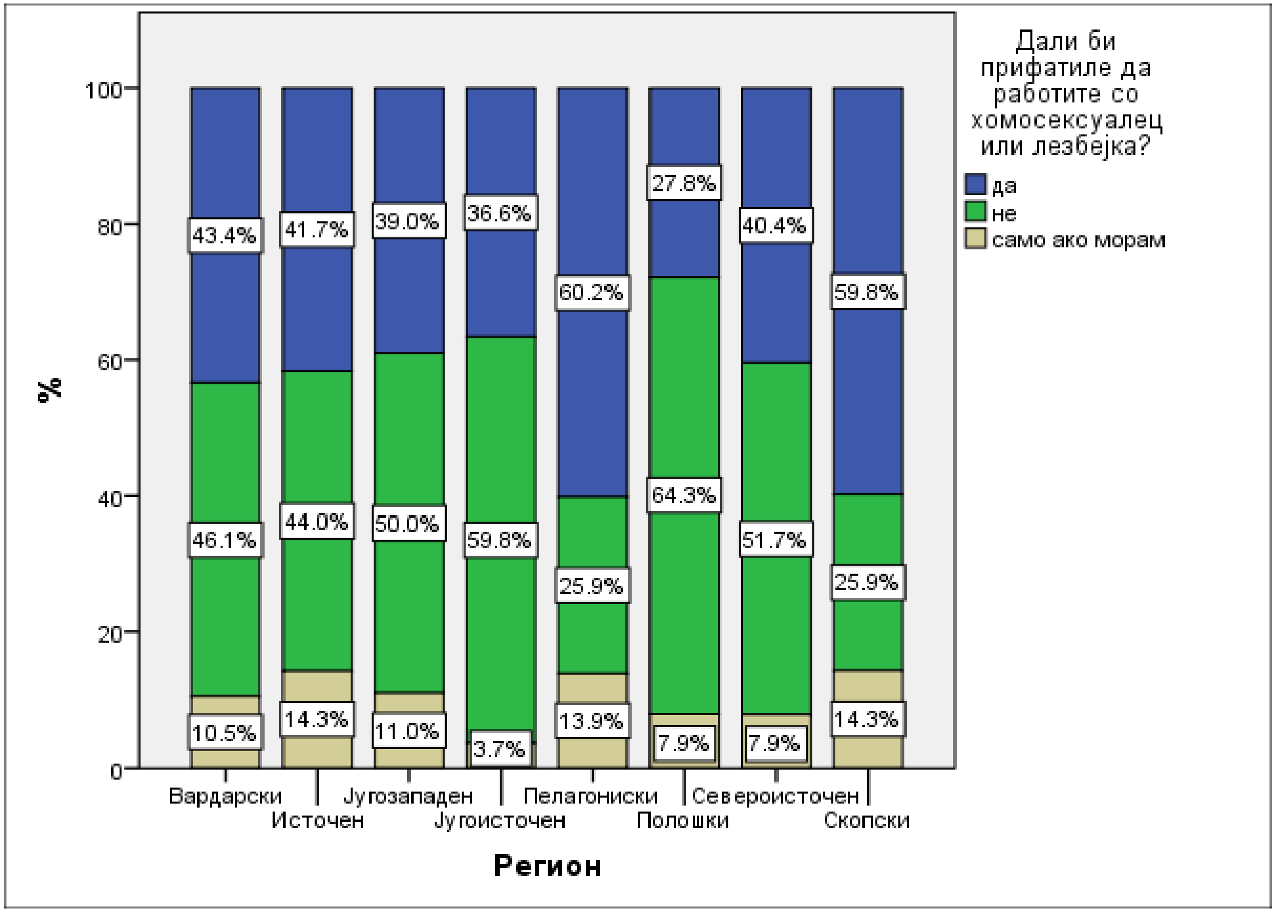

Табела / Графикон 77. Прифаќање на хомосексуални лица на работно место, според етничка припадност, во проценти.

Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					вкупно
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	
Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка?	да	53.6%	22.8%	23.5%	27.3%	69.0%	46.7%
	не	35.4%	64.8%	64.7%	59.1%	24.1%	42.1%
	само ако морам	11.0%	12.4%	11.8%	13.6%	6.9%	11.3%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

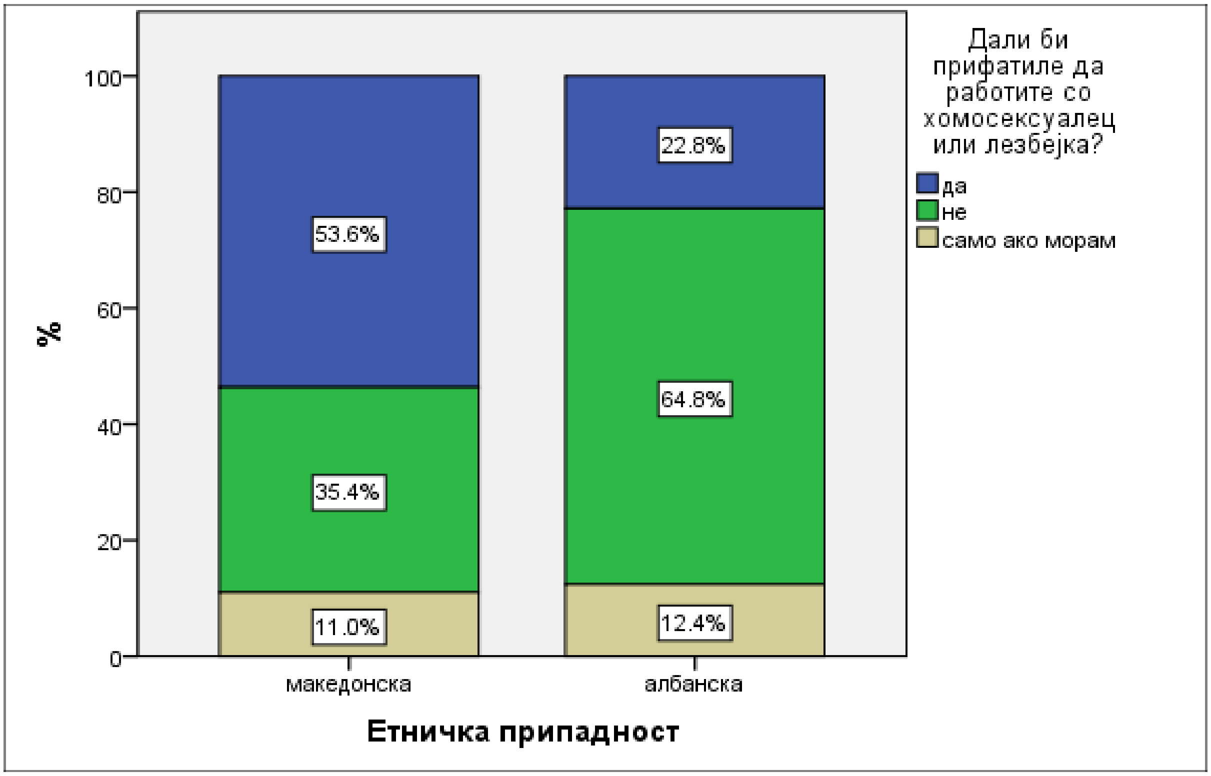

Табела / Графикон 78. Прифаќање на хомосексуални лица на работно место, според ниво на образование, во проценти.

Образование * Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка?кростабулација

% withiБрој Образование

		Дали би прифатиле да работите со хомосексуалец или лезбејка?			Вкупно
		да	не	само ако морам	
Образование	основно или помалку	13.0%	82.8%	4.1%	100.0%
	средно	47.1%	39.7%	13.3%	100.0%
	високо	68.2%	20.0%	11.8%	100.0%
Вкупно		46.7%	42.1%	11.3%	100.0%

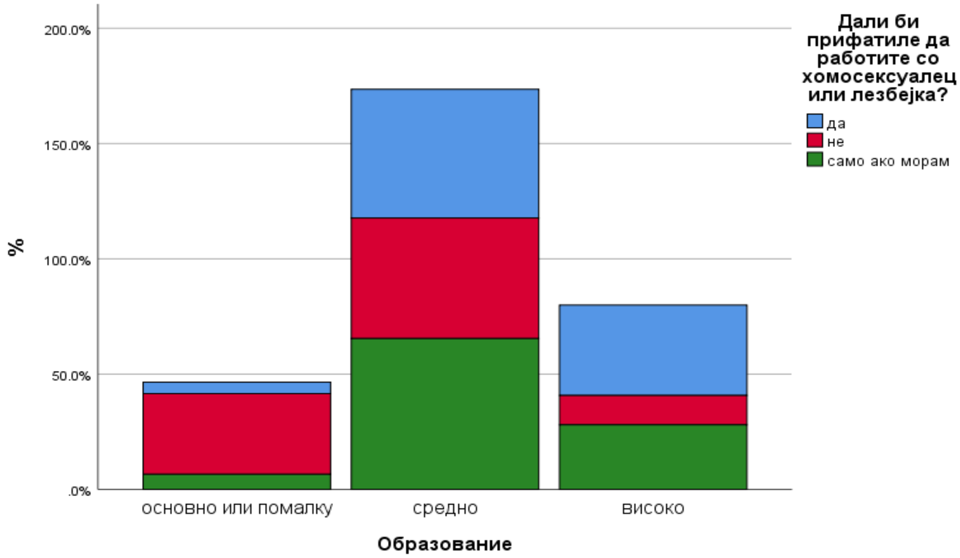

Табела 79. Оправданост на поведенија, просечни вредности.

	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да излегуваат во исти локали со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да одат на ист базен со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како наставници	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како доктори и сестри	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат политичари	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица слободно да ја деклaрираат својата сексуална ориентација	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се бакнуваат	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се држат за раце	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да живеат заедно	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат со деца	Во ред е на хомосексуалците и трансродовите лица да им се дозволи влегување во верски објект
Просечна	3.3145	3.1429	2.7838	3.1083	3.2389	3.0918	1.9245	2.1805	3.1704	2.3221	3.0043
Број	992	980	976	979	988	980	993	997	992	975	929
Стандардна	1.69818	1.71695	1.77428	1.77477	1.79373	1.74109	1.47333	1.59111	1.77385	1.70724	1.83006

Графикон 79. Оправданост на поведенија, просечни вредности.

Табела 80. Оправданост на поведенија, според пол, просечни вредности.

Пол		Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да излегуваат во исти локали со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да одат на ист базен со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како наставници	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како доктори и сестри	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат политичари	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица слободно да ја декларираат својата сексуална ориентација	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се бакнуваат	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се држат за раце	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да живеат заедно	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат со деца	Во ред е на хомосексуалците и трансродовите лица да им се дозволи влегување во верски објект
женски	Просечна	3.4172	3.1704	2.8911	3.2097	3.3788	3.1859	1.9723	2.2840	3.2962	2.4768	3.1080
	Број	501	493	496	496	499	495	505	507	503	495	463
	Стандардна	1.68512	1.72009	1.79118	1.77877	1.77749	1.74306	1.46630	1.60846	1.76783	1.74688	1.82610
машки	Просечна	3.2098	3.1150	2.6729	3.0041	3.0961	2.9959	1.8750	2.0735	3.0409	2.1625	2.9013
	Број	491	487	480	483	489	485	488	490	489	480	466
	Стандардна	1.70677	1.71508	1.75162	1.76644	1.80078	1.73562	1.48045	1.56741	1.77250	1.65205	1.83013
вкупно	Просечна	3.3145	3.1429	2.7838	3.1083	3.2389	3.0918	1.9245	2.1805	3.1704	2.3221	3.0043
	Број	992	980	976	979	988	980	993	997	992	975	929
	Стандардна	1.69818	1.71695	1.77428	1.77477	1.79373	1.74109	1.47333	1.59111	1.77385	1.70724	1.83006

Графикон 80. Оправданост на поведенија, според пол, просечни вредности.

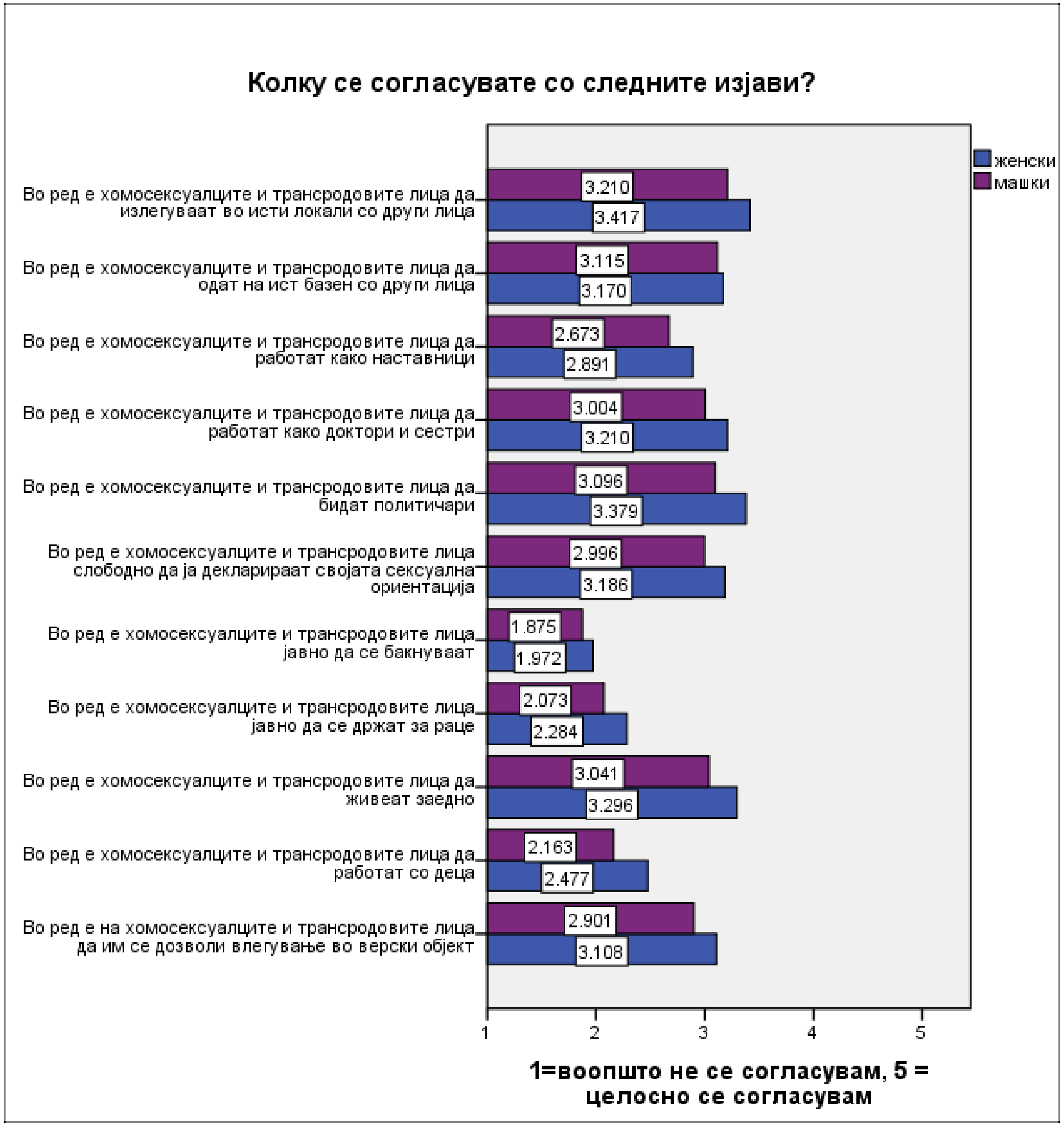

Табела 81. Оправданост на поведенија, според возраст, просечни вредности.

Возраст		Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да излегуваат во исти локали со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да одат на ист базен со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како наставници	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како доктори и сестри	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат политичари	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица слободно да ја деклараат својата сексуална ориентација	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се бакнуваат	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се држат за раце	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да живеат заедно	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат со деца	Во ред е на хомосексуалците и трансродовите лица да им се дозволи влегување во верски објект
18-29 год.	Просечна	3.5263	3.4715	3.0861	3.3592	3.3780	3.4367	2.2540	2.6169	3.5772	2.8939	3.3875
	Број	247	246	244	245	246	245	248	248	246	245	240
	Стандардна	1.64734	1.65283	1.77220	1.77458	1.76108	1.72288	1.59579	1.69616	1.67580	1.81438	1.80302
30-44 год.	Просечна	3.5271	3.3561	2.9601	3.3796	3.4891	3.3345	2.0949	2.3646	3.5379	2.5572	3.1914
	Број	277	278	276	274	274	275	274	277	277	271	256
	Стандардна	1.71423	1.75765	1.80561	1.77335	1.80604	1.76671	1.58696	1.68559	1.75579	1.78353	1.88245
45-59 год.	Просечна	3.2301	3.0085	2.5000	2.8908	3.1792	2.9191	1.7552	1.9336	2.9333	1.9571	2.7545
	Број	239	235	236	238	240	235	241	241	240	233	220
	Стандардна	1.65304	1.65377	1.74429	1.75403	1.76353	1.73386	1.39427	1.46478	1.75119	1.54469	1.77598
60+ год.	Просечна	2.9170	2.6516	2.5318	2.7297	2.8509	2.6000	1.5435	1.7489	2.5371	1.7965	2.6056
	Број	229	221	220	222	228	225	230	231	229	226	213
	Стандардна	1.71093	1.68438	1.69713	1.70941	1.78704	1.60635	1.13512	1.31453	1.70517	1.38986	1.74409
вкупно	Просечна	3.3145	3.1429	2.7838	3.1083	3.2389	3.0918	1.9245	2.1805	3.1704	2.3221	3.0043
	Број	992	980	976	979	988	980	993	997	992	975	929
	Стандардна	1.69818	1.71695	1.77428	1.77477	1.79373	1.74109	1.47333	1.59111	1.77385	1.70724	1.83006

Графикон 81а. Оправданост на поведенија, според возраст, просечни вредности.

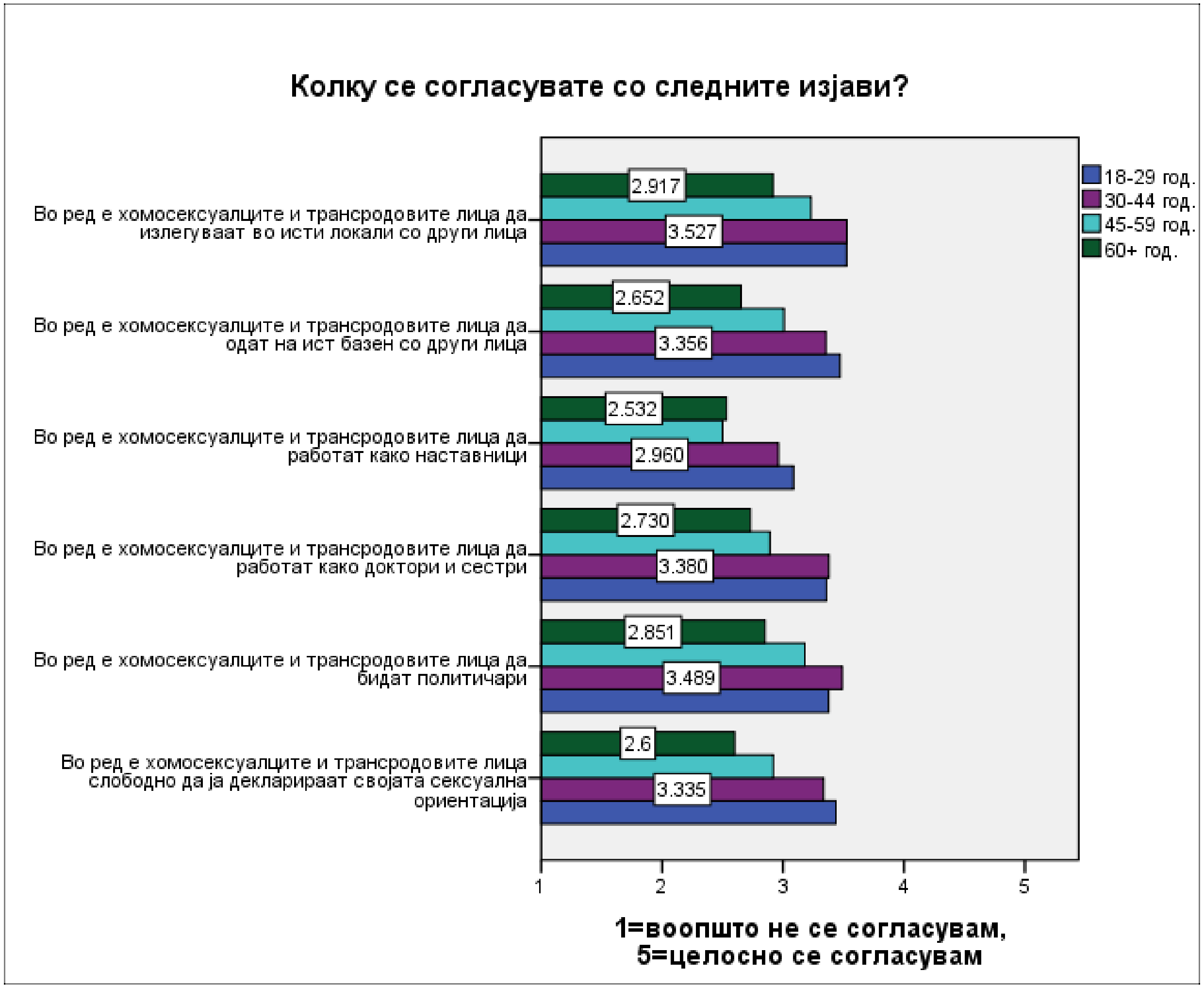

Графикон 81б. Оправданост на поведенија, според возраст, просечни вредности.

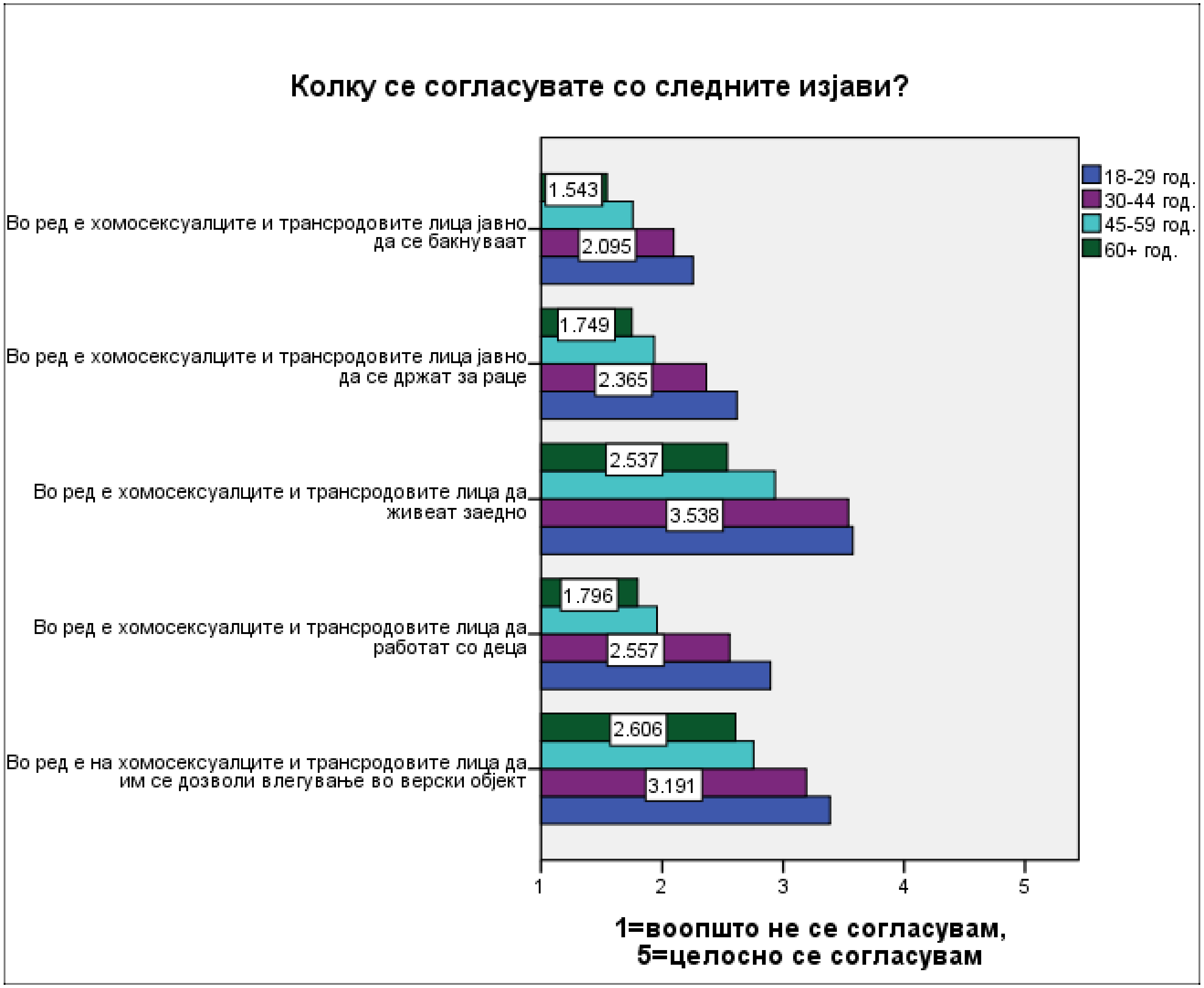

Табела 82. Оправданост на поведенија, според населено место, просечни вредности.

Населено место		Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да излегуваат во исти локали со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да одат на ист базен со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како наставници	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како доктори и сестри	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат политичари	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица слободно да ја декларираат својата сексуална ориентација	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се бакнуваат	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се држат за раце	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да живеат заедно	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат со деца	Во ред е на хомосексуалците и трансродовите лица да им се дозволи влегување во верски објект
град	Просечна	3.5407	3.3666	2.9786	3.3517	3.4478	3.3077	2.0182	2.2971	3.4421	2.5209	3.2626
	Број	664	652	654	654	661	650	661	663	656	647	613
	Стандардна	1.63894	1.67084	1.76996	1.72945	1.73967	1.69767	1.50039	1.60553	1.72799	1.75137	1.80355
село	Просечна	2.8567	2.6982	2.3882	2.6185	2.8165	2.6667	1.7380	1.9491	2.6399	1.9299	2.5032
	Број	328	328	322	325	327	330	332	334	336	328	316
	Стандардна	1.72610	1.72331	1.71894	1.76619	1.82937	1.74980	1.40155	1.53843	1.74444	1.54582	1.77906
вкупно	Просечна	3.3145	3.1429	2.7838	3.1083	3.2389	3.0918	1.9245	2.1805	3.1704	2.3221	3.0043
	Број	992	980	976	979	988	980	993	997	992	975	929
	Стандардна	1.69818	1.71695	1.77428	1.77477	1.79373	1.74109	1.47333	1.59111	1.77385	1.70724	1.83006

Графикон 82. Оправданост на поведенија, според населено место, просечни вредности.

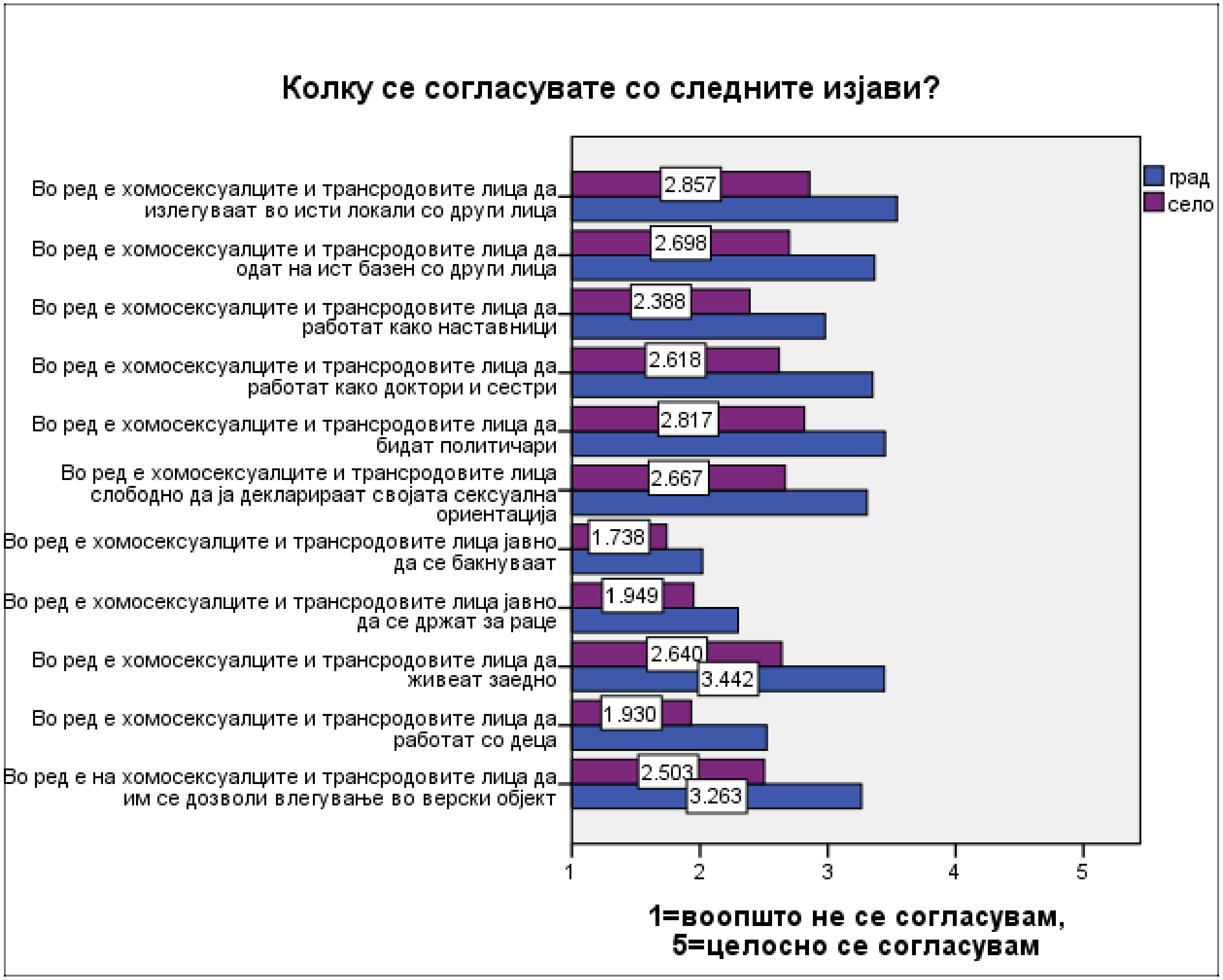

Табела 83. Оправданост на поведенија, според етничка припадност, просечни вредности.

Етничка припадност	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да излегуваат во исти локали со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да одат на ист базен со други лица	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како наставници	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат како доктори и сестри	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат политичари	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица слободно да ја декларираат својата сексуална ориентација	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се бакнуваат	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица јавно да се држат за раце	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да живеат заедно	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да работат со деца	Во ред е на хомосексуалците и трансродовите лица да им се дозволи влегување во верски објект
македонска	3.5014	3.2950	2.9698	3.3548	3.4922	3.3029	1.9859	2.2437	3.3489	2.4560	3.2424
	704	695	695	699	709	700	711	714	708	693	660
	1.70515	1.75377	1.79672	1.75098	1.76645	1.74226	1.48412	1.59926	1.79297	1.74531	1.83922
албанска	2.6972	2.6279	2.1321	2.2844	2.3857	2.3810	1.7358	1.9437	2.4413	1.8443	2.2548
	218	215	212	211	210	210	212	213	213	212	208
	1.52705	1.51045	1.53367	1.57501	1.61001	1.53043	1.40616	1.49736	1.52110	1.45039	1.58113
вкупно	3.3145	3.1429	2.7838	3.1083	3.2389	3.0918	1.9245	2.1805	3.1704	2.3221	3.0043
	992	980	976	979	988	980	993	997	992	975	929
	1.69818	1.71695	1.77428	1.77477	1.79373	1.74109	1.47333	1.59111	1.77385	1.70724	1.83006

Графикон 83. Оправданост на поведенија, според етничка припадност, просечни вредности.

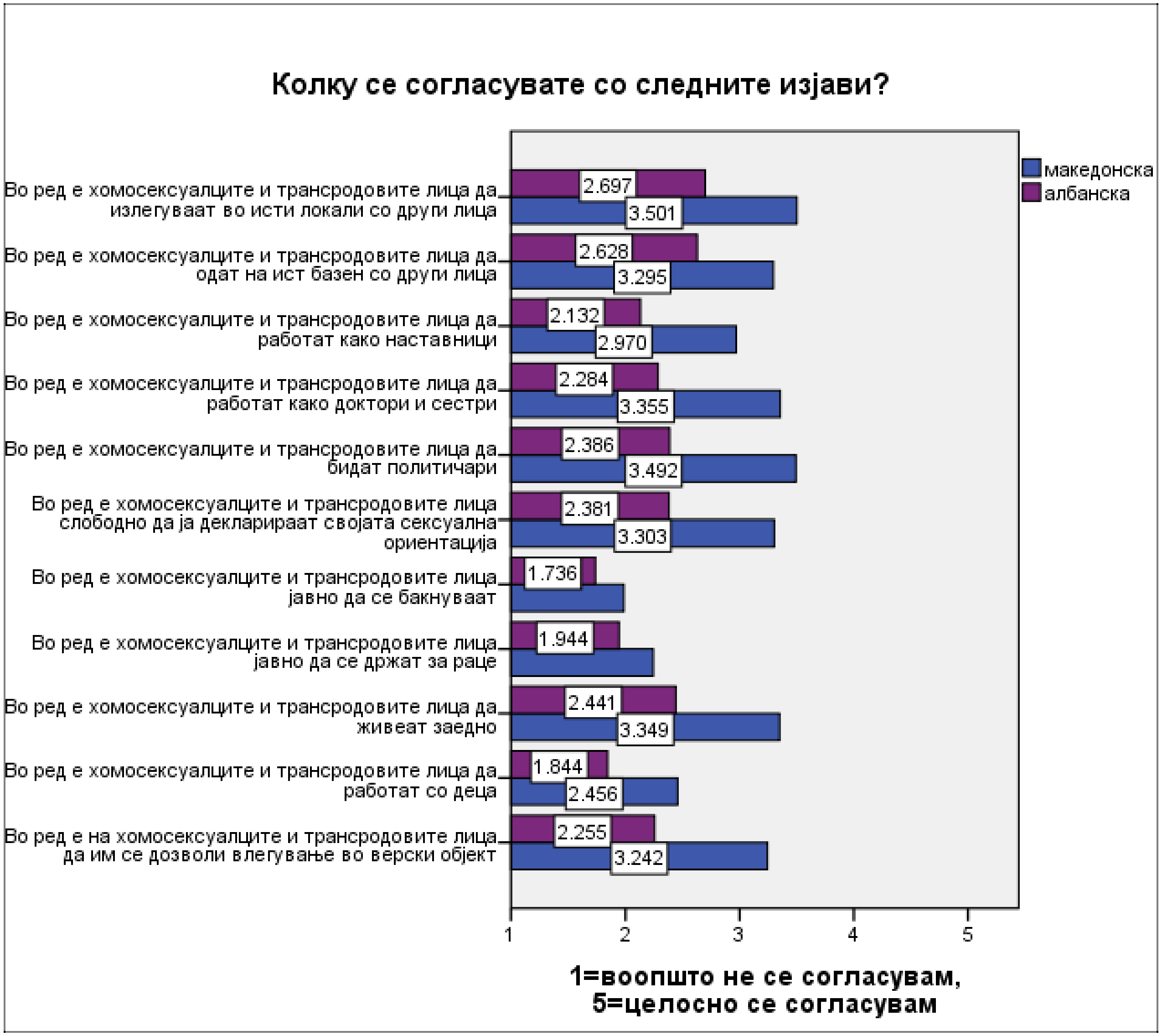

Табела / Графикон 84. Оправданост на поведенија, просечни вредности.

	Број	Просечна вредност	Стандардна девијација
Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на напади	969	1.4293	1.00279
Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат осудувани од јавноста	966	1.5890	1.13441
Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на исмејување	959	1.5089	1.07139

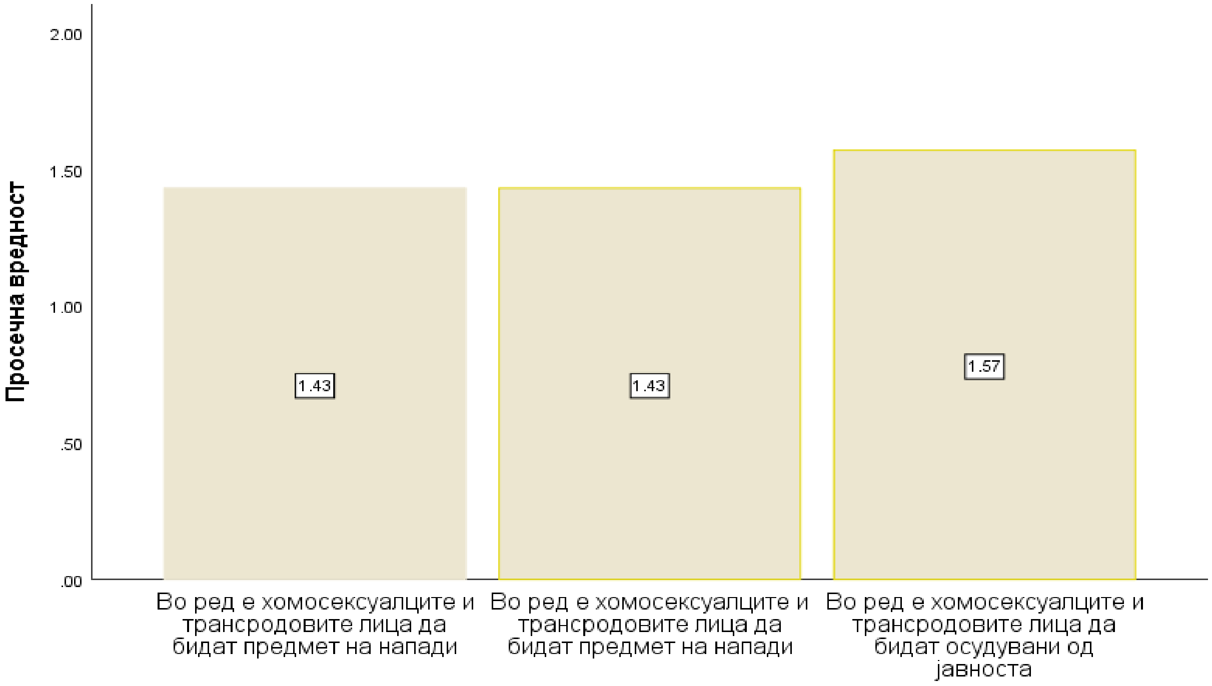

Табела / Графикон 85. Оправданост на поведенија, според пол, просечни вредности.

Пол		Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на напади	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат осудувани од јавноста	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на исмејување
женски	Просечна вредност	1.3367	1.4980	1.4122
	Број	496	496	490
	Стандардна девијација	0.91759	1.06742	0.99562
машки	Просечна вредност	1.5264	1.6851	1.6098
	Број	473	470	469
	Стандардна девијација	1.07743	1.19469	1.13754
Total	Просечна вредност	1.4293	1.5890	1.5089
	Број	969	966	959
	Стандардна девијација	1.00279	1.13441	1.07139

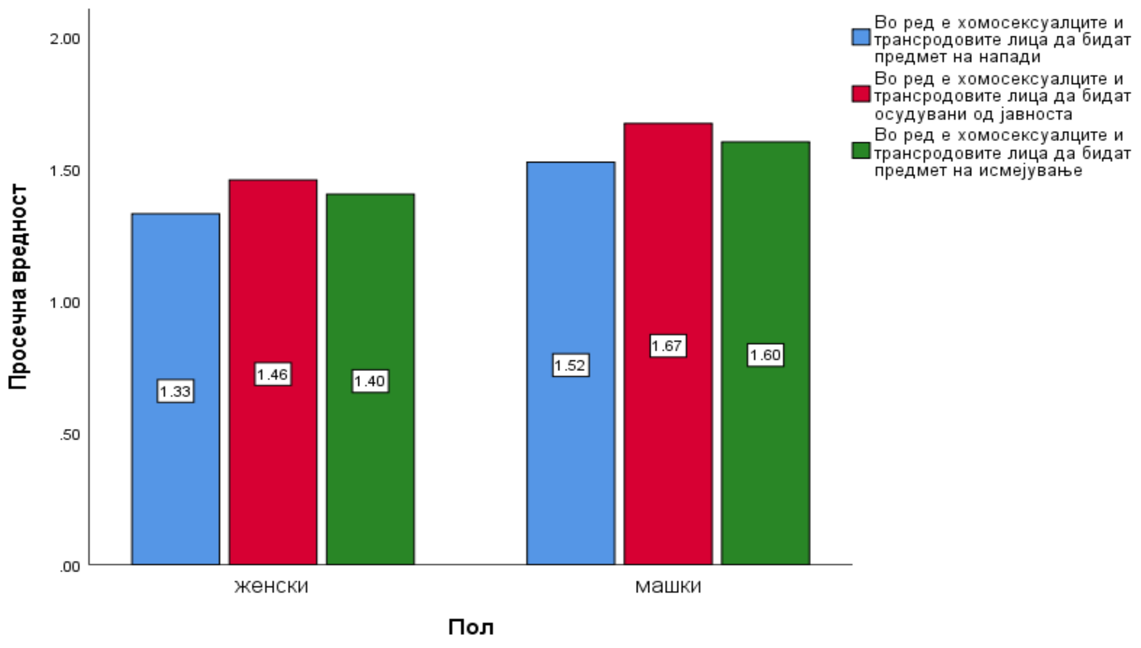

Табела / Графикон 86. Оправданост на поведенија, според возраст, просечни вредности.

Возраст		Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на напади	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат осудувани од јавноста	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на исмејување
18-29 год.	Просечна вредност	1.2881	1.4292	1.4076
	Број	243	240	238
	Стандардна девијација	0.82280	0.99117	0.98398
30-44 год.	Просечна вредност	1.4249	1.5704	1.4760
	Број	273	270	271
	Стандардна девијација	1.07565	1.16671	1.10486
45-59 год.	Просечна вредност	1.4087	1.5794	1.4454
	Број	230	233	229
	Стандардна девијација	0.93823	1.10403	0.94722
60+ год.	Просечна вредност	1.6099	1.7937	1.7240
	Број	223	223	221
	Стандардна девијација	1.12518	1.24211	1.21011
Total	Просечна вредност	1.4293	1.5890	1.5089
	Број	969	966	959
	Стандардна девијација	1.00279	1.13441	1.07139

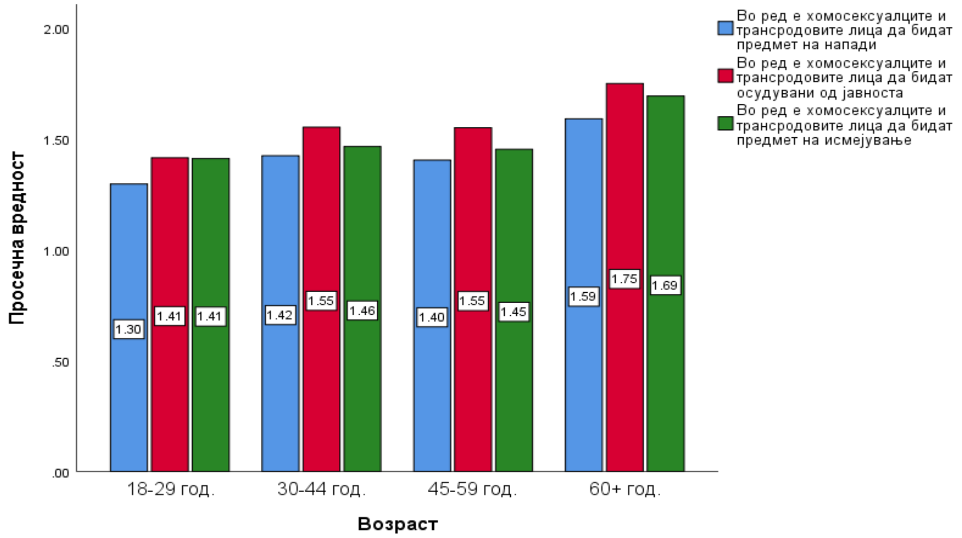

Табела / Графикон 87. Оправданост на поведенија, според населено место, просечни вредности.

Населено место		Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на напади	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат осудувани од јавноста	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на исмејување
град	Просечна вредност	1.3905	1.5062	1.4363
	Број	653	648	644
	Стандардна девијација	0.94270	1.04754	0.99015
село	Просечна вредност	1.5095	1.7579	1.6571
	Број	316	318	315
	Стандардна девијација	1.11408	1.27875	1.20900
Total	Просечна вредност	1.4293	1.5890	1.5089
	Број	969	966	959
	Стандардна девијација	1.00279	1.13441	1.07139

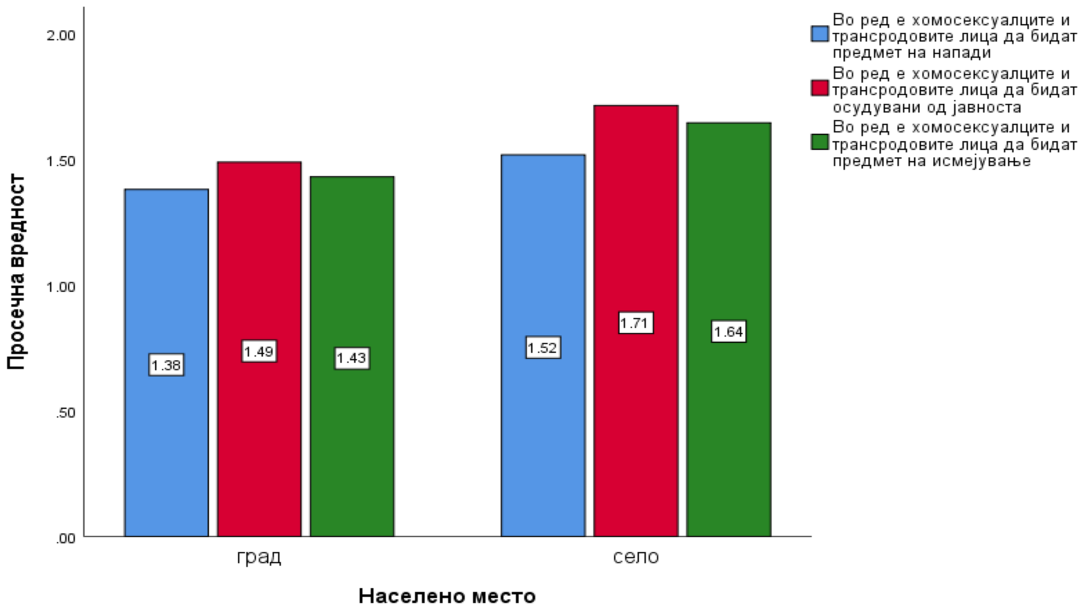

Табела 88. Оправданост на поведенија, според етнилка припадност, просечни вредности.

Етничка припадност		Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на напади	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат осудувани од јавноста	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на исмејување
македонска	Просечна вредност	1.4389	1.5753	1.5222
	Број	704	697	697
	Стандардна девијација	1.04069	1.15364	1.10505
албанска	Просечна вредност	1.4031	1.6834	1.4896
	Број	196	199	192
	Стандардна девијација	0.86871	1.10338	0.95987
турска	Просечна вредност	1.3750	1.4706	1.3529
	Број	16	17	17
	Стандардна девијација	0.80623	0.87447	0.78591
ромска	Просечна вредност	1.4348	1.4783	1.5217
	Број	23	23	23
	Стандардна девијација	1.07982	1.16266	1.27456
друга	Просечна вредност	1.4000	1.4333	1.4000
	Број	30	30	30
	Стандардна девијација	1.00344	1.00630	0.96847
Total	Просечна вредност	1.4293	1.5890	1.5089
	Број	969	966	959
	Стандардна девијација	1.00279	1.13441	1.07139

Графикон 88. Оправданост на поведенија, според населено место, просечни вредности.

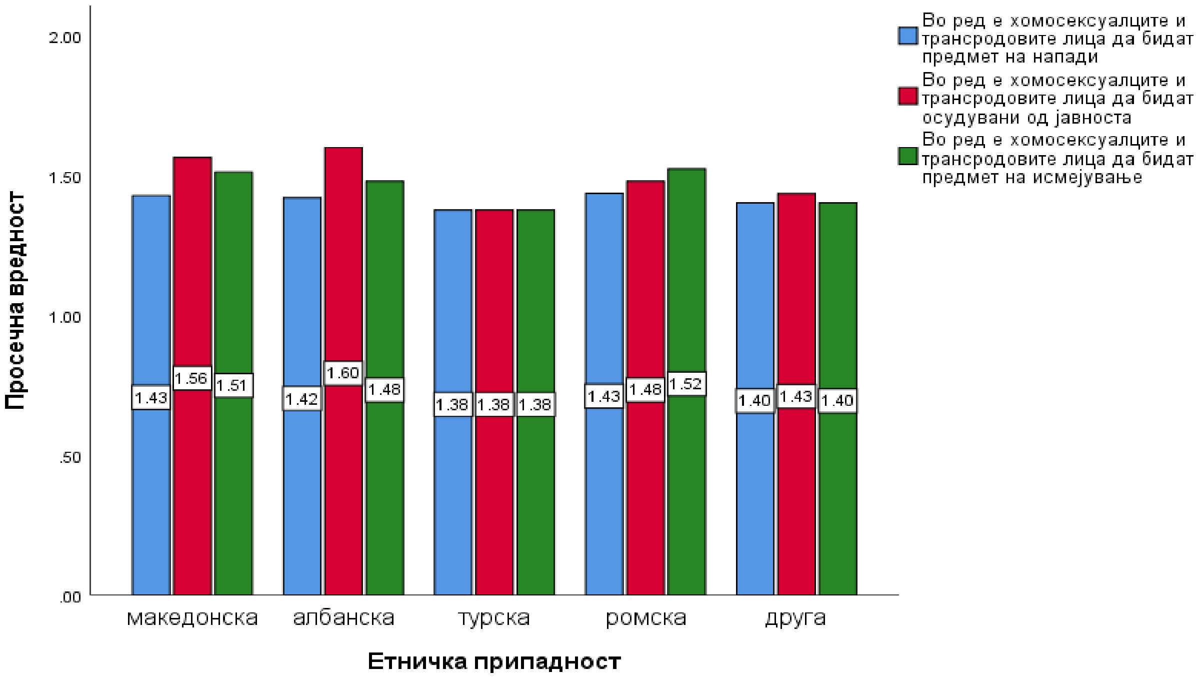

Табела / Графикон 89. Оправданост на поведенија, според ниво на образование, просечни вредности.

Образование		Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на напади	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат осудувани од јавноста	Во ред е хомосексуалците и трансродовите лица да бидат предмет на исмејување
основно или помалку	Просечна вредност	1.6954	1.9943	1.9249
	Број	174	176	173
	Стандардна девијација	1.25126	1.41218	1.38519
средно	Просечна вредност	1.4474	1.5857	1.5114
	Број	532	531	528
	Стандардна девијација	1.01730	1.12506	1.06517
високо	Просечна вредност	1.2167	1.3205	1.2248
	Број	263	259	258
	Стандардна девијација	0.70073	0.82218	0.68605
Total	Просечна вредност	1.4293	1.5890	1.5089
	Број	969	966	959
	Стандардна девијација	1.00279	1.13441	1.07139

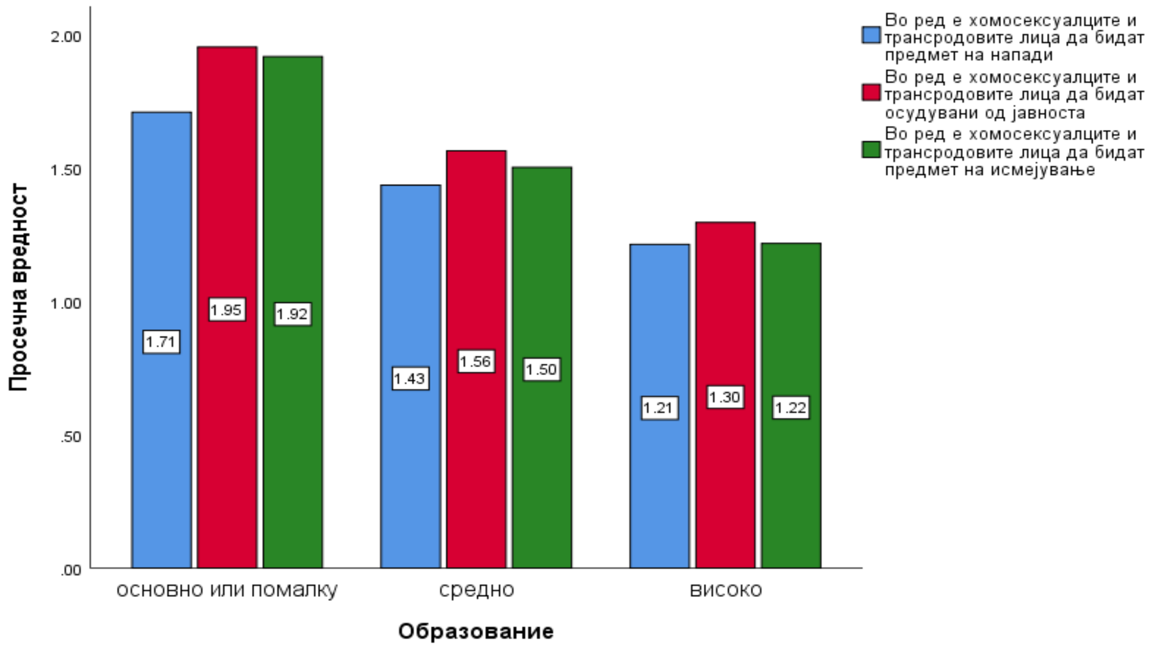

Табела / Графикон 90. Оправданост на поведенија, лица кои се облекуваат како припадници на другиот род, просечни вредности.

	Во ред е маж да се облекува како жена	Во ред е жена да се облекува како маж
Просечна вредност	1.8103	2.0998
Број	975	972
Стандардна девијација	1.38483	1.53414

Табела / Графикон 91. Оправданост на поведенија, мажи/жени да се облекуваат како припадници на другиот род, според пол, просечни вредности.

Пол		Во ред е маж да се облекува како жена	Во ред е жена да се облекува како маж
женски	Просечна вредност	1.9116	2.2105
	Број	498	494
	Стандардна девијација	1.41714	1.55501
машки	Просечна вредност	1.7044	1.9854
	Број	477	478
	Стандардна девијација	1.34361	1.50533
вкупно	Просечна вредност	1.8103	2.0998
	Број	975	972
	Стандардна девијација	1.38483	1.53414

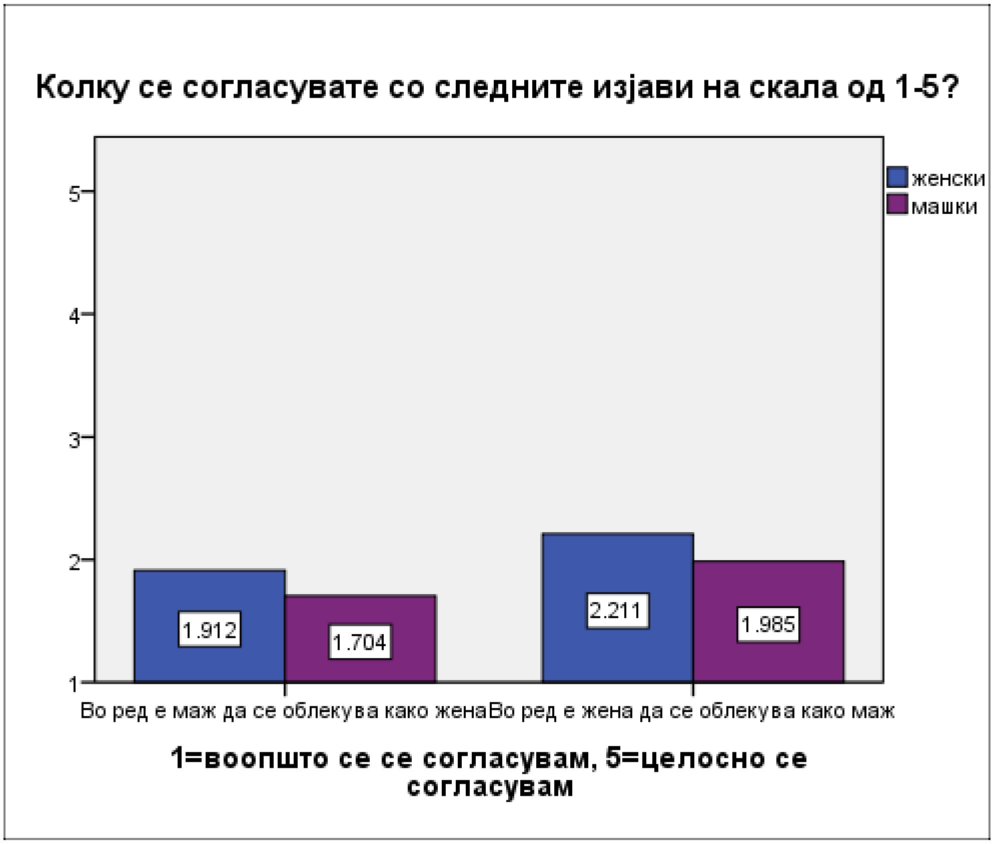

Табела / Графикон 91. Оправданост на поведенија, мажи/жени да се облекуваат како припадници на другиот род, според возраст, просечни вредности.

Возраст		Во ред е маж да се облекува како жена	Во ред е жена да се облекува како маж
18-29 год.	Просечна вредност	1.9833	2.1297
	Број	240	239
	Стандардна девијација	1.40818	1.47952
30-44 год.	Просечна вредност	1.8787	2.1784
	Број	272	269
	Стандардна девијација	1.51377	1.64525
45-59 год.	Просечна вредност	1.7595	2.0882
	Број	237	238
	Стандардна девијација	1.36122	1.53049
60+ год.	Просечна вредност	1.5973	1.9867
	Број	226	226
	Стандардна девијација	1.18576	1.45901
вкупно	Просечна вредност	1.8103	2.0998
	Број	975	972
	Стандардна девијација	1.38483	1.53414

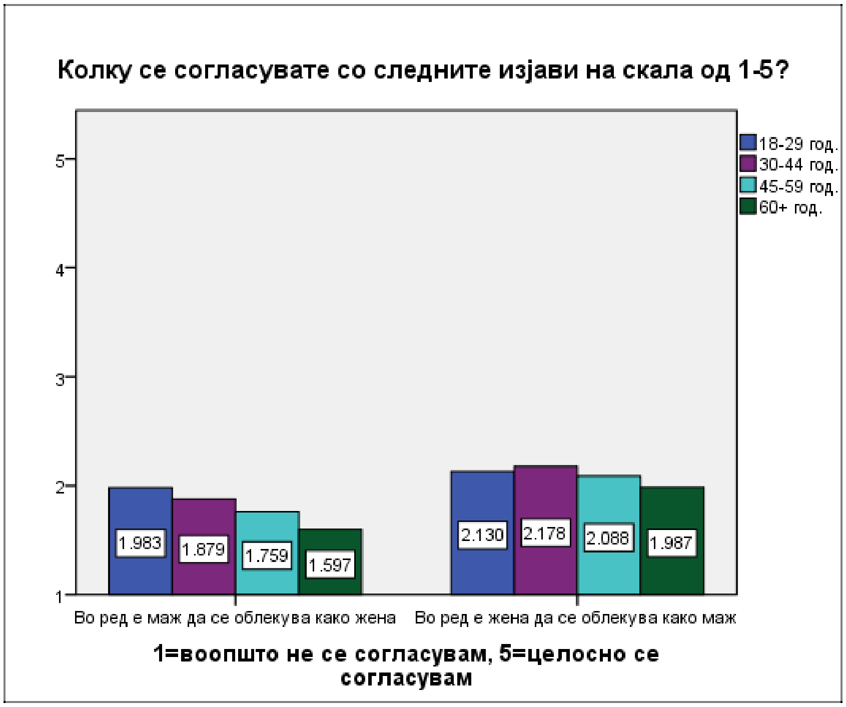

Табела / Графикон 92. Оправданост на поведенија, мажи/жени да се облекуваат како припадници на другиот род, според етничка припадност, просечни вредности.

Етничка припадност	Во ред е маж да се облекува како жена	Во ред е жена да се облекува како маж
македонска	1.8155	2.1504
	699	698
	1.39339	1.55677
албанска	1.7500	1.8544
	208	206
	1.33876	1.41012
вкупно	1.8103	2.0998
	975	972
	1.38483	1.53414

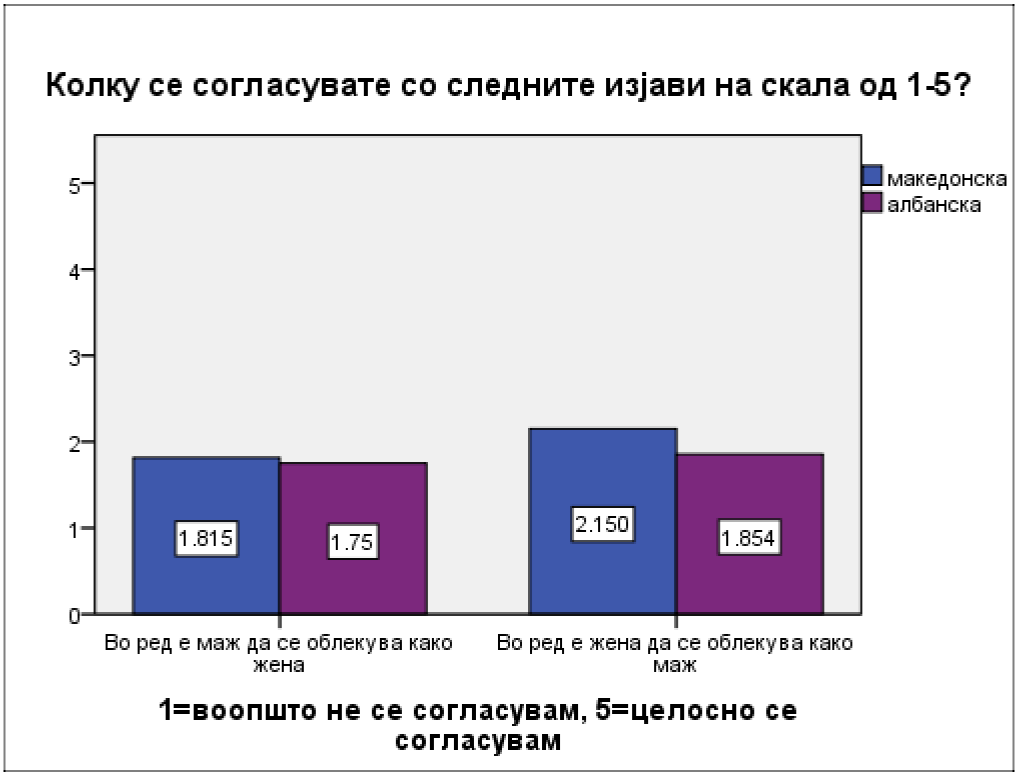

Табела / Графикон 93. Оправданост на поведенија, мажи/жени да се облекуваат како припадници на другиот род, според ниво на образование, просечни вредности.

Образование		Во ред е маж да се облекува како жена	Во ред е жена да се облекува како маж
основно или помалку	Просечна вредност	1.4420	1.7833
	Број	181	180
	Стандардна девијација	1.09199	1.39942
средно	Просечна вредност	1.6873	1.9869
	Број	534	533
	Стандардна девијација	1.26192	1.44505
високо	Просечна вредност	2.3192	2.5521
	Број	260	259
	Стандардна	1.64927	1.70049
вкупно	Просечна вредност	1.8103	2.0998
	Број	975	972
	Стандардна девијација	1.38483	1.53414

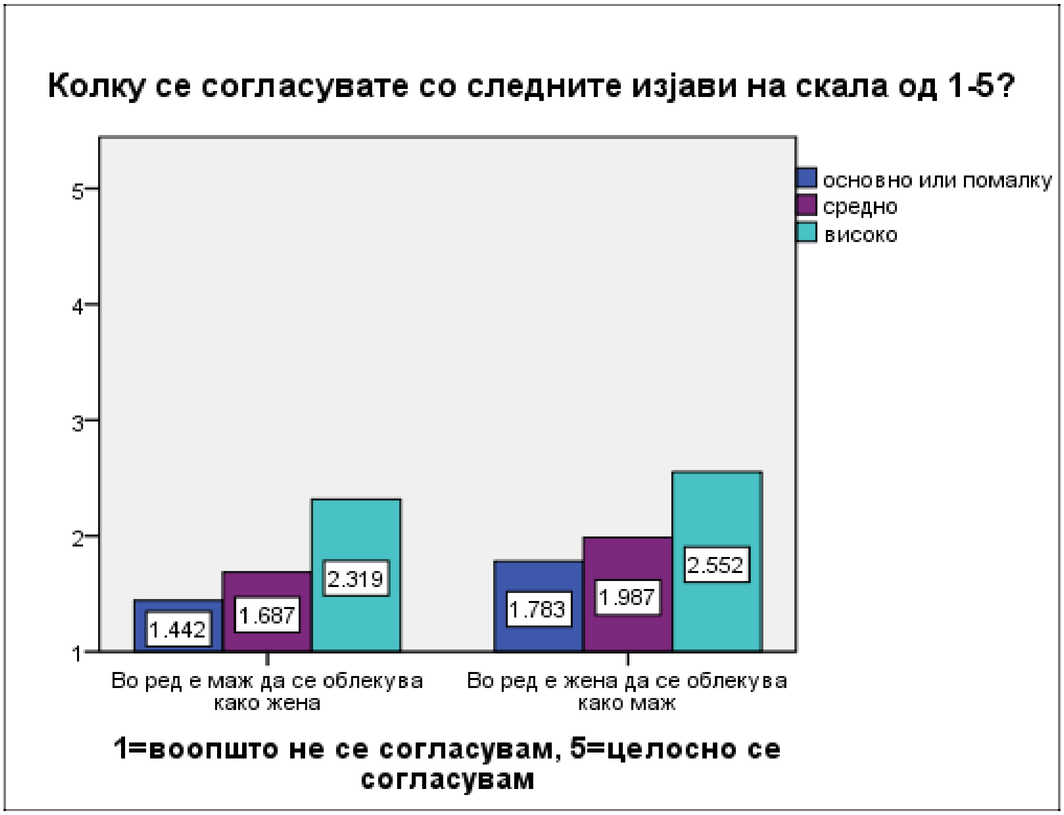

Табела / Графикон 94. Став кон хомосексуалноста, според пол, во проценти.

Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување? * Пол кростабулација

% во рамки на Пол

		Пол		
		женски	машки	вкупно
Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување?	да	68.7%	77.6%	72.9%
	не	31.3%	22.4%	27.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

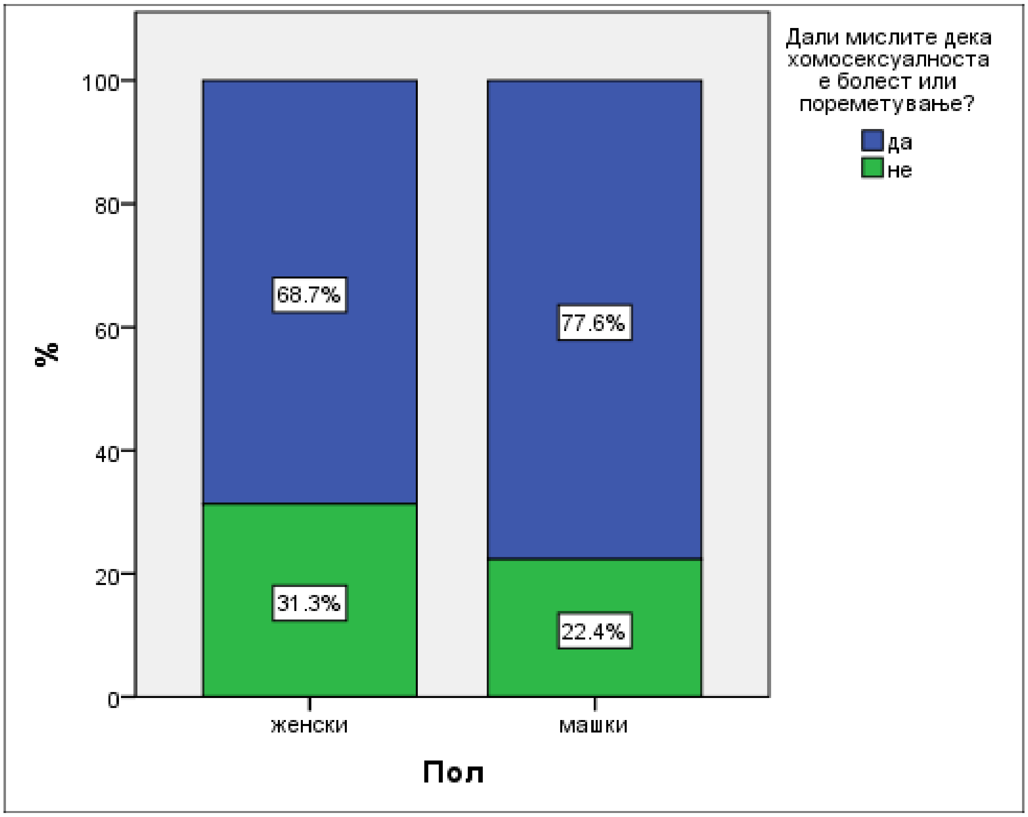

Табела / Графикон 95. Став кон хомосексуалноста, според возраст, во проценти.

Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување? * Возраст кростабулација

% во рамки на Возраст

		Возраст				
		18-29 год.	30-44 год.	45-59 год.	60+ год.	вкупно
Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување?	да	59.9%	71.4%	81.0%	80.1%	72.9%
	не	40.1%	28.6%	19.0%	19.9%	27.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

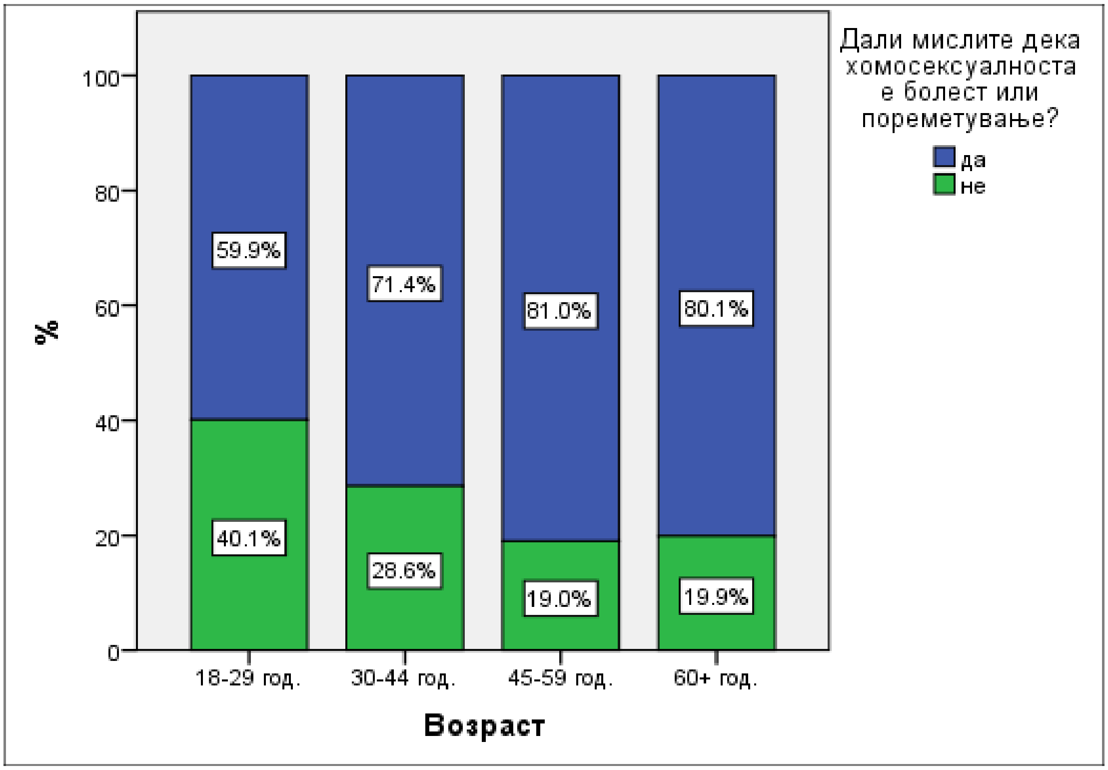

Табела / Графикон 96. Став кон хомосексуалноста, според населено место, во проценти.

Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување? * Населено место кростабулација

% во рамки на Населено место

		Населено место		вкупно
		град	село	
Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување?	да	68.6%	82.0%	72.9%
	не	31.4%	18.0%	27.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%

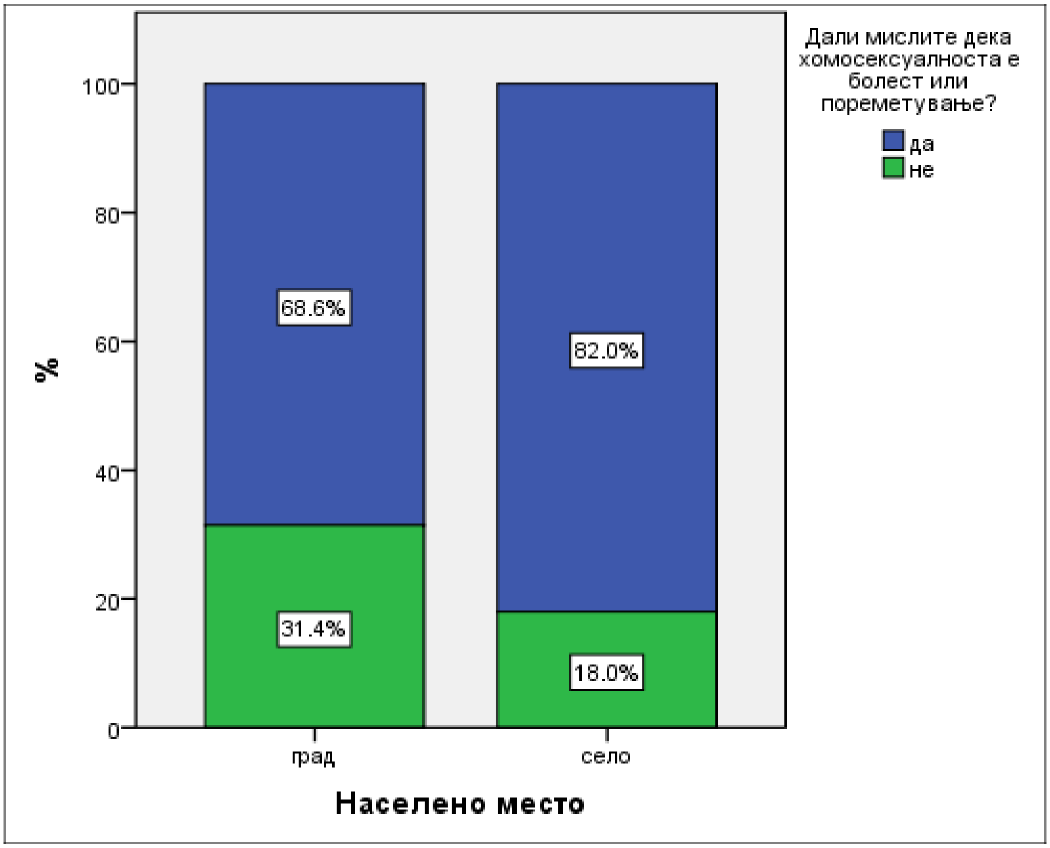

Табела / Графикон 97. Став кон хомосексуалноста, според регион, во проценти.

Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување? * Регион кростабулација

% во рамки на Регион

		Регион								
		Вардарски	Источен	Југозападен	Југоисточен	Пелагониски	Полошки	Североисточен	Скопски	вкупно
Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување?	да	87.9%	75.7%	69.4%	89.4%	78.4%	74.5%	77.2%	61.4%	72.9%
	не	12.1%	24.3%	30.6%	10.6%	21.6%	25.5%	22.8%	38.6%	27.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

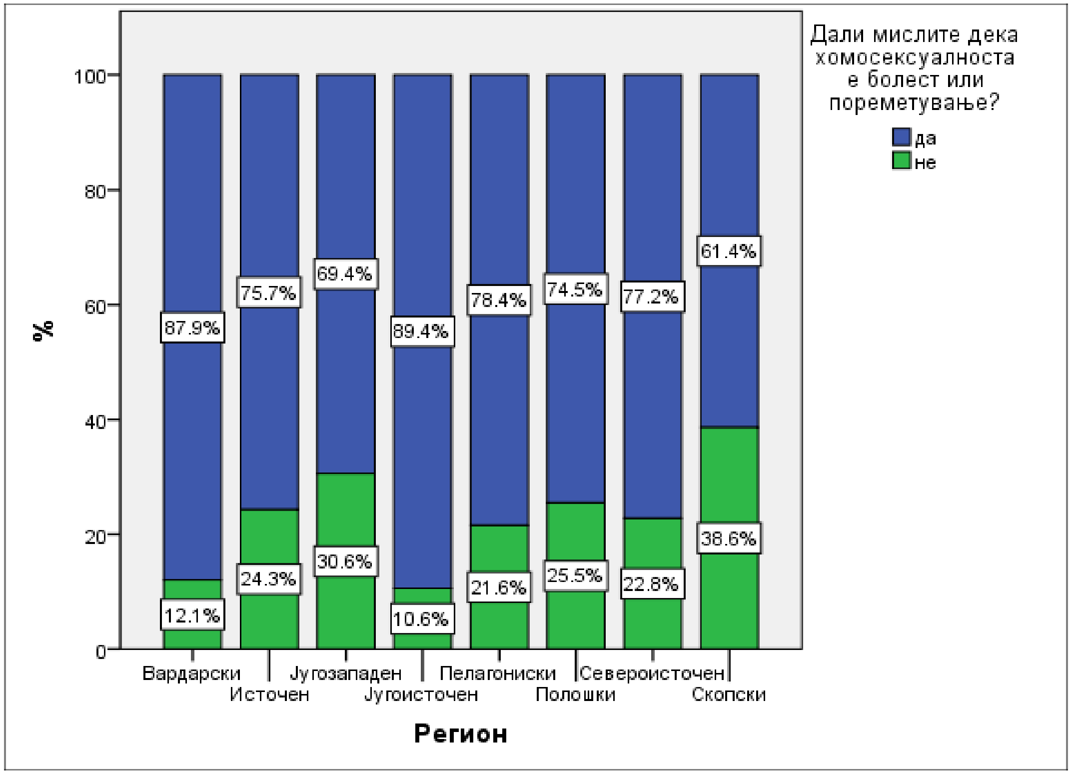

Табела / Графикон 98. Став кон хомосексуалноста, според етничка припадност, во проценти.

Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување? * Етничка припадност кростабулација

% во рамки на Етничка припадност

		Етничка припадност					
		македонска	албанска	турска	ромска	друга	вкупно
Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување?	да	71.5%	75.6%	86.7%	82.4%	75.0%	72.9%
	не	28.5%	24.4%	13.3%	17.6%	25.0%	27.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

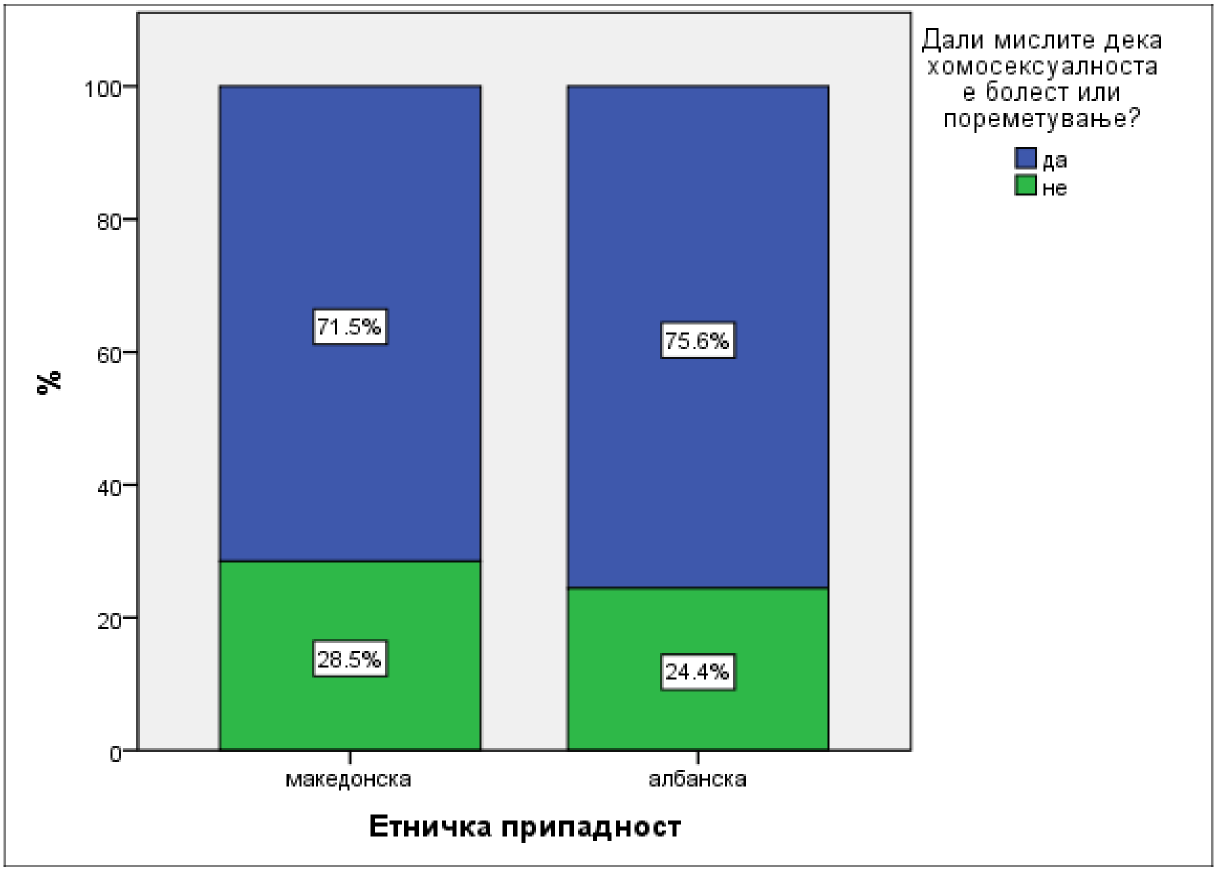

Табела / Графикон 99. Став кон хомосексуалноста, според ниво на образование, во проценти.

Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување? * Образование кростабулација

% во рамки на Образование
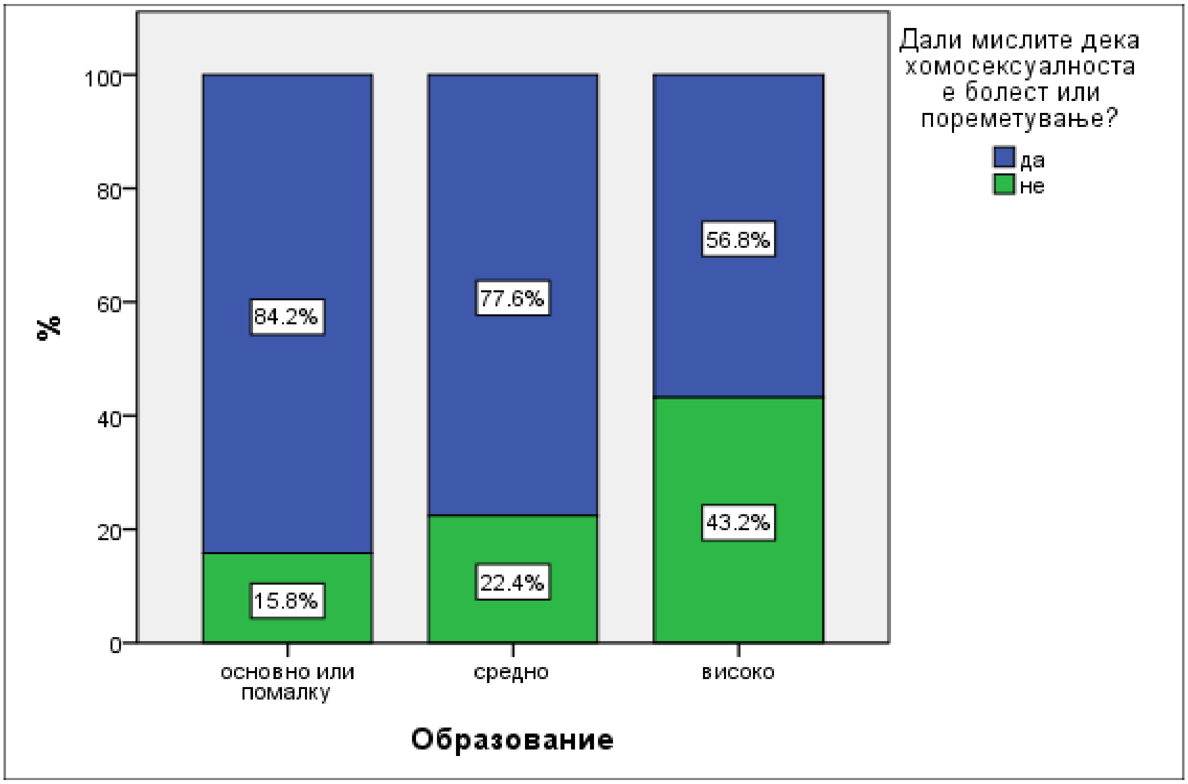
		Образование			
		основно или помалку	средно	високо	вкупно
Дали мислите дека хомосексуалноста е болест или пореметување?	да	84.2%	77.6%	56.8%	72.9%
	не	15.8%	22.4%	43.2%	27.1%
вкупно		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%